

Pred novo politično razporoko?

VOJIMIR TAVCAR

V Genovi tokrat povsem mirno

GENOVA - Včeraj so v Genovi odigrali zaostalo srečanje nogometne A lige, ki so ga 29. januarja prekinili zaradi uboja navijača domače ekipe Vincenza Spagnola. Ob izrednih varnostnih ukrepih je tokrat minilo vse mirno, pa tudi nasprotnika sta si na igrišču točke kavalirsko razdelila, čeprav so bili Milančani bolj nevarni.

Na tribunah ni bilo transparentov, prostor, kjer so običajno navijači gostujoče ekipe, pa je bil tokrat povsem prazen.

Na 28. strani.

Kljub trojnemu A lira prosto pada

RIM - Vest o novem rekordu marke v menjavi z liro praktično ne zbuja več pozornosti, saj je postala skoraj vsakdanja. Včeraj se je nemški bankovec povzpela na 1.063,43 lire, k čemur mu je sicer pomagal tudi sibičnost dolarja, liri pa ni niti za las koristila novica, da je ugledna ameriška ocenjevalna agencija Standard and Poor's italijanskemu javnemu dolgu dosodila na srednji in dolgi rok najvišji rating treh A. Valutni trg čaka zdaj le se na manever, ki ga vlada obljublja za sredo prihodnjega tedna. Na 11. strani

RIM / DEŽELNI VOLILNI ZAKON

Razhajanje med FI in Finijevo stranko

V ponedeljek odločitev poslanske zbornice

RIM - Poslanska zbornica se bo do ponedeljka odločila o predlogu novih deželni volilnih pravil, ki jih je izoblikovala poslanska ustavna komisija. Poslanci in senatorji imajo le malo časa za odobritev novih volilnih pravil, saj mora biti zakon do konca meseca objavljen v uradnem listu, sicer bo za nove deželne svete treba glasovati s starim proporcionalnim sistemom.

Morebitni odločitvi deželni volitev nasprotuje Demokratska stranka levice, medtem ko tajnik Ljudske stranke Roc-

co Buttiglione ne izključuje možnosti, da bi deželne volitve odložili do junija in jih združili s političnimi volitvami.

Glavni politični podatek razprave o novih deželni volilnih pravilih pa je razhajanje med Finijevim Nacionalnim zavezništvom in Berlusconijsko Forza Italia. Stranka Silvia Berlusconijskega namreč trdi, da predlog, ki ga je izoblikoval Giuseppe Tatarella (NZ), ne spoštuje enomandatnega večinskega načela, ki naj bi bilo ena od zahtev Kartela svobode.

Na 3. strani

Predlog sprejeli, nato pa ga zavmili

LJUBLJANA - Včerajšnje zasedanje državnega zbora je bilo polno zapletov. Največ polemik je bilo pri obravnavi zakona o popravilu krivic, ki ga je predlagala Slovenska ljudska stranka. V obcuto okrnjeni sestavi so poslanci najprej izglasovali predlog SLS z enim glasom večine, nato pa je poslanka Brenda Pecan (ZLSD) opozorila, da naprava ni zabeležila njenega glasu. Po zapletih in očitkih, ki so jih resili sele na izredni seji kolegija, so poslanci glasovali se enkrat in zavrnili predlog SLS.

Na 13. strani

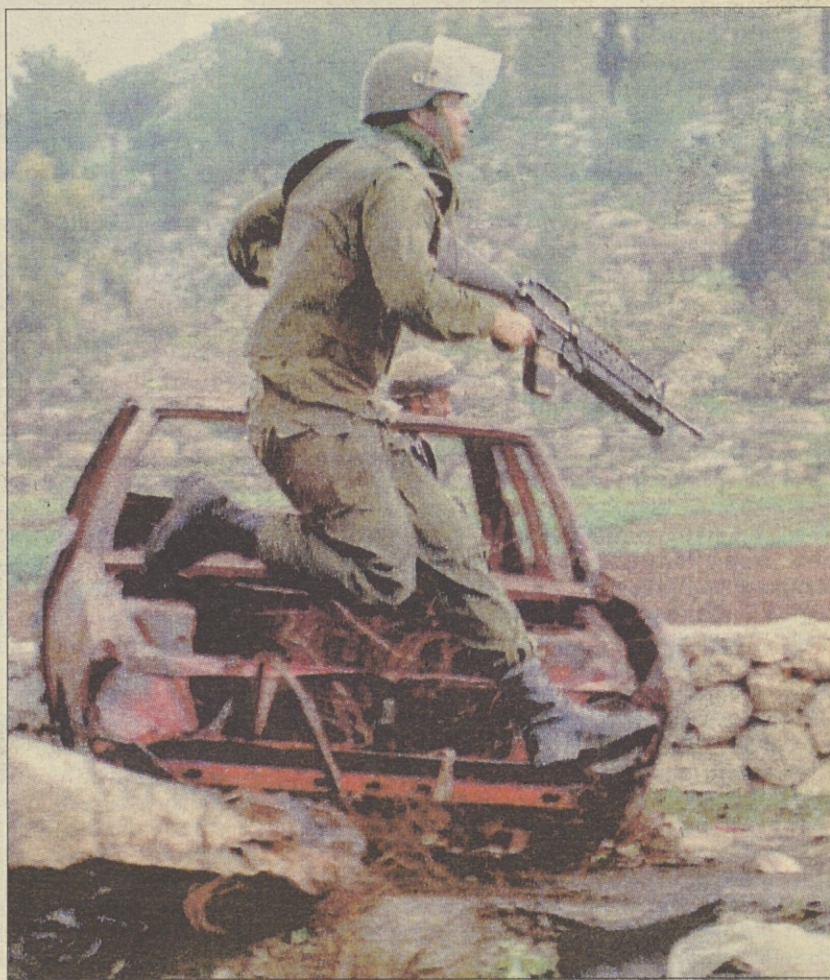
Bivši senator KD Inzerillo v zaporu

PALERMO - Po Calogero Manninu je se en sicilski demokratski politik v zaporu. Gre za bivšega senatorja Vincenza Inzerillo, ki so ga aretirali včeraj z obtožbo, da je sodeloval z mafijskimi organizacijami in je skušal »popraviti« nekatere procese.

Aretacija Vincenza Inzerillo nakazuje, da je bil splet med politiko in mafijo močan. To je potrdil tudi skesanec Gioacchino Pennino, po katerem je Cosa nostra dobesedno obvladovala nekatere sekcije Krščanske demokracije zlasti v Palermu.

Na 2. strani

Izredni ukrepi proti skrajnežem

TEL AVIV - Zaradi obletnice pokola v hebronski moseji so v Izraelu in na sosednih arabskih ozemljih sprejeli izredne varostne ukrepe (na sliki AP). Palestinska fudamentalistična organizacija Hamas je namreč napovedala pet mascevalnih atentatov, v starih je do sedaj umrlo 38 Izraelcev, petega pa naj bi izvedli vsak trenutek, kot je včeraj v Bejrutu namigoval eden od voditeljev Hamasa.

ČEČENIJA / ZA 48 UR SO PODALJŠALI PREMIRJE

Rusi in Čečeni čakajo na govor Borisa Jelcina

V Čečeniji je premirje in ruski vojaki so si nekoliko oddahnili (AP)

MOSKVA - Rusi in Čečeni so včeraj se za 48 ur podaljšali negotovo premirje, v cakanju na zadnje popravke govora ruskega predsednika Jelcina o položaju v tej republiki. Prav zaradi vojske avanture v Čečeniji je ruski predsednik izgubil velik del nekdanjega reformističnega sijaja, tako da bi se lahko vsaj deloma ogrdil od vojskega posega v Čečeniji. Kljub temu pa Rusija ne bo prenehala z iskanjem upornega čečenskega voditelja Dudajeva.

Medtem pa sta nekdanji sovjetski predsednik Mihail Gorbacov in general Gromov, ki je natančno pred šestimi leti nadzoroval umik sovjetske vojske iz Afganistana, ocenila, da Jelcin v Čečeniji ponavlja afganistanske napake. »Vse kaže, da so režimu nastopili zadnji dnevi,« meni Mihail Gorbacov.

Na 18. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Končana polemika o Pivettijevi

Z delno samokritičnim pismom predsednice poslanske zbornice Irene Pivetti predstavnikom Kartela svobode se je končala polemika zaradi njenih izjav na kongresu Severne lige.

Stran 3

Usoda železame še neznan

Minister za industrijo Clò je odredil novo ekspertizo o prodajni ceni skedenjske železame. Zato bo treba še nekaj časa počakati, da bi izvedeli za njeno dokončno usodo.

Stran 4

Do sobote dvigniti bencinske bone

V soboto, 18. t.m. zapade rok za razdeljevanje bonov letošnjega kontingenta neobdavčenega bencina.

Stran 4

SNAM bi zgradila plinski terminal

V Trzinu so predstavili okvirni nacrt gradnje plinskega terminala z zmogljivostjo 8 milijard kub. metrov plina letno.

Stran 9

Obračun tržškega pristanišča

Iz obračuna lanskega poslovanja tržškega pristanišča izhaja, da je bila edina vrsta prometa, ki je doživela znaten porast, pretovor tovornjakov, ki potujejo s kroznimi ladjami, da se izognejo nemirnemu Balkanskemu polotoku.

Stran 11

SPLET MED MAFIJO IN POLITIKO / PO ARETACIJI MANNINA

V zaporu tudi bivši senator KD Inzerillo

Obtožen je, da je bil član mafijskih organizacij

PALERMO - Po bivšem ministru Calogero Manninu je bil včeraj aretiran z obtožbo sodelovanja z organizacijo mafijskega kova se en siliški demokratski politik. Gre za bivšega senatorja in večletnega palermskega upravitelja Vincenza Inzerillo, ki naj bi sodil v mafijsko družino Graviano.

Aretacija Pietra Inzerillo sodi v preiskavo, v okviru katere je bil pred enim letom aretiran palermski notar Pietro Ferraro. Skupaj z notarjem naj bi Inzerillo skusl »popraviti« proces zoper morilce karabinjerskega stotnika Emanueleja Basileja, ki je bil ubit leta 1980. Po ovadbi, ki sta jo podpisala javni tožilec Luigi Croce in sodnik za predhodno preiskavo Renato Grillo, naj bi notar Ferraro stopil v stik s predsednikom sodnega zbora Gioacchinom Scatujem in mu priporočil obtožence. Rekel naj bi mu, da je stopil do njega, ker je to zahteval parlamentarec iz kroga ministra Mannina.

Sicer pa je bilo Inzerillo kot tudi že Manninu usodno pričevanje Gioacchina Pennina, zdravnika in politika, ki je sodil v mafijske kroge in ki se je po aretaciji odločil za sodelovanje s pravico. Pennino naj bi preiskovalcem povedal, kakšna je bila Inzerillova vloga v spletu med mafijo in politiko.

Pennino je baje povedal, da je imela Cosa nostra popolno nadzorstvo nad nekaterimi sekcijami KD, pogojevala pa je predvsem politične izbi-

Bivši demokratski senator Vincenzo Inzerillo (foto AP)

re v Palermu. Celo sezname članstva naj bi nekateri voditelji sestavljali na osnovi napotkov mafijskih veljakov. Med demokratskimi voditelji, ki so bili blizu mafiji, je Pennino navedel Giovannija Gioio, Giuseppa Insalaca, Salva Limu, Vita Ciancimino in bivšega ministra Attilia Ruffinija, katerega tajnik je bil Inzerillo.

Poleg Pennina pa bivšega senatorja obtožujejo še drugi mafijski skesanci. Giovanni Drago naj bi povedal, da je Inzerillo dobil od mafije nekaj stotin milijonov lir, ker je prispeval k temu, da je palermska občina odkupila palače, ki jih je zgradila mafija. Salvatore Cancemi je tožilstvu povedal, da je mafijski boss Giuseppe

Graviano obvladoval politika Inzerillo, ki naj bi postal zbiratelj podkupnin, potem ko je bil aretiran bivši palermski zupan Vito Ciancimino.

Inzerillo, ki se je rodil v Palermu 24. julija 1947, je bil tajnik bivšega demokratskega senatorja Giuseppa Caramija in nato bivšega ministra Attilia Ruffinija. Politicno kariero je začel leta 1980, ko je bil izvoljen v palermski občinski svet. Bil je dolgo let odbornik, leta 1991 pa je bil izvoljen v senat s 40 tisoč preferencami.

O spletu med politiko in kalabrijsko mafijo je s preiskovalci iz Reggio Calabrie spregovoril skesane Pasquale Nucera, ki naj bi sodil v mafijsko družino Iamontejevih. Skesaneec trdi, da je bil

teden dni pred umorom predsednika italijanskih železnic priča srečanju v Ligatovi vili, ki naj bi se ga udeležili poleg predstavnikov družine Iamontejevih se bivši minister Giacomo Mancini (PSI), tajnik bivšega ministra Claudia Vitaloneja (vezan je z Giulio Andreottijem), demokratska poslanca Pietro Battaglia in Vito Napoli ter socialistični poslanec Saverio Zavettieri. Na srečanju naj bi govorili o delih za podvojitev železniske proge Reggio Calabria-Melito. Od omenjenih parlamentarcev se je včeraj oglasil Vito Napoli, ki je demantiral sodelovanje na omenjenem srečanju in dejal, da je bilo splošno znano, kako slabi so bili njegovi odnosi z Ligatom, Zavettieri pa napovedal odvabo zaradi obrekovanja.

Jutri pa se bo v Palermu pred sodnikom za predhodno preiskavo nadaljeval postopek proti Giulio Andreottiju. Sodnik bo moral odločiti, ali naj bivšega premiera formalno obtoži in pošlje pred proces, ali pa oprosti. Andreotti je tudi včeraj ponovil, da se mu mafija hoče masčevati za njegov dosledni boj proti organiziranemu kriminalu. Toda njegovo samooobrambo je načel skesaneec Gioacchino Pennino, ki trdi, da je Andreotti tudi osebno poznal palermska davčna izterjevalca Nina in Ignazia Salvo, ki sta bila vezana z mafijo. Med drugim naj bi hčerki Nina Salva poslal tudi poročno darilo.

RIM / VOLILNA KAMPANJA

Prodi ne zavrača glasov SKP, toda noče spremeniti svojega programa

RIM - Se nihče ne ve, kdaj bodo parlamentarne volitve, volilna kampanja pa je v polnem teku, posegi vanjo pa prihajajo iz oddaljenih držav, na primer iz Indije in iz ZDA. V Indiji se mudi Romano Prodi, ki se v New Delhiju udeležuje nekega seminarja kot predsednik študijskega instituta Numisma, a ki so ga novinarji malodane prisilili, da je govoril tudi o italijanskih političnih razmerah. Tako je imel Prodi priložnost, da boljše pojasni odnose s Stranko komunistične prenove. Nikakor ne zavrača glasov komunistov, ne namerava pa se pogajati s SKP o svojem programu. Treba se je namreč izo-

gniti nevarnosti, je razložil, da bi program postal preširok in neobvezen, s čimer bi tudi koalicija, ki ga podpira, postala preveč ohlapna.

Glede vprašanja »par condicio« je po opozorilu, da je v pristojnosti Dinijeve vlade, pojasnil, da ga ne pojmuje kot »nasilno razlascanje«. Glede novih delovnih mest pa je na vsiljiva vprašanja novinarjev moral priznati, da je Berlusconi storil napako, ko jih je obljubil kar milijon, saj ni bilo nobene možnosti, da bi to obljubo izpolnil.

Iz ZDA pa je v volilno kampanjo posegel tajnik Ljudske stranke Rocco Buttiglione, ki je iz Washingtona dal vedeti, da se je sprijaznil z dejstvom, da bodo parlamentarne volitve že junija. Buttiglione je potrdil svojo usmeritev, da sklene zavezništvo z »zmernimi silami«, zanikal pa je, da bi lahko bil Berlusconi posrednik med Ljudsko stranko in Finijevim Nacionalnim zavezništvom: »Mi raje neposredno govorimo z vsemi in torej bomo imeli neposredne odnose tudi z NZ.

V Berlusconijevi Forza Italia pa se že pojavljajo prvi znaki nezadovoljstva z novim zaveznikom. Predsednik senatorjev FI Enrico La Loggia je včeraj okaral Ljudsko stranko, ker je podprla nekatere parlamentarne pobude levice, na primer glede obnove upravnega sveta Raia ali glede deželni volitev. Buttiglioneja je zato pozval, naj napravi red in naj podpre stalisca Forza Italia, drugače bo zavezništvo nemogoče.

Med hrastom in oljko je možno sožitje

RIM - D'Alemaov hrast in Prodijska oljka lahko mirno skupaj živita in uspevata na vrhu italijanske politike, ne da bi drug drugemu škodila ali si delala senco. Ocena sicer ne prihaja iz vrst novinarjev ali politologov, pač pa od bolj zanesljivih ekspertov - italijanskih oljkarjev. »Gre za najbolj tipični drevesi mediteranske flore,« je zatrdil Filippo Pecora, predsednik Vsedravnove zveze oljkarjev, ki pa je tudi opozoril, da »oba terjata veliko skrb, če hočemo, da bodo sadovi obilni in kvalitetni.«

NOVICE

Cruder in Budin sprejela predstavnika Italijanske unije

TRST - Predsednik deželne sveta Giancarlo Cruder je skupno s podpredsednikom Milosem Budinom sprejel predstavnika skupščine Italijanske unije Giuseppa Roto in predsednika izvršnega odbora Maurizio Tremula, ki sta v Trst prispela, da bi orisala stanje italijanske skupnosti v Istri in podrobneje na Hrvaški, potem ko je zagrebško ustavno sodišče črtalo nekatere člene statuta istrske županije. Predsednik Cruder je gostoma izrazil vso solidarnost deželne sveta; predstavnika skupščine Unije sta s svoje strani podčrtala važnost podpore, ki jo lahko nudi FJk in zaprosila za podporo političnih sil v deželnem svetu. Poudarila sta tudi, da je Zagreb s tem ukrepom naredil korak nazaj v zgodovini in to prav v trenutku, ko zeli vstopiti v Evropo.

Agnelli-Kinkel danes v Bonnu

RIM - Zunanja ministrica Susanna Agnelli se bo danes v Bonnu sestala s sefom nemške diplomacije Klausom Kinkelom. Poglobila bosta vprašanja evropske integracije in medatlantskih odnosov; poleg tega bosta razpravljala o stanju v bivši Jugoslaviji in kako usposobiti "task force" za emergencne humanitarne posege.

Strmoglavilo vojaško letalo

CUNEO - V blizini Cunea na področju Montanera je včeraj iz se nepojasnjenih razlogov strmoglavilo vojaško letalo »F-104 S«, ki ga je upravljal 30-letni kapetan Alessandro Gentilini. Pilotu je uspelo, da se je pred strmoglavljenjem resil s padalom.

ŠOLSTVO / POJASNILA Z MINISTRSTVA

Dopolnilni tečajji še niso vse...

Podtajnica Serravalle: »Ne dajejo pravice do napredovanja!«

RIM - Kdor obiskuje dopolnilne tečaje na višjih srednjih solah se nima pravice do napredovanja v višji razred. To pravico si bo priboril samo z znanjem, ko bo predmetnemu profesorju dokazal, da je izboljšal nekdanje pomanjkljivosti. Tako je včeraj menila podtajnica na ministrstvu za solstvo Etheldreda Serravalle, ki je tudi napovedala uredbo ministrstva za solstvo o ocenjevanju, v kateri pa bo tudi mnogo pojasnil o teh letosnjih novih in v marsičem spornih tečajjih, ki jih je uvedel nekdanji minister D'Onofrio po ukinitvi popravnih izpitov.

Podtajnica je pojasnila svoje, ker se je med visješolci razširilo mnenje, da bodo pripuščeni v višji razred že s tem, da bodo obiskovali dopolnilne tečaje. Samo obiskovanje tečajev ne daje se pravice do napredovanja! Serravallejeva je napovedala, da bo v uredbi poudarek predvsem na povezovanju med solo in družinami z namenom, da bi družine bolj kot sedaj sodelovale s solo. Omenila je nekaj konkretnih primerov. Za solske uspehe dijakov ni odgovorna le sola, pač pa tudi družine. Starsi bi morali biti zato po potrebi bolj strogi s svojimi otroki in bi jih morali tudi nadzorovati, ali si dijak pri učenju dovolj prizadeva. Dopolnilni tečajji

predstavljajo za dijake le še dodatno priložnost za izpopolnitev znanja, je menila podtajnica.

Serravallejeva je nadalje napovedala, da skupina izvedencev na ministrstvu že pripravlja gradivo in didaktične modele za vodenje dopolnilnih tečajev. Ta navodila bodo ministrski nadzorniki posredovali v prihodnjih tednih solnikov. Pobuda je seveda hvalevredna v smislu znanega reka »nikoli ni prepozno«, saj so na domala vseh italijanskih solah dopolnilni tečajji že stekli...

Podtajnica Serravallejeva se je tudi dotaknila vprašanja tehničnih zavodov. Na teh zavodih je izvedba dopolnilnih tečajev malce problematična zaradi obseznega solskega urnika. Ponekod sledijo dijaki tedensko tudi po 40 učnim uram pouka, zaradi česar imajo le malo prostega časa za popoldanske dopolnilne tečaje. Podtajnica je za te sole omenila sledečo možnost: prekinitev rednega pouka. Zanj se mora odločiti profsorski zbor, ki pa mora obenem tudi navesti, kako in kdaj bodo dijaki nadoknadili redni pouk.

Predlog je takorekoč neizvedljiv, saj v solskem koledarju dejansko ni prostih terminov, razen velikonočnih počitnic...

POTENZA / NESREČA NA DELU

Dva delavca ob življenje v trčenju tirnih kombijev

POTENZA - Dva delavca sta umrla in nekaj je bilo ranjenih zaradi železniske nesreče na progi Taranto-Potenza Inferiore, kjer sta trčila tirna kombija.

Po prvi izsledkih preiskave je na progi blizu kraja Brindisi di montagna delal kombi z uslužbenci železnice, ki je odpeljal iz Potenze in je preverjal ustreznost električne napeljave. Kombi je bil ustavljen ali je vozil zelo počasi, ko je izza ovinka v nasprotni smeri s hitrostjo 30 do 40 kilometrov na uro privozil tirni kombi podjetja Federconstante, ki bi moral preveriti delovanje signalizacije. Trčenje je bilo neizogibno, čeprav je strojevodja drugega kombija skusl zavreti in ustaviti vozilo.

Po trčenju na progi, ki je enotirna, so delavci na obeh vozilih zgmeli v prepad. Dva delavca

Smrt Ilarie in Mirana povezana s tragedijo trajekta?

LIVORNO - Ali je smrt novinarke TG3 Ilarie Alpi in snemalca Mirana Hrovatina povezana s tragedijo trajekta Moby Prince, v kateri je zgorelo 140 ljudi? K tej hipotezi se nagiba revija Avvenimenti. Po njenih ugotovitvah je bila noc, ko je trajekt Moby Prince odplul na usodno plovbo, zasidrana v Livornu tudi ladja »21.oktobar« somalske družbe Shifco, ki je vpletena v trgovino z orožjem in za katero se je zanimala Alpijeva. Avvenimenti meni, da bi somalska ladja lahko izplula in presekala pot trajektu, ki naj bi se zaletel v tanker Agip in se vnel prav zato, da bi se izognil trčenju z »21. oktobrom«. Novinarka in snemalec Miran Hrovatin pa naj bi bila ubita, da bi jima preprečila odkritje te povezave.

Domneva ne preprečuje sodnika Luigi De Franca, ki je do pred nekaj tedni raziskoval vzroke tragedije Moby Prince. Po njegovem mnenju bi verjetno kdo opazil, da je »21. oktobar« zapustila sidrisce. Morebitnih vezil med livornsko tragedijo in umorom dveh novinarjev doslej niso izsledili niti sodniki, ki raziskujejo okoliščine smrti Ilarie Alpi in Mirana Hrovatina.

ITALIJA / OBLIKOVANJE NOVIH DEŽELNIH VOLILNIH PRAVIL

Forza Italija in Finijeve stranka sta si v laseh

RIM - Nova volilna pravila za deželne volitve povzročajo napetost v Kartelu svobosčin, saj sta Nacionalno zavezništvo in Forza Italia na dokaj različnih stališčih. Mimo vsebine zakona je to temeljni politični podatek, ki je izšel iz razprave teh dni. Težko je reci, ali je nasprotovanje tako globoko, da bi se Kartel lahko razšel, toda dejstvo, da skušajo zlasti voditelji NZ minimizirati doseg »različnih pogledov« vzbujati sum, da je razhajanje globlje kot se zdi na prvi pogled.

Do pred nedavnim je Kartel svobosčin zagovarjal tezo, da je treba tudi deželne svete izvoliti z večinskim zakonom, ki naj bi se zgledoval po vsedržavnem volilnem zakonu in se utrdil večinski značaj pravil, medtem ko so bile ostale sile za volilna pravila, ki bi se zgledovala po volilnem zakonu za krajevne uprave, ki osvaja sistem dveh volilnih krogov. V ustavni komisiji zbornice so stranke dolgo časa merile moči, pri tem pa jim je pomagal tudi predsednik Gustavo Selva, ki je precej zavlačeval z deli. Do preokreta je prišlo, ko je iz protesta odstopil poročevalec Giuseppe Calderisi (Pannellov reformist izvoljen na listi FI) in je njegov vlog prevzel predstavnik NZ Giuseppe Tatarella, ki je oblikoval predlog, ki z nekaterimi kompromisnimi rešitvami odraža voljo večine strank.

Forza Italia je včeraj dopoldne skusala ustaviti predlog s tem, da je nacelela vprašanje ustavnosti, vendar je zbornica zahte-

vo zavrnila. Proti ustavnosti so glasovali sami predstavniki FI, medtem ko se je NZ vzdržalo. Predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini je iz Londona, kjer je na obisku, takoj skušal politično polemiko z vrcem hladne vode, čes da gre samo za »različne poglede« in da se »Kartel zaradi tega ne bo razbil«. Toda član vodstva Finijeve stranke Publio Fiori je dejal, da bi se različni pogledi lahko razvili v politični spor. Po njegovem mnenju FI zavlačuje, ker hoče omogočiti ljudski stranki, da ne izbere že na deželnih volitvah. Skratka, za vsem naj bi se skrival manevar zblizevanja med Berlusconijsvo stranko in Rocom Buttiglionejem.

Proporčni volilni sistem toda z učinkom večinskega

RIM - Besedilo deželnih volilnih pravil (velja samo za dežele z navadnim statutom), ki ga je odobrila ustavna komisija poslanske zbornice, se zgleduje po volilnih pravilih za krajevne uprave, uvaža pa tudi nekaj novosti.

Po tem predlogu, o katerem se mora izreči zbornica, nato pa tudi senat, se mandatna doba skrci od 5 na 4 leta. Volilec bo dobil eno samo glasovnico, oddal pa bo dva glasa. Prvi glas za liste, ki se predstavijo v pokrajinskem okviru (v tem okviru ima možnost enega preferenčnega glasu), drugi za koalicije list, ki nastopajo v deželnem okviru in ki navedejo svojega kandidata za predsednika deželne vlade. Volilni mehanizem je na pokrajinski osnovi proporčen,

vendar z večinskim učinkom, saj predlog zagotovi 20 odstotkov dodatnih svetovalskih mest stranki ali koaliciji strank, ki je dobila največ glasov. Če tudi na ta način zmagovalci nimajo absolutne večine, predvideva predlog dodatne mehanizme zato, da bi zmagovalci imeli vsaj 55odstotkov svetovalskih mest.

Vsaka kandidatna lista bo morala imeti vsaj tretjino kandidatov ženskega spola. Stranke, ki se predstavljajo na pokrajinski ravni, se lahko povežejo na deželni ravni v koalicijo in navedejo svojega kandidata za predsednika deželne vlade.

Predsednika deželne vlade bo sicer izvolil deželni svet, ker tako predpisuje ustava. Toda naravno je, da bo izvoljen nosilec zmogovite liste.

Konec polemike o posegu predsednice Pivettijeve na kongresu Severne lige

RIM - Predsednica poslanske zbornice Irene Pivetti (na sliki AP) je pisala predsednikom poslanskih skupin Kartela svobosčin pismo, v katerem je - tudi malce samokritično - pojasnila smisel svojega posega na kongresu Severne lige, na sestanku načelnikov vseh poslanskih skupin pa so ji potrdili zaupanje. S tem je torej konec nekoliko pretirane polemike, ki je te dni po nepotrebnem burila politične duhove.

Irene Pivetti je v pismu najprej poudarila, da imajo predsedniki zbornic pravico sodelovati na kongresih lastnih strank, medtem ko je težko ocenjevati vsebino in ton posegov, ki sta pač vezana na osebnost govornikov, pa tudi na sam potek kongresa. Predsednica je tudi trdila, da ni zaključila svojega posega, zato ni mogla izraziti polidarnosti posl. Caselliju, ligaskemu »disidentu«, ki so ga na kongresu izizzigali in opsovali, pač pa mu je kasneje pisala in izrazila obžalovanje zaradi agresije, ki je bil na kongresu deležen. Glede »izdajstva«, ki ga je pripisala Ligini disidentom, pa je Pivettijeva v pismu trdila, da je ta izraz uporabila kot paradoks glede na dejstvo, da so isti koncept uporabili »kvalificirani predstavniki« prejšnje vlade tudi v odnosu do institucionalnih subjektov. Na koncu pa je Pivettijeva se zapisala, da jo je treba ocenjevati po njenem delu pri vodenju poslanske zbornice.

Naslovniki pisma so vzeli na znanje in skupaj z drugimi predsedniki poslanskih skupin potrdili »polno zaupanje v nepristranskost« predsednice Pivettijeve.

G L O S A

50 let po Jalti

JOZE PIRJEVEC

Te dni mineva petdeset let, odkar so se Stalin, Churchill in Roosevelt sestali na Jalti, da uredijo nekaj odprtih vprašanj v zvezi s povojno ureditvijo Evrope. Pogovori, ki so stekli v Livadiji, dvorcu ruske carske družine, so ostali zapisani v naši zgodovinski zavesti kot trenutek, ko so trije veliki razdelili našo celino in s tem vse do izginutve Sovjetske zveze - usodno zaznamovali njen politični, gospodarski in družbeni razvoj. Ko govorimo o Jalti, se neizbežno spomnimo na mogočnega in zvitega Stalina, na zvitega a nemogočnega Churchilla, na mogočnega a umirajočega Roosevelta, ki so vsak po svoje oblikovali našo usodo in v marsičem vplivali na potek našega življenja. V tem je brez dvoma nekaj resnice, čeprav je treba v isti sapi tudi ugotoviti, da Jalta vendar ni bila tako odločilna, kakor se včasih zdi, saj je bil v tistem trenutku dialog med zaveznicami antihitlerjanske koalicije se vedno strpen, če ne celo prijateljski. Seveda ne gre spregledati, da so Angleži in Američani storili napako, ko so preveč naivno verjeli Stalinovi popustljivosti, njegovi pripravljenosti, da se v državah srednje Evrope, ki jih je osvobodila in zasledla Rdeča armada, v politično igro vključijo tudi meščanske, prozahodne sile. Pri tem pa je seveda vprašljivo, kaj bi lahko Churchill in Roosevelt storila, tudi če sta spregledala Stalinovo dvoličnost. Druga svetovna vojna je bila pač po svojem značaju - da ponovimo ugotovitev gruzijskega diktatorja, ki jo navaja v svojih spominih Milovan Djilas - drugačna od vseh prejšnjih v zgodovini clovestva: »Tista stran, ki zasede neko ozemlje, v njem tudi uveljavi svojo družbeno ureditev in svojo ideologijo«. V tem smislu se je Jalta zgodila pravzaprav že nekaj mesecev pred Jalto - v tistem času, ko se je Rdeča armada podala na svojo zmagoslavno ofenzivo v smeri Varsave in Berlina, pa tudi Prage, Dunaja, Budimpeste in Beograda.

Kljub temu pa je Jalta za nas pomembna, čeprav drugače, kot navadno mislimo. Pomembna je zato, ker so dogovori o ureditvi Jugoslavije, ki so jih v

Livadiji sprejeli Stalin, Churchill in Roosevelt, hudo ranili Titov ponos in njegovo samozavest. Dejstvo, da so se trije veliki menili o njegovi državi, ne da bi ga vprašali za mnenje, dejstvo, da je Stalin pristal na vključitev v AVNOJ tistih meščanskih politikov, ki se niso kompromitirali z okupatorjem, je marsala tako razburilo, da je uradno protestiral pri vodji sovjetske misije v Kiselevu in s tem sprožil hudo napetost s samim vrhom Sovjetske zveze. Stalin ni govoril v prazno, ko je na sestanku 9. februarja 1945 potolizil Churchilla, kako težko se je pogovarjati s Titom, čes: »Včasih brčne, če mu kdo da nasvet«. Treba je reci, da je imel prav. Bolje od jugoslovanskega marsala je namreč razumel, da ima popustanje Zahodnjakom v tem trenutku predvsem taktični zmacaj in da v bistvu ne more spremeniti odnosa sil, kakor so ga oblikovali vojni dogodki. Tito tega dolgo ni razumel in »dolgo ni hotel priznati svojih napak.« »Sele pod pritiskom neovrgljivih dejstev in dogodkov, ki so sledili« - tako piše v poročilu, sestavljenem v času Kominforma - »je bil prisiljen priznati svoje napake. Obljubil je, da jih bo popravil in se zaklel, da se bo v bodoče posvetoval o vseh bistvenih vprašanjih, da napak ne ponovi.«

Teh dobrih sklepov se na srečo ni držal. Nasprotno, v naslednjih mesecih in letih je vztrajal v svoji samovoljni in trmoglavni politiki, kar je Stalina se potnjevalo v prepričanju, da gre za cloveka, ki mu je brcanje nepopravljiva razvada. Od tu tisti razkol med KPJ in Kominformom, ki je preprečil, da bi v naslednjih starih desetletjih sovjetski režim segal vse do Sezane, Lipice in do Skofij.

RDEČI KRIŽ

Na zatožni klopi vojaška struktura

RIM - Tudi italijanski Rdeči križ, točneje njegov vojaški del je v viharju zaradi nepravilnega poslovanja. Rimsko vojaško tozilstvo je začelo preiskavo o domnevnih goljufijah na račun države in že odposlalo deset jamstvenih obvestil.

Kot je povedal vojaški tozilec Antonio Intelisano na novinarski konferenci, imajo preiskovalci na muhi nekaj ljudi, ki imajo »znatne odgovornosti v tem telesu«.

V bistvu naj bi osumljenci, katerih imena niso znana, sprejemali v službo sorodnike in pospeševali njihovo kariero s tem, da so jih oprostili vojaške službe.

Poleg tega naj bi se osumljenci posluževali struktur vojaške službe Rdečega križa v osebne namene (omenjen je bil primer mehaničnih delavnic, v katerih so popravljali zasebne avtomobile), pa tudi osebja, ki so ga uporabljali za gradbena dela v zasebnih stanovanjih). Eden od osumljencev pa naj bi uporabil sredstva in osebje Rdečega križa, da bi podprl volilno kampanjo nekega kandidata liberalne stranke.

Intelisano je rekel, da vojaško tozilstvo ne »namerava streljati proti Rdečemu križu«, ker je vojaško telo samo eden od šestih odsekov »hvalevredne organizacije«. Zeli pa razčistiti odgovornosti posameznikov.

Sodnik Di Pietro bo sodeloval s komisijo o pokolih

RIM - Bivši milanski tozilec Antonio Di Pietro je od včeraj tudi formalno izven organika sodstva in bo lahko začel svoje poklicno sodelovanje s parlamentarno komisijo o terorizmu in pokolih. Višji sodni svet je namreč na plenarni seji odobril prošnjo predsednika komisije sen. Giuseppa Pellegrina, da bi dodelili sodnika komisiji z nalogo, da bi pomagal preiskavam o zadnjih razburljivih epsizodah, kot na primer glede »tolpe belega fiata uno«.

Pac pa je Višji sodni svet odlozil drugi sklep, ki prav tako zadeva Antonia Di Pietra: namreč pooblastilo, da bi poučeval na zasebni univerzi v Castellanzi blizu Vareseja. Preden bi odločali, želijo sodniki vedeti, kolikšen honorar bo Di Pietro prejemal za to izvensodno zadolžitev.

VSS je včeraj tudi pooblastil drugih petnajst sodnikov (med njimi je tudi sef tozilstva v Firencah Vigna), da sodelujejo s parlamentarno komisijo za boj proti mafiji, vendar samo »part time«.

RIM / SKLEP FINANČNE KOMISIJE

Bencin po znižani ceni kmalu v vsej deželi FJK?

RIM - Predlog, da bi avtomobilisti iz celotne Furlanije-Julijske krajine lahko nakupovali bencin po znižani ceni, nadaljuje svojo pot v parlamentu. Finančna komisija poslanske zbornice je namreč včeraj prizgala zeleno luč in odobrila osnutek, ki ga je predložil bivši podtajnik za finance Roberto Asquini (Severna liga) z amandmaji, ki so jih predlagali deželni parlamentarci Menia, Ruffino in Collavini.

Sedaj bo morala predlog o prodaji bencina po znižani ceni, ki je že v veljavi v trzaski in goriski pokrajini ter v nekaterih občinah Furlanije-Julijske krajine, odobriti tudi poslanska zbornica. Predlog temelji na razdelitvi dežele na stiri pasove glede na njihovo oddaljenost

od meje s Slovenijo. V prvem pasu bo cena bencina za 20 lir nižja v primerjavi s ceno, ki je v veljavi preko meje; v drugem, ki vključuje Videm in del njegove pokrajine, bo cena za 70 lir višja v primerjavi s ceno preko meje. Tretji pas zaobjema del Karnije, del srednje in južne Furlanije ter občine pordenonske pokrajine, ki so na meji z videmsko. V teh predelih bo cena višja za 250 lir. V četrtem pasu so Pordenon in velik del pokrajinskega teritorija, kjer bo treba za liter bencina odšteti 480 lir več kot na crpalkah v Sloveniji.

Kontingent bencina ne bo neomejen, vsekakor pa bo moralo finančno ministrstvo določiti, koliko goriva po znižani ceni bo lahko slo v prodajo.

GOSPODARSTVO / ŠKEDENJSKI OBRAT

Železarna: spet novo čakanje

Prihodnji teden manifestacija v Trstu

Škedenjska železarna bo morala še malce počakati, preden bo lahko izdelala za svojo usodo. Minister za industrijo Clò je odredil novo ekspertizo o prodajni ceni zgodovinskega obrata. Sele potem, ko bodo izvedenci nanovo ocenili, koliko je železarna vredna, bo lahko minister dal mandat trem izrednim komisarjem za začetek zasebnih pogajanj o prodaji obrata.

Vse kaže, da je postalo cakanje prava stalnica v zadevi »škedenjskega železarna«. Po vesteh iz Rima naj bi bila nova cenitev potrebna, da bi se izognili morebitnim prizivom, ki bi spet zaustavili prodajo livarne. Tako je bilo v torek povedano sindikalnim predstavnikom na srečanju z deželnim odbornikom za industrijo Morettonom. Na včerajšnji skupščini so sindikalisti obvestili o novem zapletu delavce. Le-ti seveda niso sprejeli vesti z navdušenjem.

Sindikalisti so jim povedali se nekaj drugega: sredi prihodnjega tedna se bodo predstavniki sindikatov, dežele in izredni komisarji srečali z ministrom Clòjem. namen srečanja je prozoren:

storiti vse, da bi se zadeva čimprej pozitivno končala.

Ze sedaj pa je sindikat jasno, da se bo prodaja obrata zavlekla vsaj za poldrugi mesec. Toliko časa bo potrebno, da bo nova cenitev opravljena, da jo bo minister pregledal in na njeni podlagi odločil kaj storiti. Včeraj je bilo mogoče neuradno izvedeti, koliko naj bi ponudila oba potencialna kupca: eden 33, drugi pa 40 milijard lir. Razlika med obema ponudbama je precejšnja. Morda se je minister prav zaradi tega odločil za novo cenitev. V času, ki je preteklo od prejšnje ekspertize do danes, se je v železarni marsikaj spremenilo. Plavzi ne delujejo več, edinole premogovna centrala se nadaljuje z delom, a le zato, da bi zagotovila varnost obratu.

Ob takem postopnem umiranju in vztrajnem cakanju na rešitev, ki je ni, je med delavstvom spet zaplamenela jeza. Na včerajšnji skupščini so se odločili, da bodo na dan, ko bo v Rimu srečanje z ministrom, manifestirali po mestnih ulicah.

V ZGONIŠKI OBČINI

Podjetje ANAS bo poskrbelo za dvojezične napise

Sad vztrajnosti upraviteljev

Vztrajnost, se posebno če se opira ne le na principe, ampak tudi na pravno nedvoumne predpise, mora biti prej ali slej poplačana. Upravičena zahteva zgoniške občinske uprave, naj pristojno cestno podjetje Anas namesti dvojezične napise na hitri cesti, je vrsto let butala ob gluha usesa birokratov, ki niso izkazovali najmanjše občutljivosti za pravična pričakovanja slovenskega dela prebivalstva na tem narodno mešanem območju.

Po večkratnih ustnih in pisnih pozivih in posegih najprej župana Budina in nato se njegove naslednice Blažinove je te dni celotna zadeva vendarle srečno priključila v pristan, vsaj kar zadeva pravno-formalni vidik. Cestno podjetje je na vseh ravneh preverjalo pravno osnovanost te zahteve, ki ni le "politična", ampak je trdno zakolicevana v občinskem statutu, in ki določa, da morajo biti dvojezični vsi javni napisi na območju občine Zgonik, vključno s toponomastiko. Dezelno predstavništvo ANAS je naposled sprejelo zahtevo in v pisni obliki seznanilo zgoniško županjo, da bo poskrbelo za namestitve dvojezičnih "vertikalnih" cestnih tabel oziroma napisov.

Upati je, da se uresničitev te obveze, ki ni nikakršna dobrohotna koncesija, ne bo časovno preveč zavlekla in da bo uveljavitev te pravice vzpodbudila tudi druge uprave in ustanove, da zahtevajo dosledno enakopravno označbo slovenskih krajev in vasi tako na hitri cesti kot na ostalih prometnicah na kraskem teritoriju. (B)

PREDSTAVITEV / ZDRUŽENJE

Prijatelji Cronace

V teku pogajanja za ponovno izdajanje dnevnika

Predstavitve novih organizacij so ponavadi praznične, kot je navsezadnje praznično vsako rojstvo. Včerajšnji javni krst Zdrženja prijateljev Cronace se je izneveril temu življenjskemu aksiomu. Vzdušje v dvorani Novinarskega krožka je bilo bolj resno kot pa veselo: z zresnjenih obrazov udeležencev je bilo razbrati zaskrbljenost, na obrazih časnikarjev nekdanjega trzaskega dnevnika La Cronaca skoraj resignacijo.

In vendar, ustanovitev Zdrženja prijateljev časopisa La Cronaca predstavlja zanje, in ne le zanje, zarek upanja po prisilnem zaprtju časopisa decembra lani, tik pred božičnimi prazniki. Zdrženje je nastalo - tako je povedal njegov glavni tajnik Andrea Corrado - na pritisk številnih bralcev in meščanov, ki so po ukinitvi časopisa zasuli uredništvo s solidarnostnimi izrazi in željami, da bi se Cronaca čimprej vrnila v kioske. Corrado je pojasnil, da so dogovarjanja o novi izdaji časopisa v teku in da obstajajo možnosti za obuditev drugega trzaskega italijanskega dnevnika. Vstrec s temi prizadevanji je stekla akcija za organizacijo Zdrženja prijateljev Cronace, ki naj bi z razpravami, srečanji, prireditvami in publikacijami o vprašanih informiranja opozarjala javnost na vedno bolj delikatno vprašanje pluralizma informacij. K Zdrženju je v kratkem času pristopilo kakih 20 osebnosti, pripadnikov različnih političnih sil, novinarjev, sindikalistov, ki so ob ustanovnem aktu tudi imenovali svoje vodstvo. Predsednik novega združenja je priznana astronomka Margherita Hack, podpredsednik Marco Drabeni, svetovalka pa Ilaria Romanzin. Med ustanovnimi člani so med drugimi tudi podpredsednik deželne odbora Roberto Antonione, pokrajinski tajnik CISL Silvano Coppa, nekdanji trzaski podžupan Silvano Magnelli, občinska svetovalka Ester Pacor, predsednik Katoliške akcije Mario Ravalico in pokrajinski tajnik CGIL Bruno Zvech. Tako pisana politična družina daje združenju apolitичno barvo, kot sta poudarila tudi Marco Drabeni in Ester Pacorjeva. Organizacija si bo le prizadevala, da bi v Trstu spet spregovoril tisti novinarski glas, ki je decembra utihnil. Zdrženje je tudi odprlo tekoči račun za prostovoljne prispevke (s katerimi bo krilo stroške svojega delovanja) in sicer pri Trzaski hranilnici, št. 50324/4.

Član uredništva Cronace Fabio Dorigo je obrazložil, da so pogajanja za oživetev časopisa v teku. Povedal je, da se turinska Stampa še vedno zanima za »pobratenje« s Cronaco, da novega časopisa ne bodo več tiskali v tiskarni Edigraph, in da časopis ne bo izšel brez konkretnih jamstev (beri: denarja v gotovini), ker ne bi zeleti ponoviti napake, ki je Cronaco stala prekinitve izdajanja. Gole obljube trzaskih industrijev torej ne bodo več zadostno zagotovilo za preporod časopisa.

STEČAJ TRIPCovich

V soboto bodo prodali ali dali na dražbo Tripnavi

Na sobotnem srečanju bo govor o prodaji Tripnavi, eni od družb grupe Tripovich, ki je šla v stečaj s primanjkljajem več sto milijard lir (nekateri govorijo o 600 milijardah, drugi celo o tisoč milijardah). Stečajni sodnik trzaskega sodišča je namreč za soboto povabil stečajnega upravitelja in odbor upnikov z namenom, da bi prislo do prodaje Tripnavi, ki v Trstu in Trzicu razpolaga z okrog desetimi vlačilci. Dejavnost Tripnavi so julija lani dali »v najem« trzaski družbi »Ocean«. Doslej je stečajni upravitelj prejel eno samo ponudbo v višini devetih milijard lir. Rok ponudbe zapade prav 18. t.m. Če se bo dotlej se kdo oglasil, bodo v soboto izvedli dražbo.

Od jutri koleki za vozniška dovoljenja

Italijanska zveza tobakarn sporoča, da bodo z jutrišnjim dnem na razpolago koleki za vozniška dovoljenja. Letos so koleki poenoteni za vse vrste dovoljenj, stanejo pa 50 tisoč lir. Preprodajalci jih lahko z današnjim dnem naročijo pri CRT. Letos jih je država oskrbela z zamudo, vendar ni nevarnosti, da bi posli.

RAZDELJEVANJE GRE H KRAJU

Še do sobote bencinski boni

Do 13. t.m. so porazdelili 87,9% letošnjega kontingenta

V soboto, 18. t.m. zapade rok za razdeljevanje bonov letošnjega kontingenta neobdavčene bencina. Do 13. t.m. so upravičenci dvignili bone za 57.817.425 litrov od skupnih 66.793.200, torej 87,9%. Upravičencev je 116 tisoč, bone je dvignilo 99.298, kar pomeni, da se mora predstaviti še 16.702 oseb. Pričakovati je, da bo zadnje dni pred okenci nekoliko »bolj živahno«, tako da bi morali porazdeliti približno 95% vseh bonov. Pristojni uradi pa bodo zadnja dva dni takole

odprti:

Jutri, 17. t.m., bodo prebivalci trzaskе občine lahko dvignili bone na hipodromu od 8. do 13. ure ter od 15.30 do 20. ure; na občinskih izpostavah v Rojanu, pri S. Vitu, na Stari mitnici in pri Sv. Ivanu od 15.30 do 20. ure. V okoliskih občinah je urnik naslednji: v Miljah od 15. do 19. ure, v Devinu-Nabrezini od 9. do 13. ure, v Dolini od 9. do 13. ure, na Repentabru in v Zgoniku bodo uradi jutri zaprti, medtem ko bodo odprti v soboto. Razdeljevanje za podjetja in

razne ustanove pa bo na sedežu Ustanove za neobdavčeni bencin v Ul. Valdirivo 2/b od 8.30 do 12. ure.

V soboto, 18. t.m. (torej zadnji dan), bodo uradi takole poslovali: za zasebnike v trzaski občini na hipodromu od 8. do 13. ure in od 15.30 do 20. ure; za zasebnike v okoliskih občinah: v Miljah od 15. do 19. ure, v Devinu-Nabrezini in v Dolini od 9. do 13. ure, na Repentabru in v Zgoniku od 10. do 13. ure; za podjetja in druge ustanove v Ul. Valdirivo od 8.30 do 12. ure.

OBRAČUN IN NAČRTI / KROŽEK ISTRIA

Za valorizacijo različnosti

večkrat dajejo krožku občutek nekoliko emarginirane kritične vesti in zgolj nositelja idej. Njegovi predlogi tudi večkrat naletijo na gluha usesa pri Deželi in pri Občinah v trzaski pokrajini.

Tako je včeraj ugovarjal predsednik krožka Marino Vocci na tiskovni

konferenci, katere sta se udeležila tudi podpredsednik Livio Dorigo in tajnik Giuliano Orel (na sliki - F. KROMA).

Kljub raznim težavam pa bo krožek s poniznostjo, obenem pa tudi z običajno vztrajnostjo nadaljeval s svojim delom za sedanjost in prihodno-

st medsebojnega spoznavanja, sodelovanja in solidarnosti, da bi prispeval svoj delež pri ustvarjanju vzdušja zaupanja; le-to naj omogoči proces integracije in razvoja za premostitev ovir in samega koncepta meje kot pregrade. Vse to bo delal v pripravi, da so različnosti pravo bogastvo, ki ga je treba valorizirati. S tem v zvezi je predsednik Vocci izrazil solidarnost krožka slovenskim kulturnim društvom.

Letosnji program se bo razvil v starih smereh: za kulturo dialoga, soočanja, sodelovanja in miru, da bi spoznali Istro v njeni kompleksnosti; na sporedu bodo srečanja z uglednimi Istrani in gosti iz F-Jk kot so Aurelio Juri, Mitja Volcic in se drugi. Veliko pozornost bo posvetil mladini in v tem okviru soli, izobraževanju in kulturi ter skrbel za izdajo knjig in drugih publikacij.

Protestne akcije uslužbencev deželnega vodstva Telecom

Uslužbenci deželnega vodstva telefonskega podjetja Telecom bodo v petek, 24. februarja, stavkali v popoldanski delovni izmeni. Tako se je odločilo vodstvo enotnih sindikatov, zaposlenih pri telefonskih podjetjih v protest proti odločitvi deželne uprave Telecom, da v okviru reorganizacije podjetja začasno premesti nekatere uslužbence iz trzaskega sedeža v sedež v Mestrah.

Uslužbenci deželnega vodstva Teledom so medtem že začeli s protestno akcijo: od zacetka tedna ne opravljajo nadurnega dela, dodatnega dela in službenih potovanj, ki niso predvidena v delovni pogodbi. Svoja stališča bodo pojasnili v petek, 17. februarja, ob 17. uri na tiskovni konferenciji javnem srečanju na sedežu sindikata UIL v Ul. Polonio 5.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

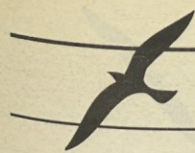
Postni t.r. PRAE DZP št. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

GLEDALIŠČE MIELA / PREDSTAVITEV KNJIGE

Pogled v zakulisje »uničevalnih strojev«

V okviru niza Potovanje v kulturo Yiddish predstavili knjigo Jeana-Claudea Pressaca o uničevalnih taboriščih

Včerajsnja predstavitev knjige Jeana-Claudea Pressaca »Uničevalni stroji« v gledališču Miela se vključuje v niz pobud pod skupnim naslovom Potovanje v kulturo yiddish. Pobudnik predstavitev je bil Institut za zgodovino osvobo-

dilnega gibanja v FJK. V njegovem imenu pa je knjigo predstavil raziskovalec Instituta Tristano Amata. Poudaril je neizpodbitno vrednost raziskovalnega dela francoskega farmacevta, Pressaca namreč, ki je s svojo znanstveno studijo zadal

smrtni udarec revizionistični propagandi, ki je skušala minimizirati uničevalni nacistični nacrt.

»Tehnično, če želite tudi kruto in golo, dokazovanje obstoja krematorijskih peci in plinskih celic bo dokončno izpodbilo vse teze, ki so skušale »znanstveno« dokazati nasprotno,« je bil mnenja Amata. Giorgio Nebbia, znanstvenik in zgodovinar tehnike in industrije, je v svojem posegu izhajal predvsem iz nezmožnosti dojetja dejstva, da se je tako široka paleta ljudi lahko vključila v tak program uničevanja. Za Auswitzom stoji namreč soodgovornost in tesno sodelovanje med kapitalistično moderno industrijo in najvišjimi političnimi vrhovi. Odgovorni velikih kemijskih (recimo primer IG Farben), letalskih in drugih industrij pa so kljub vsemu ostali po vojni ugledni podjetniki in mile kazni, ki so jim bile pripisane, so pač »moralne« upoštevati njihov prejšnji ugled.

ČRNA KRONIKA / ROMANO PRASEL SE JE OBLIL Z BENCINOM IN ZAŽGAL

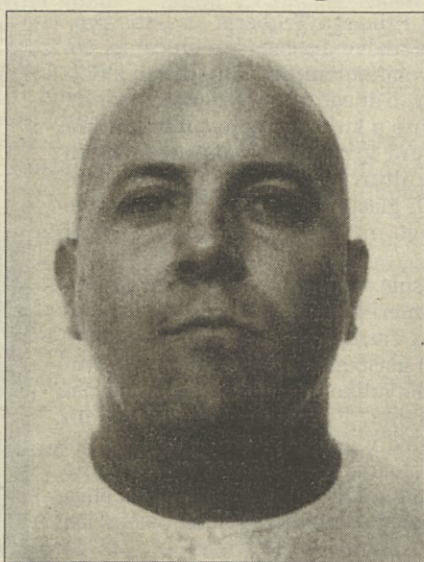
Srhljiv samomor pri Domju

Zivljenje mu očitno ni pomenilo ničesar več, če se je odločil za tako okrutno smrt. 36-letni Romano Prasel (na posnetku) si ga je vzel na domačem dvorišču pri Domju st. 100, kjer se je pred materinimi očmi polil z bencinom in pritiknil vžigalnik. Obupani klici nesrečne ženske, ki je pred leti v prometni nesreči izgubila moža, so priklicali sosedo. Preskočil je ograjo in se z rokami zagnal proti ognjenim zubljem, vendar nesrečneža ni mogel rešiti. Ostal je z opečeno roko in z občutkom nemoči.

Tragedija se je odigrala sinoči okrog 19. ure. Prasel je stopil iz hiše in se napotil h garazi. Vrnil se je s plastenko bencina in se oblihl z vnetljivo tekočino. Nato

je stopil se korak proti vrtnim vratom, kakor da bi hotel na cesto, in potegnil iz zepa vžigalnik. Le hip in spremenil se je v živo baklo. Ko je pritekla obupna mati, so bili njeni klici na pomoč že prepozni.

Romano Prasel je bil brez dela, s preteklostjo, znaznamovano z drogo in s psihološkimi motnjami. Ze trinajst let je bil pacient centra za umsko zdravje pri Domju, v zadnjih letih pa se je približal in nasel uteho neki mistični veroizpovedi, v imenu katere si je po govoricah, ki krožijo po vasi, uredil v domači hiši pravo malo svetišče. Tam je preživel svoje dneve in tam se je najbrž tudi odločil, da je resitev v - smrti.

Carla Bozzolo
so osvobodili:
prihodnje dni
končno doma

Trzaskega avtolicarja Carla Bozzolo so osvobodili; decembra lani ga je zaustavila muslimanska skupina v Bihacu, kamor se je podal v okviru humanitarne akcije, ki jo je organiziralo Združenje mednarodne solidarnosti. Kot je povedal predsednik združenja zdravnik Marino Andolina, so Bozzolo izročili podtajniku za zunanje zadeve Krajine Sretku Petkoviću, v stanovanju katerega se trenutno nahaja. V prihodnjih dneh bo odpotoval v Beograd in od tam v Italijo. Poleg Petkovića je pogajanja za osvoboditev Bozzole vodil tudi bivši srbski pop v Trstu Ilja Ivić, ki je bil pred leti izgnan iz Italije. Kmalu potem ko je zapustil Bihac, je Bozzola po telefonu govoril z ženo Radmilo, s 4-letnim sinom Gianluco in s prijateljem ter ganjen povedal, da se kar dobro počuti.

PRI KRAJU MONASTIER

Avto nenadoma s ceste Tržačanka izgubila življenje

Na avtocesti Trst - Benetke, pri kraju Monastier v pokrajini Treviso, je včeraj okrog 8.40 prišlo do hude prometne nesreče, v kateri je izgubila življenje 51-letna Rosa Vally Pitacco iz Ul. Rossetti 49. Avtomobil fiat uno, na katerem se je peljala skupaj s 23-letno Giuliano Gabrielli (Ul. Zovenzani 3) je namreč nenadoma zapeljal v obcestni jarek. Obe so z resilecem odpeljali v bolnišnico v San Donà di Piave, vendar je Pitaccova med prevozom izdihnila, medtem ko bo Gabriellijeva okrevala v 30 dneh.

Izvide je opravila cestna policija iz San Donaja, ki mora se ugotoviti vzroke nesreče. Zaenkrat namreč ni jasno, zakaj je avto nenadoma zaneslo s ceste. Asfalt je bil suh, vreme sončno, znakov zaviranja ni bilo. Udarac pa je bil vsekakor silovit, saj je obe ženski vrglo dalec

Rosa Vally Pitacco

stran (verjetno skozi vetrobran), tako da niso mogli sploh ugotoviti, kdo je bil za volanom. Verjetno jim bo to znala povedati Gabriellijeva, vendar morajo počakati, da si vsaj nekoliko opomore po izredno močnem soku.

ARETIRALI SRBSKE MLADENIČE / NAKRADLI 3 KG ZLATIH PREDMETOV

»Plezali« so v stanovanja

V zadnjih dneh se je nenadoma povečalo število vlomov v stanovanja. Vendar ni slo za običajne vlome skozi glavna vrata, temveč so se neznanci do raznih stanovanj povzpeli po zunanji strani poslopja, torej so splezali do balkonov, zunanjih oken ali vrat. Ob enem takih vlomov je nekdo v bližini opazil avtomobil znamke BMW z nemsko registrsko tablico.

Zagonetka je verjetno razvozлана, tudi marsikdo od oskodovalcev bo spet prišel do svojega imetja, saj je policija zaplenila okrog tri kilograme zlatih predmetov. Predsinocnjim je namreč nekdo opozoril agente, da sta dve osebi splezali do 1. nadstropja stavbe st. 148 v Ul. dell'Eremo in skušali vdreti v stanovanje. Na kraj sta nemudoma prisli izvidnici letečega oddelka. Opazili so sumljivega mladeniča in ga prijeli. Bil je »na strazi«, kriti bi bil moral ostala dva, vendar so mu takoj nataknili lisice. Pajdasa sta bila v kletki: vrata stanovanja, v katerega sta vdrla, so bila zaklenjena z notranje strani, morala sta se vrniti po isti poti, po kateri sta pršla vanj. In tako sta se znašla v nič kaj prijetnem objemu agentov. Vsi trije (23-letni Dejan Stevanović, 23-letni Miroslav Tadić in prav toliko star Aleksander Gligorić) so doma iz Loz-

nice v Srbiji.

Policija pa se ni ustavila pri njihovi aretaciji. Odsla je se v penzion Marina, kjer je trojica prenočevala. Obisk je bil karseda uspešen: v sobi je bilo veliko plena, poleg omenjenih treh kilogramov zlatih predmetov so namreč našli še tri milijone lir v gotovini in filmski ter fotografski material. Ugotovili so tudi, da so mladeniči v nase mesto pripeljali z omenjenim BMW, in sicer 24. januarja. Odtlej je se povečalo število tatvin, zato ni težko sumiti, kdo jih je zakrivil. Preiskovalci

sedaj skušajo ugotoviti, cigavi so zaplenjeni predmeti. Ko bodo to delo opravili, bodo povabili na kvesturo tiste, ki menijo, da je med dragocenimi predmeti tudi kaj njihovega.

Kot je povedal načelnik oddelka za boj proti kriminalu na trzaski kvesturi Sergio Petrosino, so lani nasteli okrog 600-700 kraj v stanovanjih, kar pomeni, da se število ni povečalo, a se obnem tudi ni zmanjšalo. Policija je veliko tatov prišla, a kaj, ko njihova mesta ne ostanejo prazna, saj jih kmalu zapolnijo novi nepridipravi.

SINOČI NA SKGZ

Poslovilno srečanje konzula Šušmelja

Zahvalni nagovor predsednika Palčiča

Generalni konzul Republike Slovenije v Trstu Joze Sušmelj je v preko starih let opravljanja svoje dolžnosti doživel resnično burno in dinamično obdobje, v katerem je ob splošnem in sunkovitem spreminjanju Evrope nastala tudi samostojna slovenska država.

To je sinoči prislo do izraza v poslovilnem nagovoru Jožeta Sušmelja, ki se je s soprogo udeležil prijateljskega srečanja, ki mu ga je ob odhodu na novo delovno zadolžitev priredila Slovenska kulturno-gospodarska zveza.

Predsednik SKGZ Klavdij Palčic je Jožetu Sušmelju izročil v spomin skulpturo mladega trzaskega umetnika Rada Jagodica in se generalnemu konzulu zahvalil za pozornost, vnemo in tenkocutnost, s katerimi je v obdobju zgodovinskih premikov spremljal življenje in delo Slovencev v Italiji. Palčic je podčrtal, da sicer ne gre za trajno

slovo, kajti Joze Sušmelj bo kot primorski rojak tudi na novem delovnem mestu gotovo ostal manj-

sini iskren prijatelj, tako kot je znal biti pri opravljanju svoje diplomatske zadolžitve.

NOVICE

Vrsta natečajev za delovna mesta

Trgovinska zbornica v Trstu je nedavno razpisala vrsto natečajev, ki bodo morda zanimali tudi kakega našega diplomanta iz smeri, ki so predvidene v razpisu.

Nepreklicni rok za vložitve prošelj je ponedeljek, 20. februarja 1995. Na razpolago so tri mesta za funkcionarja upravno-knjigovodskega oddelka VIII. stopnje in eno mesto za upravnega sodelavca VII. stopnje, za katere je glavni pogoj univerzitetna diploma iz prava, političnih ved, ekonomije ali predvidenih sorodnih usmeritev.

Nadalje je mesto tehničnega sodelavca VII. stopnje v kemijsko-biološkem laboratoriju (biologa), za kar je treba imeti univerzitetno diplomu iz bioloških ved. Predvidena pa so tudi tri mesta upravnega asistenta VI. stopnje, za kar je dovolj višješolska diploma. Obrazci z vsemi podatki za izpolnitev prošelj so na razpolago v vezi trzasko trgovinske zbornice, Borzni trg 14.

V LUMEZZANU PRI BRESCII

Počastev spomina Josipa Verginelle

Švečanosti se je udeležilo predstavništvo kriške sekcije VZPI

V kraju Lumezzano pri Brescii je bila v nedeljo spominska svečanost ob 50. obletnici junaske smrti Josipa Verginelle, komandanta 122. brigade Garibaldincev, ki so mu za njegove zasluge in hrabrost posmrtno podelili zlato medaljo za hrabrost.

Lumezzano je gostil na ta dan številne bivše partizanske borce iz raznih krajev Italije. Med njimi je bila tudi skupina bivših borcev in aktivistov iz Kriza, ki jo je vodil predsednik kriške sekcije VZPI-ANPI Ferdinand Bogatec - Gigi.

Svečanost se je začela na trgu pred občinsko palaco, kjer so se zbrali številni udeleženci z zastavami in prapori raznih partizanskih enot. Tu so spregovorili zupan Lumezzana Massimo Boti, predstavnik ANPI za pokrajinsko sekcijo iz Brescie Lino Pedroni, za kriško sekcijo pa Ferdinand Bogatec.

Glavni govornik na svečanosti je bil partizanski komandant Giovanni Pesce, odlikovan z zlato medaljo za hrabrost, ki je med drugim orisal pomen in delo Verginelle v sklopu italijanskih partizanskih enot. Kot sposoben in neustrašen borec je bil imenovan za komandanta brigad, ki so se borile na območju Brescie. Tu so ga zajele nacifasistične vojaške edinice, ki so ga zaprle in mučile do smrti 10. januarja 1945.

Svečanost se je nadaljevala s sprevedom,

maso za vse padle v odpornosti in polaganjem vencev. Spreved je nato krenil do spomenika, ki so ga domačini postavili v spomin na borca Verginello. Tu so si sledili še drugi govori in nastop godbe na pihala iz S. Apollonia.

Ob tej priložnosti sta občina Lumezzano in Gorská skupnost Valle Trompia izdali brošuro z naslovom »Ricordo del comandante partigiano Giuseppe Verginella e dei caduti di Lumezzano per la libertà«, v kateri so objavljeni spomini na boje v času druge svetovne vojne, imena padlih borcev in utrinki iz spominov padlih, med temi tudi spomin na Josipa Verginello.

Neva Lukeš

OPČINE / SKD TABOR

Vračajo se Openska glasbena srečanja

V nedeljo bo nastopil Fabjan Perez Tedesco

Po krajšem januarskem premoru in z novim sklopom treh koncertov se ponovno vračajo Openska glasbena srečanja, ki jih prireja opensko društvo Tabor. Po jesenskem nizu, ki je obsegal štiri srečanja, na katerih so nastopili mladi priznani poustvarjalci, in sicer Marko Ozbič in Martin Weber s koncertom za trobento in orgle, ruski violončelist Oleg Galperin in pianist Luca Ferrini, Flut Ensemble, ki ga sestavljajo štiri mlade flavtistke iz Trsta in Kopra, ter violončelist Vasja Legisa ob klavirski spremljavi Silvie Zazzaro, se pomladanski niz prične že v nedeljo 19. februarja.

Glasbena srečanja, ki se bodo zvrstila do konca marca, bodo ponudila kakovostne koncerte s sporedi klasične glasbe, kot jih pretežno ponujajo openski koncerti, priložnost pa bo, da se bomo seznanili tudi z drugačnimi, nič manj resnimi in pomembnimi glasbenimi zvrstmi.

Tako bo na prvem koncertu nastopil tolkalist Fabjan Perez Tedesco, po izvoru iz Argentine, ki že nekaj let živi v

našem mestu. Predstavil nam bo marimbo, instrument afriškega izvora, s sporedom sodobnih skladb, ki obsegajo razne glasbene sloge in raziskujejo vse močnejše izrazne zmogljivosti instrumenta.

V nedeljo, 19. marca pa se bo na odru Prosvetnega doma predstavila skupina pod vodstvom domačega pianista Roberta Magrisa, ki se pretežno posveča jazz-glasbi. Koncert, ki se najavlja kot izjemna zanimivost, bo poklon velikemu glasbeniku in skladatelju Dukeju Ellingtonu ob dvajsetletnici njegove smrti. Predstavil pa nam bo nekatere manj znane, a vendar izredno kakovostne strani njegove pomembne glasbene produkcije, ki je nedvomno vplivala na slog vseh velikih jazzovskih poustvarjalcev.

Konec marca bo na vrsti še koncert za violo in klavir, ki je dokaj nenavadna koncertna instrumentalna zasedba. Nastopil bo duo Barilli - Fontoni iz Parme, ki bo izvedel zaokroženi spored avtorjev, sicer različnih glasbenih dob, ki jih pa veže skupen judovski izvor. (nk)

ŠOLSTVO / BAZOVSKI UČENCI PRI PIANISTKI TAMARI RAŽEM

Dan kulture ob spremljavi klavirja

Na bazovski osnovni soli Primoza Trubarja so letos proslavili dan slovenske kulture malce drugače kot običajno. Na dan Prešernove smrti so se v soli spomnili na pesnika, z učiteljicami so govorili o njem, o njegovem življenju in delu, spregovorili pa so tudi splošno o kulturi: kaj je sploh kultura in kakšen pomen ima kultura v življenju posameznika in družbe. Med pogovorom o kulturi je eden od učencev rado vedno vprašal, ali spada tudi glasba med kulturo. Vprašanje je bilo povod za sila zanimivo in - tako se je izkazalo - tudi uspešno pobudo.

Učenci bazovske osnovne sole so bili včeraj v gosteh pri domači glasbenici, pianistki Tamari Ražem, ki je lani diplomirala na trzaskem konservatoriju Tartini. Kulturno ustvarjalko so najprej intervjuvali o njenem glasbenem udejstvovanju, o studiju klavirja, izvedeli pa so se veliko zanimivosti o glasbi nasploh in o klavirju še posebej. Pianistka jim je nato ob spremljavi prasketajočega ognja v domačem ognjišču zaigrala nekaj skladb iz svojega repertoarja, ki so jih učenci pozorno poslušali. Prav ob koncu sta h klavirju pristopila dva učenca in tudi sama pokazala profesorici, učiteljicam in sošolcem, kaj sta se doslej naučila.

VPISOVANJE / ROK DO 4. MARCA

Koloniji v Dragi in Comegliansu

Mnogo otrok in staršev že pozna koloniji v Dragi in v Comegliansu. Drugim pa v pojasnilo tole: Kolonija v Dragi ima sedež v obnovljeni hiši sredi gozda (na levi sliki), z igriščem. Od Trsta je oddaljena kakih 13 km, od Bazovice pa 3 km. Otroci hodijo vsak drugi dan na kopanje v Sestlan, sicer si pa ogledujejo zanimivosti na Trzaskem (dolino Glinsce, itd.) in si privoščijo tudi kak daljši izlet (npr. v

Gardaland) ter imajo razne zabave.

Comeglians (na desni) leži sredi gora in smrekovih gozdov ob poti v Sappado, zato nudi spremembo podnebja, čist gorski zrak, spoznavanje narave, sprehode in izlete - tudi v oddaljene lepe gorske kraje in do gorskih koc, igre in sport na prostem, v slabem vremenu pa v prostorni telovadnici. V občinski kinodvorani si lahko ogledajo primerne risanke in filme.

Zivljenje v koloniji daje otrokom možnost, da se razgibljejo na čistem zraku in si tako utrdijo zdravje za naslednje leto, nudi pa jim tudi lepo priložnost, da se privajajo na socialno življenje v družbi prijateljev ter se zabavajo z igranjem in petjem.

Vpišejo se lahko otroci od 5. do 16. leta starosti.

Vpisovanje se bo v trzaski občini zaključilo že 4. marca, naknadnih vpisov ne sprejemajo. Zato pohitite

po vpisne pole na sole ali na šolska ravnateljstva ter jih pred 4. marcem oddajte šolski zdravniški asistentki. V ostalih občinah na Trzaskem in na Goriskem se obrnite naravnost na občinske zdravniške asistentke in to cimprej.

Pojasnila: za Drago - Slokad, tel. 040/226117. Za Comeglians - Slovenska Vincencijeva konferenca, tel.: Trst 43194 in 366970, Gorica 530924.

V DOMU BRDINA

Javno srečanje o ustavnih vprašanjih

»Ustava: zgodovinsko jamstvo - Varujmo pravice. Scitimo načela«. To je zgovoren naslov večera, ki bo na sporedu drevi, ob 20.30 v Domu Brdina na Opcinah. Javno debato o ustavnih določilih, o katerih teče v zadnjih časih, po takoiimenovanem prehodu iz prve v drugo republiko, veliko umestnih, še več pa neumestnih besed, prireja dvojezični kulturni krožek Ob pečini - La Rupe, ki se na Opcinah že dalj časa trudi, da bi približal dve različni narodni in kulturni stvarnosti. Drevišnjo debato bosta vodila Caterina Dolcher in Maurizio Fanni, ki sta člana Odbora za Ustavo.

Srečanje o muzejski arhitekturi

V avditoriju muzeja Revoltella bo danes zanimivo srečanje o muzejski arhitekturi, na katerem bodo obravnavali nekatere najbolj zanimive primere muzejske arhitekture zadnjih let ne samo v Italiji, temveč po vsej Evropi in zlasti v Avstriji. Govorili bodo avstrijski arhitekt Avgust Sarnitz ter italijanski arhitekti Nicola di Battista, Francesco Collotti in Gigetta Tamaro.

Ogledi kanadskih ladij

Club 14 Juillet prireja v soboto in v nedeljo obiske na letalonosilki Foch in na kanadski fregati Ville De Montreal. Kdor si želi ogledati ladji, mora pokazati fotokopijo osebne izkaznice in telefonirati na st. 040/660251. Club tudi obvesca, da bo možno povabiti na kosilo ali na večerjo francoskega ali kanadskega mornarja: interesi naj se obrnejo na Club 14 Juillet, v Ul. Machiavelli 9 (tel. 660251).

ZGONIŠKA OBČINA

Stroga določila zaradi nevarnosti stekline

Kot smo že poročali, je Krajevna zdravstvena enota sporočila, da je bila lisica, ki so jo nasli pred nedavnem pri Gabrovcu, stekla. Po tem sporočilu je zgoniška občinska uprava spet postrojila ukrepe, da bi zavarovala svoj teritorij pred nevarnostjo okužbe. V odredbi, ki jo je podpisala zupanja Tamara Blazina, je rečeno, da psi ne smejo krožiti po občinskem teritoriju, če niso na vrvi in z nagobcnikom. Klateske živali bodo polovili in jih vrnili lastnikom sele po šestmesečnem zdravniškem pregledu.

dovanju, ali po dveh mesecih, če jih bodo cepili proti steklini. Lastniki pobeglih psov so tudi dolžni takoj sporočiti pobeg zivinozdravniški sekciji KZE. Prav tako so dolžni povedati, če so zapazili pri živali kakršenkoli bolezenski znak - značajsko spremembo, pojav ohromelosti, težave pri poziranju, težnjo po grizenju ipd. Morebitni kršitelji bodo kaznovani z velikimi denarnimi globami. Zupanova odredba bo preklicana 61. dne po ugotovitvi zadnjega primera gozdne stekline.

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK,
16. februarja 1995
JULIJANA

Sonce vzhaja ob 7.06 in
zatone ob 17.32 - Dolžina
dneva 10.26 - Luna vzhaja
ob 18.59 in zatone ob
7.07.

Jutri, PETEK,
17. februarja 1995
SILVIN

VREME VČERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 10,4 stopinje, zračni
tlak 1020 mb narasča,
brezvetrje, vlaga 56-od-
stotna, nebo jasno, morje
skoraj mirno, temperatu-
ra morja 8,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Andrea
Samez, Stefania Lucia,
Teo Nacmias, Alessandro
Montella, Federica Fer-
rante.

UMRLI SO: 60-letna
Teresa Busan, 64-letni
Giovanni Veludo, 73-letni
Guido Rak, 94-letni
Bruno Fain, 80-letna Ma-
ria Sussel, 93-letna Giu-
seppina Candido, 87-let-
na Bernarda Hrovatin, 68-
letna Giuditta Palcich,
65-letna Arcisa Cressiach,
90-letna Elisabetta Esti,
90-letna Luigia Scala, 80-
letni Paolo Puttigna, 72-
letni Bruno Vouk.

LEKARNE

Od ponedeljka, 13., do
nedelje, 19. februarja
1995

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od
13.00 do 16.00

Largo Sonino 4 (tel.
660438), Ul. Alpi Giulie
2 (tel. 828428), Mazzini-
jev dvored 1 - Milje
(tel. 271124).

SESJAN (tel. 414068)
- samo po telefonu za
najnujnejše primere.

Lekarne odprte od
19.30 do 20.30

Largo Sonino 4, Ul. Al-
pi Giulie 2, Trg S. Gio-
vanni 5, Mazzinijev dre-
vored 1 (Milje).

OBVESTILO
BRALCEM

DAROVE in PRISPEVKE za objavo v časopisu sprejemajo v tajnistvu Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritlicje) tel. 360072, s slededim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

KDS SKAMPERLE

in

ODBOR ZA OHRANITEV STADIONA
vabita skupno s Sergejem
Verčem, Borisom Kobalom,
Paolom Paolinom in I. Rocciosi
na satirično kabaretni večer

NE ČAKAJ POMLADI,
NE ČAKAJ NA MAJ
ali

KAKO SO NEKOČ
IZRAČUNALI STATIKO

v nedeljo, 19. 2. 1995, ob 18.00
na Stadionu 1. maj

Vstop samo z vabilom, ki jih lahko
dobite v tajništvi Bora, openski
Hranilnici, v TKB in pri poverjenikih

SKD I. GRUDEN

Nabrežina

vabi

vse člane in prijatelje
na

PREŠERNOVO
PROSLAVO

jutri, ob 20.30
v župnijski dvorani
v Nabrežini

SKD SLAVEC
RICMANJE-LOG

vabi na

PROSLAVO
DNEVA
SLOVENSKE
KULTURE

danes, ob 20. uri
v kulturnem domu v
Ricmanjih

NASTOJAJO: otroci vrtca
iz Ricmanj, učenci c.o.s. I.
Trinko-Zamejski, združeni
MePZ Slavec-Slovenec in
mladinska skupina SKD
Primorec z igrice »Mestni
godci«

KD IVAN GRBEC

Škedenjska ulica 124

vabi na predavanje z
diapozitivi
Štefana Ravalica

PROSTOVOLJE
V TANZANIJ

danes, ob 20.30 v
društvenih prostorih

VABLJENI

VABLJENI

VABLJENI

CAPITOL - 17.30,
19.50, 22.00 »Intervista
con il vampiro«, i. Tom
Cruise, prepovedan mladini
pod 14. letom.

ALCIONE - 18.30,
20.05, 22.00 »Once Were
Warriors«, r. Lee Tamahori,
i. Rena Owen,
Tamuera Morrison.

LUMIERE - 16.00 in
17.30 »Il Re Leone«, ri-
sanka, prod. Walt Di-
sney. 20.00 in 22.10
»Martha«, r. R. W. Fas-
sinder.

PRIREDITVE

GLASBENA MATICA
Trst - Koncertna abon-
majska sezona 94/95. V
torek, 21. t.m., ob 20.30, v
Kulturnem domu v Trstu:
C. Rojac - harmonika.
Na sporedu: Frescobaldi,
Zolotarjov, Lundquist,
Rojac, Kuskakov,
Gubajdulina.

SLOVENSKI VI-
SOKOSOLSKI SKLAD
SERGIJ TONCIC vabi na
srečanje, jutri, ob 19. uri
v Gregorčičevi dvorani,
ob PODELITVI NAGRA-
DE DR. FRANE TONCIC
1994. Večer bo popestril
harmonikar Corrado
Rojac.

SLAVISTICNO
DRUŠTVO TRST vabi na
predstavitve monografije
B. Paternuja FRANCE
PRESEREN 1800-1849, ki
bo jutri, ob 17. uri v Gre-
gorčičevi dvorani v Trstu.
Sodeluje prof. a. L. Bratuž.

KD LIPA s sodelo-
vanjem Mladinskega
krožka Bazovica priredi
KONCERT ob dnevu slo-
venske kulture jutri, ob
20.30 v Bazovskem do-
mu. Gostuje ZPZ I. Grbec
iz Skednja. Vabljeni!

SLOVENSKI KULTUR-
NI KLUB (Ul. Donizetti 3)
prireja v soboto, 18. t.m.,
ob 18.30 PREDPUSTNO
ZABAVO z družabnostjo
in plesom. Vabljeni v ve-
likem številu.

SKD TABOR - OPEN-
SKA GLASBENA
SREČANJA v nedeljo,
19. februarja, Prosvetni
dom - Općine, ob 17. uri.
Gost srečanja bo priznani
glasbenik Fabian Perez
Tedesco, argentinskega
porekla, ki bo predstavil
spored sodobnih skladb
za marimba. Vljudo vab-
ljeni!

KD KRASKI DOM or-
ganizira v nedeljo, 19.
t.m., ob 17. uri v občinski
telovadnici v Repnu
koncert ansambla doma-
ce glasbe ADRIA

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglas - obvestila:

8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja:

8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

KVINTET s pevcem
Dusanom KOBALOM;
predstavitve nove kasete
»Pri nas doma«, gostje
večera Vanka in Tonca ter
carodje Vikij show.

PD MACKOLJE vabi v
soboto, 18. februarja, ob
20. uri v srenjsko hišo,
na proslavo OB DNEVU
SLOVENSKE KULTURE.
Uvodno misel bo podala
prof. Nada Pertot, sledil
bo koncert vokalnega
kvarteta iz Logatca in re-
cital.

KD SKALA iz Gropade
vabi na proslavo DNEVA
SLOVENSKE KULTURE,
ki bo v soboto, 18. t.m.,
ob 20.30 v Zadrudnem
domu v Gropadi. Nastop-
ajo: gospa M. Sardoc s
kratkim recitalom, dek-
liški zbor Devin ter do-
maci zbor Skala. Vablje-
ni.

DRUŠTVO SLOVEN-
CEV MILJSKE OBCINE
vabi na proslavo dneva
slovenske kulture, v so-
boto, 18. t.m., ob 19.30, ki
bo v župnijski dvorani na
Trgu Republike 8 v
Miljah. Sodelujejo učenci
c.o.s. Zavljje-Korosci,
dijaki s.s. Gregorčič iz
Doline, člani a.o. J. Stoka
s Proseka-Kontovela, har-
monikas I. Zobin in zbor
Jadran. Na proslavi bo
učitelj, politični in kul-
turni delavec K. Ferluga
dobil diplomu in kolajno
predsednika republike.

V NEDELJO, 19. t.m.,
ob 16. uri bodo gostovale
v Mladinskem domu
Boljunec »Savrinske pu-
pe«. Ob pomenu prešer-
nove proslave bo sprego-
vorila Fulvia Premolin.

ODBOR ZA OHRANI-
TEV STADIONA »1.
MAJ« prireja v poned-
eljek, 27. t. m., ob 20.
ure dalje, v mali dvorani
stadiona, pustni ples ob
zvokih ansambla »Key-
dea«: ples, glasba, jedaja,
pijaka, srečolov. Zaradi
velikega zanimanja pri-
poročamo rezervacijo.
Telefon vsak dan, razen
sobote in nedelje, ob 18.
do 19. ure na st. 51377.

CAPELLA Under-
ground vabi v poned-
eljek, 20. t.m., ob 18. uri
v gledališče Miella (Trst)
na prireditve »Trst in po-
vojno obdobje v sloven-
ski kinematografiji«. So-
delujeta Deželni inštitut
za odprnisko gibanje in
deželna kinoteka. Ob 21.
uri predvajanje filma
»Trst« režiserja Franceta
Stiglica.

OBVESTILA

SD KONTOVEL prire-
di v soboto, 18. t.m., ob
21. uri v kulturnem do-
mu na Proseku PLES z
ansamblom Status Sym-
bol

DEKLETA in zene!
Praznujte DAN ZENA v
restavraciji Al Carso v

Mavhinjah, ob veselih
zvokih ansambla Vrtnica.
Večer, ki ga organizira
Skd Cerovlje-Mavhinje
bo obogatil zabavni pro-
gram. Informacije in re-
zervacije tel. 299798 ob
19. do 21. ure.

KONZORCIJ DOC vin
Kras obvesča, da bo dan-
es, ob 19.30 v Kraskem
muzeju in Repnu srečanje
z Bignucolom, vodilnim
kleti Castelvecchio.

PRIMOTOR KLUB vabi
vse člane in simpati-
zerje na DRUZABNI
VEČER in včlanjevanje,
ki bo v gostilni Pri Dani-
lotu v Bazovici, danes,
ob 20.30.

SINDIKAT SPI-CGIL
zahodni Kras vabi
upokojenke in upokojen-
ce na PRAZNIK VC-
LANJEVANJA, ki bo v
kriskem Ljudskem domu
jutri, ob 16.30. Sledila bo
zakuska.

SINDIKAT
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL organizira v soboto,
18. t.m., ob 17. uri v hote-
lu Sistani PRAZNIK VC-
LANJEVANJA. Vabljeni.

SKD GRAD obvesča,
da bo razstava »Zezezo
in kamen« umetnika Ma-
ria Sosica odprta v druš-
tvenih prostorih od 19. t.
m. in sicer: od delav-
nikov od 17. do 20. ure
ter ob praznikih od 16.
do 20. ure.

SLOVENSKI DIJASKI
DOM - Trst na pustno so-
boto od 20. ure dalje DO-
BRODELNI PLES z boga-
to večerjo. Mesta so
omejena. Vstop samo z
vabilom. Rezervacije na
tel. st. 573141.

SLOVENSKI DIJASKI
DOM S. KOSOVEL Trst,
Ul. Ginnastica 72, tel. st.
573141, organizira v letu
1995: poletno središče v
Domu od 12.6 do 1.9.
Vpišejo se lahko otroci
od 3. do 14. leta starosti.
Najkrajši čas bivanja je
en teden; letovanje na
Medvednjem brdu prva
izmena od 3.7. do 13.7. za
otroke od 6. do 12. leta
starosti; druga izmena od
13.7. do 23.7. za otroke
od 12. do 17. leta starosti;
letovanje v Portorožu
od 3.7. do 10.8. za otroke
od 6. do 14. leta starosti;
zimovanje in silvestro-
vanje v Kranjski gori od
27.12.1995 do 3.1.1996
za otroke od 6. do 17. le-
ta starosti.

KRUT obvesča, da se
začnejo v sredo 1., v cetr-
tek 2. in v torek 7. marca
tedenske plavalne ure v
bazenu v Strunjanu. Vpi-
sovanje in informacije v
ponedeljek, 20. t.m., ob
9. do 12. ure na sedežu
krožka, ul. Cicerone 8,
tel. 360072.

VPIŠOVANJE v ob-
morsko kolonijo v DRA-
GI (Sloka) tel.
040/226117 in v gorsko
kolonijo COMEGLIANS
(Slov. Vinc. konf. tel. TS
43194/366970, GO
530924) se v tržaski obci-
ni zaključijo 4. marca.
Vpisane pole dvignite na
solah in oddajte zdrav-
niški asistentki. V ostalih
občinah se obrnite na
občinske zdravniške asis-
tentke.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE obvesča kan-
didate, ki so se prijavili k
učiteljskemu natečaju na
podlagi izpitov in urad-
nih listin, da bo pisna
naloga v sredo, 22. t. m.,
ob 8. uri na nižji srednji
šoli I. Cankar, Ul. Frau-
sin 12 (Sv. Jakob). Kandi-
dati naj prinesejo s seboj
osebni dokument.

Obvesča člane, da je
solsko skrbništvo v Trstu
razpisalo naslednje na-
tečaje po naslovih za
vstop v pokrajinske sez-
name neučnega državnega
osebja: administrativni
pomocniki - IV. funkcio-
nalna oznaka, tehnični
pomocniki - IV. funkcio-
nalna oznaka ter pomož-
no osebje III. funkcional-

na oznaka. Cas za pred-
stavitev prošelj zapade
3. marca 1995. Vse infor-
macije nudi tajništvo
Sindikata slovenske sole,
Ul. Carducci 8, tel. st.
370301 s slededim urni-
kom: ponedeljek od 16.
do 17.30, torek, od 9. do
10.30, četrtek, od 16. do
17.30 ter petek, od 11. do
12.30.

IZLETI

SINDIKAT
UPOKOJENCEV IZ
KRIZA prireja v nedeljo,
5. marca za praznik zena
izlet v Spilimbergo in
ogled prsutarne v S. Da-
niele del Friuli. Vpišo-
vanje d 26. t. m. - M. Tu-
rel, tel. st. 220266.

SK BRDINA organizira
v nedeljo, 26. t. m. avto-
busni izlet v Trbiž. Vpi-
sovanje na sedežu kluba,
Proseška ul. 131 na Opći-
nah vsak ponedeljek od
19. do 21. ure.

SK DEVIN organizira v
nedeljo, 19. t.m., smučar-
ski avtobus v Podkloster.
Rezervacije in informa-
cije Skerk, tel. 200236 in
Sosić, tel. 208551 v
večernih urah.

SKD CEROVJE -
MAVHNJE organizira v
nedeljo, 12. marca,
smučarski izlet ma Monte
Elmo z možnostjo
ogleda smučarskega cen-
tra Toblach za ne-
smučarje. Zbirališče ob 6.
uri v Sesljanu, odhod z
avtobusom ob 6.15. Infor-
macije tel. 299798 od 19.
do 21. ure.

Sonja !

50 krat vse najboljše
ti želijo vsi, ki te
"stemajo"

ČESTITKE

Danes praznuje svoj
50. rojstni dan naša
SONJA iz Borsta. Karin,
Katrin, Ivan in Petra ji
posiljajo petdeset
poljubckov.

V Kaludrovci ena lepa
punčka stoji. Na smeh se
vedno drži in danes VE-
RONIKA CARLI svoj 4.
rojstni dan slavi. Sestri-
ni dosti lepega in srečne-
ga življenja zelita Gio-
vanni in Luka ter druži-
ni Kuret in Dannella.

MALI OGLASI

V GORICI na Livadi
prodajam lepo stano-
vanje v skoraj novi dvo-
nadstropni hiši z vrtom.
Tel. (0481) 532189

ISCER zazidljivo
zemljišče v Križu s po-
gledom na morje. Tel. st.
662023.

PRODAM Fiat UNO-fi-
re, letnik 86, v odličnem
stanju. Tel. 040/200950.

PRODAM 300 litrski
prenosni skropilnik (ato-
mizzatore) v dobrem
stanju. Tel. 229326.

ISCER delo kot hisna
pomočnica pri družini 2
do 3 krat tedensko. Te-
lefon 213282.

NUDIM lekcije iz an-
glesčine in slovensčine za
vse stopnje ter pomoč
osnovnošolcem in
srednjšolcem pri po-
navljanju in pisanju do-
macih nalog. Tel. 229364.

PROFESORICA nudi
privatne lekcije iz an-
glesčine. Tel. st. 814550.

STUDENT iz naravo-
slovnih ved nudi lekcije
iz matematike in fizike
za vse višje sole. Tel. st.
574931 - Moreno.

INSTRUIRAM ita-
lijanscino, grščino, latinsc-
no, zgodovino in filozofijo
v italijanskem jeziku. Tel.
st. 229225 - Mirjam ali
396359 - Giuliana.

PRODAM stare pred-
mete (kolesa od vozov,
itd.) Tel. st. 228547.

MLADICE z rodov-
nikom pasme "mastino
napoletano" podarim lju-
bitelju živali, ki razpola-
ga z vrtom. Telefon
212730.

PRODAM pasje mla-
dice husky, rjave barve z
rodovnikom, cepljeni,
brez crevesnih zajedal-
cev, po ugodni ceni. Tel.
st. (0481) 21417.

PRODAM pocitniško
prikolico Adria, pet
ležišč, po zelo ugodni ce-
ni. Tel. st. 228318.

DO PUSTA ima odprto
osmico Pernarčić Boris,
Medja vas 7.

OSMICO je odprl Usaj
v Nabrežini st. 8. Toci
belo in crno.

OSMICO odprli smo,
da veselo in družbi bo.
Berdon Josip - Pulje pri
Domju st. 123.

OSMICO je odprl Lu-
pinc v Praprotu. Toci
sortirana vina.

PRISPEVKI

V spomin na dragega
oceta, ki je na današnji
dan, pred petdesetimi
leti umrl v taborišču,
daruje sin Dinci 100.000
lir za vzdrževanje spo-
menika padlim v NOB
na Proseku. V isti na-
men daruje hči Dorica z
družino 100.000 lir za
druženje bivših depor-
tirancev - ANED.

V spomin na Rudija
Vodopivca darujejo so-
sedje 165.000 lir za SD
Zarja in 50.000 lir za KD
Lipa.

V počastitev spomina
Marije Segina vd.
Brisick darujeta Anica
in Drago Stoka 20.000
lir za KD Prosek-Konto-
vel.

Namesto cvetja na
grob pok. Miceta daruje
Milka Rsnjakova 20.000
lir za vzdrževanje spo-
menika padlim v NOB
na Padričah.

V počastitev spomina
Miceta Malalana daruje
Stanka Hrovatin 50.000
lir za sekcijo VZPI-ANPI
Trebče.

V spomin na svoje
pokoje daruje Marta
(Col 20) 30.000 lir za
Skupnost Družina Opći-
ne.

Za popravilo strehe
Prosvetnega doma na
Općinah darujejo:
družina Zvonimir Kalin
50.000 lir, družina Ser-
gij sostić 10.000 lir ter
družina Stojan Bolcina
20.000 lir.

V spomin na Toneta
Canciani daruje družina
Zorko Pertot 100.000 lir
za SKD Barkovlje in
50.000 lir za Sklad Mitja
Cuk.

Zapustila nas je naša
draga

Arcisa Cressiach
por. Tavčer

Pogreb bo jutri, 17.
t.m., ob 12. uri iz mart-
vašnice v ul. Costalunga
v cerkev na Općinah ter
na pokopališče v Trebče.

Zalostno vest sporočajo
mož Silvestro, sinova
Livio in Boris s Sonjo,
sestre, brat in ostalo
sorodstvo

Općine, Trebče, Repen,
16. februarja 1995

VOZNI RED VLAKOV

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.12	(R)	Tržič (4.35), Mestre (6.20), Benetke (6.32).
5.36	(D)	Tržič (5.59), Mestre (7.36), Benetke (7.47).
6.10	(IC)	TERGESTE - Tržič (6.34), Portogruaro (7.19), Mestre (8.02), Padova (8.36), Vicenza (8.57), Verona (9.31), Milano (10.55), Torino (12.55).
6.16	(R)	Tržič (6.42), Portogruaro (7.41), Op.: ukinjen ob praznikih.
6.48	(IC)	MIRAMARE - Tržič (7.12), Mestre (8.40), Padova (9.14), Bologna (10.35), Firenze (11.44), Rim Termini (13.45).
7.12	(E)	VENEZIA EXPRESS - Tržič (7.35), Mestre (9.07), Benetke (9.18).
7.35	(D)*	Tržič (7.58), Gorica (8.19), Videm (8.48), Pordenone (9.28), Treviso (10.19), Benetke (11.06), Op.: ukinjen ob praznikih iz Trsta do Vidma.
8.12	(IR)	Tržič (8.35), Mestre (10.07), Benetke (10.18).
9.25	(R)	Tržič (9.53), Portogruaro (10.54), Op.: samo ob praznikih.
10.12	(IR)	Tržič (10.35), Mestre (12.02), Benetke (12.18).
12.12	(IR)	Tržič (12.35), Mestre (14.07), Benetke (14.18).
13.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (15.07), Benetke (15.18).
13.47	(R)	Tržič (14.15), Portogruaro (15.17), Op.: ukinjen ob praznikih.
14.12	(IR)	Tržič (14.35), Mestre (16.07), Benetke (16.18).
14.20	(IR)*	Tržič (14.43), Gorica (15.05), Videm (15.30), Pordenone (16.01), Treviso (16.39), Mestre (16.57), Benetke (17.08), Op.: ukinjen ob praznikih od Trsta do Vidma.
15.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (17.07), Benetke (17.18).
16.10	(IC)	SVEVO - Tržič (16.34), Portogruaro (17.19), Mestre (18.02), Padova (18.36), Milano (20.55), Genova (22.55).
17.12	(E)	Tržič (17.35), Mestre (19.07), Benetke (19.18).
17.18	(R)	Tržič (17.45), Portogruaro (18.45), Mestre (19.48), Benetke (19.59), Op.: se ne ustavi v Griljanu in Križu.
18.12	(E)	Tržič (18.35), Portogruaro (19.23), Mestre (20.07), Benetke (20.18), Bologna (23.10), Lecce (9.34).
19.12	(IR)	Tržič (19.35), Mestre (21.07), Benetke (21.18).
19.45	(R)	Tržič (20.14), Portogruaro (21.16), Op.: ukinjen na predpraznični dan.
20.28	(E)	SIMPLON EXPRESS - Tržič (20.52), Mestre (22.15), Padova (23.04), Verona (0.02), Milan (1.34), Domodossola (3.05), Zeneva (6.49).
21.12	(IR)	Tržič (21.35), Mestre (23.07), Benetke (23.18).
21.18	(E)*	Tržič (21.41), Gorica (22.02), Videm (22.30), Benetke (0.21), Padova (1.10), Verona (2.14), Milan (4.05), Turin (6.37).
22.10	(E)	Tržič (22.33), Portogruaro (23.21), Mestre (0.04), Bologna (3.00), Firenze (4.35), Rim Termini (8.25).

* Proga Trst-Videm-Benetke

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
0.47	(IR)	Benetke (22.40), Mestre (22.51), Tržič (0.23)
2.32	(D)	Benetke (0.14), Mestre (0.25), Tržič (2.08).
6.34	(R)	Portogruaro (5.05), Tržič (6.08), Op.: ukinjen ob praznikih.
7.10	(D)	Portogruaro (5.56), Tržič (6.47).
7.45	(D)	Portogruaro (6.30), Tržič (7.17), Sesljan (7.24), Nabrežina (7.30), Op.: ukinjen ob praznikih.
8.01	(E)	Rim Termini (22.15), Firenze (1.38), Bologna (3.55), Mestre (5.50), Tržič (7.37).
8.55	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zeneva (22.52), Milan (3.42), Verona (5.16), Padova (6.16), Mestre (6.40), Tržič (8.32).
9.10	(E)*	Turin (22.50), Milan (0.40), Verona (3.31), Benetke (5.08), Treviso (6.15), Pordenon (7.05), Videm (7.46), Gorica (8.25), Tržič (8.46).
9.31	(R)	Portogruaro (8.00), Tržič (9.03).
9.53	(D)*	Benetke (6.34), Treviso (7.06), Pordenon (8.01), Videm (8.40), Gorica (9.09), Tržič (9.30).
10.07	(E)	Lecce (18.14), Bologna (4.37), Benetke (7.10), Mestre (8.12), Tržič (9.43).
10.47	(IR)	Benetke (8.40), Mestre (8.51), Portogruaro (9.35), Tržič (10.23).
11.03	(R)*	Benetke (7.08), Treviso (7.42), Pordènone (8.54), Videm (9.34), Gorica (10.14), Tržič (10.36), Op.: ukinjen ob praznikih.
11.47	(E)	Benetke (9.40), Mestre (9.51), Tržič (11.23)
14.09	(IC)	SVEVO - Sestri Levante (6.15), Genova (7.13), Milan (8.50), Verona (10.27), Benetke (11.54), Mestre (12.21), Tržič (13.45).
14.35	(D)*	Benetke (11.10), Pordenone (12.24), Videm (13.05), Gorica (13.48), Tržič (14.12), Op.: ukinjen ob praznikih.
14.47	(IR)	Benetke (12.40), Mestre (12.51), Tržič (14.23).
15.05	(R)	Portogruaro (13.45), Tržič (14.41), Op.: ukinjen ob praznikih.
15.47	(IR)	Benetke (13.40), Mestre (13.51), Portogruaro (14.35), Tržič (15.22).
16.27	(D)	Benetke (14.17), Mestre (14.28), Portogruaro (15.15), Tržič (16.03).
17.47	(IR)	Benetke (15.40), Mestre (15.51), Portogruaro (16.35), Tržič (17.23).
18.57	(D)	Benetke (16.40), Mestre (16.51), Portogruaro (17.35), Tržič (18.23).
20.10	(R)	Benetke (17.34), Mestre (17.46), Portogruaro (18.45), Tržič (19.43).
20.47	(IR)	Benetke (18.40), Mestre (18.51), Tržič (20.23)
20.54	(IR)*	Benetke (17.58), Treviso (18.28), Pordenon (19.07), Videm (19.38), Gorica (20.10), Tržič (20.31), Op.: ukinjen ob praznikih iz Vidma v Trst.
21.45	(IC)	TERGESTE - Turin (15.08), Milano (17.05), Padova (19.22), Mestre (19.40), Tržič (21.21).
22.47	(R)	Benetke (20.28), Mestre (20.39), Portogruaro (21.35), Tržič (22.23), Op.: se ne ustavi v Sesljanu, Nabrežini, Griljanu in Miramaru.
23.12	(IC)	MIRAMARE - Rim Termini (16.15), Firenze (18.17), Bologna (19.27), Padova (20.46), Mestre (21.04), Tržič (22.48).
23.27	(E)	VENEZIA EXPRESS - Benetke (21.22), Mestre (21.34), Tržič (23.04).

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
5.25	(R)	Tržič (5.48), Gorica (6.09), Videm (6.43), Op.: ukinjen ob praznikih.
6.29	(D)	Tržič (6.52), Gorica (7.18), Videm (7.43), Op.: ukinjen ob praznikih.
6.54	(R)	Tržič (7.20), Gorica (7.45), Videm (8.10), Op.: se ne ustavi v Miramaru, Griljanu, Križu.
7.52	(D)	Tržič (8.15), Gorica (8.36), Videm (9.01), Op.: vozi samo ob praznikih.
8.42	(R)	Tržič (9.09), Gorica (9.34), Videm (10.10), Op.: ukinjen ob praznikih.
9.35	(R)	Tržič (10.00), Gorica (10.25), Videm (11.01), Op.: vozi samo ob praznikih; ne ustavi v Miramaru, Griljanu, Križu, Nabrežini.
10.46	(R)	Nabrežina (11.00), Sesljan (11.04), Tržič (11.13), Gorica (11.37), Videm (12.09), Op.: ne ustavi v Miramaru, Griljanu Križu.
12.24	(D)	Tržič (12.47), Gorica (13.08), Videm (13.36), Pordenone (14.18).
13.20	(R)	Tržič (13.47), Gorica (14.12), Videm (14.48), Op.: ukinjen ob praznikih.
14.40	(R)	Tržič (15.08), Gorica (15.31), Videm (16.06), Op.: ne ustavi v Griljanu in Križu.
16.16	(D)	Tržič (16.39), Gorica (17.00), Videm (17.25).
17.04	(R)	Tržič (17.27), Gorica (17.48), Videm (18.23), Op.: ukinjen ob praznikih.
17.28	(R)	Tržič (17.52), Gorica (18.17), Videm (18.55), Op.: ne ustavi v Griljanu, Križu, Nabrežini, Sesljanu.
17.45	(D)	Tržič (18.08), Palmanova (18.32), Videm (18.49), Op.: ukinjen ob praznikih.
18.05	(D)	Sesljan (18.21), Tržič (18.30), Gorica (18.52), Videm (19.10), Op.: ukinjen ob praznikih.
18.30	(R)	Tržič (18.57), Gorica (19.20), Videm (19.54), Op.: ne ustavi v Griljanu, Križu.
19.25	(D)	Tržič (19.48), Gorica (20.09), Videm (20.34).
20.00	(R)	Tržič (20.25), Gorica (20.48), Videm (21.15), Op.: ukinjen ob praznikih.

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.50	(R)	Videm (5.28), Gorica (5.59), Tržič (6.22), Op.: ukinjen ob praznikih.
7.28	(R)	Videm (6.10), Gorica (6.33), Tržič (7.00), Op.: ukinjen ob praznikih.
7.54	(R)	Videm (6.25), Gorica (7.01), Tržič (7.25), Op.: samo ob praznikih.
7.54	(D)	Sacile (5.46), Pordenone (6.00), Videm (6.41), Gorica (7.11), Tržič (7.31), Op.: ukinjen ob praznikih.
8.41	(R)	Videm (7.08), Gorica (7.46), Tržič (8.11), Op.: ukinjen ob praznikih.
8.47	(D)	Videm (7.43), Palmanova (7.59), Cervignano (8.11), Tržič (8.24), Op.: ukinjen ob praznikih.
12.30	(R)	Videm (11.02), Gorica (11.38), Tržič (12.02), Op.: samo ob praznikih.
13.56	(R)	Videm (12.37), Gorica (13.08), Tržič (13.29).
14.57	(R)	Videm (13.30), Gorica (14.06), Tržič (14.30), Op.: ukinjen ob praznikih.
15.39	(D)	Videm (14.30), Gorica (14.55), Tržič (15.16), Op.: ukinjen ob praznikih.
15.39	(R)	Videm (14.10), Gorica (14.46), Tržič (15.11), Op.: samo ob praznikih.
16.43	(D)	Pordenon (14.50), Videm (15.30), Gorica (15.59), Tržič (16.20), Op.: ukinjen ob praznikih.
18.00	(R)	Videm (16.32), Gorica (17.08), Tržič (17.32), Op.: samo ob praznikih.
18.21	(R)	Videm (17.01), Gorica (17.32), Tržič (17.54), Op.: ukinjen ob praznikih.
19.07	(R)	Videm (17.40), Gorica (18.16), Tržič (18.40).
19.29	(D)	Videm (18.18), Gorica (18.44), Tržič (19.05), Op.: ukinjen ob praznikih.
19.58	(D)	Camia (18.01), Videm (18.30), Gorica (19.14), Tržič (19.35).
20.39	(R)	Videm (19.13), Gorica (19.48), Tržič (20.11), Op.: ukinjen ob praznikih.
21.28	(R)	Videm (20.00), Gorica (20.36), Tržič (21.00), Op.: samo ob praznikih.
21.56	(D)	Videm (20.47), Gorica (21.12), Tržič (21.33).

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
9.16	(E)	SIMPLON EXPRESS - Opčine (9.45), Sežana (10.14), Ljubljana (12.15), Zagreb (14.50).
12.04	(E)	DRAVA - Opčine (12.38), Ljubljana (15.00), Cakovec (18.05), Budimpešta (22.58).
17.58	(IC)	KRAS - Opčine (18.25), Sežana (18.49), Ljubljana (20.43), Zagreb (22.55).
23.43	(E)	VENEZIA EXPRESS - Opčine (0.11), Sežana (0.40), Ljubljana (2.40), Zagreb (5.00), Budimpešta (12.30).

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.28	(E)	VENEZIA EXPRESS - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sežana (5.31), Opčine (5.40).
10.57	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.10), Sežana (10.05), Opčine (10.14).
16.50	(E)	DRAVA - Budimpešta (6.00), Cakovec (10.44), Ljubljana (13.55), Opčine (15.55).
19.49	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sežana (18.45), Opčine (18.54).

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

MEJA / ČAS ZA ZAMENJAVO TABEL...

Za avtomobiliste še zmeraj Jugoslavija

Dva taka smerokaza sta na ulici Vittorio Veneto - Posebna oblika pozornosti?

Pogosto slišimo ugotovitve, da zanemarjamo turizem, da ne posvecamo zadostne pozornosti gostom. Ugotovitve bodo najbrž kar držale, če upoštevamo se to, da goste, ki mesta ob meji ne poznajo, usmerjamo v državo, ki je več kakor tri leta ni več. Na ulici Vittorio Veneto se zmeraj stoje table, ki prikazujejo stanje leta 1991 in avtomobiliste usmerjajo v Jugoslavijo. In ulica Vittorio Veneto ni ena od zakotnih ulic. Vodi namreč do mednarodnega mejnega prehoda pri Rdeči hiši - Rožni dolini. Vrh vsega so table postavljene na vidnih mestih. Gre za pozabo, brezbriznost, nejasno stanje glede pristojnosti (z ozirom, da so table postavljene na mestni ulici bi utegnili biti za to pristojna Občina), pomanjkanje pozornosti do gostov iz drugih krajev in tujine? Res je da Goricani smerokazov za Slovenijo ne potrebujemo, so pa koristni za avtomobiliste od drugod. Cas bi ze bil, da se torej table zamenjajo ali vsaj popravijo. Ali je morda zamudo pripisati varčevalski mrzlici, na katero se sedanja občinska uprava tako pogosto sklicuje? (Posnetek foto Studio Reportage 15.2.1995).

PRIREDITVE

V KNJIŽNICI FRANCESCA BEVKA v Novi Gorici bodo danes ob 19. uri predstavili deli dr. Henrika Tume in sicer italijanski prevod spominov Iz mojega življenja ter zbirko pisem Osebnosti in dogodki. Predstavitve bo v prostorih na ulici Gradnikove brigade 25.

KD SOVODNJE vabi otroke in odrasle na uprizoritve igrice MESTNI GODCI, v nedeljo 19. februarja, ob 18. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah. Gostuje Mladinska skupina SKD Primo-rec iz Trebc.

KD OTON ŽUPANCIC in PD STANDREŽ prirejata v soboto, 18. t.m., ob 20.30 prireditve v pocastitev dneva slovenske kulture, Nastopila bosta otroška pevsko zbor obah društev, mešana pevsko zbor in recitatorji.

KD OTON ŽUPANCIC vabi na pustno praznovanje "Pridi z nami v dzunglo...", ki bo 24. februarja ob 20.30 v domu Andreja Budala v Standrežu. Nagradili bodo najlepšo masko.

KD OTON ŽUPANCIC prireja 4. marca družabnost ob mednarodnem prazniku zena. Pojasnila in prijave pri Marti tel. 21407.

KD SABOTIN V STMAVRU vabi na prireditve ob vsakoletnem prazniku sv. Valentina. V petek, 17. t.m. ob 20.30 bo odprtje razstave o starih cerkvah in predavanje o izkopavanjih na Sabotinu, v soboto zvečer nastop pevskih zborov, v nedeljo pa žegnanje in družabnost.

OBVESTILA

SPD GORICA obvesča, da bo 12. marca na Trbizu društveno tekmovanje v slalomu. Prijave na sedežu društva ob sredah med 11. in 12. uro in četrtkih od 19. do 20. ure.

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE obvesča občane in interesente, da je zbornik Tabor "Sovodnje 93" na razpolago pri odbornikih društv.

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE vabi dekleta in fante, ki bi radi sodelovali na modni reviji, da se udeležijo kratke informativne seje, v torek, 21. februarja, ob 19.45 v Kulturnem domu v Sovodnjah.

SKD KREMENJAK IZ JAMELJ obvesča, da vpišujejo v začetniški in izpopolnjevalni tečaj igranja na diatonično harmoniko. Informacije pri odbornikih društv ali po tel. (0481) 419952 ali 42024 ali 81113.

SKUPNOST ARCOBALENO daje v najem pustna oblacila in okrase. Interesenti se lahko oglasijo na sedežu v Ul. sv. Mihaela 38 ali po telefonu na stev. 22012.

OBČINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU posluje s slededim urnikom: vsak dan od ponedeljka do četrta od 15. do 17. ure in v petek od 10. do 12. ure.

OBČINSKA KNJIŽNICA V RONKAH je odprta od ponedeljka do petka od 15.30 do 18.30 in ob sredah tudi od 9.30 do 11.30. Knjižničarka slovenske sekcije je na razpolago v ponedeljek in sredo popoldne in v petek zjutraj.

IZLETI

ODBOR UPOKOJEN-CEV prireja 11. marca izlet na Bled, z muzejskim vlakom. Odpeljal bo ob 9. uri iz železniške postaje v Novi Gorici. Prijave do 3. marca v trgovini pri Milu (tel. 78072) in v gostilni peric (tel. 78000). Izlet prireja ob Dnevu zena.

KINO

GORICA VITTORIA Gorica kinema 20.45»Mangiar bene uomo donna«. Rez. Ang Lee. Ozvočenje Dolby stereo.

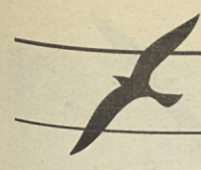
CORSO 17.30-19.45-22.00»Kika, un corpo in prestito. Rez. Pedro Almodovar. Prep. ml. pod 18. letom.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI MARZINI, C. Italia 89, tel. 531443 DEŽURNA LEKARNA V TRZICU OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14/B, tel. 480405.

POGREBI

Ob 8. uri, Augusto Moretti, iz bolnišnice Janeza od Boga ob 9.30, Maria Miseri vdova Gratton, iz splosne bolnišnice v cerkev na Placuti in na glavno pokopališče, ob 10.45, Luciano Valenti, ob 11. uri, Guido Bon, iz splosne bolnišnice v Lokenik, ob 11.30, Maria Klesnik vdova Moretti, krsto pripeljejo iz Tržica na glavno gorisko pokopališče.

TRŽIČ / VČERAJ PREDSTAVILI NOVINARJEM

Okvirni načrt za plinski terminal

Naložba vredna tisoč milijard lir - Letno bi pretovorili osem milijard kub. metrov plina

Družba SNAM se zana za gradnjo plinskega terminala v Trziču, na območju industrijske cone. Prostor za gradnjo naprav za pretovor, skladičenje in plinifikacijo - metan bi namreč dostavljali v tekočem stanju - bi pridobili na skrajnem robu industrijske cone, na območju, ki so ga pridobili z zasipanjem morja. Letno bi preko terminala dobavili okrog osem milijard kubnih metrov tega zlahtnega energetskega vira, katerega poraba v svetu stalno narasca. Metan bi služil tako za potrebe prebivalstva in industrije na krajevni ravni, v kasnejši fazi pa bi iz terminala oskrbovali tudi porabnike v drugih delih severovzhodne Italije. Okvirni načrt ter možnosti zaposlovanja, ki bi se odprle ob gradnji objekta, so predstavili včeraj, na srečanju z novinarji, na zupanstvu v Trziču. Ob tem velja poudariti, da namerava občinska uprava v zvezi s ponujeno možnostjo ravnati zelo previdno in dejansko preučiti vse aspekte tako glede varnosti, varstva okolja in posledic, ki bi jih objekt nujno povzročil v prostoru. Občina bo ustanovila posebno komisijo strokovnjakov, ki bo skupaj s Fundacijo Mattei pripravila predhodno studijo. Če bodo rezultati ugodni, se bodo v naslednji fazi odločili za načrtovanje in gradnjo objekta. Gre za investicijo okrog tisoč milijard lir, in nadaljnjih tristo milijard lir, če bodo v drugi fazi zgradili plinovod med Trzičem

in Pordenonom. Med gradnjo terminala bi bilo zaposlenih od 400 do 1000 delavcev, ko bi na pravo izročili namenu pa bi bilo stalno zaposlenih okrog sto uslužbencev. Za prevoz plina v tekočem stanju bi potrebovali od osem do dvanajst posebnih ladij. Po besedah predstavnika družbe SNAM, Alberta Meomartinija, terminal ne bi ogrožal varnosti prebivalcev Trziča, oziroma bližnjih območij. Navedel je tudi podatek, da pri podobnih strukturah v vsetu se niso zabeležili težkih nesrec.

Na srečanju z novinarji je trziški zupan Persi podčrtal pomen primerne pristopa pri preverjanju možnosti za uresničitev načrta. Naj-

prej informiranje javnosti in sele nato dokončna odločitev, oziroma priprava načrta in izvajanje del. Predvidoma naj bi objekt zgradili v približno petih letih in bi bil največji tovrstni objekt v Evropi. Poverjeni upravitelj družbe SNAM se je popoldne sestal tudi s predstavniki naravovarstvenikov. Na vprašanje, če se je SNAM začel pogovarjati z družbo ENEL glede možnosti dobavljanja plina termoelektrarni, zdaj jo kurijo s premogom) so predstavniki naravovarstvenikov dobili negativen odgovor. Slisati pa je bilo tudi nekaj pomislekov o umestnosti dodatne obremenitve trziškega prostora.

Strožje na meji

Strožje nadzorstvo, občasne muhe službujočih na meji, ne sporazum? Nic takega so nam zagotovili na poveljstvu obmejne policije, kjer smo, zaradi korektnosti, preverjali informacijo, da naj bi na drugorazrednih mejnih prehodih, posebej v Sempetru, brez posebnega razloga zavračali slovenske državljane ob vstopu v Italijo. Zaključek? Morda je slo le za osamljen primer, ki ga ne kaže sploševati.

MEJA / NOVI ZAKON O VARSTVU RASTLIN

Na mejnih prehodih piše...

Različna mnenja o ukrepu, ki se zdi marsikomu pretiran

Točno pred enim letom smo imeli na slovensko-italijanski meji opravka s "krompirjevo vojno", ki se je nato prevesila v nekakšno premirje. Zdaj je spet kriza. Novi zakon o varstvu rastlin, ki so ga v Sloveniji sprejeli proti koncu lanskega leta, začel pa je veljati sredi januarja, je prekinil možnosti uvoza manjših količin sadik, semen, rastlinskih delov, organskih gnojil in tudi kemičnih sredstev za zatiranje rastlinskih bolezni. Kaj je dovoljeno uvoziti lepo piše na vseh mejnih prehodih, so nam

te dni povedali pri upravi carine v Novi Gorici. V manjših količinah se lahko uvažajo le mineralna gnojila, drobna semena v originalni embalaži do 100 gramov, oziroma do 1 kg (če gre za semena večjih dimenzij), uvoz semenskega krompirja ni dovoljen. Ni dovoljen uvoz kemičnih sredstev za zatiranje rastlinskih bolezni in škodljivcev. Izjema velja le za dvolastnike. Ukrepi je marsikoga presenetili, jezijo pa se zlasti trgovci. Po izkušnjah pred letom dni, ko je izbruhnila "krompirjeva vojna" so preko

zdrženja ASCOM skusali doseči sporazum, oziroma dogovor, vendar od tega ni bilo nič. Potem pa je stopil v veljavo novi zakon, ki bo, kakor kaže, povsem prekinil določeno obliko blagovne menjave. V pogovoru z operaterji smo dobili dokaj različne informacije o stopnji izvajanja omenjenega zakona. V pogovoru z funkcionarjem deželne službe pa smo slišali tudi pomisleke o tem, kako dolgo bo lahko zakon v veljavi, če bo Slovenija čez kakšno leto pridružena, kasneje pa polnopravna članica EU.

AKTUALNO / RAZLOGI?

Lions club: Goriška listina se ne izvaja

Na srečanju Goriškega Lions kluba so te dni razpravljali o stopnji izvajanja Goriške listine. Kljub temu, da je od podpisa listine minilo že več kakor eno leto (podpisali so jo 3. decembra 1993 v Rimu) je pretežni del točk ostal v glavnem na papirju, so ugotovili na zasedanju omenjene družbe. Goriško listino so podpisali v času Ciampijeve vlade, vendar pa je vsebino osvojila tudi kasnejša Berlusconijska vlada. V razpravo je posegel tudi predstavnik združenja API, Mulitsch. Na zasedanju Lions kluba so poudarili, kako je do dogovora in podpisa listine prišlo s sodelovanjem vseh družbenih in gospodarskih segmentov. S skupnim nasto-

pom si je treba zdaj prizadevati, da se določila, oziroma v listini zapisane obveznosti tudi uresničijo.

V tiskovnem poročilu LC je posebej navedeno, da se je v Goriški listini kot prednostna naloga zapisala izgradnja avtoceste Gorica - Razdrto, vendar je predvidena tudi vrsta drugih posegov, ki naj bi naposled pomagali premostiti težavno obdobje goriškega gospodarstva. Koliko vprašanj je ostalo odprtih? Iz tiskovnega poročila LC zal ni razvidno, če so na srečanju razpravljali tudi o točki v Goriški listini, ki posebej določa, da se bodo odločitve sprejemale po posvetovanju s predstavniki krajevnega prebivalstva.

NOVICE

Iz dela rajonskih svetov

Nocoj bodo zasedali rajonski sveti v Podgori, na Rojcah in v Strazicah. V Podgori bodo govorili predvsem o javnih delih, seje pa se bo udeležil občinski odbornik inz. Roselli. V Strazicah bo tekla beseda o programu dejavnosti v letu 1995, na Rojcah pa bodo razpravljali o pustnih prireditvah.

Novo vodstvo pri društvu GMG in priprave na "Mali maraton"

Pri društvu Gruppo marciatori Gorizia so 24. januarja imeli občni zbor, kjer so tudi obnovili vodstvo. Na prvi seji, 9. februarja, so porazdelili odgovornosti: predsednik društva je Albino Pisano, podpredsednik Emiliano Feleppa, tajnik Umberto Agazzi, blagajnik Fabio Borghes, člani odbora pa Severino Portelli, Nives Bulfon in Fabio Agazzi. Predsednik nadzornega odbora je Antonio Mattiussi. Prva zahtevnejša naloga, ki jo bo moral opraviti odbor je izvedba "Malega maratona", 26. marca letos.

Poskus blatenja Berlusconijskega

Pokrajinski koordinacijski odbor gibanja Forza Italia obvešča, da so se tudi v Gorici pojavila pisma, s ponarejenim podpisom Silvia Berlusconijskega. Namen avtorjev pisma je oblatiti dobro ime gibanja in posebej vodje Silvia Berlusconijskega. Pismo s ponarejenim podpisom voditelja Forza Italia vabi občane, naj se v vidu skorajšnjih volitev in zmage FI zanimajo za levičarsko usmerjene sosesde, ki bodo po vnovični zmagi FI imeli opravka s sodno oblastjo. Koordinacijski odbor ugotavlja, da je Silvio Berlusconi pravzaprav zretev organizirane obrekovalne kampanje pri cemer naj bi imela določeno vlogo tudi sredstva javnega obveščanja, ki da so pod vplivom levice...

Predavanje o problematiki priseljevanja iz nekdanje SZ

V sinagogi v Ascolijevi ulici bo v soboto, 25. t.m. ob 18. uri predavanje Eitana F. Sabatella o številnih vprašanjih priseljevanja Judov iz nekdanje Sovjetske zveze v Izrael. Predavanje prireja združenje prijateljev Izraela.

Tatovi v dveh stanovanjih

Neznanci so v torek popoldne vlomili v dve sosednji stanovanji v ulici Cipriani 28. V enem stanovanju so si prisvojili nekaj dragocenih predmetov, zaradi odsotnosti stanovalcev pa se ni znano, kaj je izginilo v drugem stanovanju. Nezazelenega obiska so se stanovalci zavedli okrog 18. ure, ko so se vrnili domov.

KD BRIŠKI GRIC - STEVERJAN

vabi danes, ob 20.30 v Kulturni dom na Bukovju na prireditve v počastitev

DNEVA SLOVENSKE KULTURE

- Odprtje razstave »Ko ne bi bilo vojne«
- Recital »Med Brdi in Sočo, v valovanju desetletij«
- Nastop mešanega pevskega zbora F. b. Sedej

VZPI/ANPI / 1. MARCA 1945

Spomin na žrtve bombardiranja

Za posledicami letalskega napada je umrlo 17 Goričanov

Odbor goriske sekcije VZPI/ANPI se zavzema zato, da bi se ob skorajšnji obletnici, spomnili žrtve napada zavezniških letal na Gorico, 1. marca 1945. Življenje je takrat izgubilo sedemnajst Goričanov. Letalske bombe so povzročile največ smrti in razdejanja na območju Drevoleda 20. septembra, kjer so bombe pobile cele družine. Teško je bila prizadeta družina Bellino, ki je izgubila kar štiri člane, hudo je bila prizadeta družina Komjanc. Zaradi ran so umrli trije člani družine, hudo je bila ranjena četrta članica družine. Družina je bila že pred tem hudo prizadeta, saj je bil gospodar, Lojze Komjanc, tacev zaprt v Trstu zara-

di antifasistične dejavnosti in so mu vest o tragični usodi sporočili v Coroneo.

Primeri bi bilo, ko bi ob petdeseti obletnici obudili spomin na tiste dogodke in predvsem na osebe, ki so tedaj izgubile življenje, samo dva meseca pred koncem druge svetovne vojne., ugotavlja v sporočilu Silvino Poletto. Veliko žrtv so povzročili letalski napadi tudi v okoliskih krajih. Na območju Mirna se se danes živo spominjajo letalskega napada na gorisko letališče, ko so zavezniška letala sipala smrtonosni tovor na sirsem območju. Letalski napad je namreč ljudi presenetil na njih, med spomladansko setvijo.

SREDI MARCA V CELOVCU

Zbornica podpira sodelovanje na sejmu gostinstva

Trgovinska zbornica obvešča, da bodo na skorajšnjem sejmu gostinstva in turizma Gact '95 v Celovcu (od 11. do 15. marca) v sodelovanju z deželno ustanovo za razvoj kmetijstva (ERSA) predstavili predvsem briska in pososka vina. Ob upoštevanju novosti po vstopu Avstrije v Evropsko zvezo pa bodo na pomembni prireditvi, ki jo bodo letos priredili že sedemindvajsetič, predstavili tudi vrsto drugih kmetijskih pri-

delkov, zanimivih za avstrijsko tržišče, od zgodnjega sadja (češnje) do jabolk, hrusk in kiwije. Zanimanje se kaže tudi za nekatere vrste povrtnin, ki se pridejujejo v naši deželi. Tako bodo na celovškem sejmu n.p.r. skusali promovirati sparglje (beluse) ki se pridejujejo v FJK.

Podjetja, ki nameravajo sodelovati na sejmu gostinstva in turizma v Celovcu, naj se čimprej obrnejo do Urada za promocijske dejavnosti.

KRONIKA / VČERAJ DOPOLDNE V LOČNIKU

Nerazumljiva usodna odločitev dekleta

18-letno dijakinjo našli mrtvo v njeni sobi

V njeni sobi, v stanovanju v ulici Marega v Ločniku so včeraj, nekaj pred 13. uro našli mrtvo 18-letno dijakinjo Annamario Albi. Dekle je obiskovalo 4. razred kmetijskega tehničnega zavoda v Gradiscu. Truplo je odkril oče, Giovanni Albi, uslužbenec zavoda INAIL, ob vrnitvi iz službe. Ni znano, kaj je mlado dekletu, ki je decembra dopolnilo osemnajst let, privedlo do tako tragične odločitve.

Prizorišče tragičnega dogodka v Ločniku (foto S.R.)

26. FEBRUARJA v Primorskem dnevniku barvna priloga: OBČINA SOVODNJE
Izkoristite priložnost za vaš oglas:
pokličite Publiet tel. (040) 7796688

NOVICE

Dežela FJK za obnovo zdravstvenih struktur Sarajeva

VIDEM - Dežela Furlanija - Julijska krajina aktivno sodeluje pri projektu Svetovne zdravstvene organizacije za obnovo zdravstvenih struktur Sarajeva. Projekt predvideva predvsem preureditev nekaterih že obstoječih struktur in prekvalifikacijo zdravniškega osebja za ustanovitev večnamenske zdravstvene strukture, ki pa bi bila namenjena predvsem mladini. Za naso deželo najbolj aktivno sodeluje pri projektu glavni ravnatelj zdravstvenega podjetja za Srednjo Furlanijo Fabrizio Oleari, ki se je v prejšnjih dneh sestal z deželnim odbornikom za zdravstvo Giampierom Fasolo.

V Tipani tečaj slovenščine za odrasle

TIPANA - Kulturni krožek Naše vasi iz Tipane bo konec meseca pripravil tečaj slovenščine za odrasle. Tečaj, ki bo trajal tri mesece, bo vodil prof. Marino Vertovec, ki ima na tem področju večletne izkušnje, saj je glavni pobudnik tečajev slovenščine v Vidmu. (r.p.)

FJK izključena in programa modernizacije železniške mreže

VIDEM - Maurizio Ionico, član deželnega vodstva DSL, je dokaj kritičen do odločitve medministrskega odbora za gospodarsko načrtovanje, ki je naso deželo izključil iz programa za modernizacijo železniške mreže. To predstavlja hud udarec gospodarskim perspektivam naše dežele, ki le ob posodobitvi cestnih in železniških infrastruktur lahko računa na ugodno ekonomsko sodelovanje z vzhodno in srednjo Evropo. Član deželnega vodstva DSL nadalje ugotavlja, da je naša dežela že v zadostni meri plačala davek na področju železnic z neuresničitvijo načrta za podvojitve proge iz Vidma do Trbiza in za železniški terminal v Cervinjanu. (r.p.)

ŠPETER / POLEMIKA

Dvoličnost Ljudske stranke glede dvojezičnih tabel

V Grmeku župan ne dovoli čiščenja tabel

SPETER - Polemike v zvezi z dvojezičnimi tablamami v Spetru se nadaljujejo. S tiskovnim sporočilom se je oglašil spetski odbor Ljudske stranke, ki smatra kot nedemokratsko dejanje neznancev, ki so pomazali dvojezične table. V isti sapi pa predstavniki Ljudske stranke ugotavljajo, da bi do teh dogodkov ne prišlo, ko bi Mariničeva občinska uprava, preden je sklenila postaviti dvojezične table, vprašala za mnenje prebivalce. Potreben bi bil ljudski referendum.

Ocena Ljudske stranke, ki jo je v občinskem svetu zagovarjal načelnik skupine Giuseppe Chiabudini, nas spominja na izjave, ki jih je pred dnevi v Cedadu izrekel senator Ettore Romoli (Forza Italia), ko je razlagal svoj zakonski osnutek o zaščiti naše manjšine in pri tem dodal, da v Nadiskih dolinah ne želijo nikakršne slovenske prisotnosti, tudi na tablah ne.

Takšno je torej mnenje Ljudske stranke iz Spetra, ki je očitno v sozvočju z Buttiglionejevim približevanjem Berlusconiju in Finiju.

Sicer se je o tablah razvila polemika tudi v Grmeku, kjer je demokristjanski župan Elio Chiabai s pismom, ki ga je naslovil casopisom in orožnikom, prepovedal članom kulturnega društva Recan, da bi

pocistili umazane dvojezične table, ki so tu se iz časa zupanovanja Fabia Boninija.

Zgodba se je začela pred nekaj tedni, ko je član Recana očistil nekaj tabel. Dogodek, tako si mislimo, bi morali po zdravi pameti oceniti za hvalevrednega. To pa ni veljalo za župana Chiabaija, ki je fanta poklical in ga okaral, ker si je drznil očistiti tablo, ki je občinska last. Na takšno nepričakovano reakcijo prvega moža iz Grmeka se je oglasilo kulturno društvo Recan, ki je župana pismeno obvestilo, da bo 12. februarja ob 15. uri očistilo vse pomazane table.

Tudi tokrat bi zdrava pamet narekovala, da bi moral predlog naleteti na odobravanje župana, tako kot se je zgodilo v Spetru, kjer je župan Marinič nekaterim občanom dovolil, da so pocistili umazane table. Prvi občan iz Grmeka pa je bil drugačnega mnenja: Recanu in (v vednost) orožnikom je poslal pismo, v katerem opozarja, da je čiščenje tabel občinska zadeva in zato, naj se domači kulturniki ne drznejo storiti, kar so napovedali. V pismu pa je župan pozabil povedati, ali bo občinska uprava sploh očistila pomazane table, ali jih bo pustila takšne, kakršne so.

Rudi Pavšič

SKLAD MITJA ČUK

Brez dialoga ni prave vzgoje

JELKA CVELBAR

Že pred tednom dni smo začeli razmišljati o karanju in zmerjanju, ki kot vzgojni element - tako smo ugotovili - le malo zaleže. Predvsem zelo malo zaleže takrat, ko je to edini način sporočanja med strasi in otroci; ko torej med njimi ni dialoga. Kolikor lahko presodimo, je takega dialoga čedalje manj.

Ugotovili smo že, da med starsi poznamo več kategorij »zmerjalcev«: tiste, ki so stalno na preži, kakor da čakajo na otrokovo napako; neodločne starše, ki karajo, ker se jim zdi, da to spada k starševstvu, vendar ob tem mislijo na druge reči in niso dosledni v izvajanju groženj; »predavalne starše«, ki pred vsakim karanjem na dolgo in široko razlagajo, zakaj morajo to storiti; starše nagle jeze, ki vpijejo se preden vedo za pravi vzrok otrokovega prekrška.

Ker med karanjem lahko starsi mimogrede storijo celo vrsto vzgojnih napak, gre za zelo nevarno orožje. Najprej si moramo biti na jasnem, da se največkrat ne jezimo zaradi tega, kar je otrok storil, pač pa zato, ker ne vemo, kako naj bi - kot starsi - ustrezno reagirali na dogodek ali ker druge skrbi odvracajo naso pozornost od bistva. Skratka, nič ne vemo, »kakšen odnos zavzeti do dogajanja«. Nasa nemoc nas jezi in iz zavesti te nemoci prenasamo jezo na drugega.

Denimo: ker sta oba starša zaposlena, mora večja hisna dela opravljati hisna pomočnica. V obdobju, ko si starša zeneta k srcu skrb, kako bo slo naprej, kako bosta plačala obrok posojila, pa nepričakovane stroške pri mehaniku in zobozdravniku itd. itd., otrok neupravičeno prelje kozarec mleka na tapison. Namesto da bi dogodku dali dimenzije, ki mu ustrezajo, se začne mati dreti in zmerjati otroka: »Kaj misliš! Ravno kar je gospa pocistila, sedaj pa ti tako svinjas! Mar boš ti plačeval gospe mesecnino? Ali ne znaš paziti...« in tako dalje. S tem si mati (nezavedno) daje duska nad sibejskim, njej podrejenim bitjem, ki bo se bolj »tepeno« v primeru, da bo mrzli tus sovpadal s kakim nespornostjo med materjo in očetom. Če pa začne karajoco nena doma peči vest in potegne vse svoje karanje nazaj ter se začne obnasati drugega, potem bo otroka le zmedla. Bodimo raje vnapre, pazljivi. Učimo se ocenjevati, kako

reagiramo na otrokove »napake« in se brzdajmo, če se slučajno zalotimo, da postane mali otrokov prekršek le izgovor za izravnavanje našega pritiska. Če bomo le vpili in nato v nenadnem kesu postali mili, bomo v otroku utrdili prepričanje, da sami ne vemo, kaj hočemo in da pravzaprav ne vemo, kako bi reagirali, ko se njemu kaj pripeti. Morda bo otrok razveden in bo poslušal se kaj uspiciti, le zato da bi videl, kako bomo reagirali. Če se torej obnasamo na opisani način, si moramo biti na jasnem, da je nekaj v našem vzgojnem početju narobe.

Pojdimo po vrsti: nedvomno je tudi karanje potrebno - otroci največkrat ne poslušajo mirno izrečenih ukazov. Nic ni narobe, da imajo tudi starsi pravico stresti na glas svojo jezo; toda ta jeza naj bo resnično usmerjena v to, kar je otrok narobe storil. Bolj kot pričanje pa vsekakor pomaga, če otrok začuti, da smo jezni nanj, ker smo mu to mirno dopovedali, ne pa zato, ker mu to dokazujemo s svojim vpitjem in vrescanjem.

Ce zelimo, da bo naše karanje uspešno, potem se ga poslužujemo na zmeren način in ne prepogosto. Uspešno bo tudi, ce bomo otrokovo pozornost pritegnili k temu, kar mu dopovedujemo in ce bomo pri tem ostali mirni. Nase »pridige« naj ne trajajo predolgo. Tudi ne grozimo med karanjem s sankcijami in kaznimi, ki jih potem ne bomo izvedli. Uspešno je karanje le takrat, ko so odnosi med starsi in otrokom pravilni, ko se torej med njimi odvija dialog, ko pride do karanja samo zato, ker je prekršil dogovor, o katerem so se prej govorili. Predvsem ne izrabljamo za karanje čas kosila ali večerje, ko smo vsi pri mizi. Res je; takrat ni treba nikogar iskati, toda za božjo voljo, saj se nismo zbrali za to, da bomo koga postavili na zatožno klop prav med jedjo. Izkoristimo te trenutke za prijetnejša doživetja.

Predvsem pa si skušamo priti na jasno, ali otrok sploh ve, česa ga dolžimo in zakaj je kregan? Ali je med starsi in otrokom v vsakdanjem življenju dovolj časa za pogovor in za sporazumevanje, ali starsi opazijo tudi otrokovo pozitivno početje, ali pa ga morda njih jeza največkrat zadene kot strelo z jasnega, saj se ve ne, da je nekaj napačnega storil?

BENEŠKA SLOVENIJA / VRSTA PRIREDITEV OD SOBOTE VSE DO PUSTNEGA TORKA

Vesela pustovanja Beneččanov

CEDAD - Tudi v Nadiskih in Terskih dolinah ter v Reziji se pripravljajo na letošnje pustovanje. Najavljenih je veliko pobud, ki se bodo zvrstile v naslednjih dneh. Najpomembnejše bodo gotovo v Cedadu, Crnem vrhu, Srednjem, Reziji, Grmeku in na Ljesah.

V Cedadu bo domače društvo Pro Loco pripravilo niz prireditev, ki se bodo pričele v nedeljo, 19. februarja in se zaključile v torek, 28. t.m. Ze v nedeljo bo na sporedu okrogla miza z naslovom »Pust: navada, spektakel,

praznik in hrana«, ki bo v čedajski srednji soli De Rubeis, popoldne pa bo v mestnem središču srečanje pustnih skupin iz Nadiskih dolin.

Tradicionalno pustovanje prireja tudi kulturno društvo Recan, in sicer v torek, 28. februarja. Za veselo razpoloženje bo poskrbel beneski kantavtor Checco.

V soboto, 18. februarja bodo v kraju Basaldella pri Vidmu pustovali člani kulturnega društva Rozajanska dolina, ki je izraz Rezijanov, ki živijo v furlanski prestolnici. V večer-

nih urah bodo pod sotorom nastopili rezijanski pevci, plesalci in godci.

Svojevrstno pustovanje prireajo tudi gojenci Glasbene sole iz Spetra, ki bodo v soboto, 18. t.m., ob 16. uri, v občinski dvorani pripravili koncert v pustnih oblekah.

To, kar smo objavili, pa je le delček bogate pustne tradicije, ki se je dandanašnji ohranila v Beneciji in ki vsako leto privablja v te kraje številne obiskovalce in ljubitelje starih ljudskih navad. (r.p.)

Na sliki: benecanske pustne šeme.

Bogdan Berdon

Pravno stanje jezikovnih pravic Slovencev v Italiji

71.

V sodstvu ni umeven noben »slovenski geto«, noben »rezervat za Slovence«. V javni upravi, lahko rečemo, se manj. Vsak odklon od načela enotnega ozemeljskega pravnega varstva manjšine bi uvaljal nevzdržno in nesprejemljivo rasistično politiko »apartheida«, segregacije, prisilnega ločevanja na osnovi bivanja. Se vedno ne dovolj osramočeni rasistični osnutek Maccanico bi postavil »slovenski geto« na slovensko ozemlje.

Razsodba ustavnega sodišča z dne 5.2. - 24.2.1992 št. 62 - Odločba predsednika tržaškega tribunala z dne 6.4.1994 št. 448/94

Ustavno sodišče (predsednik dr. Aldo Corasaniti, sodniki prof. Giuseppe Borzellino, dr. Francesco Greco, prof. Gabriele Pescatore, odv. Ugo Spagnoli, prof. Antonio Baldassarre, odv. Mauro Ferri, prof. Luigi

Mengoni, prof. Enzo Cheli, dr. Renato Granata, prof. Giuliano Vassalli, prof. Francesco Guizzi, prof. Cesare Mirabelli) je izreko razsodbo, ki je razglasila neustavnost členov 22 in 23 Zakona z dne 24. novembra 1981 št. 689 (Spremembe kazenskega sistema) v povezavi s členom 122 Zakonika o civilnem postopku (Codice di Procedura civile), v tistem delu, ki ne dovoljuje italijanskim državljanom, pripadnikom slovenske jezikovne manjšine, v opozicijskem postopku proti odlokom in placilnim nalogom za upravne kazni pred pretorjem s pristojnostjo na ozemlju, kjer živi omenjena manjšina, da bi lahko uporabljali, na njihovo zahtevo, materijal jezik v lastnih aktih, s tem da se poslužujejo prevoda v italijanski jezik ter da prejmejo prevedene v lastni jezik vse akte sodnih oblasti in odgovore nasprotne pravdne stranke.

»La Corte Costituzionale dichiara l'illegittimità costituzionale degli artt. 22 e 23 della legge 24 novembre 1981, n. 689 (Modifiche al sistema penale), in combinato disposto con l' art. 122 c.p.c., nella parte in cui non consentono ai cittadini italiani appartenenti alla minoranza linguistica slovena nel processo di opposizione ad ordinanze-ingiunzioni applicative di sanzioni amministrative davanti al pretore avente competenza su un territorio dove sia insediata la predetta minoranza, di usare, su

Po pomoti smo v včerajšnjem nadaljevanju studije odv. Berdona objavili napačen tekst. Bralcem se oprostamo.

loro richiesta, la lingua materna nei propri atti, usufruendo per questi della traduzione nella lingua italiana, nonché di ricevere tradotti nella propria lingua gli atti dell'autorità giudiziaria e le risposte della controparte.«

Obravnavana razsodba Ustavnega sodišča predstavlja vrhunski dosežek na področju naših jezikovnih pravic. Ze njeno branje je pravi užitek.

Po ustavnih normah, zlasti po členu 6 in po deseti prehodni določbi ter po členu 3 Posebnega statuta Dežele Furlanije Julijske krajine, je jezik vsake narodne skupine bistven razpoznavni znak samega ustavnega pojmovanja etnične manjšine. Jezik je bistvena sestavina kulturne istovetnosti, je primarni posrednik njenih vrednot in zato jamstvo za obstoj in nadaljnjo ohranitev duhovnega bogastva vsake etnične skupine. Pravica do rabe lastnega jezika v okolju, ki mu manjšina pripada, je bistveno obeležje varstva etničnih manjšin itd.

Ob objavi te razsodbe je zavladalo pri nas izredno navdušenje. »Mislimo, da nihče od nas, ki smo neposredno prizadeti, ne bi mogel bolje opredeliti pomena, vloge in funkcije, ki jih ima jezik v okviru manjšinske skupnosti. Tudi najbolj preprost clovek more zato razumeti, zakaj smo pripadniki slovenske manjšine v Italiji tako občutljivi v tem pogledu in zakaj tako odločno vztrajamo pri zahtevi, naj država uzakoni pravico do rabe materinske v odnosih z vsemi oblastmi« (Novi list, 5.3.1992)

(Se nadaljuje)

TRGI / AGENCIJA S&P PROMOVIRALA JAVNI DOLG

Trikratni A brez učinka na liro

Marka dosegla 1.063,4 lire, borza klonila

RIM - Včerajšnji potek na italijanskem valutnem trgu je jasno pokazal, da lira čaka na novi manevar. Kljub laskavi oceni trikratne A, ki jo je ena najuglednejših mednarodnih ocenjevalnih agencij, ameriška Standard and Poor's včeraj dosodila italijanske- mu javnemu dolgu na srednji in dolgi rok, je namreč lirske bankovce doživel nov negativni rekord v menjavi z marko, čeprav o rekordih najbrž sploh nima več smisla govoriti. Gre za en sam nenehen pritisk marke na liro, ki se mu ta očitno ne more postaviti po robu, ampak se ji za kak dan posreči kvečjemu nekoliko uspešnejša obramba.

Vrnitev najvišjega ratinga je v Italiji seveda povzročila zadovoljstvo, vendar ne navaja k lahkomiselnemu optimizmu. »To je dobra novica,« je zadevo komentiral proracunski minister Rainer Masera, »toda lira ni reagirala nanjo, kar pomeni, da čaka na manevar, torej na dejanja.« Kot kaže, je priprava gospodarskega ukrepa za uravnavo javnih računov v zaključni fazi, saj Masera napoveduje, da ga bodo predstavili sredi prihodnjega tedna. Na predvidnost ob povisjanju ratinga italijanske zadolžitve je pozval tudi predsednik italijanske zveze bank ABI, Tancredi Bianchi, ki je sicer izjavil,

da si je predsednik vlade zaslužil to zadovoljstvo, vendar je v isti sapi opozoril, da gre za tehnične ocene, ki niso namenjene domaćim, ampak tujim investitorjem. Ti so seveda pomembni, je dodal, vendar njihova udeležba na italijanskih trgih ne presega vrednosti 200 tisoč milijard lir. Bianchi je pojasnil tudi smisel te ocene, ki pomeni, da ocenjevalci pri presojanju javne zadolžitve na srednji rok ne vidijo velikih nevarnosti za menjavo. To je po nje-

govih besedah seveda ugodno, vendar nima velike teže na notranja gospodarska dogajanja.

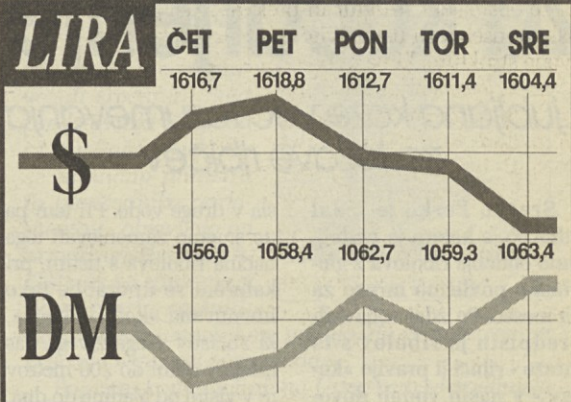
Laskava ocena Standard and Poor'sa in sorazmerno notranje politično zatisje torej nista imela nikakšnega vpliva na valutni trg, kjer je se je marka po tečaju Banke Italije povzpela kar na 1.063,43 lire, borza pa je v zaključnem delu sestanka »pozagala« vse, kar je pridobila dopoldne po objavi novice o promociji italijanskega javnega dolga.

INAIL: zadnji dnevi za plačilo premije

TRST - Podjetniki in delodajalci so dolžni po zakonu sami izračunati in plačati do 20. februarja premije zavarovalnemu zavodu za nezgode pri delu Inail. Pri tem morajo upoštevati stevilo zaposlenih in prejemke, ki jih določajo delovne pogodbe za posamezna področja. Plačilo mora zajeti tako premijo na predvideno plačo v letu 1995 kot morebitno razliko za leto 1994. Zamudnikom Inail zaračuna visoko globo in obresti, poleg tega pa ima pravico zahtevati povrnitev vseh stroškov za zdravljenje posledic nezgod pri delu oziroma poklicnih bolezni v zavarovalno nekritem obdobju.

Delodajalci morajo prav tako do 20. februarja sporočiti zavodu INAIL visino plače svojih uslužbencev. Te obveznosti so oproščeni obrtniki, ki lani niso zaposlili odvisnih delavcev, ali če so dejavnost opravljali le družabniki ali družinski člani. Obenem morajo dokumentirati vse zaposlitvene spremembe v letu 1994, tako nove namestitve kot prekinitev delovnega razmerja.

V primeru, da delodajalec v preteklih letih ni redno plačal vseh zavarovalnih premij Inail, ima do 31. marca možnost, da poravnata ta dolg po ugodnih pogojih in s precejšnjimi olajšavami. (B)

Ciampi na čelu organa EU za kompetitivnost

STRASBOURG - Evropska komisija je včeraj formalizirala imenovanje nekdanjega predsednika italijanske vlade Carla Azeglia Ciampija na celo posebne posvetovalne skupine za ekonomsko kompetitivnost, ki bo imela nalogo svetovati vladam držav članic EU temeljne ukrepe na tem področju. Evropski industrijski krogi so ustanovitev komisije pozdravili z velikim navdušenjem, saj menijo, da je industrijska kompetitivnost »vitalna limfa« gospodarstva, evropsko komisijo pa so pohvalili za veliko hitrost, s katero je ustanovila ta organizem.

PRISTANIŠKA DEJAVNOST / PO PODATKIH ZA LANSKO LETO

Tržaško pristanišče »rešuje« trenutno neprehodni Balkan

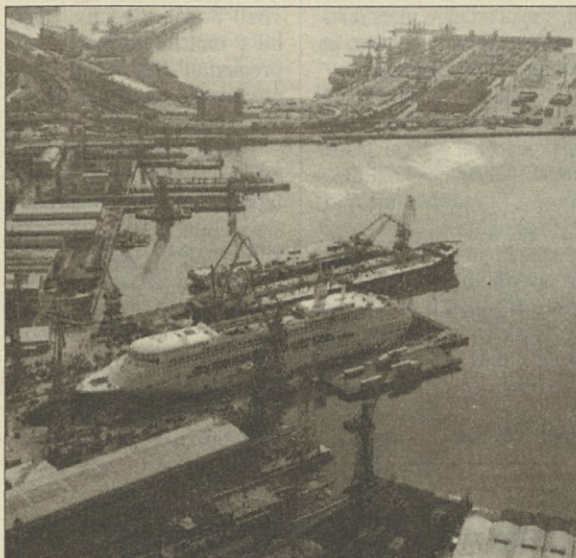
Upadel potniški in kontejnerski promet

TRST - Avtonomna ustanova za trzasko pristanišče EAPT (zdaj the Port Authority of Trieste) je objavila dokončne podatke o prometu, opravljenem v letu 1994. Iz ustreznih preglednic je razvidno, da je potniški promet lani v primerjavi z letom 1993 nekoliko popustil, da se je blagovni promet za malenkost povečal, da je v njegovem okviru kontejnerski promet ponovno

nazadoval in da se je prevoz blaga s tovornjaki na ladjah roll on - roll off mimo Balkanskega polotoka nasprotno tudi lani občutno povečal.

Potniški promet, ki v glavnem poteka s trajktnimi ladjami, je kot rečeno nekoliko nazadoval v primerjavi z letom 1993. Potnikov so namreč v lanskem letu nasteli 122.273, medtem ko jih je bilo leta 1993 127.233. Največ prometa so v tem oziru zabeležili na relacijah s Turcijo, Albanijo in Grčijo. Blagovni promet pa je dosegel 38.096.681 ton, kar pomeni napredek za 3, 20% v primerjavi z letom 1993, ko je znašal 36.916.603 tone. Tudi tokrat je glavna komponenta odpadla na raztovor surove nafte za Cezalpski naftovod, ki je sam dosegel skoraj 31 milijonov ton, druge blagovne postavke pa so ostale več ali manj nespremenjene, z manjšimi premiki navzgor ali navzdol. V zvezi s tem velja omeniti le vidnejše nazadovanje v raztovoru rudnin in premoga, kar je treba spraviti v zvezo z upocasnjeno proizvodnjo v skedenjski železarni.

Blagovni promet s kontejnerji je lani v primerjavi z letom 1993 nekoliko nazadoval. Tedaj je stevilo manipularnih kontejnerjev namreč prvic prekoracilo »prag« 150 tisoč TEU, kar so Trzacani sprejeli z zadovoljstvom, čeprav je Trst v tem pogledu se daleč od vodilnih italijanskih luk, zlasti od prvakov La Spezie in Livorna, da o Rotterdamu, Antwerpnu, Marseillu itd. niti ne govorimo. Lani je ta promet spet zdrknil

na 143.168 TEU, tako da je nazadovanje znašalo 7, 84%. Več prometa je bilo le na progah s Severno in Južno Ameriko, z Daljnim vzhodom in Vzhodno Afriko, na vseh ostalih pa se je kontejnerski promet skrčil, kar velja še posebno za proge s Srednjo Ameriko in Avstralijo.

Omenili smo že, da se čez Trst se vedno krepi blagovni promet s tovornjaki, ki so namenjeni v Turcijo, Albanijo in Grčijo in ki se v trzaski luki vkrcajo na trajekte, da bi se izognili nemirnemu Balkanskemu polotoku. Teh tovornjakov so lani nasteli 45.932, medtem ko jih je bilo v letu 1993 37.041. Prepeljali so skupno 1.276.163 ton blaga, kar je 31, 41 odstotka več kot leto prej, ko ga je bilo za 971.110 ton.

Pristanišče se vedno deluje v režimu komisar- ske uprave in to med drugim zavira tudi vse dejavnosti, ki so tako ali drugače usmerjene v izboljšanje pristanjskih storitev. Napovedana preosnova italijanskega pristaniškega sistema, ki je po

Elio Fornazarić

OBVESTILA

Občni zbor tržaškega obrtnega jamstvenega konzorcija CONGAFI

TRST - Obrtna sekcija pri Slovenskem dežel- nem gospodarskem združenju v Trstu obvešča zainteresirane člane, da bo jutri, 17. februarja, ob 19.30 letni občni zbor tržaškega konzorcija za jamstvo posojil obrtnim podjetjem CONGAFI. V konferenčni dvorani Trgovinske zbornice (Ul. S. Nicolò 5) bodo člani konzorcija pregledali poslovanje zadnjega leta. Kot znano, opravlja jamstveni konzorcij nenadomestljivo vlogo pri najemanju posojil za obnovitve obratov, za potrebe trenutne likvidnosti ipd., pri katerih dobijo podjetja - z edinim jamstvom svojega poslovanja in prometa - dokaj ugodne pogoje. Prav je, da se zbora udeležijo čim več naših včlanjenih obrtnikov. Kdor ne utegne, naj prinese svojo poverilnico v organizacijsko tajništvo SDGZ, kjer nudijo tudi vse informacije v zvezi s poslovanjem in ugodnostmi, ki jih nudi konzorcij CONGAFI.

Gostinci SDGZ vabljeni na prikaz programa WILD

TRST - Gostinska sekcija pri Slovenskem dezel- nem gospodarskem združenju obvešča člane, da bodo lahko prihodnji teden, od ponedeljka, 20., do vključno srede, 22. februarja, sledili praktičnemu prikazu programa WILD znanega proizvodnega in-trgovskega obrata za mesne izdelke Bertolini iz Mose (Mossa) pri Gorici. V organizaciji trzaskе delegacije italijanskega združenja kuharjev bodo lahko v prostorih Motela Val Rosandra (vsak navedeni dan po 19. uri) okusili jedi in narezke, pripravljene iz divjance. Razpoložljiva mesta za brezplačno degustacijo so omejena, zato naj se zainteresenti čimprej prijavijo v organizacijskem tajnistvu SDGZ v Trstu (tel. 040/362949).

Živahna dejavnost pristanišča v Kopru

TRST - Tukajšnji tisk je v preteklih dneh s precejšnjim poudarkom objavil podatke o januarskem prometu v koprskem pristanišču, ki govore o vidnem narascanju pomena tega edinega slovenskega tovornega pristanišča. S 532 tisoč tonami pretovornjenega blaga je Luka Koper preseгла januarski proizvodni nact za celih 16 odstotkov, njena uprava pa na osnovi že sklenjenih izvoznouvoznih pogodb predvideva, da bo promet v letošnjem letu dosegel približno šest milijonov ton pretovornjenega blaga, kar bi bilo za okrog milijon ton več kot so ga pretovorili v lanskem letu.

Glavni komercialni partner koprškega pristanišča je se naprej Avstrija, za katero naj bi letos v Luki pretovorili približno 1,7 milijona ton blaga, na drugem mestu pa je Madžarska, s prometom, ki

naj bi letos predvidoma nihal okrog 650 tisoč ton.

V okviru načrtov Luke Koper za mednarodno promocijo svoje dejavnosti in torej prizadevanj za pridobitev novih trgov se bo podjetje skupaj s Slovenskimi železnicami udeležilo kitajskega transportnega sejma, ki bo v Pekingu prihodnjega maja. V Kopru namreč že precej časa razmišljajo o odprtju plovne linije s katerim od kitajskih pristanišč, sedanjih obisk predsednika slovenske vlade Janeza Drnovskega - ki ga spremlja tudi zajetna skupina poslovnih ljudi - v Pekingu pa bo po vsej verjetnosti nemalo prispeval k uresnitvi tega načrta. Vendar to se ni vse, saj v Luki za jesenski čas pripravljajo tudi promocijske akcije v Indiji in v Severni Koreji, prihodnje leto pa se bodo podali tudi v daljno Avstralijo.

ADRIA

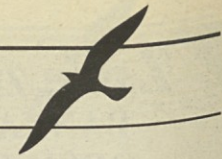
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
FRANKFURT LONDON MÜNCHEN
ISTANBUL MOSKVO KOPENHAGEN
PARIZ RIM SKOPJE SPLIT
TIRANO DUNAJ ZÜRICH

Rezervacije in informacije:

ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512
ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312

PIRAN / MORSKI RIBOLOV

Še mesec dni za kočarjenje

Ljubljana kaže več razumevanja za težave ribičev

Srečko Perko je izdal odločbo, s katero je podaljšano obdobje ribolova z globinsko povlečno mrežo za en mesec. Po zdaj veljavnih predpisih je ribolov s to mrežo - ribiči ji pravijo »koča« - v naših vodah dovoljen le od 15. novembra do 15. februarja.

Združenje profesionalnih ribičev slovenske obale se zavzema med drugim za to, da bi to omejitev odpravili, ali pa, da država ribičem »kočarjem« nadomesti dohodek, ki ga v obdobju prepovedi ne morejo pridobivati.

Glede ribolovnega režima v našem morju zadeve se niso povsem razjasnile, saj se nekateri zavzemajo za to, da bi kočo pri nas povsem prepovedali, drugi, zlasti ribiči, pa menijo, da so omejitve nesmiselne, saj gre tu za ulov ribe, ki se seli in bi sicer od-

šla v druge vode. Pri tem pa ne smemo zamenjevati tega načina ribolova s tistim, pri katerem se uporablja tako imenovana »koča volante«, ki »očisti« vsega živega pas morja v širini do 200 metrov in v višini od gladine do dna. To bi morali vsekakor prepovedati. Sedanje podaljšanje možnosti zaslužka ribičev kočarjev za en mesec je znak, da se v Ljubljani vendarle nekaj premika in kaže na pripravljenost, da bodo v pristojnih državnih organih k problemom ribištva pristopili bolj življenjsko.

Strokovno odločitev državnega sekretarja Perka gotovo ni sporna, saj se je pred tem posvetoval z ribiškim inšpektorjem in Institutom za biologijo, kjer je dobil zagotovilo, da to podaljšanje ne bo škodovalo ribjemu fondu.

Boris Vuk

POSTOJNA / KNJIŽNIČARSTVO

Devetdeset let delovanja knjižnice

Predstavili bodo tudi domoznansko gradivo

Zacetek tega stoletja je bil za Pivsko kotlino čas vsestranskega razmaha, tudi kulturnega. Na novo so zazivila številna društva, v Postojni pa so leta 1905 odprli novo knjižnico in ljudsko čitalnico, kjer so bili bralcem na voljo vsi tedanji slovenski časopisi.

Knjižnica, ki se zdaj imenuje po pisatelju in njenem mecenu Benu Zupanciču, letos praznuje 90-letnico. Obleditno bodo v knjižnici praznovali z več prireditvami, prva pa bo predstavitev zbirke esejev Egiptovski lonci mesa pisatelja Draga Jancarja. Marca se bo občinstvu predstavila Marinka Fritz Kunc z romanom Barboletta, aprila bo sledilo predavanje z diapozitivi Izтока Tomazina o smučanju z osemstisocaka, maja pa bodo pripravili razstavo kiparja in slikarja domaćina Erika Lovka. Nacrtujejo tudi predstavitev domoznanskega gradiva, ki ga knjižnica sistematično zbira že nekaj let. Prvi prostori

postojnske knjižnice so bili v Majlontu v starem delu mesta. Tam je delovala dvajset let, nato pa je v času italijanske zasedbe zaprla vrata in vnovič zazivila leta 1947. Po številnih selitvah in adaptacijah se je knjižnica leta 1967 nastanila v današnjih prostorih na Trgu padlih borcev 5, ki so jih leta 1979 dogradili in obnovili. V tem času je osrednja knjižnica odprla podružnici v Pivki in na Prestranku ter uvedla potujočo knjižnico, ki že šestnajst let obiskuje 58 krajev v postojnski in pivski občini.

»Zanimanje občanov za izposojanje se iz leta v leto povečuje, zlasti velik porast je opa-

zen po letu 1991, kar kaže tudi na to, da je za nakup knjig na voljo čedalje manj denarja,« je povedala direktorica knjižnice Bena Zupanciča Alenka Curk. Lani je knjižnico obiskalo 83 tisoč bralcev, kar pomeni, da je bil vsak aktivni obiskovalec v knjižnici povprečno 25-krat letno.

S pomanjkanjem denarja za nakup knjižnega gradiva se srečuje tudi knjižnica, saj predpisanih standardov financiranja ne upoštevajo dosledno. »Na knjižnih policah pogrešamo »lazio« literaturo in leposlovna dela za odrasčajočo mladino, medtem ko smo s strokovno literaturo kar dobro zalozeni,« meni Curkova. Razen literarnih večerov in razstav v mladinskem oddelku matične knjižnice vse leto potekajo ure pravljic, kvizi, uganke meseca in razstave mladinske literature. Mateja Godejsa

SEŽANA / LOKALNA SAMOUPRAVA

Predlogi za začasni proračun

Ta naj bi veljal do sprejema občinskih statutarnih aktov

Na današnji seji občinskega sveta občine Sežana bodo svetniki obravnavali tudi predlog začasnega financiranja proračuna za prve tri letosnje mesece. Ker je ta točka dodana sicer običnemu dnevnemu redu tretje seje občinskega sveta, lahko sklepamo, da gre za nujne sklepe.

Zacasno financiranje bo po 44. členu Zakona o financiranju občin teklo vse do sprejetja statuta in proračuna občin. Do takrat pa se nadaljuje financiranje na podlagi proračuna prejšnje občine. Ker je nekdanja sežanska občina (in cela vrsta drugih v Sloveniji) »razpadla« na več novih, je z zakonom določeno, da se začasno financiranje opravi prek ločenega računa za vse občine skupaj. Za limitiran obseg proračunske porabe je se-

zanska občina upoštevala četrtno sredstev, ki jih je objavilo ministrstvo za finance: skupni znesek za vse štiri »sežanske« občine (Sežana, Komen, Divača in Hrnelje-Kozina) je za vse leto 711,5 milijona tolarjev.

Zacasni proračun za prve tri mesece bo znašal 215 milijonov tolarjev. Odredbodajalec je župan občine Sežana. V svežnju sklepov je tudi določba, da se ukine prejšnji občinski sklad stavbnih zemljišč, denar pa se prenese v začasni proračun novonastalih občin. Tem občinam se za njihove potrebe dodeli po tri milijone tolarjev za nabavo potrebne opreme, ki bo omogočala začetek delovanja novih občinskih uprav. Ta »vnaprejšnji« dani denar se bo upošteval pri delitveni bilanci.

Vojko Cuder

VIPAVA / KULTURNA DEDIŠČINA

Oživljanje Lanthierijeve graščine

Pripravljenih je le nekaj delnih projektov za ožvitev graščine

Vipavski kompleks Lanthierijeve graščine, tako imenovani »grad« ali »novi grad« - ruševine starega se vzpenjajo nad Vipavo - je zaprt že od odhoda JLA iz Slovenije.

Zagotovo sodi med objekte, ki jih kaže oživiti. V kakšen namen, pa je vprašanje, o katerem potekajo bolj ali manj strokovne debate že nekaj časa, razgrelo pa je tudi politične strasti. Namembnost je razdelila javno mnenje. Do tega je prišlo zaradi spora med dvema glavnima usmeritvama: koncepta igralništva na eni in koncepta turistično-kulturnega središča na drugi strani.

Po dveletnem delu za ožvitev graščine je pripravljenih nekaj delnih projektov, objavljena sta bila dva javna razpisa in opravljenih več razprav. Ajdovski zavod za družbeno planiranje, ki pripravlja projekt opisa poslovne zamisli, je poskušal doseči, da bi nekatera ministrstva in druge ustanove uvrstili projekt v programe financiranja. Zato je občinski svet dal soglasje za strokovno koordinacijo in nadaljevanje projekta »Vipavski grad«, kot je njegov delovni naslov. Projekt bodo prijavili na več razpisov različnih ministrstev. Z opredelitvijo finančnih virov za financiranje tržnih raz-

ziskav bo mogoče nadaljnje vodenje projekta, ki naj bi pripeljal do stika obeh zamisli. Vsaka od njiju mora dobiti priložnost, v obravnavo pa je treba vključiti javnost.

Objekt mora ostati javna last, je bilo receno, soocenje zamisli pa naj pokaže »pokrivanje« investicije skozi dejavnost z opredeljenimi roki, saj bi se naložba morala občini vračati in tako pomagati pri izvedbi drugih vlaganj, je opozoril župan Ivan Princes. Občinski svet je zadolžil župana, naj se pred inventurnim popisom skupaj z ajdovsko občino izpelje popis nepremičnin nove občine.

Artur Lipovž

SEŽANA / KLUB BALILLA

Priprave na tradicionalni rally Vipavska dolina

Na nedavnem občnem zboru primorskega kluba ljubiteljev starih motornih vozil Balilla Sežana, ki je bil v motelu na Kozini, so pregledali delo več kot 70-članskega društva v lanskem letu.

Predsednik Stefan Pozdrec je dejal, da so lani izpeljali drugi rally Vipavske doline, ki se ga je udeležilo skoraj sto vozil castiljijeve starosti iz vseh slovenskih klubov in tudi iz tujine. Pri izvedbi tradicionalnega rallyja - letos naj bi potekal 14. maja - ima veliko zaslug prav direktor Miro Strancar. V klubu imajo tudi nekaj težav s finan-

cam ter iskanjem sponzorjev, saj organizacija takšnih sportnih prireditev zahteva ogromne stroške. Kljub temu pa so ljubitelji starih vozil odšli na strokovni izlet v Padovo, konec leta pa so vsem članom podelili klubske koledarje. Njihovi člani pa so se udeleževali tudi drugih rallyjev in srečanj, ki jih organizirajo ostali klubi na Slovenskem.

Tudi letos naj bi organizirali dve tekmovanji. Ze zdaj so se začeli pripravljati na izpeljavo tretjega rallyja Vipavske doline, septembra pa naj bi svoje jeklene konjčke popeljali po Brkinih. (O. K. S.)

GORENJSKE NOVICE

Podelili Žagarjeva priznanja

GOZD MARTULJEK - Vsako leto se pedagoški delavci iz jeseniške in zdaj tudi kranjskogorske občine zberejo ob dnevu prosvetnih delavcev. Tako je bilo tudi letos. Navzgor je pozdravil sekretar ministrstva za šolstvo in šport Roman Lavtar, nekaj besed jim je namenil tudi jeseniški župan dr. Božidar Brudar. Na srečanju so podelili Žagarjeva priznanja, ki so jih letos prejeli prof. Zora Medja, prof. Valentin Cundric in Albina Srsen.

Nove kolesarske steze

KRANJSKA GORA - Člani OS Kranjska gora so med obravnavo izvlečka o kolesarskih stezah v predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana RS sklenili, da bodo letos uredili približno štiri kilometre kolesarskih stez od Ratec do Martuljka.

Pogodba jim ni všeč

RATECE - Tako kot Ratecani so tudi člani OS občine Kranjska gora menili, da je pogodba, ki jo je pripravil OK Planica za urejanje zimskosportnega parka Planica, neustrezna. V pogodbo namreč ni vključeno Sportno društvo Ratece. Tamkajšnja KS meni, da bi moralo društvo biti del organizacijskega komiteja Planice. Novice zbrala Mateja Faletić

BLED / PRIREDITVE

Obogatena turistična ponudba

Koledar vsakoletnih prireditev, ki jih želijo še popestriti, je že znan

Na Turističnem društvu Bled se trudijo, da bi cimprej lahko oblikovali kar se da popoln program letosnjih prireditev. Za vsakoletne prireditve turistični delavci že vedo, kdaj in kje bodo, vsako sezono pa skušajo ponudbo popestriti z novimi, ki za zdaj se niso točno določene.

Tako kot že nekaj let zapored bodo tudi letos ponedeljkovi večeri v cerkvi na otoku namenjeni koncertom resne glasbe. Sredi maja naj bi se podobni koncerti začeli tudi v župnijski cerkvi na Bledu. Ob nedeljah bodo obiskovalci Bleda v blejskem Zdraviliskem parku prisluhnili zvokom različnih godb na pihala, ki bodo imele promenade koncerte. Zelo priljubljeni so tudi Rikljev dnevi od 20. do 23. julija. Takrat se na Bledu

zbere se več gostov kot sicer, vzdolž dela ceste pod hotelom Park pa so postavljene stojnice, na katerih je možno marsikaj videti.

Zvečer goste zabavajo različne glasbene skupine, vsako leto pa člani gledališča Tone Cufar pripravijo prikaz življenja iz Rikljevega časa. Med bolj odmevne prireditve na Bledu sodi tudi Idriart, ki bo letos od 27. julija do 3. avgusta. Brez veslanja na Bledu pač ne gre. Veslaška tekmovanja se bodo začela konec aprila s prvomajsko regato, 9. junija načrtujejo mladinski sesterboj, dan pozneje bo mednarodna regata, v začetku septembra svetovno srečanje veslcev veteranov, 23. septembra pa sledi zaključek veslaske sezone z državnim prvenstvom.

Mateja Faletić

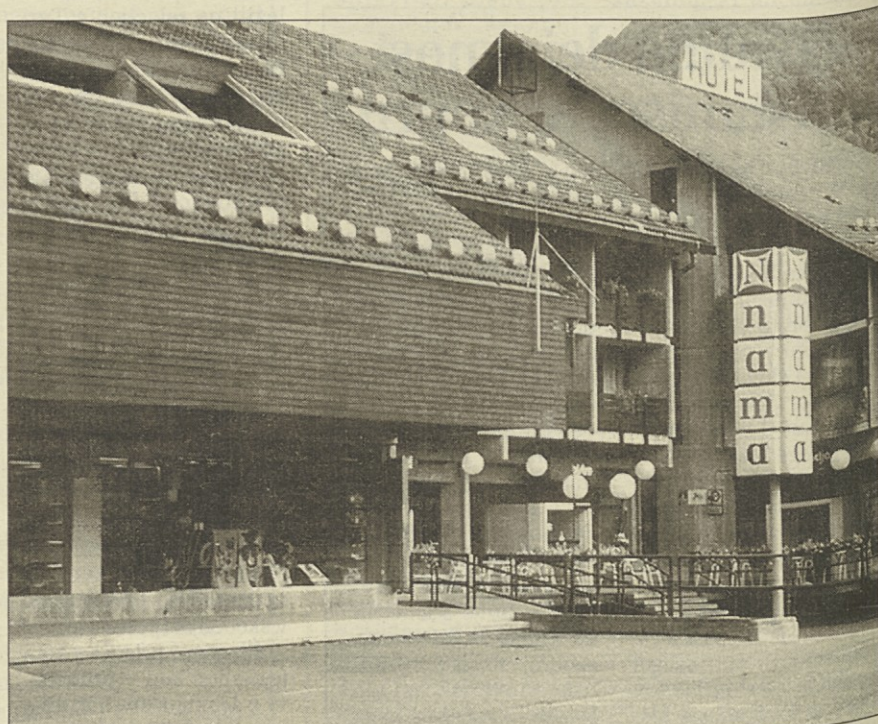
CERKNO / DRŽNI RAZVOJNI NAČRTI

S 1500-metrsko vrtino do termalne vode

Cerkljanski hotelirji in vodstvo podjetja Certa so seznanili novo občinsko vodstvo z razvojnimi pogledi tovarne in turističnimi načrti tamkajšnjega hotela, ki je pod okriljem Etine krovnega podjetja Certa.

Po opravljenem postopku lastninjenja podjetja ETA, cigar večinski lastnik je postal švicarsko-nemški koncern EGO, so načrti cerkljanskih podjetnikov usmerjeni zlasti v dograditev kompleksa, ki razen hotela v Cerknem obsega tudi Smučarski center Cerkno. Medtem ko so na smučiscih v preteklih letih največ vlagali v sistem umeznega zasneževanja, v prihodnjih letih pa naj bi povečali tudi zmogljivosti žičnic in infrastrukturo, se cerkljanski hotelirji z novimi razvojnimi načrti lotevajo tudi kompleksa ob hotelu. Kot je dejal di-

rektor Miran Ciglic, bodo v neposredni bližini takoj, ko bo urejen odkup zemljišča, že marca začeli z vrtanjem globinske vrtine. Po prvih raziskavah, ki jih je opravil Institut za geologijo in geomehaniko pri Geološkem zavodu Slovenije, naj bi od 30 do 34 stopinj Celzija toplo vodo našli v globini 1400 do 1500 metrov. Izvajalec del bo podjetje Nafta Lendava. Končna vrtina bo merila 8, 5 col, po besedah lendavskih strokovnjakov pa bodo vrtali več kot mesec in pol. Nafta Lendava je s svojimi izkušnjami in ceno dokaj konkurenčna, nismo pa izvedeli, koliko bo ta projekt stal. Po nekaterih strokovnih ocenah se cena tujih izvajalcev za meter vrtine v globini nad tisoč metrov giblje med 3500 in pet tisoč nemških mark, nas izvajalec pa je menda ob-

Okolico hotela Cerkno naj bi v prihodnje precej spremenili (Foto: Roman Bric)

cutno cenejši. Cerkljanski hotel bo v prostorih, ki jih je konec lanskega leta zapustila ljubljanska Nama, kmalu odprl blagovnico, do katere bodo zgradili nov nadvoz, v kleti hotela pa garažno hišo. Na travniku na nasprotnem bregu Cerknice naj bi uredili kompleks igrisc in sportno dvorano, potekajo pa tudi

pogovori s Fakulteto za sport o preureditvi starega dijaškega doma v fakultetno kondicijsko središče. Eta načrtuje tudi druge posege v Cerknem. Tako naj bi na mesto sedanje betonarne preselili Petrolov bencinski servis, betonarno pa na Etino zemljišče na Zelinu. Eta oziroma njena naslednica Certa je las-

tnica večine zemljišč v naselju, z njenim deležem pa so bili zgrajeni gasilski, zdravstveni in upokojski dom ter drugi objekti. V Eti so zaposleni domala vsi prebivalci Cerkne in okolice, z vlaganjem kapitala v nove naložbe pa se njen monopolni položaj v kraju še utrjuje.

Roman Bric

ZAKON O POPRAVI KRIVIC V DZ

Gre le za povojna ali tudi medvojna dejanja?

LJUBLJANA - Včerajšnje zasedanje državnega zbora je minilo v znamenju interpretacije zgodovine in proceduralnih zapletov. Takoj na začetku se je protestiral Ivo Hvalica. Vlada je namreč državnemu zboru sporočila, da brez predhodnega usklajevanja z maticnim in zainteresiranimi odbori ter sekretariatom za zakonodajo in pravne zadeve v tako kratkem času, kot ga je imela na razpolago, »ne more podati konsistentnega uskladičnega amandmaja« k 56. členu predloga zakona o igran na srečo, ki določa bodočo lastninsko strukturo igralnic. Zbor je namreč sprejel dve povsem nasprotujoči dopolnili. Po vladnem dopolnilu bodo lastniki igralnic tudi zaposleni, dopolnilo Iva Hvalice pa zaposlenih med bodočimi delničarji ne predvideva.

Ob omenjenem sporocilu je Hvalica se dejal, da je po njegovih informacijah vlada imela pripravljen predlog že v začetku tedna, zato ga zanima, zakaj je od tega odstopila. Predsednik zbora Jozef Školc je pojasnil, da je vlado že pozval, naj sporoči, koliko časa potrebuje za pripravo uskladičnega dopolnila.

Nato so nadaljevali z obravnavo zakona o popravi krivic, ki ga je predlagala SLS. Najprej je Lojze Peterle (SKD) ugotovil, da je prevrednotenje preteklo-

sti potrebno. Poprava krivic je dejansko moralno vprašanje, ki bo toliko časa politično razdvajalo Slovence, dokler ga ne bodo rešili. Ne glede na to, ali bo zbor zavrnil predlog SLS in začel obravnavati vladni predlog, je po njegovem mnenju podana možnost, da relativno kmalu sprejmejo sprejemljiv zakon. Tone Persak (DS) je nasprotoval poskusu, da bi zakon o popravi krivic urejal tudi krivice, storjene med drugo svetovno vojno. Danasnja Slovenija je namreč pravna nasle-

dnica države, ki je povzročila krivice, katere je zdaj dolžna popraviti. Če bi želeli s tem zakonom popravljati tudi medvojne krivice, pa bi tej državi naprtli odgovornost za dejanja pred njenim formalnim nastankom. O tem mora po njegovem mnenju državni zbor sprejeti poseben akt. Marijan Poljsak (SND) je ugotavljal, da si že toliko let prizadevamo za popravilo krivic, da bi že rad vedel, kateri vladi bo to končno uspelo. Janez Jancar (LDS) je nasprotoval predlogu SLS, ker hočejo skozi stranska vrata rehabilitirati kolaboracijo in popravljati zgodovino. Miroslav Geržina (SKD) je menil, da se je slovenska oblast konstituirala že 1943. leta v Kočevju, zato je odgovorna tudi za medvojna dejanja. Poleg tega pa tudi drugi zakoni, ki popravljajo krivice, segajo v medvojni čas, na primer zakon o žrtvah vojnega nasilja. Franc Zagozen (SLS) je nasprotoval mnenjem, da gre

za rehabilitacijo domobranstva. Edina vrednostna sodba je zapisana le v preambuli zakona, kar pa je najbolj blaga oblika sodbe o pretekli zgodovini. Medvojno obdobje pa je v zakonu zajeto le v delu, ki govori o pravici do pokopa. Jože Pučnik (SDSS) je menil, da si poslanci združene liste v resnici ne prizadevajo za popravilo krivic, pač pa le navidezno, tako kot so to počeli zadnja desetletja. Tone Anderlic (LDS) je ocenil, da je najbolje, če zbor

kasneje ni bil več sklepčen. Po odmoru je najprej protestiral Ivo Hvalica, ki je na podlagi izpiska glasovanja dokazoval, da Breda Pečan sploh ni bila prisotna pri glasovanju, in se je torej zlagala. Ker so se nekateri menili, da predsedujoči Lev Kreft (ZLSD) ne bi smel dovoliti ponovnega glasovanja, so poslanci glasovali se o tem. Kreft je dobil »zaupnico«, poslovnika komisija pa bo o tem podala poročilo. Po tem je protestiral se Janez Podobnik

Breda Pečan je imela težave s tehniko (Foto: B. V./BOBO)

cim hitreje zavrne predlog SLS in začne z obravnavo vladnega predloga. Po njegovem mnenju bi zakon potem lahko sprejeli do proslave 50. letnice zmage nad fašizmom.

Razprave in replike poslancev so se nadaljevale. Pred opoldanskim odmorom pa so vendarle glasovali o predlogu zakona. Z enim glasom večine so najprej sprejeli predlog, nato pa je poslanka Breda Pečan (ZLSD) zahtevala ponovno glasovanje, ker glasovalna naprava ni zabeležila njenega glasu. Zbor je sicer sklenil, da bo ponovno glasoval, vendar

(SLS) in zahteval takojšen sklic kolegija.

Vodje poslanskih skupin so na kolegiju vztrajale pri svojem, zato je Kreft predlagal zboru, naj bi o zakonu glasovali naslednji dan. Poslanci so to možnost zavrnili, pri ponovnem glasovanju pa so zavrnili tudi predlog zakona o popravi krivic.

Na koncu so obravnavali se zakon o reviziji državljanstva Republike Slovenije, ki ga je predlagala SLS. Po krajši razpravi so tudi ta predlog zavrnili.

Matjaz Albreht

KOMENTAR

Obojestransko umirjanje žoge

Ali so se hrvasko-slovenski odnosi začeli tajati hitreje, kot je pričakovala javnost? Hrvaški mediji na to vprašanje odgovarjajo posredno in informacije o najnovejših srečanjih med predstavniki Zagreba in Ljubljane - sesla sta se finančna ministra in predsednika parlamentov - objavljajo na najvidnejših mestih. Tisti, ki se spuščajo v komentarje zadržanih diplomatskih sestankov, menijo, da se je Slovenija odločila »spustiti žogo na tla«.

Darko Pavičič

Politični komentatorji na Hrvaškem utemeljujejo svoje trditve predvsem s Thalerjevim obiskom v Zagrebu in sestankom s hrvaškim kolegom Matejem Graničem. Ugotavljajo, da v zagrebškem ministru za zunanje zadeve niso pričakali »jastreba« Thalerja, marveč Thalerja »goloba«, pripravljenega na reševanje vseh odprtih vprašanj, ki pestijo Slovenijo in Hrvaško. Po mnenju hrvaških političnih analitikov se je Ljubljana »prestrasila« sprico hrvaske odločitve o odpovedi mandata mirovnim silam ZN. Slovenija naj bi se namreč bala, da utegne v primeru vnovičnega izbruha vojne nenadoma postati nekakšno »predmestje novega kaosa«.

No, nedvomno obstaja tudi druga plat medalje; z drugimi besedami - tudi Zagreb »umirja žogo«. Hrvaška diplomacija je namreč v tem trenutku sredi intenzivnih pogajanj z Beogradom in Kninom, na katerih skušajo s pomočjo mednarodne skupnosti najti rešitev hudo zapletene »uganke«, ki skriva tudi najgloblje vzroke balkanskega konflikta. Seveda so ti pogovori še najmanj odvisni od dobre volje Zagreba, zato je za Hrvaško zelo koristno, da začne urejati odnose z eno od nekdanjih jugoslovanskih republik in tako dokaže svetu, da je sposobna normalno, diplomatsko in demokratično reševati odprta sosedstva vprašanja - od meja do financ. To bi utegnulo spodbuditi mednarodno skupnost, da bi okrepila pritisk na Beograd, saj bi postalo očitno, da je srbska stran tista, ki ni dovolj kooperativna.

To pa se ni vse. Za Zagreb je zdaj vzpostavitev dobrih odnosov z Ljubljano izjemno pomembna, saj se tako obe državi lažje in hitreje rešujeta iz balkanskega blata in približujeta Evropi. Hrvaški in Sloveniji je veliko do tega, da ju nihče več ne bi istovetil z Jugoslavijo in da se nikdar več ne bi znašli v »paketu«, ki bi ju bolj ali manj trdno priklenil na vzhodne dele nekdanje skupne države.

Zagreb torej optimistično napoveduje, da se utegne »ledena doba«, ki je doslej zaznamovala odnose med sosedama, kmalu končati. Čeprav je ta diplomatski optimizem mogoče označiti kot »optimizem zadržkom«, je gotovo vreden pozornosti, saj bi utegnil Slovenijo in Hrvaško končno popeljati na pravo pot, k hitremu in učinkovitemu reševanju spornih vprašanj. Tako bi (spet?) nastal blok, ki bi se ubranil pritiskov z Vzhoda in se združeno napotil proti Zahodu in evropskim ustanovam.

RTV do nadaljnjega brez direktorjev radijskega in tv programa

LJUBLJANA - RTV Slovenija tako do nadaljnjega ostaja brez dveh direktorjev. Imenovati bi ju sicer morali že pred meseci, vendar se je zadeva zaradi zapletov s potrditvijo mandata generalnemu direktorju zavlekla do zdaj. V igri za ti mesti so trije kandidati, saj je odgovorni urednik razvedrilnega programa Mito Trefalt pred časom odstopil od kandidature za direktorja TV programov. Za to mesto tako kandidirata sedanji glavni urednik TV programov Janez Lomberger in urednik kulturne redakcije Jani Virk, kandidat za mesto direktorja radijskih programov pa ostaja sedanji glavni urednik radijskih programov Andrej Rot.

Dvom o tem, da bo svetu RTV vsaj 23. februarja, ko se nadaljuje včeraj začeta seja, uspelo imenovati oba direktorja, je vnesel že Zarko Petan. Po tem, ko je svet izglasoval sklep, naj do tega dne pripravi mnenje, h čemur ga zavezuje zakonodaja, je Petan

dejal, da ni prepričan, če bo revizijski komisiji uspelo do takrat opraviti svoje delo.

Članom sveta je nato uspelo obdelati samo se eno točko dnevnega reda. Seznanili so se s poročilom mandatne komisije, iz katerega izhaja, da je z mesta člana sveta na lastno željo odstopil novinar Jure Pengov, dopisnik RTV iz Rima. Njegovo mesto je zasedel Dare Milic, ki je na lanskih volitvah dobil drugo največje število glasov zaposlenih.

Razpravo o statutu RTV, ki ga sicer sprejemajo že od junija lani, so preložili na nadaljevanje seje prihodnji teden, tokrat zaradi velikega števila dopolnil, ki so jih dobili pred sejo. Za nadaljevanje seje svetu ostaja še nekaj drugih pomembnih točk. Poleg imenovanja dveh direktorjev in statuta mora svet obravnavati še zaključni račun zavoda RTV za 1994. leto in osnutek letošnjega poslovnega načrta.

Majda Vukelič

STRANKE / SNS

S tesnejšimi stiki z ZRJ nad hrvaški ekspanzionizem

»Na odpravo embarga se je treba pripraviti«

LJUBLJANA (STA) - Vodja Slovenske nacionalne stranke (SNS) Zmago Jelincic je na včerajšnji novinarski konferenci natančneje pojasnil svojo poslansko pobudo za oživitve gospodarskih odnosov ter začetek diplomatskih dejavnosti s t.i. Zvezno republiko Jugoslavijo (ZRJ), ki jo je poslal podpredsedniku parlamentarnega odbora za mednarodne odnose Borutu Pahorju in zunanjemu ministru Zoranu Thalerju.

Jelincic je kot razlog za to pobudo navedel »naraščajočo nevarnost hrvaškega ekspanzionizma«. Slovenska zunanja politika je v zadnjem času našla številna opravčila, da je sklepala »vec gnilih kompromisov s Hrvaško«, je dejal ter kot primer navedel dogodek v Strasbourg, ko je predsednik vlade Janez Drnovsek Svetu Evrope (SE) predlagal sprejem Hrvaske med članice SE. Na srečo pa je bilo poročilo opazovalcev SE, ki so na Hrvaškem preučevali njeno izpolnjevanje pogojev za članstvo, negativno, je opozoril Jelincic. Kritiziral je tudi rezultate ponedeljkovih

pogovorov med financnima ministrom Mitjo Gasparijem in Božom Prko, saj je Slovenija Hrvaški obljubila, da bo vrnila za okrog 300 milijonov DEM dolgov zagrebške Ljubljanske banke, o preostalem delu dolga pa naj bi pogajanja nadaljevali. Vodja SNS je menil, da bi Slovenija morala položaj Hrvaske, ki je v vojni, izrabit za doseg svojih interesov. Pri tem je navedel tudi primer neuspešnih pogajanj o Piranskem zalivu, saj »je jasno, da meja med državama mora potekati po reki Mirni«. Skratka, je dodal, strinjam se z gospodarskim sodelovanjem s Hrvaško, vendar to

ne sme biti hlapčevska ponižnost, saj nas bo Hrvaška, tako kot vselej doslej, povozila pri vseh odprtih in nerešenih vprašanjih. V zvezi z obnovo gospodarskega sodelovanja Slovenije in t.i. ZRJ pa je Jelincic poudaril, da je bila Srbija pred slovensko osamosvojitvijo »nas prvi gospodarski partner«. Hrvaška pa šele tretji. Opozoril pa je, da je treba lociti politično samostojnost in neodvisnost od gospodarskega sodelovanja in razvoja. Slovenija potrebuje tržišče, zato je gospodarsko sodelovanje s t.i. ZRJ izredno pomembno. Embargo za to državo je delno ukinjen, v kratkem pa bo popolnoma odpravljen, zato se mora Slovenija o gospodarskem sodelovanju vsekakor začeti pogovarjati že zdaj, je poudaril. Jelincic med drugim predlaga tudi odprte neformalni predstavništva Slovenije v t.i. ZRJ in obratno.

Šolstvo in lokalna samouprava

LJUBLJANA - Ženski forum združene liste je včeraj v Cankarjevem domu organiziral javno tribuno, ki jo je poimenoval Predsolska vzgoja na razpotju. Prinesla naj bi odgovori na vprašanje ali predvidene zakonske rešitve zagotavljajo staršem možnost, da svojega otroka vključijo v enega od javnih vrtcev ter ali leti prinašajo možnost izbire. Potreben je temeljit premislek o predsolski vzgoji predvsem zaradi reforme lokalne samouprave, sredi katere smo. Preoblikovanje občin, ki je iz nekdanjih, finančno dokaj preskrbljenih komun, prineslo majhne občine, lahko po mnenju predstavnic ženskega foruma ZLSD bistveno ogrozi nadaljnji obstoj javnih vrtcev. (M. J.)

STRANKE / SLOVENSKA NACIONALNA DESNICA

»Slovenski sokol bo športno društvo in nič več«

Obveščevalna dejavnost bo zadevala le stranko

LJUBLJANA - Predsednik slovenske nacionalne desnice (SND) Saso Lap je na včerajšnji novinarski konferenci se enkrat predstavil društvu Slovenski sokol, ki ga je SND dosedaj ustanovila v Mariboru, Krškem, Kopru in Trzinu.

Do 21. marca, ko bo Slovenski sokol predstavil svoje obleke, kot se je Lap izrazil včeraj, pa naj bi društva ustanovila v vseh mestnih občinah. SS je športno rekreacijsko društvo, njegov namen pa je nadaljevati tradicijo Sokola izpred 2. svetovne vojne in utrjevati nacionalno identiteto. Kot nasledniki telovadnega društva Sokol bodo skušali pridobiti nazaj vse njegove objekte, ki so bili po vojni nacionalizirani in v katerih je delovalo Telovadno društvo Partizan. Slovenski sokoli bodo propagirali zdrav način življenja in mlade od-

vracali od kriminala, mamil in drugih stranpoti. V okviru rekreacije bodo Slovenski sokoli na organiziranih strelskih tudi streljali. Na predvolilnih zborovanjih pa bodo po-

leg policije tudi sami scitili člane stranke. SS je registriran v skladu z zakonom o društvih, in ima »zaščito« zapisano v statutu stranke, je včeraj povedal Lap. Kar pa zadeva obveščevalno dejavnost SS, je Lap pojasnil, da se bodo ukvarjali izključno z odkrivanjem vrinjencev v SND.

Mateja Bertonec

Slovenska sokolska zveza: Slovenski sokol nima z nami nobene zveze

Predstavitve Slovenskih sokolov pa je že povzročila odmeve med Slovensko sokolsko zvezo, ki je pridružena članica Svetovne sokolske zveze. Šest sokolskih društev je v svoji izjavi zapisalo, da glede na tradicijo sokolstva, sokolsko društvo ne more biti in ne sme biti nikoli strankarska organizacija. Slovenska sokolska zveza medse tudi vabi vse, ne glede na njihovo narodnost, vero ali politično prepričanje.

CELOVEC

Skrivnostni napad z zažigalno bombo

Nihče ranjen

CELOVEC - Neznani storilec je včeraj zjutraj v celovškem predmestju Welzenegg vrigel v privatno stanovanjsko hišo dve zažigalne bombe in potem pobegnil.

Molotovke so povzročile požar, ki je skorajda popolnoma uničil pritličje enonadstropne hiše, stanovalcem pa je uspelo pravočasno zapustiti gorečo hišo.

Policija je izključila vsako politično ozadje: v hiši - in tudi bližji okolici - ne stanujejo tuji ali politično aktivne osebe.

Bližju kraja atentata so kriminalisti našli modro torbo z napisom »Top Hit Club international«. (I.L.)

BOMBNI ATENTATI / ISKANJE STORILCEV BREZ USPEHA

Varnostni organi še vedno iščejo vročo sled

V Linzu aretirali 28-letnega Korošec in ga spet izpustili

IVAN LUKAN

DUNAJ/SALZBURG - Izsledovanje storilcev krvavih atentatov na Gradiscanskem je tudi včeraj ostalo brez vidnega uspeha. Varnostni organi slej ko prej iščejo t.i. »vročo sled«, čeprav je včeraj za nekaj časa kazalo, da je policija dosegla bistven napredek.

Iz Linza je bilo namreč sporočeno, da so v dopoldanskih urah aretirali voznika belega Golfa, torej voznika avtomobila, katerega je več očividcev baje opazilo nekaj dni pred atentatom v bližini romovskega naselja v Oberwartu. Pri aretirani osebi je slo za nekega 28-letnega Korošca iz Sentvida ob Glini.

Notranji minister Löschnek je aretacijo Korošca kasneje tudi potrdil, hkrati pa sporočil, da je oseba spet na svobodi, »kajti sled ni bila vroča«.

Kot smo poročali, naj bi bil (se vedno neznani) voznik belega Golfa zelo podoben fantomski sliki, ki so jo kriminalisti izdelali na osnovi informacij prebivalcev romovskega naselja pri Oberwartu, fantomska slika pa se močno ujema tudi z opisom atentatorja, ki je avgusta lani nastavl celno bombo pred javno dvojezično ljudsko solo v Celovcu.

Se naprej varnostni organi iščejo tudi rdeči Golf s koroško registracijo, ter beli Mercedes, katerega

Fantomski sliki atentatorja

so očividci opazili pred atentatom v gradiscanski vasi Stinac, je poudaril Löschnek.

Glede morebitnih rezultatov tehničnih raziskav ostankov nastavljenih cevni bomb na Gradiscanskem pa je notranji

minister sporočil toliko, da so poleg tega, da je storilec pri obeh atentatih uporabljal vojaško razstreljivo TNT, se odkrili, da gre za starejši vzgjalni mehanizem, ki se uporablja predvsem pri gradnji cest in v vojaških krogih.

Glede vseh deset izvedenih hišnih preiskav na Dunaju, Gradiscanskem in v Innsbrucku (na Tirolskem) pa notranje ministrstvo tudi včeraj javnosti ni posredovalo nikakršnih podrobnosti.

Očitno se naprej velja pred dnevi uvedena informacijska blokada.

Kot znano, je notranje ministrstvo za uspešno izsledovanje storilca oz. storilcev razpisalo nagrado v višini treh milijonov silingov; najvišjo doslej v Avstriji razpisano vsoto.

AVSTRIJA / NOVO UPANJE

Bo hearing o varnosti JE Mohovce?

Francozi so pripravljeni

DUNAJ - Bodo zastopniki francosko-slovaškega konzorcija, ki hoče dograditi sporno nuklearko v Mohovcih na Slovaškem, le se stopili v »areno« in avstrijskim nasprotnikom jedrskih elektrarn odgovarjali na kritična stališča glede varnostnega standarda te nuklearke?

Visok predstavnik francoskega podjetja EdF je namreč namignil, da bi se lahko se izvedel prvotno za 23. in 24. januarja načrtovani hearing v Austria Center na Dunaju. Edini pogoj bi bil, da bi Vzhodnoevropska banka (EBRD) v Londonu, ki bo delno sofinancirala dogradnjo nuklearke, podaljšala rok za ugovor, ki se izteka že jutri.

Kot smo poročali, je

avstrijska vlada vseskozi vztrajala pri izvedbi javnega hearinga o varnosti nuklearke starega sovjetskega tipa, do prireditve pa ni prislo, ker so predvsem zastopniki slovaškega partnerja EdF odklonili obliko hearinga in izjavili, da »ne bodo stopili v areno, kjer se bi odvijala naročena potrestna akcija«. Kancler Vranitzky je nato predlagal omejeno število udeležencev hearinga (največ 200 oseb naenkrat), kar pa je bilo s strani slovaškega podjetja za dogradnjo nuklearke odklonjeno.

V avstrijski javnosti medtem se vedno močno odmeva objava tajnega poročila o (zaskrbljujoči) varnosti slovaške nuklearke. Najpomembnejše točke poročila Državne komisije za jedrsko energijo Slovaške so: napacen sestav betona, pomanjkljivosti pri zvarkah pri oblogi za tlačni prostor, slabo skladiščenje gradbenih elementov, pomanjkljivosti pri transportu in montazi gradbenih delov, težke pomanjkljivosti pri gorilnih palicah, problemi z elektronskim vodstvenim sistemom, itd.

Kot znano, hočejo dogradnjo atomskega reaktorja v Mohovcih realizirati s posojili Vzhodnoevropske banke (EBRD), katerega članica je - čeprav z majhnim deležem - tudi Avstrija. En del investicije pa je hoče podpreti tudi Rusija.

Ministrica za okolje Rauch-Kallat je najnovejšo napoved pozdravila in dejala, da je zdaj stvar slovaško-francoske družbe, da doseže podaljšanje roka. Ivan Lukan

NOVICE

Peymanova izjava še naprej buri duhove avstrijskih politikov

DUNAJ - Javno vprašanje direktorja dunajskega Burgteatra Clausa Peymanna, ali so varnostni organi pri zahrbtnem umoru starih Romov 5. februarja v Oberwartu na Gradiscanskem »morda celo namerno raziskovali v napačno smer in s tem terorizem dali odločilno prednost«, se naprej močno buri duhove avstrijskih politikov. Minister za socialne zadeve Hesoun (SPÖ) je nenavadno ostro zavrnil Peymannovo izjavo: zahteval ni le odstop direktorja z nemškimi državljanstvom, pozval ga je tudi, naj »zapusti državo«. Podobno so reagirali tudi politiki svobodnjakov in ljudske stranke. Za Peymanna pa se je postavil Hesounov vladni kolega in minister za umetnost Rudolf Scholten, ki je poudaril, da dejanski problem ni izjava direktorja uglednega dunajskega gledališča, temveč teroristični umor starih Romov na Gradiscanskem. »Čeprav se tudi ne strinjam z vsemi pasazami Peymanove izjave, sem le mnenja, da mora v demokraciji biti zagotovljena pravica do svobodnega izražanja mnenja«, je dejal Scholten v pogovoru za Avstrijsko radiotelevizijo (ORF). Scholtenovo stališče so edinolepodprli Zeleni. I.L.

JUŽNA TIROLSKA / ZARADI OPRAVIČILA NA POGREBU ROMOV

Frasnelli pred razsodiščem

Hubert Frasnelli (SVP).

BOCEN/CELOVEC - »Za neopravičljivi surovi spodrsrlaj na Južnem Tirolskem leta 1993 prosim mednarodno skupnost Romov za odpustanje«.

Ta stavek, izrečen na javni žalni seji ob pogrebu starih zahrbtno umorjenih pripadnikov Romov preteklo soboto v Gornjih Bortah (Oberwart), je spravilo podpredsednika in frakcijskega vodja Južnotirolske ljudske stranke (SVP) v deželnem zboru Huberta Frasnellija pred strankino razsodišče.

Postopek proti Frasnelliju je sprožil njegov frakcijski kolega Roland Atz,

politik, ki je leta 1993 pri neki seji deželnega vodstva SVP baje dejal, da je vse južne cigane treba pobiti in zapliniti. Atz se za to skandalozno izjavo do danes ni opravičil ter trdil, da kaj takega nikdar ni rekel. Kljub temu mu je takrat strankino razsodišče izreklo javni ukor.

Atz je postopek proti Frasnelliju sprožil, potem ko je o Frasnellijevem opravičilu na žalni seji v Oberwartu izvedel iz južnotirolskega dnevnika »Dolomiten«.

Vesti iz Južne Tirolske medtem odmeva tudi v krogih koroških Sloven-

cev, katerih prijatelj je Frasnelli bil skozi vsa leta. Narodni svet koroških Slovencev in Enotna lista zato v izjavi za tisk poudarjata, da bi bil postopek proti Frasnelliju »popolnoma nerazumljiv« ter poziva vodstvo SVP, naj si tak postopek resno premisli.

»Postopek proti Frasnelliju bi pri avstrijskih manjšina zapustil vtis, da hoče Južnotirolska ljudska stranka disciplinirati enega najbolj pogumnih odvetnikov pravic in interesov narodnostnih skupnosti v Evropi«, je receno v izjavi NSKS in EL. (I.L.)

I S T R A

Sporazum o dograditvi termoelektrarne Plomin

GORAN MORAVEČEK

REKA - Termoelektrarne Plomin, ki leži v enem od nekoč najlepših zalivov na vzhodni obali istrskega polotoka, ne bodo zaprli, kot je veliko ljudi pričakovalo. Sklenili so namreč sporazum o nadaljevanju gradnje drugega bloka »tovarne elektrike«, ki se celo desetletje izdaja burne polemike. Zeleni zahtevajo, da jo zaprejo ali preuredijo tako, da bi se »napajala« s plinom izpod dna Jadranskega morja. Toda kronično pomanjkanje elektrike in denarja na Hrvaškem je glavni razlog, da je prislo med državo in Istro do sporazuma. V Puli sta ga podpisala istrski zupan Luciano Delbianco in direktor Hrvaške elektro-gospodarstva Damir Begović.

V skladu s tem sporazumom bodo izdelali studijo prostorske ureditve Plominskega zaliva, pred tem pa bodo opravili se nove ekološke raziskave. Drugi blok termoelektrarne bodo tako zgradili, celotno moč - približno 330 megavatov - pa bodo pridobivali iz uvoženega premoga. Taksna odločitev pa pomeni tudi zanesljivo zaprtje bližnjega labinskega rudnika in

začetek gradnje pristanišča, v katerem bodo lahko pristajale prekoceanske ladje, v neposredni bližini turističnih letovišč.

»Za nas je pomembno, da bodo elektrarno prijateljsko sprejeli v okolju, kjer stoji. S tem projektom bomo zadovoljili vsem ekološkim zahtevam in jamčim, da bo zrak čistejši, kot je danes v Zagrebu na Jelacičevem trgu,« skuša Damir Begović spraviti javnost v dobro voljo. V tem ni nič čudnega, saj so doslej za izgradnjo Plomina porabili več deset milijonov mark. Racunajo, da bo moral vlagatelj vložiti se najmanj 330 milijonov mark: tak bo namreč strošek dokončanja del pri obeh blokih termoelektrarne in pri sistemu za čiščenje zraka.

Koliko bo stala gradnja novega pristanišča v Plominskem zalivu in koliko denarja bo država porabila za zaprtje premogovega rudnika pri Labinu, javnosti ni znano. A nobenega dvoma ni, da bo Plomin velik investicijski zalogaj za državo, čeprav v Zagrebu menijo, da je najdražje ostati brez elektrike. Zato vlada Nikice Valentica, ki je

pokazala zavidljivo skrb za varovanje okolja, zeli prevzeti hrvaške energetske niti, ki so bile pred letom dni pretrgane. Zelo hitro usposablja hidroelektrarno Pručo, ki je bila močno poškodovana v vojni, gradijo pa tudi nov sistem daljnovodov, s katerimi naj bi zmanjšali nevarnost, da bi Srbi z zasedenih območij, kot so to storili na začetku vojne, presekali žice in »pahnil« Hrvaško v temo.

Termoelektrarne pri Plominu naj bi imele naprave za odzvepljevanje zraka, toda Hrvati, ki so »naselili« številnim ekološkim pravljicam, drzijo zdaj nemara fige v žepu. Toda zaupanje v Valentica se je kljub temu povečalo, ko se je odločil, da bo zaprl največje jadranske onesnaževalce. Koksarna v Bakru je prva nehala obratovati in jo zdaj že demontirajo. Pričakujejo, da bo podobna usoda doletela tudi največje onesnaževalce v Dalmaciji. Napovedujejo, da bodo začeli združiti tudi morje. Nova kanalizacija naj bi razbistrila morje pri Rovinju in Splitu, mestih, ki sta napovedali ekološki prepoved.

Hrvaški politiki poudarjajo, da je sreča, ker Beograd v prejšnji državi ni veliko vlagal v industrijo. Tako nima velikih onesnaževalcev zraka in vod, kakršni so v številnih mestih nekdanjih socialističnih držav. Toda pri tem se mnenje navadnih smrtnikov nekoliko razlikuje, saj ekološki crni madeži na Jadranu niso tako nedolžni. Najslabši je položaj na področju Kvarnerja in Kastelanskega zaliva, posledice pa trpijo tudi prebivalci okoliških področij. Kaj bodo obrodila pričevanja o spravi turizma in industrije, bo kmalu jasno. Sredi lanskega leta je Hrvaška v Oslu podpisala mednarodni protokol o zmanjšanju količine zvepla v ozračju. Tako bo morala do konca stoletja zmanjšati emisijo zvepla v ozračje za približno 17 tisoč ton, torej s sedanjih 150 tisoč ton na največ 133 tisoč ton. Toda tudi to so velike količine strupov. Za prebivalstvo severnega Jadrana pa je slaba tolažba, da prihaja med 40 in 60 odstotki zastrupljenosti ozračja z zveplivim dioksidom iz tujih onesnaževalcev, predvsem iz Italije, Francije in

Nemčije. Hkrati tudi zatrjujejo, da je emisija zvepla iz hrvaških virov pri celotni evropski emisiji udeležena približno 0,5-odstotno.

Na srečo postaja ekologija v državi, ki se sooča z resnimi vojnimi in gospodarskimi težavami, cedalje pomembnejša. Začela se je obnova reške rafinerije nafte, kjer naj bi z izgradnjo novih obratov v vrednosti 66 milijonov mark odstranili zveplo iz plinskih olj in dieselskih goriv. Po sedanjih hrvaških predpisih, ki se niso usklajeni z evropskimi zahtevami, je dovoljena količina zvepla v dieselskih gorivih celo en odstotek. Ko pa bodo v dveh letih očistili naftne derivate in iz njih odstranili zveplo, se bo emisija zveplavega dioksida na hrvaških cestah zmanjšala za najmanj pet tisoč ton na leto. Veliko težje pa bodo očistili jadransko območje, saj interesi ekologije, turizma, industrije in energetike pogosto niso usklajeni. Torej bo ekološki evforiji, kakršna je vladala ob zaprtju koksarne v Bakru, sledila ekološka stremitev, kot se je to zgodilo v Plominu.

GLEDALIŠČE

Elegantna žgečkljivost Paola Polija v Zlatem oslu

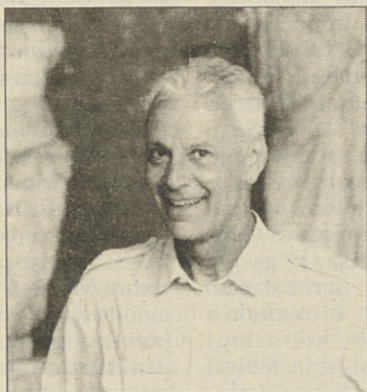
BOJANA VATOVEC

V gledališču Rossetti bo do nedelje, 19. februarja, gostovala skupina Paola Polija z odsko priredbo Apulejevega Zlatega osla. Delo, ki velja za prvi roman v svetovni književnosti - seveda ne v današnjem pomenu besede - nosi pravzaprav naslov Metamorfoze, a zaradi njegove priljubljenosti se ga je že v antiki prijelo ime Zlati osel. Nastalo je v drugem stoletju našega štetja, ko je rimsko cesarstvo doseglo svoj največji prostorski razmah, vendar so njegov razcvet že nacele kali nezadržnega propadanja. Med bogove iz starega rimskega Pantenona so se naselila božanstva iz Vzhoda, zlasti egipčanska boginja Izida, a tudi semitski Baal in perzijski Mitra, z mnogico nizjih bogov in demonov. Med mnogimi se je cedalje bolj širilo tudi krščanstvo.

Ves ta svet je živahno opisan v Apulejevih Metamorfozah. Glavni junak je mladi Lucij, ki ga pot zanese v Tesalijo, v tisti dobi znano kot deželo magije. Tu je nastanjen v hiši skopušnega Milona, cigar zena je carovnica. Neke noči jo skrito opazuje, kako se spremeni v ptico. Tudi sam bi rad poskusil carovnik, vendar mu carovnicina služkinja Fotida poda napačno mazilo in Lucij se spremeni v osla. Ze isto noč Milonovo hišo napadejo razbojniki. Poleg noropanega blaga odpeljejo tudi Lucija-osla, ki potlej zamenja veliko gospodarjev in veliko doživi, dokler z Izidino

pomočjo ne pride do sveže vrtnice, zdravila, ki ga očara. Med Lucijeve prigode je Apulej nasul veliko zgodb in pripovedk vseh vrst, bodisi komicnih bodisi fantastičnih.

Ta uspešni roman, ki je nato stoletja navdihoval pisatelje, denimo Boccaccia, Lafontaine, Lazarilla iz Tormesa in Gila Blasa, a tudi slikarje in kiparje, je torej predloga za novo odsko predstavo se vedno

mladega »enfant terrible« italijanskega gledališča Paola Polija. V njej se hudomušna in se vedno učinkovita Apulejeva pripovedna inventivnost harmonično zliva s Polijevim lahko pikrim humorjem, v katerem nizanje drobnih paradoksalnih ugotovitev daje sliko clovestva brez tancice tolažilnih iluzij.

Paolo Poli nastopa v vlogi avtorja, Apuleja iz afriškega Madaura, uspešnega filozofa, govornika, odvetnika in pisca, a tudi kot glavni junak, zdaj kot moski zdaj kot zenska, v številnih prigodah, ki sestavljajo predstavo. Mnogo ostalih oseb iz zgodbe poosebljajo stiri mladi igralci-mimiki-plesalci Alfonso De Filippis, Paolo Portanti, Piero Di Rosolini in Rosario Spadola, ki jim daje glas Poli sam.

Pri postavitvi so sodelovali se stalni Polijevi sodelavci: Ida Omboni za duhovito besedilo, Emanuele Luzzati za prečudovito scenografijo s premičnimi poslikanimi kulisami, Santuzza Calì za bogate pisane kostume, Gabriella Saladino za lepe in izrazite maske, Jacqueline Perrotin za glasbo in Claudia Lawrance za koreografijo.

Trzaska premiera je privabila številne gledalce, ki že leta občudujejo Polijev jedki, rahlo zafrkljivi in vedno rafinirani humor, z namigi, ki bi se pri kom drugem že prelevili v prostaskost, pri njem pa ostajajo vedno v meji elegantne žgečkljivosti. Zanje je na koncu predstave nastrosil se nekaj iskrih drobcev komicnosti: parodično deklamacijo osladne pesmi o mami italijanskega pesnika Angiola Silvia Novara, Saviniovo zmitizirajočo verzijo zgodbe o Psihi in Amorju, ki ima pomemben delež v Apulejevem delu, a seveda ni mogla najti mesta v Polijevi priredbi, in popevcico o starih rimskih »bigah« iz italijanskega povojnega varietejja.

neki zasebni radijski postaji in sem ga takoj poiskal. Če bi ga ne bil slisal, ne bi bil nikoli napisal teh dveh skladb. To niso navadne pesmi, gre za ljudsko izročilo morje zemlje, za folklorni skladbi iz Lacija. Prva je tradicionalna pesem, druga pa ima zanimivo besedilo in je nenavadna pesem, s posebno strukturo. V album sem jih vključil potem, ko smo vse ostale skladbe že posneli in je bila plošča že pripravljena.

Med najbolj zanimivimi skladbami je Amarcord, ki si jo posvetil Felliniju. V svoji karieri si večkrat sodeloval s filmom? »Prav imas. Najprej sem mislil, da bo ta plošča poklon kinematografiji, glasbi filmov od prvih petdesetih do sedemdesetih let, poklon Rustichelliju, Trovialiju, Marriconeju. Precej sem vezan na tisto obdobje, na Fellinija in Antonionija. Skladba Amarcord je postala poklon velikemu režiserju kasneje, saj je bil Fellini junija 1993. leta, ko sem to pesem napisal, se živ in zdrav. V svoji karieri pa sem večkrat tudi sodeloval s filmom. Napisal sem glasbeno kuliso za različne filme, npr. za Nudo di donna (z Manfredijem), sodeloval pa sem tudi z Archibugijem. Moje življenje je tesno povezano s filmom in tudi zadnja plošča se večkrat nanasa na to temo.«

Si zadovoljen s tem albumom? »Ves, ko zaključim snemanje plošče sem je ponavadi naveličan, za nekaj časa je sploh ne poslušam več, album L'avventura pa sem poslušal že nekaj dni potem, ko smo zapustili snemalno studio...«

»Zaslugo lahko mirno pripisemo Pietru Bragi. Slisal sem ga na velikih ljude, ki gradijo na glasbenih strukturah, ne da bi dodobra poznali instrument. Jaz sem vzljubil bobne, rad pa uporabljam vse, kar je lahko tolkal: pepelnik, skatla vzgalnic ali sladic, skratka vse, kar lahko da zanimiv zvok, kar ustvarja neko vzdušje.«

Vsekakor pa si v tem albumu zapustil te svoje odlike.

»To je bila tvegana izbira. Lahko bi nadaljeval po ustaljeni poti, a sem raje iskal primerne zvoke. Seveda pa je prisotna tudi tehnika, brez katere bi tudi novi zvoki ostali v ozadju.«

Velika novost plošče L'avventura je prisotnost dveh petih skladb.

»Zaslugo lahko mirno pripisemo Pietru Bragi. Slisal sem ga na

Roberto Gatto o svoji zadnji plošči L'avventura

Med ljubitelji jazzja je Roberto Gatto (na sliki) znano ime. Najboljši italijanski bobnar zadnjih desetih let je v svoji dvajsetletni karieri sodeloval z vsemi znanimi svetovnimi jazzmani, posnel pa je tudi nekaj plošč. Zadnja je že nekaj tednov napredaj, imenuje pa se L'avventura. Roberto Gatto je za snemanje zanj ne navadne plošče zbral nekaj mladih talentiranih glasbenikov, kot so pevec Pietro Brega, kitarist Battista Lena, harmonikar Danilo Rea, basist Enzo Pietropaoli, klarinetist Gabriele Mirabassi in Ramberto Ciammarughi s harmonijem. Rezultat je plošča, ki je precej blizu glasbi fusion kot cistemu jazzu. Gattu je uspela sinteza med ritmiko in melodijo, plošča pa se predstavlja kot celovito delo, v kateri se vsako glasbilo prestavlja homogeno. Roberta Gatta smo pred nekaj dnevi srečali v Milanu, z novinarko Marino Lanza pa je posebej za naš dnevnik govoril o svojem zadnjem delu.

»Sovražim tiste, ki igrajo bobne. Bobnarji so nori, preveč so vezani na tehniko, mislim da je to že mimo. Pa brez zamere za moje kolege: imam se za glasbenika, ki igra na bobne. Ljubim raziskavo, razvoj, vsem mi je pisati glasbo. Vesel sem vseh nagrad, ki sem jih z leti dobil, vendar ni to vse. Vezan sem na tradicijo in se nanjo tudi vracam. Poznam pa

veliko ljudi, ki gradijo na glasbenih strukturah, ne da bi dodobra poznali instrument. Jaz sem vzljubil bobne, rad pa uporabljam vse, kar je lahko tolkal: pepelnik, skatla vzgalnic ali sladic, skratka vse, kar lahko da zanimiv zvok, kar ustvarja neko vzdušje.«

Vsekakor pa si v tem albumu zapustil te svoje odlike.

»To je bila tvegana izbira. Lahko bi nadaljeval po ustaljeni poti, a sem raje iskal primerne zvoke. Seveda pa je prisotna tudi tehnika, brez katere bi tudi novi zvoki ostali v ozadju.«

Velika novost plošče L'avventura je prisotnost dveh petih skladb.

»Zaslugo lahko mirno pripisemo Pietru Bragi. Slisal sem ga na

neki zasebni radijski postaji in sem ga takoj poiskal. Če bi ga ne bil slisal, ne bi bil nikoli napisal teh dveh skladb. To niso navadne pesmi, gre za ljudsko izročilo morje zemlje, za folklorni skladbi iz Lacija. Prva je tradicionalna pesem, druga pa ima zanimivo besedilo in je nenavadna pesem, s posebno strukturo. V album sem jih vključil potem, ko smo vse ostale skladbe že posneli in je bila plošča že pripravljena.

Med najbolj zanimivimi skladbami je Amarcord, ki si jo posvetil Felliniju. V svoji karieri si večkrat sodeloval s filmom?

»Prav imas. Najprej sem mislil, da bo ta plošča poklon kinematografiji, glasbi filmov od prvih petdesetih do sedemdesetih let, poklon Rustichelliju, Trovialiju, Marriconeju. Precej sem vezan na tisto obdobje, na Fellinija in Antonionija. Skladba Amarcord je postala poklon velikemu režiserju kasneje, saj je bil Fellini junija 1993. leta, ko sem to pesem napisal, se živ in zdrav. V svoji karieri pa sem večkrat tudi sodeloval s filmom. Napisal sem glasbeno kuliso za različne filme, npr. za Nudo di donna (z Manfredijem), sodeloval pa sem tudi z Archibugijem. Moje življenje je tesno povezano s filmom in tudi zadnja plošča se večkrat nanasa na to temo.«

Si zadovoljen s tem albumom? »Ves, ko zaključim snemanje plošče sem je ponavadi naveličan, za nekaj časa je sploh ne poslušam več, album L'avventura pa sem poslušal že nekaj dni potem, ko smo zapustili snemalno studio...«

»Zaslugo lahko mirno pripisemo Pietru Bragi. Slisal sem ga na

DAN SLOVENSKE KULTURE

Prireditve v Ilirski Bistrici v znamenju slovenske ustvarjalnosti v Italiji

V petek, 10. t.m., so v galeriji Doma "Na Vidmu" v Ilirski Bistrici, prejšnjem Domu JLA, odprli razstavo trziške slikarke Patrizie Devidè, ki se je tamkajšnjim ljubiteljem lepih umetnosti predstavila s kakimi 25 deli pretežno velikega formata. V odsotnosti najavljene goriškega umetnostnega kritika Milka Renerja, je umetnico iz zamejstva predstavil domači slikar Franc Dolgan z branjem besedila, ki ga je za priložnostno razstavno zbiranko napisal Milko Rener. Ker Renerjevo kritično predstavitev umetniške usmeritve Patrizie Devidè objavljamo posebej skoraj v celoti, naj tu iz zbiranke povzamemo le, da se je slikarstva najprej učila pri prof. Avgustu Cernigoju in nato leta 1982 diplomirala na grafičnem oddelku ljubljanske Akademije za likovno umetnost, se prej pa je na filozofski fakulteti trzasko univerze diplomirala iz italijanske književnosti. Dela in živi v Trzinu sicer pa poučuje italijanski jezik na slovenski srednji soli "F. Levstik" na Proseku. Umetnica, rojena v Trzinu, je namreč iz mešanega italijansko-slovenskega zakona.

Otvoritveno slovesnost je s svojo prisotnostjo obogatil Trzaski oktet (na sliki s slikarko). V prenovljeni zasedbi (pred slabim mesecem dni se mu je pridružil baritonist Dario

Milic iz Nabrezine) se je tokrat prvič predstavil v javnosti z nekaj priloznostnimi pesmimi in pokazal, da je pod vodstvom mojstra Danila Cadeza, z intenzivnim delom v kratkem času dosegel že lepo zvočnost in tudi siceršno ubranost, ki kaže, da je najboljši poti k potrjevanju ugleda, ki ga je užival v svojih »zlatih« casih.

Zdaj pripravlja nov, v bistvu popolnoma nov program za pomembne nastope, ki ga čakajo na jesen, ko bo slavil 25-letnico nastanka, priloznostni nastopi pa mu služijo za preizkušnje dosežene stopnje zlitosti in izvajalske zanesljivosti pred občinstvom.

Pred številnimi poslušalci je Trzaski oktet po uvodni Zdravljici (Vrabčevi) na čast Prazniku slovenske kulture in po predstavitvi umetnice Patrizie Devidè, zapel se stiri bisere iz slovenske umetne zbirke zakladnice: Planinsko rožo, Vacerni Ave, Sam in Bela breza. Zazvene so intonancno čisto, glasovno dovolj sproščeno in s poudarjenim interpretativnim iskanjem, ki je prišlo do lepe veljave zlasti pri obeh na novo nastudiranih Sam in Bela breza. Dolgi aplavz je zgovorno potrdil, da je oktetov nastop poslušalce povsem zadovoljil.

j.k.

Čustveno doživljanje barvne pojavnosti Patrizie Devidè

Akademsko slikarko Patrizia Devidè iz Trzica se je po dvoletnem premoru ponovno predstavila v javnosti, tokrat s samostojno razstavo v galeriji Na Vidmu v Ilirski Bistrici.

Patrizia Devidè je diplomirala na ljubljanski akademiji, in sicer na grafičnem oddelku, je pa že na samem začetku svojega ustvarjanja grafiko opustila in se povsem posvetila slikanju: v prvi fazi je prevladal pastel, zatem pa olje. Preusmeritev iz grafičnega v "klasično" pojmovano barvno področje slikanja gre verjetno pripisati nagovoru njenega mentorja Avgusta Cernigoja, ki je imel kot pedagog med drugim tudi to izredno lastnost, da je znal svoje učence uvajati v vsakršno likovno zvrst kot povsem suvereno govorico. Devidè se je torej usmerila v čisto barvno izražanje, tako, ki odklanja vsakršne risarske namig, vsakršno definicijo forme. Na razstavi se pastelne stvaritve nanašajo na zadnjo fazo njenega snovanja, ko je že možno razbrati razvoj njene abstrakcijske teznje v svojsko barvno ozračje, ki ga lahko občutimo bodisi kot čisto fizično barvnost bodisi kot njeno sublimacijo, v vsebinskem pogledu pa kot popolno lirčno sozvočje v elegantni zametni intonaciji. Vse drugačna pa sta pristop in izrazno hotenje pri izbiri oljne tehnike. Že s tem, da se je tu slikarka odločila za mnogo obsežnejša polja, se je znasla pred vprašanjem iskanja novih ravnotežij in uglasenosti. Ne gre torej za "prevajanje" pastela v olje, pač pa za drugačna izhodišča in izrazne prijeme, ki v dosedanjem snovanju kažejo, da so se le na razvojni poti, vsekakor pa jasno odražajo odnos slikarke do slikanja, in sicer kot nekaj povsem iracionalnega, nagonskega in sproščujočega in kar ima svoje praporočilo v domisljiji. Zato se Devidè nikakor ne misli v barvnem razponu "disciplinirati" na račun ponazoritve izpovedovanja lastne vsebine.

V bistvu nas razstava nazorno seznaja z razvojno potjo umetnice in sicer z njenim snovanjem v pastelu kot zaključni fazi njene sporocilnosti v teh tehnikah ter s sedanjim trenutkom njenega snovanja v olju, ki daje gledalcu občutek, da je se v prvem ustvarjalnem zanosu in v predhodnem iskanju. Temperamentno pa je Devidè že tu nakazala solidne temelje svoje usmeritve, ki so jasno razvidni prav v njenem prvinskem izraznem hotenju. Vsa njena dosedanja ustvarjalnost potrjuje, da je figuralna smer v slikarstvu sploh ni nikoli zanimala, prav tako ne tradicionalna pravila perspektive. Gradnja njene slike raste izključno z barvnim sredstvom kot nekaj organskega v neomejenem prostoru, podrejenega prvinski emocionalnosti, se pravi čustvenemu doživljanju barvne pojavnosti.

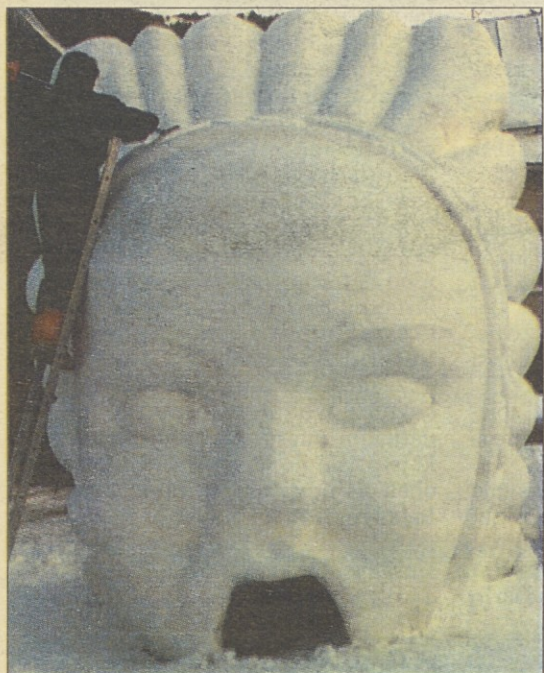
Iz predstavitve Milka Renerja

NA KRATKO

V Kabinetu prof. Sedmaka
nocoj Tone Partljič

MARIBOR - Do konca junija bodo vsak četrtek na Malem odru SNG Maribor pogovori pod skupnim imenom Kabinet prof. Sedmaka. Njihov organizator je Drama SNG Maribor, vodi pa jih srednješolski profesor slovenščine Bojan Sedmak. Prvi gost je bil prejšnji četrtek Radko Polic-Rac, nocoj bo pogovor s Tonetom Partljičem, prihodnji četrtek pa z Markom Brecljem. Bojan Sedmak je vodil že v minulem letu petnajst pogovorov za Kulturni forum Maribor, predvsem v Univerzitetni knjižnici. Privlačnost tovrstnih pogovorov je zaznal Tomaž Pandur in jih ponudil v organizacijo gledališču, pri čemer si goste izbira sam Bojan Sedmak. »Podobnih pogovorov je v Sloveniji vedno več. Menim, da so se občinstvu priljubili zavoljo neposredne komunikacije iz oči v oči. Pri tem ni mogoča kakšna manipulacija, kot denimo pri televizijski montaži pogovorov,« je povedal Bojan Sedmak. Namen teh pogovorov ni, da bi bili promocija za gledališnike, ampak so namenjeni ljudem z vseh področij javnega življenja - arhitekture, glasbe, slikarstva in politike. (J. S.)

Uspeh slovenskih likovnikov

VALLOIRE - V francoskem mestecu v Savojskih Alpah je med 23. in 27. januarjem potekalo tradicionalno mednarodno tekmovanje v izdelavi snežnih skulptur, ki se ga je po dveh letih premora spet udeležila slovenska ekipa. Projekta so se udeležili kipar Bojan Stokelj, slikar Aleksij Kobal in studentka medicine in plesalka izraznega plesa Sasa Staparški. Ekipa je v nekoliko spremenjeni zasedbi doslej sodelovala že štirikrat. Pred tremi leti, ko je izdelava skulptur sovpadla z ZOI v Albertvillu, so dosegli tretje mesto, letos pa so med 22 ekipami iz vsega sveta dosegli celo dve drugi mesti. Naslov slovenske skulpture je Bela alpska deklica - slovenska matica. Iz kocke strjenega snega dimenzij 4 x 4 x 4 metre (kot so jo dodelili vsem ekipam) je morala ekipa v treh dneh izdelati skulpturo. Slovenski kip je predstavljal ogromno pol žensko pol otroško glavo (povzeto po Barbie) z avbo z narodnimi motivi. Projekt bodo s foto in video dokumentacijo predstavili na razstavi tudi doma, za otvoritev razstave pa načrtujejo tudi performance. (V. B., V. U.)

LITERATURA / 90-LETNICA AKADEMIKA BRATKA KREFTA

Dramatika
in drugo

LJUBLJANA - Bratko Kreft, pisatelj, dramatik, dramaturg, režiser in esejist je te dni (11. februarja) dopolnil devetdeset let, ki so bila izjemno plodna in ustvarjalna. Studiral je slavistiko na Dunaju in v Ljubljani ter doktoriral l. 1939 iz teze: Shakespearov vpliv na razvoj Puskinovega dramskega nazora. Med studijem in tudi pozneje se je zaradi studija dramatike veliko zadrževal v Parizu in Pragi.

V sezoni 1930/31 je dobil mesto režiserja pri SNG v Ljubljani, vendar je bil že istega leta za nekaj časa odpuščen zaradi komunističnega nazora. Svoje delo je posvetil književnosti, dramatiki, esejistiki, kritiki, polemiki, ruski književnosti novejšega časa, za kar je tudi prevzel po vojni profesuro na ljubljanski Univerzi. Obracun dela, ki zajema domala vse naše stoletje, sega s prvimi objavami v dvajseta leta in ostaja živo do devetdesetih, trdo tezišče pa ima v drugem desetletju po svetovni vojni. V začetkih svojega stika z gledališčem je nastopal tudi kot igralec, potem pa je vse svoje moči posvetil dramaturgiji in režiji. V obdobju med obe-

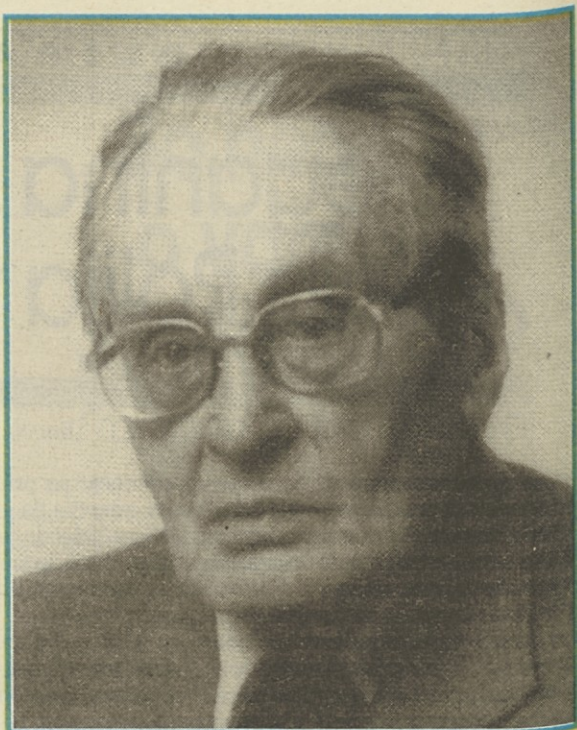
ma vojnama in po osvojitvi je izoblikoval nekaj najboljših uprizoritev del iz klasičnega in sodobnega repertoarja. Pomembnejše režije, s katerimi je bistveno vplival na raven in značaj gledališke kulture na Slovenskem so: Romeo in Julija, Hamlet, Henrik IV., Revizor, Gozd, dela iz moderne svetovne dramatike (Sveta Ivana, Galsworthyjeva Družba in Družinski oče, Strast pod bresti, Siromakovo jagnje), iz sovjetske (Bulgakov, Moliere; Kajtajev, Milijon težav) in iz slovanske dramatike (Nusić, Langer).

Drugo področje Kreftovega udejstvovanja je leposlovje. Napisal je avtobiografski roman Clovek mrtvaskih lobanj,

socialno angazirano delo Povesti iz nekdanih dni, Kalvarija za vasjo in druge povesti iz Prekije, Proti vetru za vihar...

Napisal je tudi nepregledno množico člankov, posvečenih vprašanjem slovenske in svetovne dramatike, slovstva, režije, gledališča, zgodovine dramaturgije... Le majhen del tega je dožvelo knjižno izdajo: Gledališče in francoska revolucija (1939), Poslanstvo slovenskega gledališča (1960) in Portreti (1956).

Nad režiserskim, publicističnim in znanstvenim delom pa vsekakor stoji njegova izvirna dramatika, ki ga postavlja na prvenstveno mesto na slovenskih odrih. Kot historični materialist si je izbral predvsem teme iz slovenske zgodovine od 15. do 18. st., pri čemer so ga bolj kot individualne usode zanimale razmerja in trenja med družbenimi razredi. V Celjskih grofih je fevdalce inter-

Dr. Bratko Kreft

pretiral kot nazadnjaski razred v primerjavi z meščanskim. Satirična komedija Creature prikazuje moralno pokvarjenost ljubljanskih meščanskih prvakov v začetku 1. svetovne vojne. Velika puntarija je dramska kronika o kmečkem uporuh pod vodstvom Matije Gubca, komedija Kranjski komedijanti pa prikazuje pripravljanje uprizoritve prve slovenske posvetne drame Zupanova Micka. Po vojni sta nastali še drama Balada o poročniku in Marjutki in V jeci življenja, ki obravnava zadnje dneve Franceta Preserna. Kre-

ftove stvaritve so se številne, ravno tako tudi nagrade in mednarodna priznanja, ki jih je za svoje delo prejel. Nedvomno je njegov prispevek k razvoju gledališke umetnosti za slovenski narod zelo dragocen. Med dramskimi načrti, ki so ostali neizpeljani, je vesela igra o studentovskih vragolijah, v kateri naj bi spletel dogodke okrog prve slovenske gledališke improvizacije sedemnajstega stoletja, ki bi utegnili biti pendant Kreftovi najpopularnejši »jegri« njegovim Kranjskim komedijantom.

Andreja Paljevč

FILM / 45. MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL V BERLINU

Berlinale brez
blišča in zvezd

BERLIN - Največje razočaranje je te dni je na Berlinu povzročila novica, da Roberta Redforda, cigar zadnji film Kviz so včeraj na festivalu predvajali izven konkurence, ne bo v Berlin. Zadržan zaradi priprave na snemanje svojega nove filma Up close and personal z Michelle Pfeiffer, je namreč napovedano udeležbo na projekciji odpovedal.

To je bil vsekakor udarec za festival, ki mu že nekaj let manjka prav blišča, pa čeprav so na programu številni ameriški filmi, letos z zvezdami kot so Paul Newman, Bruce Willis in Madonna. Toda v krvi in mesu jih je bolj malo. V torek sta atrakcij zejne fotografije potolazila Julie Delpy (pri nas smo jo videli v Popotniku Völkerja Schlandörfa) in Ethan Hawke (Društvo mrtvih pesnikov), ki sta v Berlin prisla ob projekciji filma v tekmovalnem delu programa Pred zoro (Before Sunrise), v katerem igrata glavni vlogi. Ena redkih zvezd, ki je obiskala Berlin je bil Harvey Keitel (Klavir, Sund), jutris pa pričakujejo tudi Alaina Delona, ki mu bodo v Zoo-Palastu podelili zlatega medveda za življenjsko delo. Kljub temu pa so obiskovalci festivala zvesti in množično obiskujejo projekcije.

V tekmovalnem delu programa so v ponedeljek predvajali dva filma, ki sta kljub različnemu izvoru obravnavala vsak na svoj način boleče spomine na zgodovino pred petdesetimi leti. Nemec Herbert Ac-

htembusch v filmu Hades preko zgodbe o edinem preživelem v neki judovski družini po 2. svetovni vojni, ki je svojevrsten kolaz o absurdu in propadu, eden najpomembnejših korejskih režiserjev Im Kwon-Taek pa v filmu Gore Taebaeka govori o manj znanem poglavju iz zgodovine Južne Koreje konec

o festivalu travestitov imenovanem Wigstock, ki poteka v začetku septembra v newyorskem East Villageu. V filmu se zvrstijo znani (RuPaul, Dee-Lite) in neznani travestiti vseh ras. Režiser je priznal, da ga je k snemanju vzpodbudil uspeh avstralskega filma Priscila: Kraljica pusa. V torek so v tekmovalnem delu programa predvajali tri filme.

Ameriški Pred zoro Richarda Linklaterja o poletni romanci na Dunaju, nemški Transatlantis Christiana Wagnerja o mističnem iskanju Atlantide, ki mu je

Prizor iz Kviza Roberta Redforda, zvezde, ki je razočaral Berlin 40-ih let, ki tvori hkrati zgodovinsko fresko, kroniko vasi pod to goro in njene običaje ter družinsko sago. Isti dan pa je v Panorami vzbudil pozornost povsem drugačen film - dokumentaren Wigstock: The Movie - Barryja Shilsa

uspelo na projekciji dodobra izprazniti dvorano. Tretji pa je bil mehiki film Cudežni prehod Jorgeja Fonsa, ki ga je posnel po romanu nobelovega nagradjenca, egiptovskega pisatelja Naguiba Mahfouza. (AFP, Reuter, V. R.)

Najbolje prodajane
mladinske in otroške knjige
(od 18. januarja do 15. februarja)

Izbor najbolj prodajanih mladinskih in otroških knjig je bil v izbranih slovenskih knjigarnah v preteklem mesecu zelo raznovrsten. V koprski knjigarni Libris so prodali največ Mehurčkov Otona Zupancica, pa tudi sicer na njihovi lestvici prednjajo dela slovenskih avtorjev. V ljubljanski Plečnikovi knjigarni je na prvem mestu zbirka najlepših slikanic Sedem na mah. Zamejni zajček Margery Willians je trenutno najbolj priljubljen v mariborski knjigarni založbe Obzorja.

Knjigarna Libris, Prešernov trg 9, Koper

1. Oton Zupancic: Mehurčki, MK, 1995
2. Helmeja Heineja: Prijatelji, Epta, 1995
3. Vitan Mal: Hitro hitreje, Prešernova družba, 1994
4. Ivanka Mestnik: Izlet na modri planet, Pedagoška obzorja, 1995
5. Marija Volcic: Klobucki, Didakta, 1994

DZS - Plečnikova knjigarna

in papirnica, Subiceva 1, Ljubljana

1. Sedem na mah - Najlepše slikanice, Epta, 1994
2. Magično oko - Trodimenzionalnepodobne Toma Bacceia, Obzorja, 1994
3. Beatrix Potter: Peter Zajec, hišica postavi se, MK, 1994
4. Slikovni slovar rastlin, MK, 1995
5. Florence Vêrilhac: Tisoc naravnih bivalisc, Tehniška založba Slovenije, 1994

Knjigarna založbe Obzorja, Gosposka 24, Maribor

1. Margery Willians: Zamejni zajček, DZS, 1994
2. Lohmann Eisenreich: Narava in letni časi, DZS, 1995
3. Svetlana Makarovič: Vevericek posebne sorte, Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije, 1994
4. Slavica Remskar in Marjan Manček: Dezela crk, MK, 1994
5. Michel Cuisin: V gozdovih in po drevju, MK, 1995

Knjigarna Karantanija, Gornji trg 26, Ljubljana

1. Luiws Carroll: Alične prigode v Cudežni deželi, Devin, 1994
2. Fran Milcinski: Butalci, Karantanija, 1992
3. Ezopove basni, MK, 1994
4. Andrej Rozman: Ribanice za pred gospodice, DZS, 1993
5. G. T. Rotman: Poredni Bobi, Maya, 1991

Pripravila Tanja Fajon

Primorski
D N E V N I K

v vsaki
slovenski
družini

IZ TUJIH
GLEDALIŠČ

Premiere

Nemška gledališča so v januarju na novo uprizorila eno izmed del Else Lasker-Schüler. V Berliner Ensemble je v režiji Fritzja Marquardta nastal Ibsenov Mali Eyolf, v hamburskem Thalia Theater v režiji Jürgena Filmma Cehov Stricek Vanja, v Münchnu pa je režiser Christian Stückl uprizoril Strindbergov Smrtni ples. Med krstnimi uprizoritvami velja med drugim omeniti Genovevo Petra Hacksa, Mesec v Dachauu Vladimira Sorokina, adaptacijo Ceste Fderica Fellinija, Salamander Wolfa Christiana Schröderja, lačna srca Michaela Wildenhaina, Trobente smrti Einarja Schleea, Senčnico Tankreda Dorsta. Nemsko praižvedbo je doživela Bondova Moska drusčina, Perestrioka, drugi del Angelov v Ameriki Tonyja Kushnerja, Dialog v D-duru Javierja Tomea. Med nove uprizoritve sodita tudi dramski deli Helmuta Krausserja (Lederfresse) v Nürnbergu in Elfriede Jelinek (Rastätte oder Sie machens alle) v Hamburgu.

Brookova skrivnost

Pri frankfurtski založbi S. Fischer so v zbirki Misli o igraltvu in gledališču natisnili delo znanega angleskega gledališkega režiserja in očeta modernega evropskega gledališča Petra Brooka. Brookova knjiga z naslovom Odrpta skrivnost je nastala v prevodu Franka Heibertha. Na 176 straneh se lahko za ceno 32 DEM spustite v svet briljantnih idej, ki pretresajo večna vprašanja o tem, kaj je gledališče, kako nastane gledališko dejanje in drugo.

Tri predstave

V gledališču Théâtre de la Minoterie v Marseillu so se na začetku tega meseca predstavile tri ustvarjalke. Caroline Delaporte, ki od leta 1989 v svoje ulične, cirkuške, gledališke in kabarejske predstave vpleta zonglerske in klovnske elemente, je predstavila delo Bernard, v kitu. Sophie Lessard, ki je svojo plesno izobrazbo dobila v New Yorku, živi od leta 1969 v Parizu. Tu pleše za Petra Gossa, Jana Gaudina, Paca Decina in Charlesa Cré-Angea. Poleg tega da poučuje, deluje v skupini Petra Gossa, svoje znanje pa prenaša tudi v skupinah Angelina Preljocaja in Dominique Bagouet. Njen prvi solo, s katerim se je predstavila v Marseillu, Between now and may be, je nastal leta 1992. V njem se zastavlja vprašanje o tem, kaj je plesalčeva sedanjost, če so njegove sledi samo v spominih gledalcev. Tretja ustvarjalka, Vera Mantero, prihaja iz Lizbone in je od leta 1987 podpisala že deset koreografij. Tokrat je nastopila s svojo osmo kreacijo z naslovom Morda bi lahko najprej plesala, sele potem pa mislila, ki jo je pred štirimi leti predstavila na belgijskem Klapstück festivalu.

(S. D.)

GLEDALIŠČE / RECENZIJA PREDSTAVE ZRCALJENJA

Najprej telo,
potem še jaz

LJUBLJANA - V koprodukciji Plesnega teatra Ljubljana in Cankarjevega doma, je bila v nedeljo (5. februarja) premiera nove predstave z naslovom Zrcaljenja. V koreografiji Sinje Ozbolt so nastopili plesalci Fredi Fontanot, Dominika Kacin, Sanja Neskočič, Andreja Obreza, Petra Pikalo in Igor Sviderski. Scenografija je delo Alena Ozbolta, glasbo je napisal Mario Marolt, luc je oblikoval Mario Miklic, S.O.S. pa je prispeval zamisel za kostume. Predstava Zrcaljenja bo v tem mesecu na ogled se nocoj in jutri ob 20. uri.

Ko sem zasledila prve napovedi za predstavo Zrcaljenja, sem se nekoliko pomudila ob kratkem sprememnem besedilu, ki so ga ponudili v branje. V njem je bilo govora o tem, da se »v svetu shizofrenije in narcisizma neprestano srečujemo sami s seboj«. Občutek identitete se »povezuje z egom...« Ce je telo »prvi svet« in »iz njega izhaja izkušnja«, ga v umetniški kreaciji najnatančneje lahko zastopa prav ples.

Ples se dogaja takrat, ko govorjena beseda izgubi svojo zvočnost, ko podoba o sebi in svetu ne moremo več misliti in je razlagati, mar-

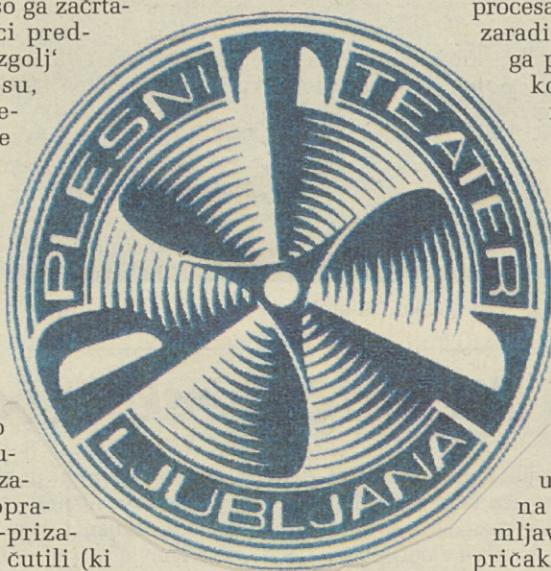
več jo lahko samo občutimo. In v tem smislu ples, kakor so ga začrtali ustvarjalci predstave, »ni 'zgolj' tekst o telesu, tekst iz telesa, temveč je kar tekst telesa«. Tu pa se lahko kaj kmalu ujamo v past. Če k plesno-gledališki stvaritvi pristopimo hkrati z razumom (ki se zagovarja in opravičuje z ne-prizadetostjo) in čutili (ki

jim miselne predstave in pred-sodki ovirajo dostop do izvirne občutljivosti), se lahko zgodi, da zaradi nenečnega ocenjevanja ne dojamemo, kaj pravzaprav to, kar gledamo, je.

Zrcaljenja gradijo na telesu kot vsečutečemu organu. Določena razlika pa vendarle obstaja. Tu telo v performati-

vnem smislu izgublja pomen sredstva, preko katerega se komunicira neka druga vsebina. Koreografirana telesa se v gibanju raznovrstnih konstrukcij fizično preobrazajo. Iz zamrznjenih, mirujočih stanj se z dajanjem gibalne substance pretakajo v visja vreliska. Pomembno pri zaznavanju tega je, da iz navideznosti telesnega procesa, kjer marsikomu zaradi identifikacijskega primanjkljaja lahko poide zanimanje, obstaja drugačno branje.

Telo ne govori tako, kot bi pričakovali, v njem ni psiholoske (egoisticne) dramatičnosti, telo pač in zgolj odseva samo svojo telesnost. V tem primeru se k uživanju nagnjena glasbena spremljava nagiba v prid pričakovanjem, mini-

Zrcaljenja v februarju še nocoj in jutri (Foto: B. Breclj)

malne svetlobne spremembe, ki v odskro dogajanje le malo posegajo, pa nevsiljivo kažejo, da je vse skupaj samo igra odsevov. Z dodatnimi odskromi znaki se sporočilnost predstave simbolno konkretizira. Brez protetičnih pripomočkov (investicije ega, cevliji, s katerimi se dotikamo sveta in njegovi vtisi, bele sledi, crke, ki

opisujejo stvarnost), se izkaže golo stvarjenje, ki sele z našo razlago dobi tak ali drugačen pomen. Zrcaljenja prinasajo intenzivno telesno početje, v katerem se »bolečina jaza« ne zatika. Zato je predstava sproščeno intenzivna. Trik o carbobni prevzetosti pa bo treba še odkriti.

Sonja Dular

VABILO NA RAZSTAVE

Dimitar Malidanov

Grafike. Jakopičeva galerija. Ljubljana, Slovenska 9A. Na ogled so grafike, nastale med letoma 1985 in 1994. Postavitev: Dimitar Malidanov, tekst kataloga (200 SIT); Jadranka Sumi. Odrpto do 28. februarja (od torka do sobote med 10. in 14. uro ter med 15. in 18. uro, nedelja med 10. in 13. uro). Vstopnina: 100 / 50 SIT.

V Jakopičevi galeriji se s 30 grafičnimi listi večjih formatov predstavlja znani makedonski umetnik Dimitar Malidanov. Avtor, sicer profesor na oddelku za grafiko Fakultete likovnih umetnosti v Skopju, je na ljubljanski akademiji diplomiral leta 1972 pri prof. Gabrijelu Stupici, nakar je na isti ustanovi pri prof. Pogačniku zaključil se grafično specialko. Studijsko se je izpopolnjeval na E. N. S. Beaux Arts v Parizu. Doslej je med drugim samostojno razstavljal v Skopju, Beogradu, Parizu, New Yorku, Mariboru in Ljubljani - tñ nazadnje leta 1976. V Sloveniji je sicer pogosto; lani je sodeloval na mednarodni likovni delavnici Slovenija, odrpta za umetnost. Njegova tokratna razstava, ki je tudi prodajna, prinaša grafične liste, ki so predvsem iz zadnjih let in na katerih je v tehniki suhe igle, ki jo včasih kombinira z mezzatinto in bakrorezom, skozi detalje iz narave, kot so semena, popki, kaljenje, trava, mah, suho cvetje in korenine, doživel nasprotja med življenjem in smrtjo, rojstvom in razpadom.

(V. U.)

Dimitar Malidanov: Dež, 1993, suha igla

Fotografija Barbare Jakše: ilz cikla Podobe prostorov nekega kraja

Barbara Jakše

Podobe prostorov nekega kraja. Mala galerija Cankarjevega doma. Ljubljana, Prešernova 10. Na ogled so barvne fotografije. Postavitev: Barbara Jakše, kataloga ni. Odrpto do 5. marca (od ponedeljka do sobote med 10. in 14. uro ter med 16. in 20. uro, nedelja med 10. in 14. uro). Prost vstop. V Mali galeriji Cankarjevega doma, katere program je usmerjen predvsem k fotografskim predstavitvam, se z razstavo Podobe prostorov nekega kraja predstavlja znana slovenska fotografinja mlade generacije Barbara Jakše. Avtorica, ki živi in ustvarja v Velenju, je z razstavami pričela leta 1988 in se je doslej predstavila že na številnih razstavah doma in na tujem, njene fotografije pa so bile vključene tako v pomembne zbirke (na primer v zbirko pariske Bibliothéque nationale) kot objavljene v pomembnih fotografsko-likovnih revijah. Vec uspešnih projektov je uresnicila skupaj s fotografom Stanetom Jersicem (publikacije Iluzija besed, 1990, Glasovi, 1991 in Slike iz življenja, 1991). Za svojo tokratno razstavo je pripravila izbor 25 barvnih fotografij velikih formatov (od 50 x 60 do 70 x 100 cm), ki jih je posnela v svojem Velenju in okolici, in na katerih je poiskala odgovor na vprašanje, kje iskati podobo. Avtorica odgovarja: »Tam, kjer je prostor. Morda pa je zame vse to iluzija Prostorov nekega kraja.«

(V. U.)

PREGLED

Deseti viški
likovni salon
in razstavi
tapiserij

Ta teden je prinesel v naša likovna razstavišča, predvsem manjša, precej novih razstavnih projektov. V torek so v Knjižnici Siska odprli razstavo slik Irene Polanec. Istega dne so v Razstavnem salonu Rotovž odprli razstavo tapiserij Ine E. Conradi, naslovljeno Japonski miti. Včeraj so v osnovni soli Vic v Ljubljani odprli razstavo 10. Viski likovni salon, na kateri sodeluje 35 znanih in uveljavljenih slovenskih likovnih umetnikov. Prav tako včeraj so v Galeriji Društva likovnih umetnikov Maribor odprli fotografsko razstavo Zmaga Jeraja Portreti kolegov. Nocoj bodo v Galeriji Murska Sobota ob 18. uri odprli razstavo tapiserij Marike Danc Roth, v Galeriji ARS v Ljubljani pa bodo prav tako nocoj ob 18. uri odprli razstavo slikarja Branka Simcica. Jutri bodo v Galeriji Ivana Groharja v Skofji Loki ob 19. uri odprli razstavo grafika Alesa Sedmaka. Prav tako jutri bodo v Konex Clubu v Ljubljani ob 19. uri odprli razstavo Dore Plestenjak in Domna Slane. Istega dne bodo ob 19.30 uri v Galeriji Ceneta Stuparja v Crnučah odprli se razstavo fotografij Eda Marusica na temo beneških mask. Prav tako v petek bodo v Kulturnem domu v Mengšu ob 19. uri odprli razstavo fotografij Mateja Rupla.

(V. U.)

ČEČENIJA

»Deli in vlada« po rusko

Zavojevalci iz Moskve bi radi
izkoristili čečensko delitev na klane

NAZARAN - Dejstvo, da Cečenci živijo v klanih, so ruske oblasti nemudoma skusale obrniti v svojo korist. Pristojnosti v republiki so med klane razdelili tako, da bi se med njimi moral vneti boj za oblast. Nekateri pa že upravičeno dvomijo v uspeh te stare metode »deli in vlada«.

»Rusi igrajo na karto klanov, vendar ne poznajo pravil igre. Zato bodo razmere zapletli še bolj, kot so jih do zdaj,« pravi čečenski zgodovinar Basir Cakajev.

Ze od odcepitve leta 1991 Moskva izkorisča zapleteno mrežo medklanskih odnosov, da bi zaustavila Dudajeva. Podpirajo voditelje iz močnega klana Terkh-hu, iz katerega je izšlo veliko nekdanjih komunističnih veljakov. Trenutna ruska favorita sta Umar Avturkanov in Doku Zavgahev, ki je bil predsednik te republike že v Sovjetski zvezi in je zdaj član Jelcinove predsedniške ekipe.

Bogatasi iz klana Terkh-hu, ki je eden od tridestih v Cečeniji, prezirajo Dudajeva. »V vsaki civilizirani državi mora biti predsednik bogat. Potem lahko pomaga revnejšim,« pravi eden od njih.

Moskovska promocija klana Terkh-hu je sčasoma postajala nasilna. Ko se je nekdanja sovjetska vojska umaknila iz Cečenije, je za seboj pustila dovolj orožja, da bi se klani lahko spopadli med seboj. Ker pa v tej republiki se danes vlada krvno masevanje, so Cečenci pri uporabi orožja previdni. Tako je Avturkanov le obrnil hrbet Dudajevu in se leta 1993 formalno odcepil od njegove vlade.

Ko so Rusi videli, da z boji ne bo nič, so začeli oboroževati Nadterečnijsko opozicijo. Pri tem so posiljali tudi svoje tanke in vo-

znike iz elitnih ruskih enot, ki so izvedli napad na Grozni 26. novembra. Tudi ta strategija je šla po zlu, ko so Dudajeve sile odbile napad in zajele več kot dvajset nasprotnikovih vojakov. Rusiji ni ostalo drugega, kot da je poslala svojo vojsko v Cečenijo in pregnala Dudajeva iz Groznega.

Zdaj je prisel čas za Avturkanova, enega od treh članov kvizlinske vlade, ki jo Rusija zeli ustolčiti v predsedniški palati. Toda navadni ljudje iz Nadterečnija so zgroženi nad rusko zasedbo in strahotami, ki so jih videli v Groznej. Klansko pripadnost je zamenjalo sovražstvo do Rusov. Avturkanova so razglasili za izdajalca, komunisto in nepridiprava.

Vanora Bennett / Reuter

Mati je našla svojega sina vojaka (Telefoto: AP)

Inguši se bojijo, da jih čaka čečenska usoda

NAZARAN - Po dvomesečnem ruskem obstreljevanju Cečenije, sosednjo Ingušijo preveva strah pred podobno usodo. Ruski propagandni stroj je ocenil, da je Cečenija že na kolenih, zato je svojo gonjo usmeril proti njeni zahodni sosedu. Pri tem je najglasnejši Sergej Sakraj, nekdanji ruski minister za narodnosti in sedanji namestnik predsednika vlade. Prejšnji teden je večkrat omenil, da se čečenski separatistični predsednik Dudajev in večina njegovih borcev skriva v Ingušiji. Nakazal je možnost, da bi se ti dve republiki združili kot v času Sovjetske zveze.

»Moskva se sklicuje na oporišča, ki naj bi jih Cečenci ustanavljali tu, kar pa je nesmisel,« zatrjuje Sergej Sirotkin, ruski varuh človekovih pravic v Ingušiji. »Očitno je le, da si želi tudi to republiko vplesti v spopade.« Inguši so že od začetka nasprotovali vojskemu posegu v Cečenijo in menijo, da jih za njihovo načelno stališče čaka kazen. Kot

ocenjuje njihov podpredsednik Boris Agapov, že sam obstoj Ingušije predstavlja grožnjo Moskvi.

Rusija je vdrla v odcepljeno Cečenijo decembra lani. Pri tem je glavnina njihovih sil prodirala prav skozi Ingušijo. Domačini so zabeležili najmanj deset napadov na inguškem ozemlju, ki jih je potrdila tudi ruska parlamentarna komisija.

Rusi so tradicionalno nezaupljivi do obeh narodov, ki so si jih podredili konec prejšnjega stoletja. Inguši in Cečeni so muslimani, govoriijo podoben jezik, delijo tudi skupno zgodovino in kulturo. Pred čečensko odcepitvijo so bili združeni v Cečensko-Inguško avtonomno sovjetsko socialistično republiko. Nafto so nasli le v Cečeniji, zato so bili v tej združbi Inguši vedno revnejši partner. Oba naroda sta zelo trpela med Stalino vladavino. Zaradi kolaboracije z nacistično Nemčijo je večino izgnal v ledena prostranstva Kazahstana, kjer jih je preživela le pescica. Ingušem je celo odvzel

okrožje Prigorodni in ga prepustil njihovim največjim sovražnikom Osetom. Iznanci so se po vrnitvi sicer vnovič naselili v tem okraju, vendar so jih pred dvem letoma Oseti pregnali. Kar 50 tisoč Ingusev je tako prezimilo v ledenih gorah. Rusi so sicer poslali svoje sile, ki so se takoj postavile na osetsko stran in tako z ureditvijo razmer ni bilo nič. V Ingušiji so sprejeli vse begunce, ki so se zatekli k njim, med njimi tudi 90 tisoč prebežnikov iz Cečenije.

V tem trenutku so Inguši v past. Na vzhodu besnijo spopadi, na zahodu je sovražna Osetija. Po cestah se valijo ruski vojaški konvoji, ki občasno usekajo tudi po inguški vaseh. Upanje jim predstavlja le svetovna javnost, ki edina lahko ustavi ruski vojaški stroj. Pri tem vseeno ne želijo na svoje. »Odcepiti se želimo od skupine ljudi, ki v Moskvi sprejema politične odločitve, ne pa od Rusije,« pravi podpredsednik Agapov.

Vanora Bennett / Reuter

POLJSKA

Nova vlada šele čez dva tedna

Vladajoče stranke so včeraj podpisale novo koalicijsko pogodbo

VARSAVA (dpa, Reuter) - Partnerji vladajoče leve koalicije na Poljskem so v sredo v Varšavi podpisali novo koalicijsko pogodbo. Novi predsednik vlade in dosedanji predsednik parlamenta Josef Oleksy je novinarjem povedal, da sestava novega kabineta se ni določena. Oleksy se bo, kot je dejal, najprej pogovarjal s kandidati. Novi kabinet bo poljska levica brzkone predstavila v prihodnjih dveh tednih. »Sejm bo o novi vladi najverjetneje glasoval na svoji prihodnji seji čez dva tedna,« je novinarjem povedal Oleksy.

Menda najpozneje v četrtek bo Oleksy o sestavi svojega kabineta govoril s predsednikom države Lechom Walenso. Vendar naj bi bil ta obisk pri predsedniku bolj »vljudnostni obisk« in »gesta«. Po neuradnih poročilih naj bi - če bo slo vse po načrtih koalici-

cije - v kadrovske sestavi vlade prišlo le do manjših sprememb. Izključili naj bi le ministre, ki so obdolženi finančnih nepravilnosti.

Ministrska stolca naj bi obdržala finančni minister Grzegorz Kolodko in minister za privatizacijo Wiesław Kaczmarek, je v sredo povedal neki višji predstavnik koalicije, ki ni želel biti imenovan. Videti je, kot bi bil konflikti s predsednikom Walenso programiran že vnaprej.

Oleksy je zagotovil, da bo njegovem razumevanju predsednik nima pravice, da bi odločal o sestavi notranjega, zunanega in obrambnega ministrstva. Walensa pa je to pravico že nekajkrat zahteval.

Novi predsednik poljske vlade je dejal, da bo te ministre nastavljal »po posvetovanju« s predsednikom. Odločitev je vsekakor v rokah prvega ministra.

(Telefoto: AP)

O čem pišejo drugje po svetu

O razmerah na Kitajskem

»Ne moremo trditi, da je stevilo prebivalstva kitajskega 'cesarstva' povezano z neizogibno smrtjo zelo spostovanega voditelja. Toda 1,2 milijarde ljudi ne pomeni samo propada strategije nadzorovanja rojstev, čeprav naj bi to število dosegli šele leta 2000. Na to število so čedalje bolj prozorne tudi kitajske sosesde. Boj za Deng Xiao Pingovo nasledstvo v Pekingu bi namreč utegnil pripeljati do množičnega izseljevanja Kitajcev. /.../ Čeprav ne bi radi vznemirjali kitajskih sosed, japonski vladni krogi ne prikrivajo zaskrbljenosti nad tem, da bi po Deng Xiao Pingovi smrti na Kitajskem utegnili nastopiti huda politična kriza in bi se proti japonski odpravilo veliko tako imenovanih ljudi s colnov. Ta najbolj gosto naseljena država na svetu je tako zelo blizu ...« (Les Echos, Pariz)

O politični krizi na Poljskem

»Poljskim notranjepolitičnim sporom se ni videti konca. /.../ Velikani koalicije so nizko padli, zato ne bodo dopustili, da bi nanje še naprej pritiskali s kadrovskega rošadami. Interesi obeh strank nekdanjih komunistov so preveč različni. Medtem ko Kmečka stranka postaja lobby katoliškega in konservativnega kmečkega ljudstva, sedijo volilci leve (SLD) v mestih. Ti ostro zavračajo klerikalizem in zahtevajo cenejšo hrano. Kmečki politiki se zato čedalje bolj povezujejo z neparlamentarno desnico, ki bo na naslednjih volitvah zagotovo dobila nekaj sedežev v poljskem parlamentu.« (Der Standard, Dunaj)

O odnosih med Rusijo in Zahodom

»Premora, ki si ga je Zahod vzel pri definiranju stališča o Rusiji, je konec. /.../ Zahod ruskem predsedniku Jelcinu ne namerava obrniti hrbta. Toda ne zaradi simpatije, ki jo je že prej gojila do Jelcina, marveč zato, ker za Zahod v Rusiji ni nobenega drugega politika, na katerega bi lahko stavil. Zahod si ne želi Rusije kot sovražnika, toda tudi njegova partnerka ne more več postati. Z gotovostjo lahko trdimo, da bosta Zahod in Rusija tesno sodelovala na nekaterih razmeroma ozkih področjih, kjer Zahod brez soglasja Moskve enostavno ne bo mogel odločiti (na primer pri sporazumu o neširjenju jedrskega orožja). Na vseh drugih področjih pa se bo Zahod zacementiral od Rusije čedalje bolj oddaljevati.« (Moskovskije Novosti, Moskva)

»Vsiljivi protesti, opozorila in groznje ter zaljivo stiskanje ustnic Moskve glede vprašanja siritve Nata, postajajo čedalje bolj smešni. Nihče ni in ne namerava razpoloženja Kremlja tudi v prihodnje povezati s težavami nadaljnjega razvoja ali morebitno razpustitvijo Nata. O usodi Nata se dejansko odloča v Moskvi, toda povsem drugače. /.../ Demokracija je skupna. V državah z demokratično ureditvijo želijo milijoni prebivalcev dobiti čim več denarja in omejiti nesmiselno porabo. /.../ Demokratični in trdni Rusiji Nato ne bi mogel storiti ničesar. Toda takoj, ko bo izginila ta realna nevarnost, bo Zahod zahteval nazaj denar, ki ga danes daje za bombnike in letalonosilke.« (Izvestija, Moskva)

O policijski akciji v Zürichu

»Zloglasni zürški park Letten, kjub dobrim imenom tistih, ki so sceno v parku postavili, ni najboljši primer liberalizma. To je bila simpatična in brez dvoma zelo svicarska utopija. Projekt je bil žal že od začetka obsojen na propad. Nihče namreč ni predvidel, da se bo kotiček za narkomane sprevrgel v 'brezcarinsko območje' za preprodajo mamil. Letten je postal zatočišče za narkomane in njihove oskrbovalce z vsega sveta. /.../ Toda Letten ni samo negativni primer: prodaja mamil je bila - vsaj nekaj časa - nadzorovana, mogoče je bilo zaježiti siritve aidsa. In ker je zakon ponudbe in povpraševanja na taksem trgu nekaj samoumevnega, naj bi nizka cena mamil preprečila kriminal, povezan z njimi. Toda takšna utopija ne more dolgo trajati.« (Liberation, Pariz)

Emigracijski trendi v Romuniji se umirjajo

BUKARESTA - Skorajda četr milijona Romunov je od propada komunističnega sistema decembra 1989 emigriralo, so sporočili iz urada notranjega ministrstva. Lani je bilo zahtev za odhod iz države samo 22.500, kar je izjemno malo v primerjavi z rekordnimi 144 tisoč leta 1990, ko so odpravili zakon, ki je prepovedoval odhod iz države. Stevilo zahtev tako iz leta v leto upada. Tretjina romunskih emigrantov je nekvalificiranih delavcev in upokojevcev. Večina emigrantov je nemških Romunov, zato se jih največ odloči za novo življenje prav v Nemčiji. V Romunijo je po padcu Ceausescujevega režima pribežalo tudi veliko tujcev, predvsem iz Azije in Bližnjega vzhoda. (Reuter)

NOVICE

Rusija noče evroposancev

STRASBOURG - Ruske oblasti delegaciji Evropskega parlamenta ne dovolijo obiska Rusije in potovanja v Cečenijo. Klaus Hänsch, predsednik Evropskega parlamenta, je v sredo v Strasbourg protestiral proti tej odločitvi, ki mu jo je v pismu sporočil predsednik ruske dume Ivan Ribkin. Prepoved potovanja je Hänsch ocenil kot »veliko škodo za odnose z Rusijo«. Ribkin je v pismu pojasnil, da bi bil prihod evrodelegacije »vmešavanje v notranje zadeve Rusije«. Meni, da v tem trenutku »ne vidi smisla tega potovanja« in da bi z uradnim obiskom delegacije raje počakal na sklenitev partnerskega sporazuma med EZ in Rusijo. Hänsch je ruske oblasti pozval, naj delegaciji evroposancev v prihodnjih tednih vendarle dovoli potovanje ter »s tem pokaže dobro voljo in zaupanja polno sodelovanje«. (dpa)

Grški PASOK predstavil predsedniškega kandidata

ATENE - Grska koalicijska stanka PASOK je včeraj soglasno izbrala Kostisa Stephanopoulosa za svojega predsedniškega kandidata. Parlament naj bi novega predsednika države izvolil na zasedanju 4. marca. Po mnenju opazovalcev ima Stephanopoulos največ možnosti za zmago, za izvolitev potrebuje podporo 181 od skupaj 300 poslancev, kolikor šteje grški parlament. Stephanopoulos, ustanovitelj Stranke demokratične prenov, je v preteklosti zasedal veliko ministrskih položajev, velja pa za mirnega in izkušenega politika. (dpa)

RAZMERE V OKOLICI BIHAĆA

Peti korpus napreduje

Srbi se z novimi okrepitvami pripravljajo na protitudarec

SARAJEVO - Predstavniki Unproforja so včeraj sporočili, da so se enote bosanskih Srbov brez spopadov umikale pred napredovanjem 5. korpusa bosanske armade, ki je zavzela območja južno in jugovzhodno od Bihaća.

»Osvobojevano ozemlje se je povečalo,« je o zmagi bosanske vojske na naslovnici poročal časnik Oslobođenje, vendar je podrobnosti napredovanja previdno zamolčal. »Po vsej verjetnosti je bosansko-hercegovaška armada prevzela nadzor nad kraji Zavalje, Sokolac in Kulo- mak ter območje Debeljače,« je zapisal dnevnik. Nasprotno pa bosanski radio in televizija poročata, da Bihać se vedno napadajo srbske sile, zato naj bi bile operacije bosanske vojske defenzivne narave. Tiskovni predstavnik Unproforja Hervé Gourmelon je včeraj izjavil, da bosanska vojska nadzoruje 95 odstotkov ozemlja, ki ga je varnostni svet ZN razglasil za varovano območje - gre za ozemlje, ki se razprostira od juga proti vzhodu. Tudi vojaški opazovalci ZN so potrdili, da sta Zavalje in Sokolac v rokah bosanske vojske. Hkrati poročajo, da so nedavno srđiti spopadi močno poškodovali vzhodni del Bihaća, vasi Zegar in Vedro Polje, pa tudi kraj Klokot, v katerem je črpalna naprava, ki mestu zagotavlja tekočo vodo. Včeraj zjutraj je bilo v okolici Bihaća in 30 kilometrov oddaljeni Bosanski Krupi razmeroma mirno, na severu bihaške enklave, v okolici Velike Kladuse, pa so potekali spopadi med vojsko Fikreta Abdića in bosanskimi silami. Opazovalci ZN so samo v enem dnevu nasteli 400 topovskih in granatnih izstrelkov. Srbskim silam, ki so se pred napredovanjem bosanske vojske umikale proti jugu enklave, je prišlo na pomoč 1200 srbskih vojakov, zato predstavniki Unproforja menijo, da Srbi skušajo v protiofenzivi zavzeti izgubljeno ozemlje.

Konvoj s človekoljubno pomočjo civilnemu prebivalstvu bihaške enklave naj bi po napovedih predstavnika Visokega komisariata za begunce iz Zagreba odpeljal včeraj zjutraj. V Ženevi je neki človekoljubni delavec opozoril na zelo kritične razmere v enklavi, saj menda zaradi lakote več sto ljudem grozi celo smrt. V drugih delih države je premirje, ki je zacelo veljati 24. decembra lani, večinoma spostovano, le v Sarajevu prihaja do obcasnih incidentov. Bosanska policija je v torek zvečer aretirala nekega srbskega zdravnika, ki je skušal v oklepniku ruskih modrih celad pobegniti iz mesta. Da bi se izognil zastoju pri dovažanju človekoljubne pomoči z letališča do Sarajeva, je Unprofor za prevoz dolocil dvaset vojaških oseb, saj morajo konvoji potovati čez območje, ki ga nadzorujejo srbske sile.

Michel Viatteau / AFP

Britanski vojak Unproforja s težavo prečka mostarski most (Telefoto: AP)

Nemčija opozarja neučakani Zagreb, naj se obnaša razumno

ZAGREB - Takoj ko je Nemec Hans Koschnick, ki ga je Evropska zveza imenovala za upravitelja Mostarja, zapustil hrvaško prestolnico, so zagrebške oblasti objavile novico, da bodo v Mostar že v prihodnjih dneh napotile posebno delegacijo, ki jo bodo sestavljali predstavniki najozlogovečnega Tudmanovega kroga, predvsem tisti, ki so zadolženi za vprašanja bosansko-hercegovaške (kon) federacije.

Ob Koschnickovem obisku v Zagrebu, kamor se je mostarski upravitelj prišel pogovoriti o dosedanjih uspehih in težavah, s katerimi se srečuje evropska uprava, hrvaški vrh očitno ni mogel ostati ravnodušen. Zdi se, da je želela Evropa - na čelu z Nemčijo - v Zagrebu v trenutku, ko se napoveduje odhod Unproforja in je položaj iz dneva v dan bolj zapleten, opozoriti, da Hrvatska del-

no odgovarja tudi za nadaljnji razvoj dogodkov v BiH. Povedano z drugimi besedami - Hrvate so njihovi zavezniki znova pozvali, naj se v prelopljenih trenutkih vedejo razumno.

Nemčija se vedno ne podpira Tudmanove odločitve o odpovedi mandata mirovnih sil na Hrvaškem. V minulih dneh je v zagrebško javnost prišla novica, da je eden od namestnikov nemškega zunanjega ministra »priporočil« Hrvaski, naj Unproforjev mandat raje preoblikuje, namesto da modrim celadom odreče gostoljubje. Uradni Zagreb se na novico ni odzval, mediji pa so jo bržkone posredovali predvsem zato, da bi preverili razpoloženje javnosti oziroma reakcijo hrvaškega prebivalstva (ki je predsednikovo odločitev sprejelo z navdušenjem) na morebitno »spremembo načrta«, če bo ta neizbežna.

Po drugi strani se v Zagrebu izjemno previdno govori o novem »trojnem summitu«, kjer naj bi za isto pogajalsko mizo sedli Milošević, Izetbegović in Tudman. Hrvatski mediji so objavili dnevni red zasedanja, ki so ga sestavili francoski diplomati. Ta vključuje medsebojno priznanje treh držav, sprejetje kompromisne rešitve za krajinsko vprašanje in odpravo sankcij proti Srbiji in Črni gori kot sklepni dogovor. Hrvati pravijo: »razenje« je postavljen na diplomatsko mizo, toda se vedno ostaja nerešeno vprašanje, ali bo evropskim diplomatom najres uspešno nataktni »zajca«, ki je usel iz »gozda«. Če bo »lov« neuspešen, ostajajo odprte vse možnosti za izbruh nove vojne na območju nekdanje Jugoslavije, čeprav si je ne želita ne Evropa ne Balkan.

Darko Pavčić

EVROPSKI PARLAMENT

Santer nima politične vizije

Bruseljska komisija vidi cilj predvsem v graditvi informacijske družbe

STRASBOURG (dpa, Reuter) - Evropska komisija bo pod vodstvom Jacquesa Santerja v naslednjih letih spodbujala razvijanje vrhunsko tehnologije, posebno skrb pa bo posvečala tudi razvoju informacijske družbe. Na teh področjih so potrebni dodatni zakonski predlogi, da bi zagotovili konkurenčna delovna mesta in mladini ponudili perspektivo, je v sredo v Strasbourgju dejal Santer, ki je poslanec Evropskega parlamenta predstavil delovni program bruseljske komisije za leto 1995.

V razpravi, ki je sledila Santerjevemu nastopu, so evropski poslanci opozarjali, da nekdanjemu luksemburškemu premierju manjka politična vizija, očitali so mu celo, da nima nobenih zamisli za izboljšanje socialne trdnosti in čistejšee okolje. Santer je v svojem govoru poudaril, da mora Evropska komisija poleg novih nalog končati tudi že zacete.

Evropski parlament in Evropski svet morata iti se skozi več kot sto zakonskih predlogov. »Ti ostanki ne morejo skoditi ugledu Evrope,« je dejal Santer. Pomembno pa je, da bi se to letu uvedli enotni trg za elektriko in zemeljski plin. Predstavniki večjih frakcij v Evropskem

Jacques Santer (Foto: AP)

parlamentu so zadržano kritiko odgovorili na seznam prednostnih nalog, ki jih je predstavil predsednik Evropske komisije.

Ocitati so mu, da mu manjka pobuda, da bi Evropsko zvezo demokratiziral v smislu približevanja njenim državljanom. »Teno sodelovanje z Evropskim parlamentom je potrebno, da bi izboljšali učinkovitost procesov odločanja v Zvezi,« je dejala Pauline Green, ki v Evropskem parlamentu vodi socialdemokratsko skupino. Bolj ostri so bili zeleni v Evropskem parlamentu, ki so obsodili slepo vero v napredek, kot se izraža v programu Evropske komisije. »To, kar manjka, je vizija ekološke preobrazbe družbe, manjkajo predlogi za boj proti prekoračitvi socialnih meja, program stavi le na zlato tele enotnega trga in ne pokaže nobenega izhoda iz te slepe ulice,« je v imenu zelenih dejala Claudia Roth.

Liberalna in socialdemokratska skupina sta zahtevali ukrepe za boj proti državni pomoči za prizadeta podjetja. Delovni program Evropske komisije ne predvideva nobenih pobud za to področje.

REPUBLICANCI HOČEJO ZMANJŠATI PRISPEVKE ZDA

Usoda OZN na ameriški kocki

NEW YORK - Ameriški republikanci so sprožili ostro politično ofenzivo proti Organizaciji združenih narodov (OZN), toda njen generalni sekretar Butros Gali ne zeli preveč dramatizirati položaja. »Pristni in odkritosrčni optimist«, kot se imenuje egiptovski diplomat, je med razpravo v ameriskem kongresu o zmanjšanju ameriških prispevkov tej organizaciji skupini frankofonskih novinarjev omenil, da je vprašanje bolj politično kot finančno. Gre za eno od ponavljajočih se obdobij, med katerimi se Američani sprašujejo o svoji vlogi v svetu.

Svetovalci Butrosa Galija govorijo o »resni nevarnosti«, ki utegne ogroziti akcije Združenih narodov za ohranitev miru v svetu, in ameriško oklevanje označujejo za »škodljivo potezo« v letu, ko OZN praznuje petdesetletnico obstoja. Generalni sekretar je bolj zadržan v svojih ocenah. Priznava, da bi zmanjšanje ameriških finančnih prispevkov omejilo dejavnosti OZN, toda meni: »S tem se moramo spriznati. To je vse.« Morda je Gali prepričan, da bo demokratska vlada predsednika Billa Clintona z vetom vse skupaj preprečila? Morda pa se je v treh letih vodenja Združenih narodov naučil, da se ni

pametno vmesavati v notranjo politiko ZDA, ki v blagajno Združenih narodov prispevajo največ denarja. »Ogovarjajo vas in ne smete odgovoriti. Ko sem bil se egiptovski zunanji minister, sem lahko takoj odgovoril na napade. Zdaj pa ne smem kritizirati svojih članic,« je priznal Butros Gali.

Nacr ameriške republikanske stranke predvideva se za 31 odstotkov manj denarja za mirovne akcije, čeprav je 25-odstotno zmanjšanje sredstev v borih 3, 5 milijarde dolarjev velik sklad napovedal že predsednik Clinton. Polega tega v ameriskem predstavniskem skladu, kjer vladajo najbolj

revolucionarni republikanci, nacrtujejo se korenitejšee zmanjšanje ameriške vloge v OZN, s čimer bi svetovno organizacijo obsodili na počasno zadušitev mednarodnih misij. Kaj storiti? »Druga države članice mednarodne skupnosti sem pozval, naj pomagajo rešiti problem, je povedal 72-letni Butros Gali. »Če ne bomo nasli primerne rešitve, bomo morali v skladu z zmanjšanjem sredstev zmanjšati tudi de-

Butros Gali (Foto: AP)

vnosti Združenih narodov.«

Kljub temu je Butro Gali se vedno optimist. Po njegovem mnenju je ta proračun najmanjši možni, zato upa, da bodo nasli primerno rešitev. Navsezadnje so v minulih 49 letih vedno poiskali rešitve, zato Gali ne vidi razloga, da ne bi bilo tako se naslednjih petdeset let. Povedal je, da bo za ta cilj neudrudno trkal na ameriška vrata in skušal dopovedati izolacionističnim ZDA, da trenutno za Združene narode ni nadomestila.

Z Butrosom Galijem se strinjajo tudi najvišji uradniki administracije Billa Clintona, ki zaskrbljeno opazujejo dogajanje v republikanskih vrstah. Zunanji minister Warren Christopher in obrambni minister William Perry sta v minulih dneh jasno povedala, kaj si mislita o republikanskih nacrtih korenitega zmanjšanja ameriških prispevkov Združenim narodom - ne odobravata jih.

René Slama / AFP

KUBA / NA POTI V KAPITALIZEM

Havana ima spet tržnico

Socialna ureditev mora ostati nedotaknjena

HAVANA - Brez primerne glasbe tržnica ne more biti prava kubanska tržnica: karibski ritmi salse, ki prihajajo iz starega kasetnika, preplavljajo stojnice v havanski četrti Vedado, kjer kmetje ponujajo svinjske polovice, paradiznik, riz, fizol, cebulo in ananas. Tržnico vsak dan obišče množica ljudi, ki primerjajo cene in se oskrbujejo z najnujnejšim. Sef osrednje havanske tržnice Pedro Fernandez ima na steni svoje pisarne obešeno sliko Fidela Castra, cigar pogled nemo opazuje dogajanje okrog številnih stojnic.

Od oktobra lani so na Kubi zopet dovoljene tržnice. »To je odgovor na rastoče potrebe našega prebivalstva,« nam na že znani funkcionalni način razloži Fernandez. Zasebniki in kmetijski kombinati lahko svoje presežke prodajajo na prostem trgu, kjer ceno določata le ponudba in povpraševanje. Medtem ko so bili Kubanci do lanske jeseni na prisilni shujsevalni kurii, ki je bila posledica sistema državnih živilskih kart, jim zdaj nakup prehrambenih artiklov omejuje le se debelina denarnice. Cene na tržnicah so se vedno zelo visoke: pol kilograma svinjskega mesa stane petino povprečnega mesečnega zasluzka. Toda že sam obstoj tržnic razveseljuje »povprečnega Kubanca«.

Zaradi pomanjkanja javnih prevoznih sredstev se večina delavcev odpravlja v službo peš ali s kolesom. Za staro mestno jedro Havane pa je še vedno značilno, da se veliko stavb podira zaradi starosti, ker ni sredstev za njihovo obnovo. Le stalno pomanjkanje električnega toka, ki je bilo značilno za preteklo leto, je zdaj postalo že bolj redek pojav. Nove zasebne trgovine in lokali so jasen dokaz za to, da na Kubi zdaj vlada večja gospodarska svoboda

kot v preteklih letih. V starem mestnem jedru kolonialne Havane so zasebniki postavili veliko novih stojnic, na katerih ponujajo različno blago. »Oblast zdaj veliko več dovoljuje kot v preteklosti«, nam pravi neki prodajalec.

Kubanska vlada je posej dovanje ameriskega dolarja sicer dovolila že poleti leta 1993, kar je bil odgovor na hudo gospodarsko krizo, ki jo je povzročil razpad vzhodnega bloka. Prosto trgovino s kmetijskimi in industrijskimi izdelki pa so kubanske oblasti postopoma dovolile sele v zadnjem četrtletju leta 1994. Tudi zasebne restavracije, prevoz turistov in zasebna namestitvev teh so zdaj dovoljeni. Da je Kuba na poti v kapitalizem, tamkajšnji funkcionarji odločno zanikajo. »Obstaja trg znotraj gospodarstva, ne pa tržno gospodarstvo,« pravi Jorge Gomez Barrato, tiskovni predstavnik centralnega komiteja komunistične partije.

Nov gospodarski model Kube predvideva močan državni sektor, tuje naložbe, več zasebne pobude in več lastne odgovornosti državnih podjetij. »Brez državnega nadzora ne moremo zagotoviti socialne enakopravnosti,« pravi Barrato. Dosežki kubanske revolucije na socialnem področju - brezplačna

zdravstvena oskrba in izobraževanje, katerih kvaliteta je sicer zaradi gospodarske krize močno upadla - morajo po njegovem mnenju ostati nedotaknjeni.

Tudi politična opozicija v Kubi nima nobenega prostora. Vsaka stranka, ki ni komunistična, je stranka ZDA - torej stranka največjega sovražnika Kube. Da novi trgi ustvarjajo nove možnosti zasluzka in hkrati tudi ekonomsko neenakost, pa za kubansko vodstvo očitno ne predstavlja več nobenega problema. »Kdor več dela, lahko tudi več zasluži,« pravi Joaquín Bernal, član sekretariata kubanskega sindikata CTC.

Klaus Blume / dpa

Cene na znova dovoljenih tržnicah so sicer visoke, vendar povprečnega Kubanca razveseljuje že samo njihov obstoj

Policija se vrača na ulice venezuelskih mest

CARACAS - Premožni prebivalci Venezuele, ki živijo brezskrbno in nimajo eksistenčnih težav, so bili vedno gluhi in slepi za stiske množic. Sele pred nedavnim, ko sta bila isti dan ob svoji vozili nek vladni minister in nekdanji sef policije, so postali pozorni na naraščanje kriminala v državi. Lani je bilo za petdeset odstotkov več umorov kot predlanskim - vsak mesec je ubitih povprečno 384 ljudi, v glavnem v revnih predmestnih naseljih. Vsak dan oblast za beleži deset posilstev, v oboroženih napadih pa je dnevno ranjenih 224 ljudi.

Casopisi o kriminalu ne poročajo več z velikimi naslovi, čeprav gre za umore. Tako je pred kratkim razočaran ljubimec pred očmi tridesetih otrok zverinsko umoril neko vzgojiteljico. Skupina oboroženih roparjev je z bombami in avtomatskim orožjem ustrahovala ljudi v neki restavraciji v Caracasu, nekaj zapornikov pa se je polilo z bencinom in se zagazalo.

Ceprav je predsednik Rafael Caldera prevzel oblast v najhujši gospodarski krizi, si ne more zatiskati oči pred zastrašujočimi razmerami. »Ljudje zahtevajo večjo varnost,« je povedal policijski inspektor Jorge Hernandez Guzman. Vlada je zato ustanovila posebne oborožene policijske enote, ki patrolirajo po

mestnih ulicah. Čeprav spominjajo na leto 1992, ko je v Venezueli dvakrat prislo do poskusa vojaškega udara, pa tokrat prestašenim meščanom vlivajo upanje, da jih kriminalci ne bodo napadali na ulicah, čeprav mnogi se niso pozabili dejanj vojaške policije. Njene enote so kljub temu od novembra dobrodošle varuhinje reda in miru v mestih. »Nihče ne mara vojaške države, vendar pa je bolje, da se po ulicah sprehajajo vojski kot pa kriminalci,« meni gospodinja Louisa Andrade, ki je bila priča napadu dveh oboroženih moških na carsko veleblagovnico. Policija poleg takšnega patroliranja, ki so ga mnogi poimenovali »bojična operacija«, skuša odkriti preprodajalce mamil in orožja ter ujeti znane kriminalce.

Organizacije za varstvo človekovih pravic nasprotujejo policijskim metodam, saj do nenadnega vdora policije v revna mestna naselja po navadi prihaja v zgodnjih jutranjih urah. »Obkolijo celotno območje, ljudi prezenejo iz postelj in preiskujejo njihova bivališca,« je izjavil Raul Cubas, član človekoljubne organizacije Provea. »Gre za sramotne metode, ki ne bodo izkoreninile kriminala, ki se razrašča zaradi gospodarsko-socialnih težav,« je poudaril. Nekateri državni uradniki predlagajo se ostreje

ukrepe, ki naj bi preprečili sirjenje kriminala. Tako senator Haydee Castillo de Lopez zagovarja vnovično uvedbo smrtnih kazni, ki je bila v Venezueli ukinjena leta 1863.

Vsi se zavedajo, da je treba vzroke za sedanje stanje iskati v težkih gospodarskih razmerah. »Gospodarska kriza pušča v družbi globoke rane. Nasilje, ki smo mu priča na vsakem koraku, je rezultat razočaranja ljudi nad razmerami v družbi,« je izjavila ministrica za družino Mercedes Pulido de Briceño. V prvih enajstih mesecih je bila inflacija 65-odstotna, plače pa so počasneje narasčale. Zato se je življenjski standard zniževal. Brezposelnost je približno 14-odstotna, tisti, ki imajo zaposlitev, pa zaslužijo čedalje manj. Zaradi slabih gospodarskih razmer se je število ljudi, ki živijo na meji revščine, povečalo za osemsto tisoč in znaša zdaj že dvainpetdeset odstotkov vsega prebivalstva.

»Veliko ljudi se sooča tudi z lakoto in za golo preživetje so mnogi pripravljeni tudi ubijati,« je med nočnim patroliranjem po Caracasu dejala policistka Alvite Mercedes. Prav tisto noč je bilo v mestu ubitih trinajst ljudi. Nekoga so ubili le zaradi para ponošenih superg.

Andrew Cawthorne / Reuter

S U R I N A M

Konec pozabljene državljanske vojne

ANDREW CAWTHORNE / REUTER

PARAMARIBO - Na nogometnem stadionu Franklin Essed v surinamski prestolnici sta se nedavno pomerili ekipi, ki so ju se do leta 1992 sestavljali smrtni sovražniki - vojaki in nekdanji gverilci. V tej južnoameriški državi je namreč divjala državljanska vojna, o kateri je svetovna javnost bolj malo vedela. Zvezda srečanja je bil Ronny Brunswijk, nekdanji vodja gverilskih upornikov, pred leti tudi obtožen bančnega roparja. Z golom iz enajstmetrovke je svoji ekipi omogočil zmago.

»Skusamo pozabiti preteklost, zdaj nismo več sovražniki,« je izjavil Brunswijk, okrog katerega se je zbrala množica nogometnih navdušencev. »Možje so umirali za demokracijo,« je zadihani dodal in imel pri tem v mislih 400 padlih soborcev, ki so izgubili življenje v spopadih od leta 1986, ko se je začela vstaja proti vojaški oblasti Desija Boutereseja, ki je leta 1991 privolil v nove volitve potem, ko je vojska vlada odstopila in je postal novembra 1992 novi predsednik Ronald Venetiaan. Ze istega leta je z

uporniki podpisal premirje, ki je - čeprav krhko - prestalo prvo obdobje demokracije. Kljub prijateljskim nogometnim tekmam ljudje niso povsem prepričani, da so stari spori za vedno pozabljeni.

»Razmere v državi kažejo, da obstoj demokracije ni v nevarnosti, varnostne razmere so zadovoljive ... vendar pa bi bilo utopično zagotavljati, da bo tako tudi v prihodnje,« je izjavil 58-letni predsednik Venetiaan, ki je bil nekoč učitelj. V tej nekdanji nizozemski koloniji s 400 tisoč prebivalci, ki je postala neodvisna sele leta 1975, se niso zacemente rane državljanske vojne. Večina ljudi je v spopadih izgubila sorodnike ali prijatelje, veliko jih je bilo ranjenih. Vec vasi, ki jih je požgala vojska, nekatere pa tudi uporniki, so se danes prazne. Približno deset tisoč surinamskih beguncev se je kmalu po koncu državljanske vojne vrnilo iz francoske Gvajane, kamor so se zatekli pred spopadi. Mnogi od njih se vedno nimajo ustreznega bivališca. Nihče se ni bil obsojen zaradi hudo-

delstev: tako roka pravice se ni dosegla ljudi, ki so leta 1982 zverinsko ubili petnajst kritikov Bouteresove vlade, prav tako se ni sestavljena obtožnica za krivce poboja iz leta 1986, ko je vojska ubila petdeset vasčanov Moiwane, ker naj bi simpatizirali in dajali podpora gverilcem.

»Ce bodo ostali nekažnovani najhujši zločinci, kako naj zdaj zapiramo ljudi, ki se ukvarjajo s preprodajo mamil in ropanjem?« je izjavil Stanley Rensch, vodja surinamskega odbora za človekove pravice Moiwana 86. Koalijsijska vlada je omajala moč policije z odlokom, ki dovoljuje le dvatisočlansko policijo, ki jo vodijo stitje poveljniki. Veliko policajev se vedno ni lojalnih novi vladi in odkrito podpirajo Bouteresovo opozicijsko Nacionalno-demokratsko stranko (NDP). Ta ima v 51-članskem parlamentu dvajset poslancev, po mnenju nekaterih političnih analitikov je tudi najmočnejša stranka v državi, zato ne bi bilo presenetljivo, ce bi na predsedniških volitvah prihodnje leto zmagal Bouterse. »Bouterse in njegovi somisljeni-

ki so prepričani, da lahko pridejo na oblast po demokratični poti predvsem zato, ker je sedanja vlada zaradi gospodarskih težav, s katerimi se spopada država, vedno manj priljubljena,« je izjavil Leo Morpurgo, odgovorni urednik surinamskega dnevnika De Ware Tijd, ki izhaja v holandsčini.

»Zato se Bouteresovi somisljeniki ne pripravljajo na državni udar, prav tako pa bodo to preprečili vsakomur, ki bi ga hotel izvesti.« Nekdanji gverilec Brunswijk, Bouteresov politični tekmeč, zdaj poslovnež zahodnega stila, vlado vedno znova opozarja, da mora izpolniti določila iz leta 1992 podpisanega sporazuma.

»Vlada ni izpolnila obljub, da bo nekdanje gverilce vključila v policijske enote in obnovila porušene vasi,« poudarja Brunswijk, ki je bil pred priključitvijo gverilcem Bouteresov osebni čuvaj. Čeprav večina Surinamcev meni, da nove gverilske vstaje ne gre pričakovati, prihaja do čedalje večjega nezadovoljstva med ljudmi v revnih območjih, kjer je se zdaj cutiti posledice državljanske

vojne. Skupine oboroženih roparjev, nekdanjih gverilcev, občasno plenijo po deželi. Lani je neka oborožena skupina zavzela največjo elektrarno v državi, ki z električno energijo oskrbuje polovico države. Od surinamske vlade je zahtevala odstop.

»Ker smo majhna država, delovanje skupine 20 ali 25 ljudi lahko resno ogrozi mir v državi.« Vlada v Paramaribu se najbolj boji socialnih nemirov, do katerih bi utegnili priti zaradi težkega gospodarskega položaja, v katerem je država. Lanske večedne vne novembrske demonstracije so povsem ohromile življenje v prestolnici. Predsednik Venetiaan se zaveda, da njegova priljubljenost med ljudmi upada, vendar skuša zgladiti spore v koalicijski vladi, ki naj bi ostala na oblasti do maja 1996, ko bodo potekale splošne volitve. Do takrat naj bi se tudi utrdila surinamska demokracija.

»Surinamci verjamejo v demokracijo, zato upajo, da se bo obdržala, čeprav zdaj stoji na zelo krhkih nogah,« je izjavil ameriški veleposlanik v Paramaribu John Gamble.

ISLAM / ŠEST LET PO HOMEINIJEVI FATVI ZARADI BOGOKLETNIH SATANSKIH STIHOV

Rushdie naj ne pričakuje milosti

Povsem drugega mišljenja je egiptovski veliki mufti Mohamed Sajed Tantavi

TEHERAN, KAIRO - Šest let po »fatvi« (verski odlok) imama Homeinija, ki je 14. februarja 1989 obsodil na smrt britaskoindijskega pisatelja Salmana Rushdiea zaradi njegovih bogokletnih Satanskih stihov, se mora pisatelj se vedno skrivati. Teheranski dnevnik Zomhuri eslami je namreč včeraj objavil dokument poveljstva pasdaranov (varuhov islamske revolucije), ki trdi, da je »Homeinijeva fatva zvezda, ki bo vedno sijala na zgodovinskem nebu nase revolucije«. »Dokler ne bomo izvedli smrtne obsodbe, muslimani ne bomo mirovali. Tisti, ki upajo, da bi lahko s časom preklicali fatvo, naj vedo, da se je in se bo žalitev preroka Mohameda vedno kazovala s smrtno«, je zapisano v pasdaraskem dokumentu.

S takimi blodnimi izjavami se v celoti strinja predstavnik za tisk iranskega zunanjega ministrstva Mahmud Mohamadi, ki je včeraj poudaril, da predstavlja Homeinijeva fatva proti Rushdieu »obvezo za ves muslimanski svet«. Diplomata je se dodal, da so

Homeinijevo fatvo podprli na številnih sejah in zasedanjih Islamske konference.

Včeraj pa je v Kairu provladi dnevnik Al Gomhurija objavil poročilo s predsedničnega seminarja egiptovskih islamskih verskih voditeljev. Na njem je egiptovski veliki mufti Mohamed Sajed Tantavi povedal, da Koran ni obsodil na smrt tistega, ki izreče obe sehadu (temeljni pričevanji za vsakega muslimana, in sicer, da je Alah edini bog in Mohamed je njegov prerok). Po mnenju najvišjega egiptovskega koranskega razsodnika, je torej dovolj, da »odpadnik Rushdie izreče obe sehadu« in noben musliman ga ne sme ubiti. Če pa bi Rushdie vztrajal pri svojem »odpadništvu« je smrtna obsodba opravičljiva. Veliki mufti je tudi povedal, da je Veliki Britaniji predlagal ustanovitev posebnega odbora izvedencev vseh treh monoteističnih ver (židovske, muslimanske in krščanske), ki naj bi proučili in ocenili bogokletno vsebino Satanskih stihov.

NOVICE

Potres v Tihem oceanu

TOKIO, MOSKVA - Japonski otok Hokaido so včeraj prizadeli trije potresni sunki, ki pa na srečo niso povzročili niti gmotne skode, niti človeških žrtev. Epicenter je bil nekje v Tihem oceanu, vendar ni nevarnosti, da bi potres povzročil tsunami (rusilni val).

Potres je prizadel tudi ruske Kurile v Tihem oceanu. Zemlja se je stresla ob 21.50 po našem času in je dosegla 6,5 stopnje po Richterjevi lestvici. Ruska agencija Interfax za sedaj ne poroča o posledicah.

Smrtna nesreča v ruskem premogovniku

MOSKVA - V južni Sibiriji je prišlo včeraj do nesreče v premogovniku v kraju Pokopievsk, kjer se je zrušila stena v premogovniku in pokopala pod seboj skupino rudarjev, od katerih je dvojica izgubila življenje, medtem ko sta druga bila hudo ranjena.

Britanski otroci se zelo slabo hranijo

LONDON - Univerza v Southamptonu v Angliji je objavila študijo, iz katere izhaja, da 70 odstotkov britanskih otrok sploh ne pije niti vode, niti mleka, temveč samo sadne sokove in gazirane pijače. Ker je v kozarcu industrijskega sadnega soka približno 8 zlick sladkorja, pomeni, da otroci na ta način zaužijejo tretjino dnevno potrebnega sladkorja, kar pomeni, da istocasno izgubijo apetit. Profesor Chris Roller, ki je vodil raziskavo pravi, da zaužijejo otroci preveč sladkorja, ki nima dejanske hranilne vrednosti in odločno premalo beljakovin, vitaminov in ogljikovih hidratov, kar se potem odraža v krhkem zdravju, počasni rasti, driski in slabi volji. Pri vsem tem je 88 odstotkov britanskih staršev zadovoljnih s prehrano lastnih otrok.

ŠKOTSKI TERIER

Najlepši...

Škotski terier Peaggy Sue v naročju svoje lastnice, ki je bila vsa ponosna, da je zmagal na razstavi psov. (AP)

SURINAM / IZ BRAZILSKEGA BELEMA V SURINAMSKI PARAMARIBO

Letalo z brazilskimi prostitutkami

PARAMARIBO (SURINAM) - Brazilci mu prostasko pravijo »o aviao das putas« (letalo kurb), kar je v glavnem opravičljivo, saj so med potnicami, ki se dvakrat tedensko v brazilskem Belemu vkrcajo v turbopropellersko letalo, skoraj izključno brazilske prostitutke. Namejene so v Paramaribo, glavno mesto nekdanje nizozemske Gvajane, sedanjega Surinama. Po treh urah in pol letenja jih čaka od dva do tri mesece »dela« v bordel-skih diskotekah Paramariba in seveda upanje, da bodo nekoč postale »dekleta v izlozbi« amsterdamskih noci.

To so revna dekleta iz severne Brazilije, nizke postave in z redkimi izjemami bolj vpraskljive lepote, z olivno poltjo in izredno

črnimi lasmi. Na pol gole plešejo »reggae« in »merengue« v temac-nih beznicah z eksotičnimi imeni kot so »Manila« ali »Diamonds«. Izza pultov jih z zadovoljstvom gledajo lastniki teh beznic, ki so jim dekleta že po nekaj dneh preplacala letalsko vozovico. Dekleta so namreč izredna vaba za stranke, ki se nato vtapljajo v rekah »parba« (krajeno pivo) in v potokih »marienburga«, pek-lenskega rumskega koktelja (90°). Dobiček je zagotovljen, saj imajo lastniki malo stroškov s temi dekleti. Oblek skoraj ne potrebujejo, zadovoljijo se z arasidno juho in s seseklanim piščancim zrezkom. Najlepšim in najuspešnejšim obljubijo tudi letalsko vozovico za Nizozemsko. Le redke torej

uspejo uresničiti svoje evropske sanje, a se tem grozi, da jim bo kdo med prtljago podtaknil kokain, ko bodo poletele proti Nizozemski.

»Pred Brazilkami so kurbe prihajale iz Kolumbije«, brez dlak na jeziku pripoveduje taksist, ki pod tropskim nalivom vozi slalom med luksuznimi avtomobili blatnega parkiriska pred Diamondsom. Ko človek prestopi prag tega lokala, skoraj ne more verjeti svojim očem. V trenutku se je iz južne Amerike preselil na sceno vietamske ruske rulete filma »Lovec« z Robertom De Niro-m. Azijci v belih srajah in črni-mi metuljki se smejejo in na ves glas govorijo v svojih jezikih ob bambusovi kletki, v kateri plešejo

na pol gola dekleta. V Surinamu večino prebivalstva že sestajajo indijski in indonezijski muslima-ni.

»Zabavo v Paramaribu jamčijo le ta dekleta«, pravi 34-letni turistični vodnik Robert Robles, ki je obenem iskalec zlata. »Z njimi vsi trosijo denar, celo brazilski garim-peirosi, ki iščejo zlato v surinamskih rekah«, pravi Robles, ki poja-snjuje, da ti iskalci prihajajo vsaj enkrat na mesec v Paramaribo in v nekaj dneh z Brazilkami porabijo vse, kar so si krvavo prislužili.

In prav te Brazilke opazijo v jutranjih urah pred stojnicami kraje-vih vračin, kako kupujejo zdravil-na zelišča proti spolnim boleznim in čudežne rastline, ki uslišijo vsako željo.

TIHOTAPSTVO

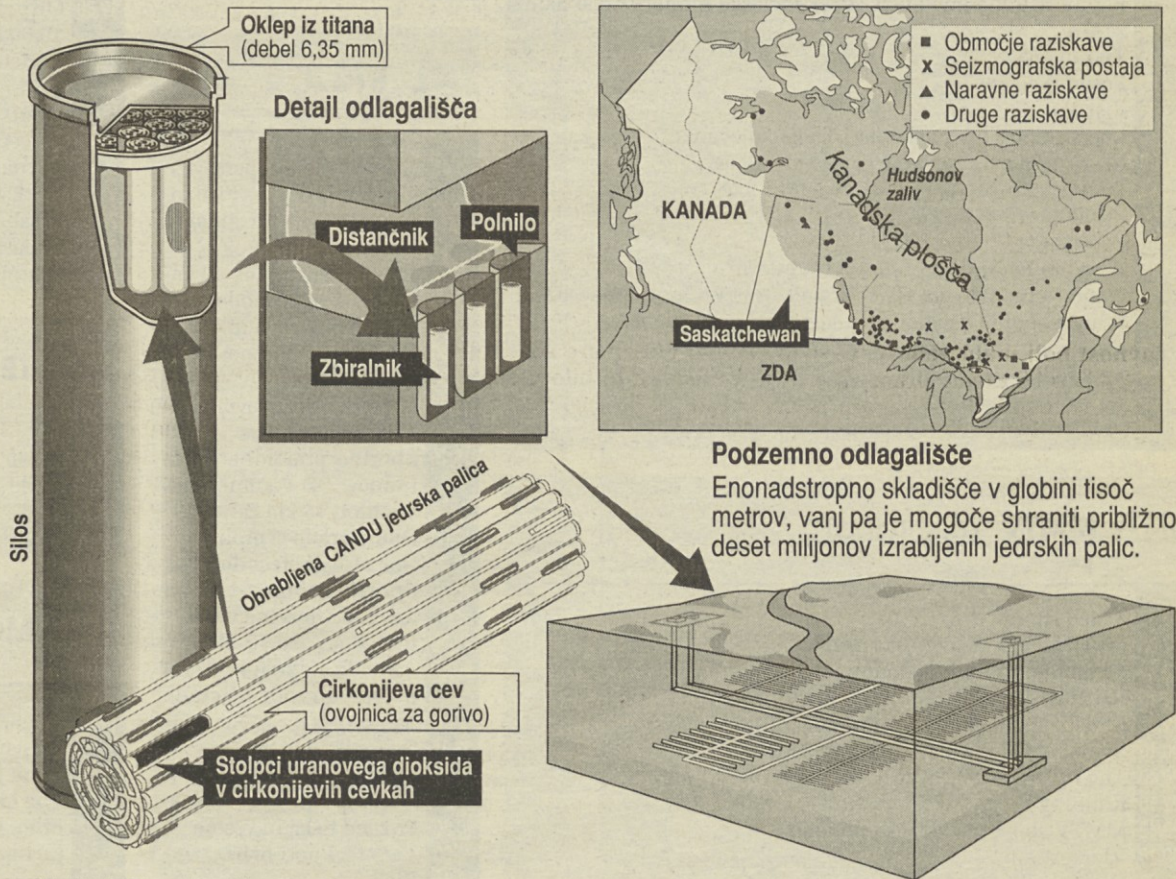
Morje naplavilo na portugalsko obalo večjo količino kokaina

LIZBONA - Na obali pri Pavia de Varzim v severni Portugalski so včeraj našli dva zavoja, v katerih je bilo kar 25 kg kokaina. Policija meni, da bi v prihodnjih dneh utegnili najti se nekaj mamil na portugalskih plazah, saj je tam tihotapljenje z mamili dokaj razširjeno. Ribici trdijo, da so večkrat opazili hitre gliserje, ki najbrz prevajajo mamilo z ladij, ki so zasedane v mednarodnih vodah na Portugalsko.

Vcasih, ko je so vremenske razmere nenaklonjene in ni mogoče pristati ob obali, privežejo zavoje z mamilom pod vodo na dolge vrvi. Zgodi se, da se vrvi ob močnem valovanju pretrgajo in morje naplavi mamilo na obalo. Tako se je zelo verjetno zgodilo tudi te dni. Iz tega policija sklepa, da bi v prihodnjih dneh na portugalskih obalah lahko odkrili se nekaj mamil. Gre seveda le za majhno količino v primerjavi s celotnim obsegom mamila, ki ga iz južne Amerike prevajajo v Evropo.

Skladiščenje jedrskih odpadkov

15-letna študija je pokazala, da je mogoče jedrske odpadke učinkovito shraniti na območju kanadske plošče v okolici Hudsonovega zaliva. Lokalni voditelji so novico pozdravili, saj se bodo zato odprla nova delovna mesta, s tem pa se bo dvignila življenjska raven prebivalcev na tem območju.

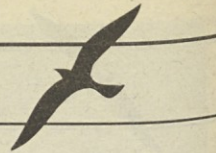

Vir: Atomic Energy Canada

AP/ Tonia Cowan

Požar v karaoke restavraciji je terjal kar 64 življenj, ranjenih pa je 11 oseb

TAIPEH - Najmanj 64 oseb je izgubilo življenje, enajst pa jih je bilo ranjenih v katastrofalnem požaru, ki je včeraj prizadel neko karaoke restavracijo v Taichungu, kakih 200 kilometrov južno od Taivanskega glavnega mesta Taipeh. Gasilci so sinoci med kadecimi rusevinami našli 40 zgozlenih trupel, policija pa je sporočila, da pogrešajo še 24 oseb, ki so skoraj gotovo umrle. Kot so povedali preživeli, je bilo ob izbruhu požara v restavraciji nekaj več kot 100 ljudi. »Najprej sem slišal strahotno eksplozijo v baru, nato so se plameni v trenutku razširili na vso restavracijo«, je povedal eden od ranjencev. Kakih 400 gasilcev se je dve uri trudilo s plameni. Po prvih ugotovitvah so se gostje zasli v ognjeni pasti, ker ni bilo za-silnih izhodov, zadnja vrata za uslužbenca pa so bila zaklenjena. Do sedaj niso se ugotovili vzrokov eksplozije, domnevajo pa, da je raz-neslo neko plinsko jeklenko.

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

10.00	Video strani
	Otroški program:
10.25	Ela Peroci: Ankinе risbe, 3/4 del
10.35	Slovenija hoče hčerko imeti
10.50	Arhiv zemlje, pon. 2/14 dela ameriske plz serije
11.20	Po domace, pon.
13.00	Porocila
13.05	Video strani
15.30	B. Stevens: Dnevnik Evelyn Lau, pon. 2., zadnjega dela kanadske drame
16.20	Slovenski utrinki, oddaja madzarske tv
17.00	Tv dnevnik 1
17.10	Otroški program: Živ zav
18.05	Regionalni studio Maribor
18.50	Štiri v vrsto, igrice
19.17	Risanka
19.30	Tv dnevnik 2, vreme
19.56	Sport
20.05	Gozdarska hisa Falkenau, 13., zadnji del nemske nadaljevanke
21.00	Tednik
22.00	Tv dnevnik 3, tema dneva, vreme (VPS 2200)
22.16	Sport
22.20	Žarišče
22.40	Poslovna borza
	Sova
22.55	Vecen sanjač, 7/27 del ameriske nanizanke
	Samo preko mojega trupla
23.30	Smrtonosna ljubezen, 4., zadnji del ameriske nadaljevanke
00.15	Video strani

SLOVENIJA 2

12.50	Video strani
13.00	Euronews
14.30	SP v biatlonu: 20 KM (M), posnetek iz Anterselve
15.15	Kinoteka:
	Cloveske vezi , angleski cb film
16.40	V vrtincu, pon.
	Sova , ponovitev
17.25	Eno leto v Provansi, 5/12 del angleske nanizanke
18.00	Severna obzorja, 3/4 del ameriske nanizanke
18.40	Ze veste
19.10	Podarim - dobim
19.20	Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
20.05	Večerni gost: Bogomil Ferfila
21.05	Sejem mode
21.10	Umetniški večer:
	Mahabharata , 2/6 del angleske nadaljevanke
22.10	Oci kritike
23.10	Stoletnici filma naproti
	Werner Herzog:
	Znamenja življenja , nemski film (CB)
00.40	Video strani

KANAL A

07.00	Video strani
12.00	Spot leta
12.05	Na velikem platnu
12.25	Luč svetlobe, ponovitev 363. dela ameriske nanizanke
13.15	Ameriskih deset, glasbena oddaja
13.45	Spot tedna
13.50	CMT
16.30	Spot tedna
16.35	Na velikem platnu
16.55	Album Show, ponovitev glasbene oddaje
17.45	Video igralnica, ponovitev oddaja o računalniških igriceh
18.15	Benny Hill, ponovitev 24. dela angleske humoristične nanizanke
18.45	Tv prodaja
19.00	Porocila
19.05	Risanka
19.10	Luč svetlobe, 364. del ameriske nadaljevanke
20.00	Magnetoskop, kontaktna glasbena oddaja
20.40	Pred poroto, 30. del ameriske nanizanke
	Primer davčne trojke
21.10	Porocila
21.15	Angel in nepridiprav, ameriski western
	Igrajo: John Wayne, Gail Russell, Harry Carey, Irene Rich, Bruce Cabot in drugi; režija: James Edward Grant
22.55	Kino, kino, kino, ponovitev oddaje o filmu
23.55	Spot tedna
00.00	Na velikem platnu
00.20	CMT in nato se Video strani

MMTV (62. kanal)

13.30	Video strani
17.00	MMTV shop, televizijska prodaja
18.20	Aktualno, zanimivo, ponovitev
19.10	Risanka
19.30	MMTV shop, televizijska prodaja
20.10	Sport MMTV
20.40	The Killing Affair, film
22.10	Running From The Guns, film
23.40	MMTV shop, televizijska prodaja
00.10	Video strani
01.00	Deutsche Welle

RAI 1

6.45	Jutranja odd. Unomattina, vmes (7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35	Dnevnik in nan. Cuori senza età, 10.00 TG1
10.05	Film: Amarsi un po' (kom., It. '84), vmes (11.00) dnevnik
11.40	Aktualna odd. koristnih nasvetov Utile Futile
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.30	Dnevnik
14.00	Znanstveno-tehnološki tednik Albedo
14.20	Kviz: Sala giochi
14.50	Nan.: Spazio 1999
15.45	Mladinski variete Solletico, risanke, nanizanke
17.30	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.20	Neverjetne zgodbe
18.50	Variete: Luna Park (vodi Rosanna Lambertucci)
19.35	Vreme, 20.00 dnevnik
20.30	Aktualna tema: Il fatto
20.40	Variete: Una sera al Luna Park (vodita Pippo Baudo, Mara Venier)
23.05	Dnevnik
23.15	Variete: Seconda serata
0.05	Dnevnik in vreme
0.15	Danes v Parlamentu
0.20	Dok. Videosapere
0.55	Aktualno: Sottovoce
1.15	Nad.: I miserabili (10.)

RAI 2

6.35	Dok.: V kraljestvu narave
7.00	Otroški variete
7.50	Nan.: Doogie Howser, 8.15 Lassie
8.40	Nad.: Beautiful
10.30	Aktualno: Lo sportello del cittadino, 11.00 Fra le righe
11.30	TG2 33, 11.45 dnevnik 2
12.00	Aktualno: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.45	Variete: Quante storie! Ragazzi, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 14.55 Santa Barbara
15.40	Aktualna odd.: Kronika v živo, vmes (15.45, 17.00) dnevnik
18.00	Buon Compleanno Cinema
18.05	Iz Parlamenta, sport in vreme
18.35	Sereno variabile
18.45	Nan.: Miami Vice
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventientanti
20.40	Film: Impatto frontale (dram., ZDA '94, i. J. Wincott, P. Kilpatrick)
22.20	TG 2 dosje
23.30	Dnevnik
24.00	Pregled tiska in vreme

RAI 3

6.45	Oddaje Videosapere: Anglescina, dok., Filozofija, Zenske in glasba, Euronews, itd.
9.50	SP v smučanju: tek 20 km
12.00	Dnevnik in gospodarstvo
12.30	Znanstveni dnevnik
12.40	Dove sono i Pirenei?
14.00	Dezelne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	TGR Regione 7
15.15	Sportno popoldne: tenis indoor, SP v smučanju-biathlon 15 km Z
17.00	DSE Parlato semplice
18.00	Dok.: Geo-Leteci duh
18.30	Sport, Insieme, vreme, dnevnik, dezelne vesti
19.50	Blob Soup, 20.10 Blob
20.30	Aktualna oddaja: Tempo reale (vodi Michele Santoro)
23.15	Dnevnik in vreme
23.20	50 let zgodovine italijanskega sporta
0.30	Pregled tiska in vreme
1.00	Variete: Fuori orario
1.45	Blob

RETE 4

7.00	Nan.: Tre cuori in affitto
7.30	Nad.: Diritto di nascere, 8.00 Manuela, 9.05 Guadalupe, 9.30 Catene d'amore
9.55	Variete: Buona giornata, vmes 10.55 nad. Febbre d'amore, 11.55 Rubi, 11.25 dnevnik
13.30	Dnevnik
14.20	Nad.: Sentieri, 15.20 Cuore selvaggio, 16.00 La donna del mistero
17.00	Aktualno: Perdonami, 18.00 Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.45	TV film: Annunci personali (dram., ZDA '90, i. S. Zimbalist, J. O'Neil)
22.30	Film: Fermata d'autobus (kom., ZDA '56, i. M. Monroe, D. Murray), vmes (23.45) dnevnik
0.35	Pregled tiska
0.45	Medicine a confronto

CANALE 5

6.30	Na prvi strani, 8.45 Iz Parlamenta
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.05	Kviz: Complotto di famiglia (vodi A. Castagna)
15.20	Agenzia matrimoniale
16.00	Otroški variete Bim Bum Bam in risanke
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, 20.25 Striscia la notizia
20.40	TV film: La figlia del Maharaja (pust., It.-Nem. '94, i. H. Tylo, K. Bedi)
22.45	Nan.: Casa dolce casa
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
9.20	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odprti studio, Fatti e misfatti, 12.40 Sport studio
12.50	Otroški variete
14.00	Odprti studio
14.30	Variete: Non è la RAI
16.00	Variete: Smile
16.05	Nan.: Star Trek
17.10	Variete: Talk Radio
17.25	Nan.: Wings, 18.10 Superboy, 18.45 Village, 18.50 Tutti al college
19.30	Odprti studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Film: Scuola di polizia (kom., ZDA '94, i. S. Guttenberg, G.W. Bailey)
22.40	Aktualno: Fatti e misfatti, 22.45 Ciak
23.15	Glasb. variete: Jammin'
24.00	Italia 1 sport
1.00	Sgarbi quotidiani

TELE 4

13.30	19.30, 22.00, 23.50 Dogodki in odmevi
20.30	Nad.: Kalifornija, 21.20 Le spie

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Jo e il gazebo
20.00	The Lion Trophy Show
20.35	Film: Osterman weekend (krim., '83, i. C.T. Nelson)

Koper

16.00	Euronews
16.15	Bersaglio - v studiju Tatiana Juratovec
17.15	Leteci zdravniki - tv nanizanka
18.00	Slovenski program
	Chios, otok - mastike, dokumentarec
18.30	Zamejski portreti
18.45	Primorska kronika
19.00	Tv dnevnik
19.30	Tečaj italijanskega jezika
20.00	Euronews
20.30	»Meridiani« - aktualna tema
21.30	Odprte strani - oddaja pripravlja Rosanna Giuricin
21.50	Stanje stvari kultura, oddajo pripravlja Nataša Melon
22.15	Tv dnevnik
22.30	Slovenski program: Karaoke - dobra volja je najbolja, zabavno - glasbena oddaja

Avstrija 1

Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Nas hrupni dom, pon.
09.30	Zemlja in ljudje, pon.
10.00	Blodenje pred Galapagosom
10.45	Crna smrt, pon.
13.00	Cas v sliki
13.10	Mi, pon.
13.35	Pravica do ljubezni
14.00	Blagoslovljena dvojica
14.45	Pogledi od strani
15.00	Otroški program
17.00	Mini cas v sliki
17.10	Wurlitzer
18.00	Cas v sliki
18.05	Prijatelji za vse življenje
19.00	Nas hrupni dom
19.30	Cas v sliki
20.00	Sport
20.15	Peter Strohm
21.15	Kuharski mojstri
21.20	Pogledi od strani
21.30	Malko , angl. - franc. akc. film, 1991
	Igrajo: F. Murray Abraham, Richard Young in drugi
23.05	King Kobra, am. grozljivka, 1981
00.35	Sestintrideset sob Saolina, hongkongski film, 1978
02.00	Video strani

Avstrija 2

13.15	Trojica s stirimi pestmi
14.45	Mala koca, am. komedija, 1957
	Igrajo: David Niven, Ava Gardner in drugi
16.25	Moč strasti
17.10	Bogovi z Manorce
	Sledi visoke kulture kamene dobe
18.00	Cas v sliki
18.05	Mi
18.25	Miljonsko kolo
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki, vreme
20.00	Kultura
20.15	Notranjepolitično poročilo
21.00	Kuharski mojstri
21.05	Noro dobro
22.00	Večerni studio
22.30	Sport
23.35	Božji kandidati
23.20	Sporna vprašanja
00.20	La Stupenda, portret sopranistke Joan Sutherland
01.50	Video strani

Hrvaška 1

08.00	Dobro jutro
10.00	Porocila
10.05	Zemljepis:
	Afrika, 2. del
10.25	Prva stoletja kršćanstva: Temelji
11.00	Otok Ivanic
11.30	Deklica iz prihodnosti, 18/24 del serije
12.00	Porocila
12.05	Cesarica, 99. del nadaljevanke
12.50	Rifi v Panami , francoski film
14.30	Zemljepis, pon.
14.50	Religija
15.15	Prometni krog
15.30	Zgodba o kontrabasu
15.40	Doktor Argus, risana serija
	Leo in Fred, risanka
16.40	Z jadri okoli sveta, 11/12 del dokumentarne oddaje
	Obala Srebrne reke
17.10	Prometni krog
17.45	Hrvaška danes
18.00	Kolo sreče
18.35	Santa Barbara, 935. del ameriske nadaljevanke
19.30	Dnevnik
20.02	Sport
20.10	Kviskoteka
21.30	Kulturna krajina
22.30	Razstava na tv: Petar Barisić
22.40	Moč denarja
22.50	Slika na sliko
23.30	Baxter , francoski film
	Igrajo: Lise Delamare, Jean Mercure, Jacques Spiesser, Francoise Driancourt, Catherine Ferran in drugi
	Režija: Jerome Boivin
01.05	Porocila
01.10	Sanje brez meja

Hrvaška 2

17.25	Tv-koledar
16.35	Middlemarch, ponovitev 7/7 angleske nadaljevanke
18.25	Ameriski Cezar, pon. 4/5 dela dokumentarne serije
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.10	Svet narave, 3/10 del dokumentarne serije
21.05	Jeeves in Wooster, 6/11 del humoristične serije
22.00	The Shadow Trader, 1/3 del serije
22.50	Nocoj z vami, zabavno-glasbena oddaja
23.35	Video strani

Madžarska

09.00	Serije
12.00	Opoldanski zvon
12.05	Posel, gospodarski poročevalec
14.40	Koliko je vreden podeželan, studio Szeged
14.55	Izbor prejšnjega tedna
15.45	Narodna glasba
16.00	Porocila
16.05	Cakajoc na vlado, iz seje sobe Kabineta
16.30	Gospodicna, serija
17.05	Srednjeevropski kulturni magazin
17.50	Program madžarskih Zidov
18.15	Posel
18.30	Kviz
19.00	Za otroke
19.10	Muza, novice iz kulture
19.30	Dnevnik, telesport
20.20	Sosedje, serija
20.55	Friderikusov sov
22.25	Mali svet, razgovor v studiju
22.50	Ponujam, poslovni program
23.40	Dnevnik BBC

TV SLOVENIJA 1

20.05

GOZDARSKA HIŠA FALKENAU
Poroka z ovirami

Silva von Bernried in Victor Fabritius se hočeta poročiti. Toda poročni načrti v gradu Bernried se zamajajo. Silva in Fabritius ugotovita, da imata različne predstave o svoji bližnji poroki. Silva hoče proslavljati v majhnem krogu z družino Martina Rombacha, za Fabritiusa pa naj bi bila poroka stanu primeren družabni dogodek... navsezadnje se bo poročil z baroneso. Silva je razdvojen. Hoče njo ali njen naslov? Spreta se. Martin ju poskuša spraviti.

Susanna pa ima čisto drugačne skrbi. V Samostansko lekarno pride stranka in predloži recepta dveh različnih zdravnikov. Kmalu zatem Susanna odkrije, da bi bila lahko kombinacija različnih zdravil za stranko nevarna. Sum se potrdi. Dr. Beringer, tako se stranka piše, ki je imel pred dvema letoma hud infarkt, je v življenjski nevarnosti. Z Martinovo pomočjo Susanna izve, da je dr. Beringer raziskovalec gob in da s svojim vnukom v Küblachu nabira gobe. Začne se mrzlično iskanje.

TV SLOVENIJA 2

15.05

ČLOVEŠKE VEZI,
ameriški črnobeli film, 1934

Scenarij: Lester Cohen
Režija: John Cromwell
Fotografija: Henry W. Gerard

Glasba: Max Steiner
Igrajo: Leslie Howard, Bette Davis (na sliki), Frances Dee, Kay Johnson, Reginald Denny, Alan Hale

Film ČLOVEŠKE VEZI je prva verzija, kasneje še nekajkrat posnete zgodbe, po romanu W. Somerset Maughama. Govori o strastni in ponižujoči ljubezni moškega do ženske, ki ga, kolikor more, trpinči. Junak je mladenič, ki začne študirati slikanje v Parizu, a mu profesor pove, da ni prav nič talentiran, zato se naseli v Londonu, kjer se posveti študiju medicine. V lokalni spozna natakario, prav nič omikano, zato pa vražjo žensko, ki zna takoj zavrteti glavo neizkušenemu mladeniču. Ponuja se mu na vse načine in nato spet izmika, vsa očarljiva je v kovanju načrtov, kako kar najbolj igrati in prizadeti zaljubljenega mladeniča. Fant, ki ima pokvarjeno nogo in šepa, je zdaj tudi psihično in duševno čedalje bolj straš...

Glavnega junaka je prepričljivo odigral tedaj še mladi Leslie Howard. Pa vendar kljub dobri igri in bednemu položaju ne zbuja pravega sočustvovanja pri gledalcih, kajti Bette Davis je tako izvrstna, da je kljub nesimpatični vlogi, vendarle očarljiva. Vsa zgodba je postavljena v Pariz in zlasti v London in dialogi potekajo v pravem pristnem cockneyu.

TV SLOVENIJA 2

20.05

VEČERNI GOST,
prof. dr. Bogomil Ferfila

Že v študentskih letih sta ga odprti duh in silna energija gnala, da je po dva letnika naštudiral v devetih mesecih, vmes pobiral kolajne v dvigalju uteži in se preostale tri mesece potepal po svetu. Absolviral je na eni fakulteti, diplomiral in magistriral na dveh drugih in na eni doktoriral. Kot mlad znanstvenik in raziskovalec je predaval in se izpopolnjeval na različnih ameriških univerzah, nazadnje kot Fullbrightov štipendist. Ves čas je tudi veliko potoval in svoja potovanja opisal v knjigi Svet na dlani, ki je izšla pred nedavnim in združuje osebne vtise popotnika ter zgodovinski in sociološki oris dežel, kot so Kanada, Brazilija in Nepal, kamor je avtor potoval kot član slovenske himalajske odprave. Posebej dragoceno je avtorjevo poznavanje ameriškega šolskega in izobraževalnega sistema, ki vzemirja marsikaterga slovenskega srednješolca in študenta.

RETE 4

22.30

AVTOBUSNA POSTAJA,
ameriški film, 1956

Režija: Joshua Logan
Igrajo: Marilyn Monroe (na sliki), Don Murray, Betty Field, Arthur O'Connell

Neroden in naiven kavboj pride iz rodne Montane v mesto, da bi sodeloval na rodu. Tu spozna v nočnem lokalni privlačno pevko in jo odpelje s seboj v Montano, da bi se poročila. Dekle je nekoliko zmedeno, a ponudbo sprejme. Kmalu pa se izkaže, da hribovsko življenje ni zanjo.

Joshua Logan je posnel zabavno komedijo, v kateri blesti predvsem Marilyn Monroe. Prav tokrat je namreč pokazala, da je kos tudi zahtevnejšim vlogam. Zanimiv je predvsem prizor, ko Marilyn v saloonu poje That Old Black Magic.

TV SLOVENIJA 2/ NOCOJ OB 23.10

Znamenja življenja

Nemški črnobeli film, 1967

Scenarij in režija: Werner Herzog

Fotografija: Thomas Mauch

Glasba: Stavros Xarchakos

Igrajo: Peter Brogle, Wolfgang Reichmann, Athina Zacharopoulou, Wolfgang von Ungern-Sternberg

V ciklu stoletnici filma nasproti bomo v naslednjih tednih predstavili nemškega režiserja Wernerja Herzoga. Herzog se je rodil kot Werner Stipetli leta 1942 v Münchnu, študiral literaturo, zgodovino in teatrologijo v Münchnu in v Združenih državah. Pri filmu je začel kot scenarist, saj je prav za scenarij Ognjenih znamenj leta 1964 prejel nagrado Carla Mayerja in tri leta kasneje svojo predlogo tudi posnel pod naslovom Znamenja življenja. Film je dobil nagrado na berlinskem festivalu, istega leta pa so Herzogov kratki igrani film Zadnja beseda nagradili tudi na uglednem Oberhausenskem festivalu. Tako se je mlademu, tedaj komaj 25-letnemu filmskemu avtorju odprla pot v mednarodno filmsko areno, ki jo je Herzog izkoristil za uveljavitev svojega, zelo osebnega, celo bizarnega pogleda na svet, ki noče pripadati nobeni soli, a hkrati cvrsto stoji v tradiciji t.m. mladega nemškega filma.

Herzog slovi kot težaven režiser, ki natančno ve, kaj hoče in vselej fanatično

sledi svojemu cilju. Leta 1964 je pes prehodil več kot tisoč kilometrov, da bi se poklonil znani nemški filmski zgodovinarici in učiteljici Lotte Eisner, med snemanjem svojega drugega celovečerca se je namerno vrgel na kaktusove bodice, da bi izpolnil prehitro dano obljubo, na prizorišču Fitzcarralda je prisilil igralce in statiste, v glavnem južnoameriške Indijance, da so tedne in tedne vlačili po suhem in čez gore veliko rečno ladjo. Toda zvečine je bil rezultat na koncu vreden vloženega truda.

V svojem prvem filmu se režiser loteva značilnega mladostnega problema: življenja v rajskem vrtu, ki ga potemni spoznanje o junakovi usojenosti za cisto določeno vlogo in mesto v

življenju. Stroszek, ranjeni nemški vojak, katerega ime se nato spet pojavi v naslovu Herzogovega filma deset let kasneje, okreva na grskem otoku, kjer ga tišina in prisilno brezdelje prisilita v razmislek o njegovem notranjem življenju, iz česar se rodi nazadnje nor poskus izstopa iz okvirov danega sveta. Stroszek je prvi v vrsti podobnih Herzogovih junakov, outsiderjev in nekonformistov, ki se za visoko ceno spopadajo z okoljem, njihove zmage in porazi pa imajo vselej trpek priokus. Posebna kvaliteta Znamenj življenja je odlična črnobela fotografija grške krajine in ljudi Thomasa Maucha, ki je hkrati kot simbol junakovega notranjega doživljanja in dramaturško gonilo Herzogove priprave.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

09.00 Video; 12.00 Soul; 13.00 Greatest Hits; 14.00 The Afternoon Mix; 16.30 Coca Cola Report; 16.45 CineMatic; 17.30 Dial MTV; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Greatest Hits; 21.00 Most Wanted; 22.30 Beavis & Butt-head; 00.00 The End?

SKY ONE

12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 E Street; 14.00 St. Elsewhere; 15.00 Manhattan bo moj; 16.00 The Oprah Winfrey Show; 16.50 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.00 Svet iger; 19.30 Blockbusters; 20.00 E Street; 20.30 M.A.S.H.; 22.00 Under Suspicion

PRO 7

05.00 Ponovitev; 10.05 Super, moji starši se ločujejo, franc. kom.; 11.55 Nelsprosa, a prisrčna; 13.00 Charliejevi angelčki; 14.00 Arabella Kiesbauer; 15.00 Colbyjevi; 16.00 Hišica v pretrji; 17.00 Risanke; 18.25 Rock 'n' roll očka; 18.55 Roseanne; 19.25 Alf; 19.55 Poročila; 20.15 Operacija mali možgani, am. kom. 1992; 22.10 Fire Syndrome, am. film, 1989

PREMIERE

14.00 Corentinove fantastične pustolovščine; 14.50 Drevo mravelj, dokum.; 15.50 Stalin-grad, nem. vojna drama, 1992; 18.05 Premiere; 18.20 Medeni mesec v Las Vegasu, am. kom. 1993; 20.15 Trouble Shooters, am. film.

SAT 1

07.30 Dopoldanski program; 12.00 Loving - ljubezenske poti; 12.25 Pod kalifornijskim soncem; 14.25 White Fang; 14.55 Pustolovščine mladega Indiane Jonesa; 15.55 MacGyver; 17.00 Tvegajli; 19.00 Poročila; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Komisar Rex, serija; 21.15 Schreimakersova v živo

EUROSPORT

08.30 Akrobatsko smučanje; 09.30 Biotlon; 12.00 Evroski; 13.00 Biatlon; 14.30 Kolesarstvo; 16.00 Tenis; 16.30 Evrofun; 17.00 Deskanje na snegu; 18.30 Avtomobilizem; 19.30 Športna poročila; 20.00 Borilni športi; 21.00 Wrestling; 23.00 Motorji; 00.00 Golf; 01.00 Športna poročila

RTL

09.05 Ponovitev; 12.00 Opoldanski magazin; 14.10 Umor je napisala, serija; 15.00 Ilona Christen; 17.00 Jeopardy!; 17.30 Med nami; 18.00 Bogati in lepi; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 19.40 Dobri časi, slabi časi; 20.15 K2 - zadnja pustolovščina, angl. pust. film, 1991; 23.20 Gottschalk - Late Night Show; 00.00 Poročila

RTL 2

05.50 - 17.00 Ponovitev; 17.00 Mož za sedem milijonov dolarjev; 17.55 Umik; 18.25 Nasmehnite se, prosim; 19.00 Ženska za sedem milijonov dolarjev; 20.00 Poročila; 20.15 Rocky III - tigrovo oko, am. akc. film, 1981; 23.10 Pozdravi iz onostranstva, 7.del

SKY MOVIES

13.00 The Pirate Movie; 15.00 How To Steal A Million; 17.05 Crooks Anonymous; 18.55 Caught In The Act; 21.00 Close To Eden; 23.00 Falling Down

MOVIE CHANNEL

10.05 Big Wheels And Sailor; 11.05 The Pumpkin Eater; 12.55 Last Holiday; 14.25 The Lord Of The Rings; 16.40 Terry On The Fence; 17.55 Big Wheels And Sailor; 23.00 Candyman

FILMNET +

14.00 Roseanne And Tom; A Hollywood Marriage; 16.00 K-TV; 18.00 Sarafina; 20.00 Fortunes Of War

SUPER CHANNEL

05.30 Novice; Gospodarstvo; Market Wrap; 14.00 Kolo denarja; 18.00 Danes; 19.00 Poročila; 19.30 Življenjski slog; 20.00 Entertainment X Press; 20.30 Magazin z novicami; 21.30 Notranja izdaja; 22.00 Poročila

CNN

06.00-23.00 World News; 07.30 MoneyLine; 11.30 World Report; 12.30 Business Report; 13.30 Business Day; 14.30 Business Morning; 15.00 Larry King Live; 17.30 Business Asia; 20.00 World Business Today; 21.00 International Hour; 00.45 World Sport; 01.30 Showbiz Today

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dobrodošli; 11.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Stari gramofoni; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Poslovne novice; 8.50 Prireditve; 11.15 Izjava tedna; 12.00 Opoldne; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 17.30 Obvestila; 17.00 Stergo ergo; 17.50 Šport; 19.30 Jazz; 21.00 Proti etru; 22.20 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Komedija; 13.05 Mehurčki; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 O jeziku; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Operni umetniki; 17.00 Glasbena umetnost; 18.05 Zunanje-politični feljton; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zbo-rovska glasba; 20.00 Iz arhiva simfonikov RTVS; 22.05 Logos; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba in koledar; 6.30 Jutranjik in osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 8.45 Servise informacije, prireditve; 9.45 Zdravnikovi nasveti; 11.15 Hladno-toplo-vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podknice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.15 Poročila iz borze; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbena kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Večerni pr. Modrega vala R. Koper; 22.30-23.15 Četrtek koncert.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna odd.; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 The music bus; 16.00 Modri val; 18.45 Jazz; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 18.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 15.45 Avto market; 16.10 Cankarjev dom se predstavi; 18.15 Aktualna tema; 19.25 Vreme; 20.00 Poslovni radio; 22.00 Medžik; Gromka glasba.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.40 Tema: Varuh človekovih pravic; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 14.30 Planinsko športni kotiček; 15.30 Dogodki in odmevi; 18.20 Music machine; 19.30-24.00 Študentski program Radia Kranj.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 7.00 Kronika; 7.15 Dobro jutro; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Delavnica znancev; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 13.10 Čas je za...; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.45 Prišli berljak; 18.00 Pokličite 101 555; 19.30 Mladi glasbeniki pred mikrofonom; 20.00 Kulturno-umetniški progr.; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Študent

11.00 Prevzetni klop; 12.00 Komu zvoni?; 14.00 OF; 15.00 Recenzije & Napovedi (kinotečni filmi); 15.30 Kaj pa univerza?; 17.00 Joculator; 18.00 Borzni parket; 19.00 TB: Thinking Fellers; 22.00 Vaš omiljeni DJ Jure.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Irska, lepa in tragična; 8.40 Slov. lahka glasba; 9.15 Odprta knjiga; Ettore Mangialupi (prip. A. Rustja); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje; MePZ Primorsko; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kulturne diagonale; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; ZPZ Občine Maron v Argentini; 18.00 Dopisnice z najbližjega vzhoda; 18.30 Kantavtorji in šansonjeji; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 15.00 Rok z Vami; 16.30 Te zani-ma tvoja prihodnost; 18.00 Mix Zoon; 20.00 Foyer (pon.).

Radio Koroška

18.10-18.30 Rož - Podjuna - Zila.

MENJALNIŠKI TEČAJI

15. februar 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	79,80	80,70	11,26	11,47	7,49	7,80
A banka Koper	79,50	80,80	11,24	11,48	7,47	7,76
A banka Nova Gorica	79,70	80,70	11,24	11,48	7,49	7,76
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	79,50	80,50	11,20	11,50	7,20	7,75
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	80,00	80,80	11,30	11,55	7,15	7,75
Banka Vipra NG, t: 065/ 28-511	80,10	80,68	11,18	11,65	7,55	7,62
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	80,00	80,50	11,20	11,45	7,40	7,78
Come 2 us*	80,05	80,45	11,32	11,42	7,49	7,69
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt d. d.	80,00	81,20	11,40	11,60	7,30	8,00
Eros Ljubljana*, t: 13-17-197	80,30	80,45	11,37	11,40	7,55	7,70
Hida, od 7-19, sob od 7-14	80,25	80,30	11,38	11,40	7,60	7,63
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	80,31	80,34	11,39	11,40	7,63	7,65
Kompas Hertz Celje*	80,10	80,50	11,31	11,43	7,45	7,67
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15						
Kompas Hertz Velenje	80,10	80,50	11,31	11,43	7,47	7,65
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	80,10	80,50	11,31	11,43	7,47	7,65
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Tolmin*	80,10	80,50	11,31	11,43	7,47	7,65
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Bled*	80,10	80,50	11,31	11,43	7,47	7,65
Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16						
Kompas Hertz Nova Gorica*	80,10	80,50	11,31	11,43	7,47	7,65
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19						
Kompas Hertz Maribor*	80,10	80,50	11,31	11,43	7,47	7,65
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	79,50	81,20	11,25	11,50	7,40	7,75
Lemo Šempeter*, t: 065/ 32-250	80,10	81,00	11,26	11,52	7,52	7,62
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	79,90	80,50	11,28	11,42	7,45	7,70
Poštna banka Slovenije*	78,85	80,40	10,83	11,40	6,80	7,69
Publikum Ljubljana, t: 312-570	80,10	80,14	11,39	11,40	7,61	7,64
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	80,15	80,49	11,33	11,44	7,52	7,62
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	80,05	80,50	11,30	11,44	7,40	7,68
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	80,10	80,35	11,35	11,39	7,40	7,79
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	79,50	81,10	11,20	11,55	7,35	7,80
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	80,15	80,65	11,33	11,57	7,55	7,60
Publikum NM, t: 068/ 322-490	79,90	80,39	11,29	11,43	7,50	7,75
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	79,90	80,50	11,30	11,45	7,20	7,70
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	80,05	80,60	11,20	11,43	7,30	7,69
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	80,00	80,45	11,33	11,45	7,50	7,79
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	80,30	80,85	11,35	11,47	7,56	7,79
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	79,80	80,45	11,32	11,50	7,53	7,79
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,00	80,78	11,30	11,48	7,50	7,80
SKB d.d., ***	79,55	80,35	10,90	11,65	7,45	7,85
SHP Kranj, t: 064/331-741	80,40	80,70	11,35	11,43	7,55	7,70
SZKB d.d. Ljubljana	80,00	80,55	11,31	11,46	7,50	7,77
UBK Ljubljana, t:061/444-358	80,05	81,10	11,30	11,55	7,50	7,80
Upimo Ljubljana, t: 212-073	80,25	80,34	11,37	11,39	7,60	7,64

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: *

Tečajji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

15. FEBRUAR 1995

valuta

v LIRAH

nakupni

prodajni

ameriški dolar

1579,00

1629,00

nemška marka

1051,00

1075,00

francoski frank

301,50

311,00

holandski gulden

932,50

961,50

belgijski frank

50,80

52,35

funt sterling

2465,00

2545,00

irski šterling

2452,00

2530,00

danska krona

265,50

274,00

grška dramma

6,50

6,90

kanadski dolar

1127,00

1161,00

japonski jen

16,00

16,50

avstrijski šiling

1238,00

1277,00

nizozemski gulden

148,50

153,00

švedska krona

238,25

246,00

portugalski escudo

214,50

220,75

španska peseta

9,90

10,35

avstralski dolar

1177,00

1216,00

madžarski florint

11,00

15,00

slovenski tolar

12,50

13,10

hrvaški dinar-kuna

255,00

272,00

KMEČKA BANKA - GORICA

15. FEBRUAR 1995

valuta

v LIRAH

nakupni

prodajni

ameriški dolar

1582,00

1627,00

nemška marka

1051,00

1071,00

francoski frank

302,00

312,00

holandski gulden

934,00

952,00

belgijski frank

50,90

52,10

funt sterling

2468,00

2538,00

irski šterling

2458,00

2543,00

danska krona

266,00

274,00

grška dramma

6,70

7,20

kanadski dolar

1128,00

1163,00

švicarski frank

1246,00

1276,00

avstrijski šiling

148,70

152,70

slovenski tolar

12,60

13,10

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

13. FEBRUAR 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	-	-
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	-	-
Avstrija	Posojilnica Borovlje	-	-
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	-	-
Avstrija	Posojilnica Ločilo	-	-
Italija	Kmečka banka Gorica	12,60	13,10
Italija	Tržaška kreditna banka	12,50	13,10

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

15. FEBRUAR 1995

v DEM

valuta

nakupni

srednji

prodajni

ameriški dolar

1.5085

-

francoski frank

28.8300

-

nizozemski gulden

89.2150

-

belgijski frank

4.8590

-

španska peseta

1.1633

-

danska krona

25.3920

-

kanadski dolar

1.0745

-

japonski jen

1.5327

-

švicarski frank

118.4250

-

avstrijski šiling

14.2080

-

italijanska lira

0.9402

-

švedska krona

20.4900

-

ABANKA D.D. LJUBLJANA

TEČAJI ZA PRODAJO DEVIZ NA DAN 16.2.1995

1. Redni prodajni tečaj za DEM 81,95

2. Tečaj za terminsko-valutne pogodbe za DEM 80,56

po pogojih iz ponudbe Abanke z dne 13.2.1995.

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 031 z dne 15. 2. 1995 - Tečaji veljajo od 16. 2. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni.	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	91,8823	92,1588	92,4353
Avstrija	040	šiling	100	1161,0321	1164,5257	1168,0193
Belgija	056	frank	100	397,0945	398,2894	399,4843
Kanada	124	dolar	1	87,8047	88,0689	88,3331
Danska	208	krona	100	2074,9527	2081,1963	2087,4399
Finska	246	marka	100	2650,8926	2658,8692	2666,8458
Francija	250	frank	100	2355,8950	2362,9840	2370,0730
Nemčija	280	marka	100	8171,6789	8196,2677	8220,8565
Grčija	300	grd	100	—	52,2512	52,4080
Irsko	372	funt	1	—	192,1615	192,7380
Italija	380	lira	100	7,6830	7,7061	7,7292
Rep. Hrvatska	385	hrv. kuna	100	—	2200,0000	—
Japonska	392	jen	100	125,2473	125,6242	126,0011
Nizozemska	528	gulden	100	7290,3633	7312,3002	7334,2371
Norveška	578	krona	100	1864,7771	1870,3883	1875,9995
Portugalska	620	escudo	100	79,0692	79,3071	79,5450
Švedska	752	krona	100	1674,3771	1679,4153	1684,4535
Švicarska	756	frank	100	9677,3107	9706,4300	9735,5493
Velika Britanija	826	funt sterling	1	192,6555	193,2352	193,8149
ZDA	840	dolar	1	123,2698	123,6407	124,0116
Evropska unija	955	ECU	1	153,9912	154,4546	154,9180
Španija	995	peseta	100	95,0612	95,3472	95,6332

REVERCHONOV HI-FI

Zvok za izbirčne

Svitar Michel Reverchon je proizvajalec glasbenih stolpov, ki med poznavalci zabavne elektronike veljajo za nekaj tako kvalitetnega, kot je Rolls-Royce med avtomobili. Tretjina odjemalcev njegovih pozlačenih izdelkov je snobov, tretjina ljubiteljev glasbe in tretjina tehničnih obsedencev. Približno polovico svojih prestižnih izdelkov proda na Daljni vzhod, zibelko množične zabavne elektronike, četrtno jih razgrabijo v ZDA in Evropi. V njegovih izdelkih je vse posebej izdelano, brez dodajanja tujih izdelkov.

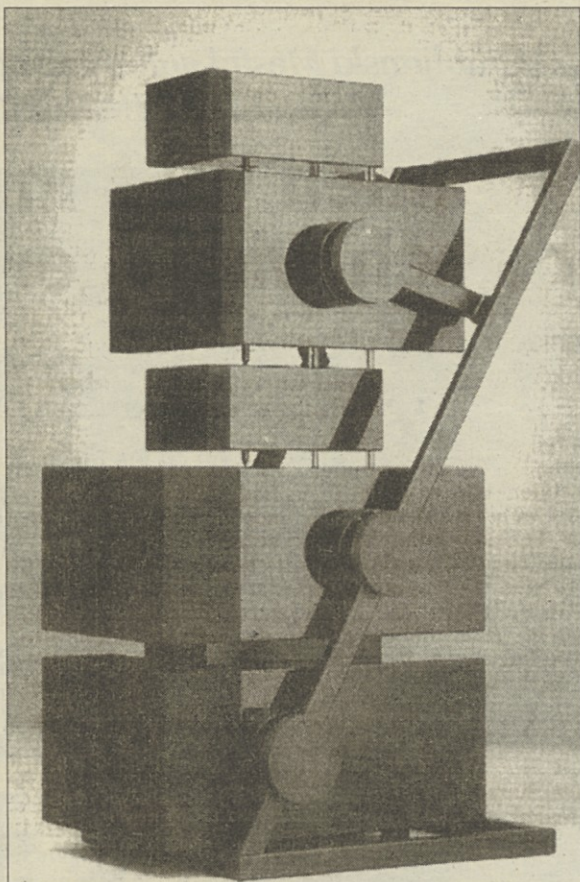
Vsak od njegovih stolpov stane približno 40 tisoč nemških mark. Preden preide na serijsko izdelavo CD playerjev, ojačevalnikov, konverterjev in zvočnikov, traja vsaj tri leta. Dve leti porabijo za oblikovanje, leto za izdelavo prototipov. Pri oblikovanju vselej opravijo temeljne fizikalne preizkuse, pri katerih se opirajo na najsodobnejšo tehnologijo. Sodeluje z univerzami v

Zürichu, na Japonskem, ZDA in Italiji. Dvajset odstotkov iztržka Reverchon vloži v razvoj. Najboljši deli njegovih izdelkov prihajajo iz industrije ur, vsi njegovi izdelki so ročno izdelani.

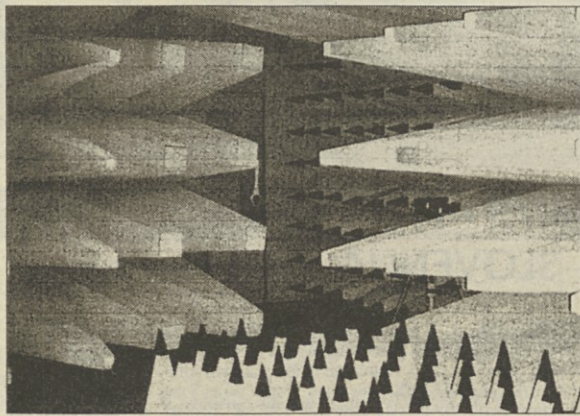
Letos se Reverchon namerava posvetiti seriji »cenejših« ponudb: ojačevalec naj bi prodajali po tri tisoč dolarjev. Meni, da gre za visoko tehnologijo po se sprejemljivi ceni. Seveda zgolj za najzahtevnejša ušesa.

Sicer pa - če kupujete glasbeni stolp, ne pozabite na nekaj temeljnih strokovnih pravil:

CD player, ojačevalnik in zvočnike morate namestiti na stabilno podlago, da boste amortizirali nihanja. Zvočnike vselej naslonite na trden zid. Na strani, kjer poslušate, naj bo mehkejša ozadje (na primer zavesa, dobre so tudi knjige). Odbijanje zvoka je neugodno. Vpliv stranskih sten na zvočni doživljaj je minimalen. Strop v prostoru naj bo hrapav, preproge na tleh pa slabijo zven.

Nenavadni zvočniki iz Reverchonove delavnice

V takšnih studijih preizkušajo zvočnike: to so zvočno povsem izolirane komore

Programi, ki se financirajo izključno z reklamami, nimajo svetle prihodnosti

Televizijski programi, ki se financirajo izključno iz reklamnih oglašev, nimajo posebno svetle prihodnosti. Tako meni Ed Artzt, eden največjih poznavalcev televizijskega marketinga in predsednik ameriške zveze reklamnih agencij. Vse kaže, da se bo oglaševanje izgubilo v tehnološkem razvoju elektronskih prometnic in

interaktivne televizije, kjer bodo reklame nepotrebne. Ljudje si bodo programe izbirali in sestavljali po svoji volji. Prosti čas postaja čedalje večja vrednota, ki je ljudje ne želijo zapravljati z neželjenimi programi, reklame pa so nujno zlo, ki odbija čedalje več gledalcev.

Oglasi se zdavnaj niso več edini in najpo-

memnejši prihodek ponudnikov programov. Čedalje več programov živi od naročnine. Ljudje so pripravljeni za dobre programe plačati več, saj jim je kakovost pomembnejša od količine. Reklame pa so največkrat nujno zlo.

Specializacija programske ponudbe čedalje bolj izriva oglase. V ZDA imajo perspektivo le oglaševalci, ki oglašajo na splošnih, generalističnih kanalih.

Seveda pa bodo spremembe zgolj postopne in močno odvisne od okolja.

Oglaševanje na TV je v letu 1993 prineslo televizijskim postajam v razvitem delu sveta (upoštevanih je 38 držav) 75 milijard ameriških dolarjev. V naslednjih dveh

letih naj bi se promet povečal za približno 5 milijard dolarjev.

Seveda bo razvoj v različnih delih sveta potekal različno. Medtem ko v ZDA že isčejo nove oblike televizijskega marketinga, se bo na nekaterih največjih trgih (Indija in Kitajska) začel se uveljavljati. Tam bo imelo oglaševanje na TV tudi funkcijo spodbujevalca gospodarskega razvoja in bo pomemben vir dohodka.

Potemtakem so kratkoročne napovedi razvoja televizijskega marketinga rožnate, le dolgoročne so oblačne. Značilno je tudi, da je marketing ena redkih dejavnosti, ki je ohranila stopnjo rasti tudi v času največje gospodarske recesije.

Zanimivi so podatki, koliko potrosijo za reklame na glavo prebivalca v nekaterih državah sveta (v vseh primerih gre za podatke iz leta 1993, vir Zenith Media):

država	US \$		
Avstralija	68,5	Svica	25,1
Hong Kong	107,2	Turcija	12,8
Indija	0,2	Velika Britanija	67,6
Indonezija	1,3	Mehika	31,5
Japonska	115,0	ZDA	125,4
Singapur	57,5	* ocena za 1994	
Južna Koreja	25,6		
Avstrija	38,9	Povprečje po celinah:	
Finska	24,3	(US \$ na prebivalca)	
Francija	43,9		
Nemčija	36,5		
Grčija	56,9	Afrika	
Irska	29,4	Azija in Oceanija	
Italija	50,7	Evropa	
Norveška	23,3	Latinska Amerika	
Slovenija*	15,0	Severna Amerika	
		118,2	

NIZOZEMSKÉ IZKUŠNJE

Nogomet kot poezija

Za nizozemsko televizijo pri nogometu ne gre več zgolj za gole. V njihovih sportnih oddajah se ukvarjajo tudi z literaturo in razvedrilom, kar naj bi pritegnilo večji krog gledalcev. Nogometasi postajajo show zvezdniki.

Konec je časov, ko so nizozemsko nogometno dogajanje obvladovali huligani. Nogomet jutrisnjega dne se hoče uveljaviti med opero in gledališčem. Tako je soditi po tem, kako predstavljajo nogomet na kanalih javne in komercialne TV.

Pripadnost Amsterdancanov Ajaxu je že od nekdaj povezovala različne družbene sloje. Ko so nedavno iskali novega župana, je bil eden od pogojev, da mora biti privrženec tega kluba. Vendar pa je nogometne tekme vselej spremljal tudi prizvok nasilja in alkohola.

Zdaj igralci in privrženci zahtevajo, naj nogomet dobi uglednejši predznak. Trener Van Gaal si je izmislil pojem »blago nogomet«, ta sport namreč zeli bolj tržno prodajati. S tem razume predvsem privlačno in napadalno igranje, ki naj bi bila hkrati razvedrilna in napeta.

TV producent Henk Spaan trdi, da se je v zadnjih dvajsetih letih občinstvo močno spremenilo. Za nogomet se zanima več ljudi z visokosolsko izobrazbo, navijaci že dolgo niso več samo moški. Vse to mora upoštevati tudi televizija. Komur ni do izpostavljanja na stadionu, je treba ponuditi televizijski prenos.

Kako pomembna je televizija, pojasnjuje Spaan na primeru snookerja, angleške različice biljarda. Preden so ga Nizozemci lahko sprejemali prek BBC, skorajda nihče ni poznal tega sporta. Danes boste na vsakem vogalu na Nizozemskem našli na gostilno z mizami za snooker.

Spaan je avtor sportno-razvedrilne oddaje na ja-

vni TV, ki jo že tretje leto vsak torek ob 22. uri spremljata najmanj dva milijona od 15 milijonov prebivalcev Nizozemske. Spaan in njegov kolega Vermeegen vodita oddajo od bloka do bloka, pri čemer se ves čas prepirata in zabavata. Med letoma 1975 in 1981 sta podobno oddajo vodila na radiu. Vmes sta se ukvarjala s satiricnimi oddajami.

V oddaji prikazujejo priljubljene nogometase v zasebnem življenju: z osemnajstletnim mladim zvezdnikom Ajaxa Patrikom Luivertom ribarita, z ženo belgijskega asa Lucila Nilisa, ki igra pri PSV Eindhoven, kuhata. Igralce vabita h komentiranju posameznih prizorov. V bistvu gre za oddajo o nogometu, ki pa ga predstavljata nekoliko drugače. Vsako oddajo zaključita s poezijo, ki je posvečena eni od nogometnih zvezd.

Z občinstvom so se spremenili tudi igralci.

Nekdanji »veliki Ajax«, kot so imenovali mostvo v času Johana Cruyffa, je imel imenitne igralce. Vendar ti niso tako vsestransko izzarevali kot današnji. Današnja generacija nogometnih zvezdnikov je bolj podobna pop zvezdnikom. Imajo jih za seksualne simbole, dekleta obesajo njihove slike v svoje spalnice. Celotno inteligentno TV voditeljico Sonjo Bahrend navdihne ob misli na Regija Blinkerja (Feijenoord Rotterdam) prava lirika: o njegovih hitih in lepo oblikovanih nogah lahko razpravlja dolge ure. Toda v svoji politični in kulturni oddaji se z nogometom srečuje po literarni plati. O njem govorijo ugledni publicisti, pesniki in pisatelji.

Spaan opozarja na razvoj v drugih državah: na Švedskem so natisnili knjigo esejev o nogometu, v Angliji izdajajo revijo o nogometu, ki nagovarja izključno izobražence.

Nogometaš Rijkaard: Nogomet si zasluži opevanje

Mediji so panoga prihodnosti

Po izračunih koncerna Bertelsmann naj bi telekomunikacije v Evropi do leta 2000 presegle gospodarski pomen avtomobilske industrije. Po vsem svetu naj bi se promet s komunikacijskimi storitvami in elektronskimi mediji s sedanjih 880 milijard DEM povečal na 1500 milijard DEM (leta 2000). V tej panogi naj bi zaposlili 60 milijonov zemljanov.

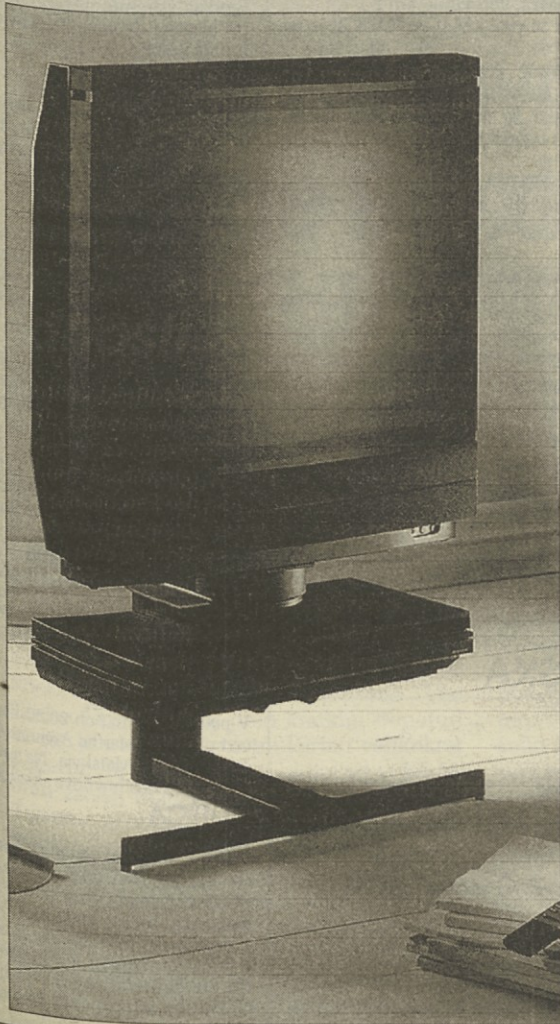
Zato si podjetniki v Nemčiji prizadevajo za več podjetniškega maneverskega prostora in tudi za revizijo obstoječih državnih pogodb o pravicah oddajanja radiotelevizijskih programov, čes, da grozi močna ameri-

ška in japonska konkurenca.

Medijski zakoni v Nemčiji naj bi bili zastareli. Moti jih predvsem določilo državnih pogodb (v Nemčiji je radiotelevizija pristojnost deželnih zakonov, zato so za koordinacijo na državni ravni potrebne državne pogodbe), ki zahteva za ustanovitev komercialne postaje več delničarjev. Podjetniki bi si radi izborili pravico do 100 odstotne lastnine posameznega programa, nasprotniki pa trdijo, da bi prislo do nove monopolizacije v obliki koncentracije medijskega kapitala.

Okoli leta 2000 naj bi v Nemčiji na področju

komunikacij obrnili kar dve tretjini domačega proizvoda. V Evropski uniji pa naj bi panoga dosegla 6 odstotkov vseh gospodarskih dejavnosti. Tedaj naj bi bilo od multimedialne dejavnosti odvisno kar 10 milijonov delovnih mest. Razmah pa je odvisen od sodelovanja telekomunikacij, računalniške industrije, proizvajalcev zabavne elektronike in TV postaj. Prihodnost je v koeksistenci medijev, meni predsednik Bertelsman-na Mark Woessner. Torej ni res, da je radio mrtev. V bodoči medijski ponudbi bodo imeli svoj prostor tako radio, kot tudi TV, revije in časopisi.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815

Danes, 16. februarja, ob 20. uri: Sinja Ozbolt - ZRCA-LJENJE (DP). Predstava bo še v petek, 17. februarja, ob isti uri.

V petek, 17., in v soboto, 18. februarja, ob 20. uri: S. Berkoff - DEKADENCA. Gostovanje Teatra Exit iz Zagreba.

SNG DRAMA, tel.: 061/221-511

Danes, 16. februarja, ob 19.30: D. Jovanović - UGAN-KA KORAJZE, za abonma studentski tretji in izven.

MALA DRAMA, tel.: 061/221-511

Danes, 16. februarja, ob 20. uri: M. Jesih - LJUBITI, za izven. V petek, 17. februarja, ob 20. uri: F. Boyer - ALI BOG LAJA? za izven.

V soboto, 18. februarja, ob 20. uri: A. Nicolaj - PRVA KLASA, za izven.

SNG OPERA, tel.: 061/331-950

V sredo, 22. februarja, ob 19. uri: G. Verdi - RIGOLETTO, za izven.

V petek, 24. februarja, ob 19. uri: G. Verdi - NABUCCO, za izven.

MGL, tel.: 061/210-852

Danes, 16. februarja, ob 19.30: J. Godber - NA SMUCISCU, za izven.

V petek, 17. februarja, ob 19.30: E. Flisar - STRIC IZ AMERIKE, za izven.

V soboto, 18. februarja, ob 16. uri: S. Makarović - SHOW STRAHOV, za izven.

LGL, tel.: 061/314-789

VELIKI ODER

Danes, 16. februarja, ob 17. uri: S. Makarović - MEDENA PRAVLJICA, za izven. Predstava bo še v soboto, 18. februarja, ob 11. in 17. uri, za izven in v nedeljo, 19. februarja, ob 11. uri, za izven.

SENTIAKOBKO GLEDALIŠCE

V petek, 17. februarja, ob 19.30: A. Hieng - ZAKLADI GOSPE BERTJE, za izven.

KRIZANKE

Danes, 16. februarja, Viteška dvorana ob 20. uri: M. Kmecl - ANDREJ SMOLE - ZNAMENITI SLOVENE.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288

V petek, 17. februarja, ob 20. uri: Zijah A. Sokolović - CABARES, CABAREL. Predstava bo še v petek, 18., in v četrtek, 23. februarja.

V soboto, 18. februarja, ob 17. uri: lutkovna igrice TRIJE SNEŽAKI v izvedbi LG Kamnica.

CELJE

SLG CELJE, tel.: 063/25-332

DNEVI KOMEDIJE do 26. februarja

V petek, 17. februarja, ob 19.30: I. Lovrić - AFE-RA POUHN KUFR.

V soboto, 18. februarja, ob 19.30: J. Godber - NA SMUCISCU.

V nedeljo, 19. februarja, ob 17. uri: M. Jesih - LJUBITI.

JESENICE

GLEDALIŠCE TONETA CUFARJA,

tel.: 064/81-260

Danes, 16. februarja, ob 19.30: R. Cooney - POKVARJENO.

KAMNIK

KULTURNI DOM DUPLICA

V petek, 17. februarja, ob 20. uri: I. Torkar - VSTAJE-NJE JOZETA SVEJKA.

LJUTOMER

V petek, 17. februarja, ob 19.30: M. Frayn - HRUP ZA ODROM, premiera. Predstava bo še v nedeljo, 19. februarja, ob 15. uri in v petek, 24. februarja, ob 19.30.

MARIBOR

LGM, tel.: 062/26-748

V nedeljo, 19. februarja, ob 11. uri: B. Gregorić - PORCELANASTA MUCA.

PORTOROŽ

AVDITORIJ

V petek, 17. februarja, ob 20.30: A. Strindberg - GOSPODIČNA JULIJA.

SEŽANA

KD SREČKA KOSOVELA

Danes, 16. februarja, ob 9. in 11. uri: S. Makarović - SHOW STRAHOV, za osnovnošolski abonma.

VELENJE

DOM KULTURE VELENJE

Danes, 16. februarja, ob 19.30: H. Ibsen - STRAHOVI, za gledališki abonma (5). Predstava bo še v petek, 17. februarja, ob 12. uri, za mladinski abonma (5) in ob 19.30, za rumeni gledališki abonma (5).

ŽIRI

V soboto, 18. februarja, kinodvorana ob 20. uri: E. Kishon - RODIL SE JE OČE, premiera.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

SSG gostuje danes, 16. t.m., ob 20. uri v Domu španskih borcev v Ljubljani in jutri, 17. t.m., ob 20. uri v gledališču v Kopru s predstavo Vinka Mödendorferja »Transvestitska svatba«.

Gledališce Rossetti

Danes, 16. t.m., ob 20.30 (red četrtek) - Paolo Poli in Ida Omboni predstavljata »L'asino d'oro«. V glavni vlogi Paolo Poli. Predstava 7A, za abonente popust.

Ponovitev jutri, 17. t.m., ob 20.30 (red petek).

Danes ob 16.30 - Zgodovina gledališča v treh lekcijah-predstavah (2. del). Režija E. Protti. Jutri, 17. t.m., ob 18.00 - »Moje gledališče« - Srečanje s P. Polijem

Vstopnice so na prodaj pri blagajni gleda-

lišča.8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00.

Predprodaja vstopnic za predstavo št. 4 »Servo di scena«.

V gledališču je na ogled razstava »40 stagioni in mostra«. Urnik od 16.00-19.00.

Gledališce Cristallo - La Contrada

Danes, 16. t. m., ob 20.30 gostovanje gledališke skupine E.A.O. iz Rima z delom »Rosa-nero«. Režija Antonio Calenda.

Ponovitev jutri, 17. t. m., ob 20.30.

VIDEM

Gledališce Contatto

Do 4. junija bo skupina Me' o Matt predstavlja »Orfejev labirint» Pietra Faielle.

KOROŠKA

TINJE

Danes, 16. t.m., ob 19.30 - Impresionizem, ekspresionizem, klasična moderna in abstrakcija v umetnosti.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815

Danes, 16. februarja, ob 12. uri: Alkohol in njegovo mesto v življenju mladostnika. Strokovni nosilec seminarja: dr. SLAVKO V. ZIHERL (SD).

Ob 19. uri: TOMO KRIZNAR - predavanje z diapozitivi (Avstralija in Nova Zelandija). V torek, 21

DOM ŠPANSKIH BORCEV

V petek, 17. februarja, ob 18. uri: modna revija butika MOZAMO.

GALERIJA CENETA STUPARJA, Dunajska 405

V petek, 17. februarja, ob 19.30: literarni večer VLADISLAVA STRESA.

CELJE

OSREDNJA KNJIZNICA CELJE, Muzejski trg 1

Danes, 16. februarja, ob 18. uri: VECER POLJSKE LIRIKE 20. STOLETJA.

MARIBOR

MALI ODER SNG MARIBOR, tel.: 062/224-421

Danes, 16. februarja, ob 17. uri: kabinet prof. Sedmaka. Gost bo TONE PARTLJIC. V četrtek, 23. februarja, bo gost kabineta prof. Sedmaka MARKO BRECELJ.

NOVO MESTO

DOLENJSKI MUZEJ, Muzejska 7

V petek, 17. februarja, ob 18. uri: otvoritev razstave stripa in risanege filma MIKIJA MUSTRA. Razstava bo na ogled do 27. marca.

SEŽANA

KD SREČKA KOSOVELA,

tel.: 067/73-355

V petek, 17. februarja, ob 16.30: nastop učencev šole za tuje jezike Ara.

ŠKOFJA LOKA

KNJIZNICA I. TAVCAR JA,

tel.: 064/620-200

Danes, 16. februarja, ob 17.30: večer z diapozitivi GORE.

v petek, 17. t. m., ob 21. uri v Palasportu. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti (tel. 630063).

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Sportna palaca

V soboto, 18. t. m., ob 21. uri nastop komika Beppe Grilla.

Grillo bo nastopil tudi v Pordenonu in sicer

V ljubljanski Mestni galeriji je na ogled razstava del IVA PRANČIČA

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Prešernova 10

V Mali galeriji je do 5. marca na ogled razstava fotografij BÄRBÄRE JAKSE. Razstava skulptur in risb DRAGA TRSARJA je na ogled do 20. marca.

V prvem predverju je do 5. marca na ogled razstava SLOVENIJA IN DUNAJ.

MODERNA GALERIJA, Slovenska 35

V zgornjih prostorih Moderne galerije je do 28. februarja na ogled retrospektivna razstava MAKSIMA SEDEJA.

V spodnjih prostorih Moderne galerije je do 12. marca na ogled razstava WILLIAMA HENRYJA FOX TALBOTA.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava del IVA PRANČIČA je na ogled do 26. februarja.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2

Danes, 16. februarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave slik BRANKA SIMČICA. Razstava bo na ogled do 9. marca.

GALERIJA CENETA STUPARJA, Dunajska 405

V petek, 17. februarja, bo ob 19.30 otvoritev razstave fotografij EDA MARUSICA. Razstava bo na ogled do 1. marca.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40

Razstava slik MAJE POGACNIK je na ogled do 23. februarja.

GALERIJA KAPELICA SOU

Razstava del ROBERTA SIMRAKA je na ogled do 10. marca.

GALERIJA CZP KMEČKI GLAS, Železna 14

Razstava akvarelov in pastelov PLESTENJAK - BAHAR je na ogled do 7. marca.

GALERIJA TIVOLI, Pod turnom 3

Razstava grafičnih listov BOGDANA BORČICA je na ogled do 19. marca.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65

Razstava akvarelov MIHE PIRNATA ml. je na ogled do 28. februarja.

ARHITEKTURNI MUZEJ - JAKOPIČEVA GALERIJA

Razstava grafik DIMITRA MALIDANOVA je na ogled do 28. februarja.

KULTURNO-INFORMACIJSKI CENTER KRIZANKE, Trg francoske revolucije 7

Arheološka razstava AMFORA je na ogled do 26. februarja.

bruarja.

OSNOVNA SOLA VIC, Abramova 26

Danes, 16. februarja, bo ob 18. uri otvoritev likovne razstave 10. VISKI LIKOVNI SALON. Razstava bo na ogled do 23. februarja.

KNJIZNICA SISKA, Cesta komandanta Staneta 10

Razstava slik IRENE POLANEC je na ogled do 7. marca.

CELJE

LIKOVNI SALON CELJE

Razstava grafik ZORE STANČIĆ - Album je na ogled do 25. februarja.

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI CELJE, Trg Celjskih knezov 11

Pregledna razstava slik AVGUSTA LAVRENCIČA je na ogled do 31. marca.

ILIRSKA BISTRICA

GALERIJA NA VIDMU, Gregorčičeva 2

Razstava slik PATRIZIE DEVIDE je na ogled do 25. februarja.

MENGES

V petek, 17. februarja, bo v Kulturnem domu ob 19. uri otvoritev razstave fotografij MATEJA RUPLA. Razstava bo na ogled do 28. februarja.

MARIBOR

ROTOVŽ, Rotovski trg 1

Danes, 16. februarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave risb IDE BRISNIK-REMEČ.

MURSKA SOBOTA

Danes, 16. februarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave MARINKE DANC-ROTH. Razstava bo na ogled do 12. marca.

SOLKAN

VILA BARTOLOMEI, Pod vinogradi 2

Razstava skulptur in risb ZMAGA POSEGE je na ogled do 26. februarja.

ŠKOFJA LOKA

GALERIJA IVANA GROHARJA, Mestni trg 37

V petek, 17. februarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave grafik ALESA SEDMAKA.

TRZIC

GALERIJA KURNIKOVA HISA

Razstava risb Slike stare Ljubljane BORISA TROBČA je na ogled do 5. marca.

ŽALEC

SAVINOV LIKOVNI SALON

Razstava likovnih del LEONA KOPORCA je na ogled do 24. februarja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej judovske skupnosti »Carlo in Vera Wagner« (Ul. Monte 5): do 17.4. »Sveta dezela v antični topografiji«. Urnik: torek, sreda 16-20, četrtek, petek 10-13, ob nedeljah pa dopoldne in popoldne.

Rizarna: do 26.2. je na ogled razstava slikarica Arta Spiegelmana »Maus«. Urnik: nedelja, torek, sreda 9-13, četrtek, petek, sobota 9-18, zaprto ob ponedeljkih. Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Art Light Hall: do 4.3. razstavlja slikar Davide Lippolis. StudioPHI: v soboto, 18. t.m., ob 18. otvoritev razstave akvarelov slikarke Rosette Valetti in risb Salvatoreja Marcheseja. Razstava bo na ogled do 4.3. po običajnem urniku.

Studio Bassanese: do 11.3. razstavlja Enrico Castellani - »Carte 1994«.

Galerija Torbandena: na ogled je skupinska razstava »Maestri del novecento«.

Galerija Le Caveau (Ul. Sv. Franciska 51/A): danes, ob 18. uri otvoritev razstave Livia Rosignana.

OPČINE

SKD Tabor-Prosvetni dom: Razstava Rudolfa Sakside - poklon tržaskih prijateljev. Odprta je do 21.2. vsak dan (rezen srede) od 16.00 do 20.00.

ŠPETER

Beneska galerija: do 2.3. je od 17. do 19. ure na ogled slikarska razstava Jasne Merku.

GORICA

Galerija Kulturnega doma: danes, 16. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave slikarke Clotilde Menardi-Fenzl.

KOROŠKA

CELOVEC

Galerija Carinthia: do 4.3. razstavlja Ludwig Gerstakker.

Galerija U: do 17.2. razstavlja Gertrude Kresse.

TINJE

Dom: na ogled je razstava fotografij Ivana Klarica.

BOROVLJE

Galerija Rieser: razstava 50 koroskih umetnikov.

RADIŠE

Kulturni dom: na ogled je razstava del G. Loiskandla.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CD, tel.: 061/222-815

Danes, 16.

KOŠARKA / EVROPSKA LIGA PRVAČOV

Smelt Olimpija se je upirala le en polčas

V prvem delu so Ljubljancani dolgo vodili, nato pa popustili - Daneu in Paspalji najučinkovitejša

Panathinaikos - Smelt Olimpija 79:66 (37:35)
 ATENE (STA) - Dvorana Makis Liougas, 2500 gledalcev, sodnika Dagan (Izrael) in Tošev (Bolgarija).

PANATHINAIKOS: Fragiskos Alvertis 7, Costas Patavoukas 11, Nikolaos Economou 2, Zarko Paspalj 20 (4:6), Panagiotis Giannakis 13 (1:5), Stojan Vranković 15 (1:3), Miroslav Pecarski 4, Christos Miriounis 7.

SMELT OLIMPIJA: Roman Horvat 3, Jaka Daneu 20 (5:5), Anthony Reed 6, Dusan Hauptman 13, Marko Tusek 2 (0:2), Marko Milic 7 (1:3), Boris Gorenc 9 (1:4), Vitalij Nosov 6 (0:2).

PROSTI METI: Panathinaikos 6:14, Smelt Olimpija 7:16.

OSEBNE NAPAKE: Panathinaikos 15, Smelt Olimpija 19.

Košarkarji Smelta Olimpije so v 13. krogu skupine A evropskega klubskega prvenstva v Atenah izgubili proti Panathinaikosu z 79:66 (37:35). Slovenski državni prvaki tudi v magic-

nem trinajstem nastopu niso zabeležili nove zmage, temveč so srečanje proti grškemu Panathinaikosu kot po pravilu izgubili v prvih minutah nadaljevanja, ko so v enajstih minutah dosegli vsega 12 točk.

Srečanje so sicer priceli odlično, saj je začetna peterka - Jaka Daneu, Anthony Reed, Dusan Hauptman, Marko Milic in Vitalij Nosov - zaigrala izredno disciplinirano v obrambi in napadu ter si tako v 12. minuti priigrala ze osem točk prednosti (23:15). Nato je raven igre Olimpije močno padla, v zaporedju sta zaradi poškodb morala na klop Reed in Daneu, kar so domačini sprida izkoristili in v zadnji minuti prvega dela izid izenacili na 33:33. V tem obdobju je dobro igral Jaka Daneu, ki je edini drzal rak s razpoloženimi Zarkom Paspaljom, Panagiotisom Giannakisom in Stojanom Vrankovicem. Ostali ljubljanski košarkarji so bili daleč pod svojim povprečjem.

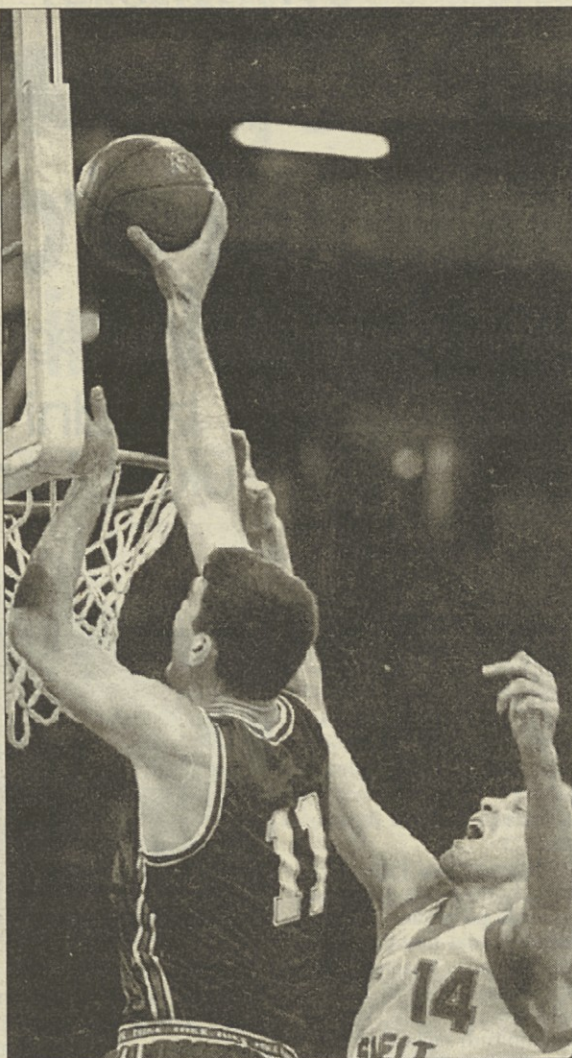
V nadaljevanju so Lju-

bljancani kot po tradiciji slabo začeli, nikakor niso zadeli koša Grkov, le-ti pa so prednost zlahka povečevali, tako da se je ta povzpela že na visokih 21 točk (76:55) in srečanje je bilo praktično odločeno.

V zaključku so se igralci Smelta Olimpije zbrali ter razliko znižali na »sprejemljivih« 13 točk.

Grško mostvo si je z včerajšnjo zmago praktično že zagotovilo nastop v četrtfinalni fazi, danes pa bo na sporedu nekaj odločilnih dvobojev, zlasti med Realom iz Madrida in solunskim Paokom.

Najbolj zanimiva tekma v B skupini pa bo v Pireju med Olympiakosom in bolonjskim Bucklerjem.

Vranković (11) in Nosov na prvi tekmi v Ljubljani (Foto S. Ž.)

NOGOMET / PRVE TEKME ŽE JUTRI

Po več kot dveh mesecih spet ples v »bundesligi«

MÜNCHEN - Po več kot dvomesečnem preporu se bo ta vikend spet začela nemška nogometna liga. Prve tekme bodo na sporedu že jutri. Kupoprodajnih novosti ni bilo dosti, slabe novice pa prihajajo iz Bayernovega tabora. Trapattonija muči domotožje in bo ob koncu sezone zapustil München. Zanj je že pripravljena zamenjava, Otto Rehagel, ki že enajst let uspešno trenira Werder Bremen. Razen tega sta Bavarce pustila na cedilu večno poškodovani Papin in se ne točno določeni virus, ki je »knock-outiral« Svicarja Sutterja.

Po jesenskem delu vodi Borussia Dortmund z 28 točkami, sledijo Werder 24, Borussia MG in Freiburg 23, Kaiserslautern in Bayern 22...

SPORED 19. KOLA: Borussia MG - Schalke, Werder - Dynamo, Bochum - Bayern, Freiburg - Karlsruhe, Duisburg - Uerdingen, Hamburg - Stuttgart, TSV München - B. Dortmund, Köln - Eintracht, Kaiserslautern - Leverkusen. (dk)

Japonska podpira kandidaturu za SP

TOKIO (STA/dpa) - Japonska vlada je podprla kandidaturu nacionalne nogometne zveze za organizacijo SP leta 2002. Po poročilih iz Tokia bo vlada v naslednjih dneh poslala pismo predsedniku Mednarodne nogometne zveze Joao Havelangeu, v katerem mu bo zagotovila pomoč vlade pri ustvarjanju pogojev za izvedbo SP. Japonska upa, da bo prva azijska država, ki ji bo uspelo organizirati to največje nogometno tekmovanje na svetu. Najostrejša tekmeča sta Južna Koreja in Mehika.

Današnji spored

Skupina A

Real Madrid - Paok Solun, Benfica - Scavolini Pesaro, CSKA Moskva - Maccabi Tel Aviv.
VRSTNI RED: Panathinaikos 22, Real in Scavolini 20, CSKA in Maccabi 19, Paok 17, Smelt Olimpija 15, Benfica 14.

Skupina B

Efes Pilsen - Barcelona, Bayer Leverkusen - Cibona Zagreb, Limoges - Joventut Badalona, Olympiakos - Buckler.
VRSTNI RED: Olympiakos in Limoges 20, Buckler, Barcelona in Efes Pilsen 19, Cibona 18, Bayer 16, Joventut 13.

KOŠARKA / PO ALL STARS GAME IGRAJO V NBA S POSPEŠENIM RITMOM

Glavni favoriti ne poznajo ovir Clyde Drexler v dresu Houstona

NEW YORK - Da bi nadoknadili zamujeni čas zaradi prekinitve ob NBA All Stars Game, so v torek zvečer odigrali kar 11 tekem. Ob pričakovanih prepričljivih zmagah Seattlea, Houstona in Orlanda so nekateri favoriti tudi dokaj presenetljivo ostali praznih rok. New York je zgubil v Detroitu, Charlotte v New Jerseyu, Portland v Dallasu, Denver pa doma z Atlanto. »Big match« je bil nedvomno v San Antoniu, kjer so Spursi zanesljivo odpravili Utah Jazz.

DREXLER V HOUSTON! Clyde Drexler, že vrsto let eden izmed najboljših zunanjih igralcev NBA in dolga leta član Blazersov iz Portlanda, je prestopil k Houstonu, ki je lani osvojil naslov prvakov, v zameno pa so Rocketsi odstopili Otisa Thorpa. Clyde »The Glide« Drexler, ki je pred kratkim dopolnil 32 let, je v svoji dolgoletni karieri velikokrat dokazal, da spada v elito: osemkrat je bil izbran za All Stars Game, bil je član »Dream Team« na olimpijskih igrah v Barceloni leta 1992, letos je v prvem delu prvenstva odigral 41 tekem, povprečno pa je dosegel 22 točk, imel 5, 7 skokov in 5 asistenc na tekmo. 201 cm visoki temnopolti branilec ima podobna poprečja (21 točk, 6 skokov in 5, 7 asistenc) tudi v svoji dolgoletni karieri od leta 1983 dalje, ko so ga Blazersi zbrali na

»draftu« novincev s številko 14. Drexler, ki se je pred leti dvakrat zapored tudi boril v finalu za naslov prvaka (obakrat neuspešno), bo takoj zamenjal diskvalificiranega Maxwella, ki je bil zaradi pretepa z gledalcem kaznovan s prepovedjo igranja na 10 tekмах (ob globi 20.000 dolarjev). 208 cm visoki Otis, ki ima ravno tako 32 let, ima za sabo že 11 sezon v NBA, njegovo letošnje poprečje pa je 13, 3 točk in 9 skokov na tekmo. Blazersi in Rocketsi so opravili še eno zamenjavo. V Houston je odšel Tracy Murray, 24 letni zunanji igralec, pravi specialist v metu za 3 točke. 201 cm visoki Murray je v lanskem sezoni imel celo najboljšo poprečje za 3 točke v NBA ligi (46%), v letošnjih 29 tekмах pa je povprečno dosegel 6 točk na tekmo. V Portlandu pa se je preselilo 208 cm visoko krilo Marcelo Niccola, ki je v zadnjih treh sezonah igral v Španiji.

»PREVROKA« KLOP: Miami Heat, ki je v dosedanjih 47 tekмах dosegel šele 18 zmag, se je odločil za zamenjavo trenerja. Odpisali so Kevina Lougheryja, njegovo mesto pa je prevzel prejšnji pomožni trener Alvin Gentry. Lougheryju je društvo ponudilo mesto podpredsednika kluba, sam pa se ni odločil, če bi ponudbo sprejel. Kevin Loughery ima za sabo že 20 let izkušenj v raznih klu-

bih, saj je pred leti vodil ze New Jersey, Atlanto, Chicago in Washington.

IZIDI - torek: **San Antonio - Utah 112:96** (D. Robinson 29, Elliott 20), **Seattle - Golden State 118:108** (Payton 26, Kemp in Schrempf po 21), **Orlando - Indiana 111:92** (D. Scott 18, H. Grant 17; Smits 20, Miller 19), **Houston - Clippers 124:104** (Olajuwon 26, Brooks 23), **Sacramento - Boston 108:101** (W. Williams 25; D. Wilkins 23), **Detroit - New York 106:94** (G. Hill 25; Ewing 24), **Miami - Milwaukee 112:99** (B. Owens 20), **New Jersey - Charlotte 109:98** (A. Gilliam 26, K. Anderson 18), **Denver - Atlanta 88:99** (S. Smith 30), **Dallas - Portland 95:90** (Mashburn 27; Strickland 25), **Minnesota - Washington 96:99** (Cheaney 26).

Vzhod: Orlando 38-10, New York 30-17, Charlotte 31-18, Cleveland 28-19, Indiana 27-20, Chicago 23-25, Atlanta 23-26, Boston 19-28, Milwaukee 19-30, Miami 18-29, Detroit 18-29, Philadelphia 14-34, Washington 14-34.

Zahod: Phoenix 38-10, Seattle 34-12, Utah 35-14, San Antonio 31-15, Lakers 29-16, Houston 30-17, Sacramento 26-20, Portland 25-21, Denver 20-27, Dallas 19-28, Golden State 14-32, Minnesota 11-37, Clippers 8-41.

Vanja Jogan

NOVICE

Najhitrejša Götschl, Suhadolčeva deveta

AARE (STA/APA) - Na drugem treningu za ženske pred smukom za svetovni pokal v Aareju na Švedskem je bila najhitrejša Avstrijka Renate Götschl pred Americankama Hilary Lindth in Picabo Street. Od slovenskih smučark se je Mojca Suhadolc uvrstila na 9. mesto, Alenka Dovzan pa je bila 42. Značilnost drugega treninga so bili majhni zaostanki. Razlika med 1. in 10. je bila vsega 92 stotink sekunde, med 1. in 30. pa 1.8 sekunde. Izidi treninga: 1. Renate Götschl (Avt) 1:11.50, 2. Hilary Lindth (ZDA) 1:11.58, 3. Picabo Street (ZDA) 1:11.66, 4. Astrid Lødemel (Nor) 1:11.81, 5. Svetlana Gladiseva (Rus) 1:11.98, 6. Pernilla Wiberg (Sve) 1:12.24, 7. Michaela Dorfmeister (Avt) 1:12.30, 8. Ingrid Stöckl (Avt) 1:12.32, 9. Mojca Suhadolc (Slo) 1:12.36, 10. Isolde Kostner (Ita) 1:12.41, 11. Michaela Gerg-Leitner (Nem) 1:12.52, 12. Miriam Vogt (Nem) 1:12.55, 13. Anita Wachter (Avt) 1:12.58, 14. Alexandra Meißnitzer (Avt) 1:12.63, 15. Heidi Zeller-Bähler (Svi) 1:12.79, 42. Alenka Dovzan (Slo) 1:15.13.

Järryd premagal Pereriro Konec za Česnokova

MEMPHIS (STA/AP) - V 1. krogu mednarodnega moskega teniskega turnirja v Memphisu je Sved Anders Järryd premagal Venezuelca Nicholasa Pereiro gladko s 6:4 in 6:2. V 2. krogu je izpadel sedmi nosilec Rus Andrej Česnokov, ki ga je s 4:6, 7:6 (7:1) in 6:2 izločil Novozelanec Brett Steven. Izidi - 1. kroga: Anders Järryd (Sve) - Nicholas Pereira (Ven) 6:4, 6:2, Brad Gilbert (ZDA) - Louis Gloria (ZDA) 1:6, 6:4, 6:4, Marc Kevin Göllner (Nem) - Guillaume Raoux (Fra) 1:6, 6:2, 6:4, Lars Rehmann (Nem) - David Rikl (Ces) 2:6, 6:4, 6:4, Jonathan Stark (ZDA) - Alex O'Brien (ZDA) 6:4, 6:7 (5:7), 6:1, Luke Jensen (ZDA) - Michael Joyce (ZDA) 6:4, 7:5, 2. krogi: Todd Martin (ZDA/3) - Alexander Mronz (Nem) 7:5, 6:4, Brett Steven (NZL) - Andrej Česnokov (Rus/7) 4:6, 7:6 (7:1), 6:2.

Maja Živec Škulj izpadla

OKLAHOMA CITY (STA) - Slovenska teniška igralka z nemskim potnim listom Maja Živec Škulj je izpadla že v 1. krogu mednarodnega ženskega teniskega turnirja v Oklahoma Cityju. S 6:2 in 7:5 jo je premagala Amerikanka Audra Keller. Izidi 1. kroga: Audra Keller (ZDA) - Maja Živec Škulj (Nem) 6:2, 7:5, Tami Whitlinger Jones (ZDA/7) - Laurence Courtois (Bel) 6:7 (6:8), 6:0, 6:1, Laxmi Poruri ((ZDA) - Patricia Hy-Boulais (Kan) 6:4, 6:0, Nicole Bradtke (Avs/6) - Tatjana Panova (Rus) 6:2, 0:6, 6:2, Jelena Likovceva (Kaz/9) - Lindsay Lee (ZDA) 6:1, 6:4, Karin Miller (ZDA) - Elly Hakami (ZDA) 3:6, 6:3, 6:0, Brenda Schultz (Niz/1) - Beate Reinstadler (Avt) 6:3, 6:4.

Graf - Hingis v četrtfinalu

PARIZ (STA) - Svicarka Martina Hingis je v osmini finala ženskega teniskega turnirja v Parizu (nagradni sklad 460.000 dolarjev) s 6:4 in 6:1 premagala peto nosilko Francozinjo Julie Halard. V četrtfinalu se bo 14-letna Svicarka pomerila s Steffi Graf, ki je brez težav odpravljala Rusinjo Eleno Makarovo s 6:2, 6:1. **Izidi** - 1. krog: Karina Habsudova (Slk/7) - Stephanie Rottier (Niz) 6:1, 6:1, Judith Wiesner (Avt/6) - Meike Babel (Nem) 6:2, 5:7, 6:4, Petra Langrova (Ces) - Nanne Dalhman (Fin) 6:4, 6:2;

Dva svetovna rekorda na mitingu v Moskvi

MOSKVA (STA/dpa) - Na atletskem mitingu v Moskvi sta bila postavljena dva nova svetovna rekorda. Stirikratni dvoranski svetovni prvak Rus Mihail Scenikov je 5.000 metrov prehodil v 18:07:08 minute in izboljšal rekord za 8 sekund, American Allan Johnson pa je 110 metrov z ovirami pretekel v 13.34 sekunde, kar je 24 stotink sekunde bolje od stare znamke.

Helder podpisal za Arsenal

LONDON (STA/Hina) - Menedžer angleškega prvoligasa Arsenalu George Graham se na vso moč trudi, da bi mostvu, ki je trenutno 12. na prvenstveni lestvici, vrnil ugledno mesto v Angliji in Evropi. Potem ko sta prejšnji mesec v klub za skupaj 6.2 milijona dolarjev prestopila John Hartson iz Lutona in Chris Kilmory iz Ipswicha, je Graham za 3.2 milijona dolarjev sedaj pripeljal se Glennu Helderja, igralca nizozemskega Vitesse. Graham upa, da bo na ta način lahko ubranil naslov v pokalu pokalnih zmagovalcev in svojemu mostvu tudi v prihodnji sezoni zagotovil nastop v tem tekmovanju. Glede na ligaske izide Arsenal nima namreč nikakršnih možnosti več, da se uvrsti v evropsko tekmovanje.

Argentina - Bolgarija 4:1 (2:0)

MENDOZA (STA/dpa) - v prijateljski nogometni tekmi v Mendози je Argentina premagala Bolgarijo s 4:1 (2:0).

Kitajski navijači organizirano na tekmo

PEKING - 108 kitajskih nogometnih navijačev je z državnimi zastavami in ostalo navijaško opremo z letalom odpotovalo na Tajsko, je sporočila agencija Xinhua. Navijači bodo na turnirju za Kraljevski pokal podpirali mostvo Quanxiang. Zadeva ne bi bila nič posebnega, če ne bi slo za prvi organiziran odhod kitajskih navijačev v tujino. Vecino 108 navijačev, skoraj tretjina je deklet, sestavljajo poslovneži, uslužbenci in študentje.

NOVICE

Zaradi divjanja angleških navijačev prekinili prijatejsko tekmo v Dublinu

DUBLIN - Prijateljsko nogometno tekmo med državnima reprezentancama Irske in Anglije v dublinskem Lansdowne Roadu je sodnik prekinil v 27. minuti zaradi divjanja angleških »hooligan-ov«. Po голу Ircev, ki ga je dosegel David Kelly, so navijači gostujočega moštva začeli pljuvati proti irskim navijačem, potem pa so jih obmetali s plastičnimi sedeži. Ranjen je bil nek policist, potem ko so pripadniki varnostnih sil skušali odstraniti prenapete iz stadiona. Kapetan angleskega moštva David Platt je zaman skušal pomiriti angleške navijače.

Tudi Stich in Becker v 2. krogu

MILANO (STA/AP) - V 1. krogu mednarodnega moskega teniskega turnirja v Milanu je četrti nosilec Nemec Michael Stichs 6:1 in 7:5 premagal Italijana Gianluco Pozzija, prvi nosilec Becker pa je ugnal Svicarja manto s 6:3, 7:6.

Izidi 1. kroga: Olivier Delaitre (Fra) - Alex Corretja (Spa/8) 6:3, 4:6, 6:1, Renzo Furlan (Ita) - Radomir Vasek (Čes) 7:6 (7:3), 6:2, Michael Stich (Nem/4) - Gianluca Pozzi (Ita) 6:1, 7:5, Tomas Carbonell (Spa) - Markus Zoecke (Ger) 7:5, 6:3 Cedric Pioline (Fra) - Javier Sanchez (Spa) 6:4, 6:3. 2. krog: Jevgenij Kafelnikov (Rus) - Karol Kucera (Svo) brez boja.

Tri kola za Chamota

MILANtri - Laziov branilec Chamot je bil po nedeljski izključitvi kaznovan s prepovedjo igranja za tri kola. Eno kolo bodo morali preskociti Jarni (Juventus), Carbone (Fiorentina), Cristallini (Torino), Fontolan (Inter), Jugovic (Sampdoria), Ricci (Bari) in Statuto (Roma).

Pri Comu zamrznili plače

COMO - Predsednik nogometnega drugoligasa Como Mario Beretta je zaradi slabih rezultatov za 59 dni zamrznil plače igralcev in trenerja Marca Tardellija. Como je v nedeljo s 3:1 doma izgubil proti Venezii. Beretta pričakuje, da bo moštvo v naslednjih treh tekmah proti Atalanti, Veroni in Udineseju osvojilo najmanj pet točk. »To je pogoj za obstanek,« pravi Beretta. Drastičnemu predsednikovemu ukrepu trener Tardelli ne oporeka.

Cipollini prvi v Alassiu

ALASSIO - Italijanski sprinter Mario Cipollini je že na kolesarski dirki po Sredozemlju pokazal, da je v odlični formi, včeraj pa je zmagal se na dirki od Monte Carla do Alassia, na kateri je nastopilo 173 tekmovalcev (brez Bugna). Cipollini je v sprintu premagal rojake Zaninija, Bontempija in Gelsia. Najboljši od tujcev je bil Belgijec Van Petegem, ki se je uvrstil na osmo mesto. Povprečna hitrost dirke je bila nad 40 km na uro.

Disciplinski ukrepi med amaterji

Več igralcev članskih ekip slovenskih nogometnih društev je bilo kaznovanih s prepovedjo igranja za eno kolo. Le-ti so: Massimo Tabai in Fabio Franti (oba Juventina), Alessandro Babich (Primore), Sandro Malusà in Giuseppe Padoan (oba Vesna), Nicola Lacalamita (Kras), Dimitri Ferluga (Primorec).

NOGOMET / V ZAOSTALI TEKMI GENOA - MILAN

Delitev točk še najbolj pravična

Pod vtisom tragičnega dogodka

Izredni varnostni ukrepi pred tekmo

Genoa Milan 1:1 (1:0)
Strelec: Skuhravy v 45. (11m) in Panucci v 83. minuti

GENOA: Micillo, Torrente, Caricola, Manicone, Galante, Bortolazzi, Ruotolo, Francesconi, Van't Schip, Skuhravy (Delli Carri od 78. min.), Miura.

MILAN: Rossi, Panucci, Maldini, Albertini (Donadoni od 46. min.), Costacurta, Baresi, Eranio, Desailly, Massaro (Melli od 60. min.), Di Canio, Simone.

Sodnik: Beschin (Legnago)

V ponovljeni tekmi 18. kola, ki so jo 29. januarja prekinili po prvem polcasu zaradi uboja navijača Genoe Vincenza Spagnola, sta se Genoa in Milan razšla brez zmagovalca, kar je končno tudi najbolj pravično, čeprav so imeli Milančani še posebej v drugem polcasu precej več od igre.

Srečanje se je nujno začelo pod vtisom tragičnega dogodka izpred dobrih stirinast dni, na stadionu pa je bil tokrat prostor za navijače Milana prazen. Domači navijači so ograje stadiona Ferraris okrasili z navijaškimi sali, drugih transparentov, razen rdečmodrega napisu »Živeti v srcih tistih, ki ostanejo, ne pomeni umreti, živio Spagna!«, pa ni bilo. Spagna je bil nadimek, s katerim so prijatelji imenovali ubitega Vincenza Spagnola.

Sile javnega reda so tudi uvedle izredne varnostne ukrepe, toda na stadionu je bilo vse mirno. V tem vzdušju se je začelo tudi samo srečanje. Ekipi sta svoje moči usmerili na sredino igrišča, kjer sta s presingom razdirali vse napadalne poskuse nasprotnikov. Neko-liko bolj agilni so bili Milančani, ki so bili nekajkrat

Čeprav so se organizirani navijači Milana odpovedali gostovanju v Genovi so bili varnostni ukrepi ob igrišču izredni. Sile javnega reda je zlasti alarimiralo dejstvo, da so nekaj ur pred tekmo v nekem zapuščenem objektu blizu stadiona odkrili nekaj molotovk. Toda do neredov k sreči ni prislo.

nevarni pred vrati Micilla. Toda prvi zadetek so dosegli domačini, ko je Rossi povsem po nepotrebnem v kazenskem prostoru podrl Van't Schipa. Enajstmetrovko je zanesljivo izvedel Skuhravy, Milan pa je imel se srečo, saj bi moral sodnik ob enajstmetrovki se izključiti Milanovega vratarja.

V drugem polcasu smo bili priča pravemu obleganju vrat Genoe, toda vse do 83. minute se rezultat ni spremenil. Takrat je Panucci iz prostega strela s približno 20 metrov premagal vratarja Genoe in postavil končni izid.

VRSTNI RED A LIGE: Juventus 42, Parma 39, Roma 34, Sampdoria in Lazio 31, Fiorentina in Milan 30, Cagliari, Torino in Bari 26, Inter, Foggia in Napoli 24, Cremonese in Genoa 18, Padova 17, Reggiana in Brescia 12.

KOŠARKA / KORAČEV POKAL

Milanski Stefanel je v Orthezu res zablestel

Gentile dosegel 24 točk

Pau - Stefanel 76:82 (38:38)

PAU: Fauthoux 4, Carter 15, T.Gadou 5, Hamm 6, D.Gadou 7, Winslow 18, Mc Rae 17, Garnier 2, Guinot 2, Coco

STEFANEL: Bodiroga 21, Gentile 24, Portaluppi 2, Fucca 15, De Pol 4, Sconochini 2, Alberti 2, Pessina 10, Cantarello 2, Veneri

Sodnika: Sanchis (Spa) in George (Nem).

PM: Elan 12:22, Stefanel 12:17; 3T: Elan 4:18 (Fauthoux 0:3, Carter 2:6, T.Gadou 1:6, Hamm 1:1, D.Gadou 0:2), Stefanel 4:6 (Gentile 4:6); gledalcev: 9.000.

ORTHEZ - V prvi polfinalni tekmi košarkarskega Koracevega pokala je milanski Stefanel v Orthezu povsem zasluzeno premagal tamkajšnji Pau. Stefanelova prednost pred torkovo povratno tekmo v Milanu pa bi

lahko bila še večja, saj je imel minuto pred koncem kar 11 točk naskoka.

Po prvih dvajsetih minutah je bil rezultat neodločen. Milančani so imeli na začetku precej težav proti razigranemu skakalcu Mc Reaju. Orthez je z nekaj odličnimi in spektakularnimi akcijami dosegel najvišjo prednost osmih točk (23:15). Ko pa je Stefanel od individualne prešel na consko obrambo 1-3-1 se je stanje na igrišču spremenilo. Orthez v napadu ni imel več pravih rešitev (zgrešil je tudi pet zaporednih prostih metov), Stefanelovi košarkarji pa so bili na drugi strani izredno natančni in so dve minuti pred koncem polcasa celo prvič povedli s točkama prednosti (32:34).

Toda v drugem delu tekme se je Stefanel dobesedno razigraval v napadu in povsem onesposobil gostitelje, ki niso nikoli vodili, njihov odpor pa je bil iz minute v minuto vse bolj sibe. Najboljši strelec srečanje je bil s 24 točkami Gentile, Bodiroga jih je dosegel 21, Fucca pa 15. Pri gostiteljih so največ kosev dosegli Carter (15), Mc Rae (19) in Winslow (15), doprinos branilcev pa je bil izredno skromen.

Polom Benettona

V prvi polfinalni tekmi košarkarskega evropskega pokala je Benetton sredi Trevisa s 95:88 (38:43) klonil pred Olympiqueom iz Antibesa, ki ima tako enkratno priložnost, da na povratni tekmi v Franciji izloči favorizirane Italijane iz finala. Benetton je bil zlasti nespreten pri prostih metih (36:47), za pravil pa si je deset točk prednosti. Najboljši strelci: Woolridge 25, Naumouski 16, Rusconi 14, Gracis 13 (vsi Benetton), Rivers 22, Richards 21, Ostrowski 15, Fiorest 15 (vsi Antibes).

V drugem polfinalu je Heracles v gosteh s 79:78 premagal Taugres Victorio.

ODBOJKA / EVROPSKI POKALI

Sisley gladko izločil Nemce Daytona naprej brez težav

Vse italijanske ekipe so bile uspešne v četrtfinalu odbojarskih pokalov. Sisley je v pokalu prvakov po porazu v Nemčiji (1:3) sinoci gladko premagal nemškega prvaka Bayer s 3:0. Bolj na tesno je slo Edilcuoghiju, ki je v Cannesu izgubil s 3:1 (doma je z istim izidom zmagal), toda zaradi večjega števila osvojenih točk, se je uvrstil v polfinale. Daytona je v pokalu pokalnih zmagovalcev po hitrem postopku opravila v nizozemskim Rentokilom, Tallin pa je v pokalu CEV sicer izgubil v Sankt Petersburgu s 3:1 (5:15, 15:9, 15:5, 15:12), toda doma so zmagali s 3:0. Tudi Cariparma je v polfinalu CEV zahvaljujoč boljšim točkam. Parma je doma izgubila s 3:2 proti Friedrichshafenu (13:15, 15:7, 11:15, 15:13, 16:18), z istim rezultatom pa je zmagala v gosteh.

Poslavljaljo pa se Mariborčani od pokala pokalnih zmagovalcev. Včeraj so sicer premagali Aris s 3:2, toda v prvi tekmi so izgubili s 3:0.

Sisley - Bayer Wuppertal 3:0 (15:8, 15:4, 15:7)

Sisley: Gardini (5+9), Tofoli (0+1), Agazzi (0+0), Zwerver (6+9), Bernardi (8+6), Zorzi (8+13), Giombini (4+12), Passani, Vermiglio, Moretti, Polidori, Gallotta.

Sodnika: Lečnik in Končnik (Slo).

Daytona - Rentokil 3:0 (15:7, 15:2, 15:7)

Daytona: Vullo (4+2), Olikhver (7+4), Babini (5+3), Cuminetti (7+11), Van de Goor (8+6), Cantagalli (4+8), Franceschelli (0+1), Larai (1+1), Paccagnella (1+3), Dall'Olio, Tagliatti.

SMUČANJE / 8. POKAL TREH DEŽEL

Šentjanž spet prvi

Veleslalom s 125 udeleženci iz treh držav - SK Devin tretji

CELOVEC - Športno društvo Šentjanž v Rožu na Koroškem je v nedeljo vzrno organiziralo letosnje 8. tekmovanje za Pokal treh dežel na šentjanskih Rutah v obliki veleslalomu. Prireditve pod pokroviteljstvom Slovenske športne zveze Celovce se je udeležilo 125 smučark in smučarjev iz treh držav, kvaliteta nastopov - od mladincev do odraslih - pa je bila izredno visoka. Najboljši tekmovalac je bil domačin Joži Partl, ki je zahtevno progo prevozil v 45, 70 sekundah, najboljša tekmovalka pa je bila Brigita Esel (prav tako SD Šentjanž) s časom 46, 27. Smučarji in smučarke SD Šentjanž so zasedli prvo mesto tudi pri ekipni razvrstitvi, drugo in tretje mesto pa so osvojili SK Portorož (Slovenija) ter SK Devin (Italija). V tej zelo hudi konkurenci so se zelo dobro odrezali tudi zamejski smučarji, ki so večkrat stopili na stopničke za zmagovalce.

Dečki: 1. Riccardo Rust (St. Janž) 13, 78, 2. Alessio Sibilla (Devin) 14, 53.

Otroci I - 2: 1. Michaela Mautz (Sele) 1.06, 71, 4. Tjaša Mazzucca (Devin) 1.36, 67.

Otroci II - 2: 1. Isabel Sablatnik (St. Janž) 57, 16, 2. Nicole Starc (Devin) 1.29, 40.

Solarji I - m: 1. Friedrich Mak (Sele) 51, 85, 7. Sebastiano Calci (Devin) 1.53, 31.

Solarji II, z: 1. Brigitte Esel (St. Janž) 46, 27, 4. Tjaša Trampuz (Devin) 1.04, 53, 6. Katja Legiša (Devin) 1.17, 27.

Starostne skupine I - III ženske: 1. Vlasta Vadnjak (Portorož) 58, 99, 3. Erica Ukmar (Devin) 1.09, 68.

Ženske: 1. Lidija Oraz (Sele) 49, 90, 2. Sarah Sosic (Devin) 52, 24, 4. Gabrijela Pieri (Devin) 53, 81, 6. Jagoda Skerk (Devin) 58, 28, 7. Alenka Skabar (Devin) 1.02, 50, 8. Cristina Zampar (Devin) 1.28, 45.

Mladina I - ženske: 1. Tatjana Zablatnik (St. Janž) 46, 83, 4. Katja Culot (Devin) 54, 98, 6. Jana Legiša (Devin) 1.19, 93.

Mladina I - moški: 1. Niki Mak (Sele) 50, 81, 2. Aljosa Paulina (Devin) 52, 32.

Solarji II - moški: 1. Martin Sleik (St. Janž) 49, 49, 7. Tomaz Sirca (Devin) 59, 16, 9. Stefano Maizan (Devin) 1.01, 19.

Mladina II - ženske: 1. Silvana Orasche (St. Janž) 47, 99, 3. Breda Sosic (Devin) 1.09, 74.

Mladina II - moški: 1. Aleks Praselj (Mladina) 51, 84, 4. David Suligoj (Devin) 1.33, 34.

Veterani III - moški: 1. Miro Volcic (Portorož) 1.04, 36, 2. Jordan Puric (Devin) 1.06, 43, 5. Bruno Skerk (Devin) 1.34, 38.

Veterani II - moški: 1. Gusti Zablatnik (St. Janž) 47, 47, 5. Natalino Culot (Devin) 56, 31.

Veterani I - moški: 1. Joži Partl (St. Janž) 45, 70, 7. Paolo Garofolo (Devin) 1.00, 28, 8. Andrej Starc (Devin) 1.01, 90, 9. Danjel Gomizelj (Devin) 1.02, 09, 10. Alex Mazzucca (Devin) 1.03, 92.

Člani - moški: 1. Eduard Oraz (Sele) 46, 87, 3. David Sosic (Devin) 49, 65, 6. Aljosa Skabar (Devin) 53, 45, 9. Danjel Toscano (Devin) 56, 05, 10. Claudio Peric (Devin) 56, 89.

Moštevna uvrstitve: 1. SD St. Janž 597 točk, 2. SK Portorož 426 točk, 3. SK Devin 340 točk, 4. DSG Sele-Zell 198 točk, 5. SK Sneznik Iirska Bistrica 65 točk, 6. SD Mladina Trst 25 točk.

ODBOJKA / NARAŠČAJNICE NA TRŽAŠKEM

V boju za naslov kar šest naših šesterk

S pričetkom bojev v B skupini bo prvenstvo naraščajnic na Tržaškem polno zaživelo. Na njem sodeluje letos 13 šesterk, ki so razdeljene v dve skupini.

Prve tekme v A skupini so bile že konec prejšnjega tedna. Kontovel je z zmago proti S. Andrei potrdil, da upravičeno računa na uvrstitev v polfinale (prvi dve uvrščeni šesterki iz vsake skupine), ta cilj pa je brzkone dosegljiv tudi za Slago A. Ostale ekipe v tej skupini so Oma B, Virtus in Pallavolo Trieste.

V B skupini slovenskih derbijev res ne bo manjkalo. Nastopile bodo namreč stiri nase sesterke: Bor Friulexport, Breg, Slaga B in Sokol, poleg njih pa se Oma A in Altura. Slaga B nastopa v tem prvenstvu izključno z igralkami letnikov 1982 in 1983, v ostalih treh naših šesterkah pa je tudi precej igralke letnika 1981. Vsaj eni od teh ekip naj bi tudi uspel prodor v sklepni del prvenstva.

Breg: Noemi Bet (letnik 1981), Erika Cosutta Erika (82), Jessica Gregori (83), Jasna Kalc (82), Paola Liciniani (81), Jadranka Mingot (82), Maria Teresa Orlando (81), Deborah Rodella (81), Eva Slavec (82), Ivana Tercon (81), Monika Zeriali (82), Inka Zerjal (82). Trener: Mario Cac.

Bor Friulexport: Tina Furlani (81), Sara Posar (81), Manuela Krasevich (81), Varna

Pečenik (81), Valentina Smotlak (81), Eliza Frandolic (81), Jana Milicevic (81), Martina Carpani (82), Nika Furlani (83), Ivana Laurencic (83), Francesca Ciacchi (83), Katarina Husu (83). Trener: Sandra Foraus.

Kontovel: Alenka Stoka (81), Jana Obad (81), Anja Strekelj (81), Sharon Kante (81), Valentina Battigelli (82), Jagoda Milic (82), Meta Starec (83), Veronika Sossa (83), Francesca Antonini (83), Ketty Furlan (81), Vanessa Milkovic (1), Sabrina Bukavec (82), Roberta Gollija (82), Daniela Emili (82), Elena Agostini (82). Trener: Dušan Kušar.

Slaga A: Katja Gregori (81), Maja Berzi (81), Mojca Kovacic (81), Ivana Grgic (81), Olga Sosic (81), Ilonka Krizman (81), Katerina Alessio (81), Tina Sossi (81), Johana Kriznic (81). Trener: Branko Sain.

Slaga B: Karin Crissani (82), Mara Sossi (82), Ingrid Bianchi (82), Erika Gregori (82), Alessandra Ban (82), Alessandra Carli (82), Eva Sancin (82), Majna Pangerc (82), Alenka Mozina (82), Veronika Sosic (82), Jana Ban (82), Staska Cvelbar (83), Martina Coretti (83). Trener: Dušan Blahuta.

Sokol: Vanja Svara (81), Tjaša Trampuz (81), Zaira Leghissa (81), Ambra Sanna (81), Laura Bogatec (82), Sara Spanu (82), Caterina Tanze (82), Alma Vidau (81), Elena Markuza (82), Tatjana Sidelia (82). Trener: Andrej Pertot.

KOŠARKA / V DERBIJU DEČKOV BOR BOLJŠI

85 točk Pavletiča za Sokol premalo

Pri borovcih najbolj razpoložena štokelj (45) in Bosari (37) - Odločitev šele po podaljškju

Bor Ediauto - Sokol 131:120 (44:53, 109:109)

BOR EDIAUTO: Kafol 3 (1:2), Zobec 2, Smilovich 8 (0:2), Gaburro 8 (4:6), Stokelj 47 (15:21), Opelli, Santi 9 (1:4), Floridan, Bosari 37 (7:10), Tolentino 2, Kralic, Lovriha 15 (1:1), Cossutta.

Trener: Krečić.

PM: 29:46, SON: 30.

PON: Santi in Smilovich.

SOKOL: Grilanc 0:2, Pavletic 85 (16:29), Sustersic 14 (0:1), Frandoli 1 (1:2), Doglia 16 (6:10), Bogatec 4, Hrovatin.

Trener: Popović.

PM: 23:44, SON: 30.

PON: Grilanc, Sustersic, Bogatec, Doglia. 3 TOČKE: Pavletic 3.

Bolj razburljivega in izenačenega derbija kot so ga videli gledalci v svetoivanški solski telovadnici, verjetno ni nihče pričakoval. Borovci so Nabrežince, ki so tokrat nastopili v zelo okrnjeni postavi, premagali šele po 45 minutah razburljivega boja. Prva četrtina se je zaključila z rahlo prednostjo Sokola, ki pa po prvem polcasu imel je že devet točk prednosti. V nadaljevanju so borovci nadoknadili ves zaostanek in tekma je bila do konca zelo izenačena. Junak tekme Robi Pavletič, ki je s 85 točkami posnel Carlo na Mayersa, ki je pred nekaj tedni v Riminiju zadel 87 točk, je v zadnjih minutah regularnega dela Sokol popeljal v vodstvo za 5 točk. Toda borovci so se spet zbrali in v zadnjih sekundah izenačili. V podaljšku so Nabrežinci zaradi petih osebnih napak ostali samo s tremi igralci, kar je borovcem omogočilo zelo težko, a pomembno zmago.

Niko Stokelj

Robi Pavletič (Sokol) je dosegel 85 točk (Foto Kroma)

LOKOSTRELSTVO / 6. TROFEJA MESTA VIDEM

Precej soliden nastop lokostrelcev Zarje in Našega praporja

V nedeljo je bilo v Vidmu lokostrelsko tekmovanje v dvorani, ki je veljalo za 6. trofejo mesta Videm. Konkurenca je bila kar dobra, v njej pa so se lokostrelci Zarje in Našega praporja kar solidno odrezali. Od posameznikov velja posebej omeniti Stojana Razma in Joska Kuzmina, ki sta se zelo dobro odrezala v članski konkurenci, med ekipami pa so Zarjini tekmovalci Stojan in Aleksander Razem ter Moreno Granzotto celo osvojili prvo mesto.

Člani Zarje so s tem zaključili svoje letošnje nastope v dvorani, medtem ko bodo lokostrelci Našega praporja nastopili se na tekmah v Krmini (to nedeljo, prisotni bodo tudi mladinci Zarje), Oderzu (26. 2.) in v Tolmecu (19. 3.)

Potem bodo na vrsti že tekmovanja na prostem, prvi uradni nastop pa bo najbrž 9. aprila na tekmovanju v Bazovici.

REZULTATI

Člani (30 nastopajočih): 1. Gilberto Narduzzi (Videm) 566 (283, 283); 2. Riccardo Auter (TS) 546 (275, 271); 3. Stojan Razem (Zarja) 546 (268, 278 - zadel je dve desetki manj kot Auter); 4. Josko Kuzmin (Naš Prapor) 544 (273, 271); 5. Aleksander

Razem (Zarja) 539 (267, 272); 7. Moreno Granzotto (Zarja) 535 (263, 272); 16. Ivo Devetak (Naš prapor) 515 (242, 273); 20. Giorgio Marino (Naš prapor) 501 (249, 252);

Narascajniki (3 nastopajoči): 1. Daniele Vicintini (Krmn) 470 (237, 233); 2. Lorenzo Quintana (Naš prapor) 439 (219, 220); 3. Narascajnice (2 tekmovalki): 1. Katja Razem 522 (257, 265); 2. Kristina Berce (obe Zarja) 423 (228, 195);

Dečki (4 tekmovalci): 1. Riccardo Zuliani (Krmn) 495 (246, 249); 4. Simon Assi (Naš prapor) 402 (206, 196);

Najmlajše (1 tekmovalka): 1. Cotić Janina (Naš prapor) 407 (194, 213);

Člani compound (22 tekmovalcev): 1. Claudio Del Col (Maniago) 563 (280, 283), 20. Dario Cotić (Naš prapor) 512 (255, 257);

DRUSTVENA LESTVICA (v postev so prisli trije najboljši posamezniki, 8 ekip): 1. Zarja 1620 (Stojan in Aleksander Razem, Moreno Granzotto); 2. Videm 1596; 3. Arcieri Isonzo 1588; 4. Naš prapor (Josko Kuzmin, Ivo Devetak in Giorgio Marino) 1560.

KOŠARKA / PRVA DIVIZIJA

Po dveh kolih Prosek že sam na vrhu

Na tekmah Turnirja Obersnel v minibasketu borovci zabeležili dve zmagi

Prosek - La Talpa 81:74 (39:43)

PROSEK: A.Pertot 6, A.Gregori 17 (5:8), Rupel 2 (2:2), Sterni 21 (5:8), A.Emili 6, Grilanc 29 (4:9), Piras.

PM 16:27. 3T: Grilanc 3, A.Pertot 2.

Po trdem boju so igralci Proseka, ki so nastopili v nekoliko okrnjeni postavi, premagali tudi peterko La Talpe in so tako po 2 kolih sami na vrhu lestvice A skupine. Trio Sterni, Gregori, Grilanc je bil za počasne nasprotnike neustavljiv, skupaj pa so vsi trije dosegli kar 67 točk. Zaradi slabše igre v obrambi pa so dokaj skromni gostje dosegli kar 74 točk. Po prvem polcasu je La Talpa celo vodila, v nadaljevanju tekme pa so nasi košarkarji najprej nadoknadili zaostanek in povedli ter brez večjih težav ohranili zadovoljivo

prednost.

V tem kolu je bila ekipa Dinama prosta in je po dveh kolih se brez točk na lestvici B skupine. V 3. kolu bo Prosek gostil Aido Mitsubischi, Dinamo pa peterko Superbasket. (VJ)

MINIBASKET

Turnir Obersnel

Libertas - Bor 9:34

BOR: Furlani 8, Crevatin 2, Udovic, Kemperle 2, Cernigoj, Kralj 22. Vaditelj: Walter Corbatti.

V zaostalem srečanju drugega kola tega turnirja so okrnjeni borovci premagali predvsem fizično slabše vrstnike Libertasa. Plavi so s Kraljem na celu odločno povedli že v prvi četrtini 14:0, nato pa brez vsakih težav uspešno izpeljali tekmo do konca. Pri naših vsi za-

sluzijo pohvalo, viden napredek pa je bilo videti predvsem pri Gabrijelu Cernigoju. (M. Jogan)

Bor - Suvich 49:47

BOR: Oblak 4, Morelj, Rebula 2, Udovic, Slavec, Kralj 35, Rusic, Obersnel. Vaditelj: M. Jogan.

Po lepi in v finišu razburljivi tekmi so Borovi minikošarkarji premagali solidni Suvich. Tekma se ni začela najbolje za nase. Nasprotniki so po prvih dveh četrtinah že vodili z rezultatom 29:17, nato pa so nasi z odlično skupinsko igro, predvsem pa z veliko voljo do zmage, v zadnjih minutah dokazali, da se lahko enakovredno kosajo z vsakim nasprotnikom. Tokrat bi pohvalili res vso ekipo, kajti vsak je dal svoj delež k zmagi. (M. Jogan)

Obvestila

DRUSTVO SLOVENCEV MILJSKE OBCINE

obvešča, da poteka rekreativna telovadba v mali telovadnici italijanske srednje sole N. Sauro - UL. D'Annunzio 48 - Milje dvakrat tedensko in sicer ob sredah in petkih od 17. do 18. ure.

SMUCARSKI KLUB BRDINA

sporoča, da je odhod za solo baby ski team v soboto, 18. 2.. Informacije tel. 212859 in 224205;

SMUCARSKI KLUB DEVIN

organizira v nedeljo, 19.t.m., smučarski avtobus v Podkloster ob priliki Pokala prijateljstva v organizaciji smučarskega centra Podkloster. Rezervacije in informacije Škerk tel. 200236 in Sosić tel. 208551 ob večernih urah.

SMUCARSKI KLUB BRDINA

organizira v nedeljo, 26. t. m. avtobusni izlet v Trbiz. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah vsak ponedeljek od 19. do 21. ure.

PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET

Izlet v Gradesko laguno

Tokrat k morju in ne v gore, čeprav se bo komu zdelo, da sezona ni še prava. Kot planinci, ljubitelji narave, se spodobi, da se zanimamo tudi za dogajanje ob podnožju hribov, ob obalah našega Jadrana. SPDT se je zato v sodelovanju z društvom naravoslovcev in tehnikov "Tone Penko" odločilo, da popelje svoje člane in prijatelje v Gradesko laguno na opazovanje različnih ptic selivk in stalnic, ki imajo svoje domovanje oziroma se začasno zadržujejo v mreži vodnih tokov in kanalov v laguni pri znanem turističnem obmorskem Gradežu. V ta namen SPDT prireja zanimiv avtobusni izlet na katerem bodo imeli udeleženci priložnost opazovati različne ptice v njihovem naravnem okolju. Izletniki se bodo odpeljali v Gradež, kjer bodo stopili na ladijco, zapluli po laguni, s kratkimi postanki na strateskih točkah, kjer bodo opazovali ptice najbolj ugodno. Izlet vodi prof. Marinka Pertot, za strokovno vodstvo pa bo poskrbela biologinja Damjana Ota. Seveda izletniki ne smejo pozabiti fotoaparata, po možnosti s teleobjektivom in daljnogleda.

Izlet bo v nedeljo, 5. marca. Avtobus bo odpeljal s Trga Oberdan v Trstu, ob 8. uri. Po prihodu v Gradež se bodo izletniki vkrcali na ladijo in vožnja bo trajala nekaj ur. Vpisovanje je v teku na ZSSDI (tel. 635627) do vključno 25. februarja. Cena izleta, v kateri so vključeni prevoz z avtobusom in z ladijo ter kosilo na ladiji, je 45 tisoč lir. Interesenti pohitite, ker obeta izlet v Gradesko laguno lepa doživetja.

Zaključeni smučarski tečaji

Društveni smučarski delavci so se oddahnili. Prejšnjo nedeljo se je na precej zamegljenem in s snegom skopim Zoncolanu zaključil niz smučarskih tečajev SPDT, ki jih je letos zaznamovala smola. Organizacija ni bila lahka, predvsem zaradi pomanjkanja snega. Bilo je tudi par neizgov, na srečo nič hudega, a vendarle so povzročile nekaj preglavic.

Zdaj je ve že mimo in društveni smučarski vaditelji se sedaj pripravljajo na porazdelitev priznanj o uspehih posameznih tečajnikov. To pot so si zamislili družabnost, da ne bi izkaznic v naglici razdeljevali kar na smučstih. Družabnost

podeljevanja izkaznic o izkazanem pridobljenem smučarskem znanju bo zato v soboto, 18. februarja, v prostorih Kulturnega društva KD "Slavko Skamperle" na Stadjonu 1. Maj pri Sv. Ivanu, z začetkom ob 16. uri, na katero so vabljeni vsi tečajniki in njihovi starši.

Napovedani smučarski izlet na Helm, ki ga je mislil smučarski odsek SPDT prirediti prihodnjo nedeljo, pa odpade. SPDT misli svoje tečajnike in člane se enkrat popeljati na sneg, vendar enkrat kasneje. Kdaj bo izlet, bodo organizatorji pravčasno javili.

Kulturni praznik v SPDT

Tudi SPDT je počastilo Prešernov dan, slovenski kulturni praznik, z večerom, na katerem je ob prisotnosti avtorjev predstavilo kar stiri knjige, ki so po svoji vsebini in tematiki tesno povezane s planinstvom na Trzaskem. «Po uvodnih besedah prof. Nade Pertot, ki je občuteno in strokovno spregovorila bodisi o vsebini knjig, kot o avtorjih, je o svoji knjigi, "Od Trente do Zajzere" spregovoril Rafko Dolhar, ki je predvsem poudaril, da je njegovo delo posvečeno velikemu alpinistu in humanistu Juliusu Kugyju, raziskovalcu Juljskih Alp, ki naj bi bil vzor mladim generacijam planincev.

Dusan Jelenc je nato spregovoril kako je nastala knjiga spominov Tigrovca Zorka Jelencica, prvega in dosmrtnega predsednika poveljnega SPDT "Pod svincenim nebom", ki jo je uredil skupaj s sestro Rado, ter vanjo napisal daljši obsežen sestavek o spominih na očeta. Predstavil je še italijanski prevod svojega dela razmišljanj pod Karakorumom "Zvezdnate noci" z naslovom "Le notti stellate", z vrst alpinistično-literarnega pripovedovanja o občutkih in doživetjih pod močnimi gorami, ki nima primerjave v tovrstni italijanski književnosti.

Zal na večeru, zaradi nerazpoloženosti, ni bilo Marjana Voncine, prevajalca Tumovega življenjepisa v italijansko "Dalla mia vita", da bi globlje orisal ne samo osebnost Henrika Tume, ampak tudi svoje veliko prevajalsko delo.

Lep, prijeten in doživet večer, le škoda, da je bil obisk zelo, zelo skromen. (L.A.)

Uspešno se je zaključil smučarski tečaj na Nevejskem sedlu

Ceprav je bila zima 1994/95 muhasta kar se da in skopa s snegom, so pri SPD Gorica le uspeli zaključiti tečaj smučanja na Nevejskem sedlu. Obiskovalo ga je 37 članov. Letos so prvič priredili tudi tečaj smučarskega teka, ki ga je obiskovalo sedem članov.

Tecaj se je začel 22. januarja, zaključil pa 12. februarja. Ceprav se zima že poslavlja, imajo pri društvu še nekaj točk v programu: 5. marca bo izlet v Sappado, ali Forni di Sopra, ob priložnosti tekmovanja, ki ga napoveduje društvo Mladina. Če bo dovolj prijav, bo peljal avtobus, ki je seveda na razpolago tekmovalcem in drugim smučarjem, oziroma izletnikom. 12. marca pa bo na Trbizu društveno tekmovanje. Prijave na sedežu društva.

Občni zbor SPDG bo 16. marca v Kulturnem domu v Sovodnjah

Predlanskim so se goriski planinci zbrali na občnem zboru v Steverjanu, lani v Standrežu, letos pa bo skupščina v Sovodnjah, v tamkajšnjem kulturnem domu. Namen društva je namreč, da bi dejavnost, ki je bila doslej osredotočena v Gorici, razširili tudi v okoliske kraje. Občni zbor bo v četrtek, 16. marca ob 20. uri ob prvem in ob 20.30 ob drugem sklicu.

Tradicionalno srečanje planincev bo predvidoma v Brdih

Letošnje tradicionalno srečanje zamejskih planinskih društev s planinci iz matične domovine bo predvidoma v Brdih, v organizaciji SPD Gorica, udeleženci pa se bodo povzpeli tudi na 509 metrov visoki Sabotin. Pri društvu so si že zavili roke in začeli s pripravami, da bi prireditev, ki bo drugo nedeljo junija, speljali na najboljši način. Podrobnosti o poteku manifestacije, ki se tudi uvršča v sklop prireditev s katerimi bodo pri društvu obeležili 50-letnico obnove dejavnosti, bodo sporočili v prihodnjih tednih.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Z vsem svojim bitjem boste začutili energijo, ki se poraja v vas in se z uspehom spopadli s pastmi življenja. Življenjski sopotnik vam bo v prijetno oporo.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Vsakic, ko se boste zamislili nad lastno sebičnostjo, si boste priznali spoznanje, da so prav vsi enakega kova, čeprav se na videz ukvarjajo bolj z drugimi kot s seboj.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Zadnje case se izkazujete kot pravi mojster za kreiranje vase vedno uspešnejše in lepše prihodnosti. To vrolino vam bo z vso izčrpnostjo potrdil tudi partner.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Predajanje nežnim partnerjevim dotikom vas bo poneslo v vzvišena intimna doživljanja. Partner ob tem ne bo ostal praznih rok; vračali mu boste z vso možno milino.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Notranji preganjalec vas bo malone ugnal, toda ne boste se mu pustili; z vso spretnostjo in pogumom ga boste ce že ne izgnali, pa ga vsaj za lep čas utišali.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Tezava, ki skuša na plano ze vse vase življenje, vam bo končno odprla oči. Spoznali boste, da bi se z njeno rešitvijo vase življenje razmahnilo v novih dimenzijah.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Za kratkocasje na delovnem mestu boste poskrbeli s svojo površnostjo v presojah in naglico v reakcijah. Potolazite se z rekom, da za dežjem vselej posije sonce.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Mikavnemu projektu boste posvetili vso svojo pozornost in energijo. Ne bo vam žal, kajti vasa naložba se vam bo bogato obrestovala. Ne zavračajte pomoči.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Osvobojeni morečega suma v zvezi s partnerjem se boste podali na zanimiv izlet po svoji notranjosti. Spoznali boste, da je temeljil na vašem starem strahu.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Po dolgih razglabljanjih boste z radostjo ugotovili, da možnost za vaso osebnostno rast obstaja v vas samih, čeprav se boste tolikšne odgovornosti hkrati zbal.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Odkrili boste temeljni vzrok vasega emocionalnega nihanja. Odkritje vas bo povzdignilo na stopničko, s katere boste začutili blizino vrha. Ni se vam treba več ozirati.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Razkrinkali boste ozadje nagajivih misli, ki so vas morale zadnje case in ki jim nikakor niste mogli priti do dna. Cestitke za lucidnost in pridnost!

SLOVENSKA DEDIŠČINA

Vilharjev grad Kalec

Razpadel je že pred prvo svetovno vojno

Na vrhu nizke vzpetine blizu vasi Bač pri Knezaku, nedaleč od izvira ponikalnice Pivke, stoji ohranjeni okrogli obrambni stolp gradu Kalec.

Grad Kalec ni značilno srednjeveško poslopje, saj je nastal v začetku 17. stoletja (leta 1622), ko se je fevdalni vek že nagibal k svojemu koncu. Sezidal ga je Jurij Steinberg, deželni četrti stotnik, nekdanji glavar v Kastavu in graščak na odročnem gradu Gotnik nad Zabičami. Od Steinbergov je pomemben gospod Franc Anton, saj je bil nadzornik deželnih cest na Kranjskem, upravitelj idrijskega rudnika živega srebra in znamenit raziskovalec Cerkniskega jezera. Leta 1758 je v Ljubljani izšla njegova monografija o jezeru, izčrpno delo, v katerem je opisal svoja petnajstletna opazovanja in raziskovanja.

vanja in raziskovanja.

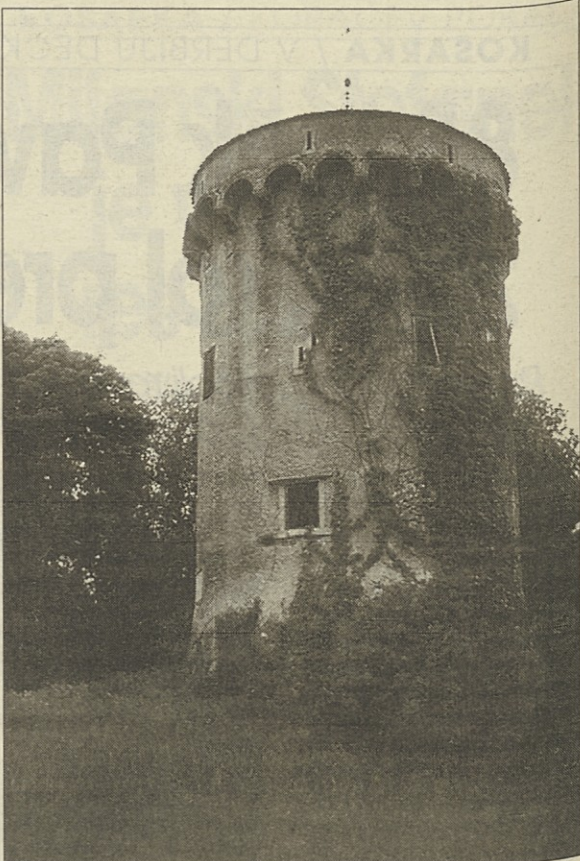
Leta 1686 so Steinbergi prodali Kalec Janezu Adamu pl. Petenegkhu, vendar je po predkupni pravici posegla vmes kneginja Auerspergova, ki je na Kalcu zelega urediti kobilarno. Naslednje leto je Kalec dobil baron Janez Krstnik de Leo, leta 1721 ga je kupil grof Ferdinand Raunach, nato pa je hitro sel iz rok v roke. Baron Jakob Marenzi je leta 1782 prodal Kalec na dražbi, štiri leta pozneje so ga dobili Vilharji, ki so na Kalcu gospodarili skoraj stoletet let.

Leta 1843 je grad od očeta prevzel pesnik Miroslav Vilhar (Po jezeru bliz' Triglava, Lipa zelelena je...), župan v Knezaku, velik narodnjak in organizator znamenitega tabora na Kalcu maja leta 1869, ki se ga je udeležilo skoraj devet tisoč ljudi in

na katerem so postavili zahtevi po zedinjeni Sloveniji v eni kronovini in z enim deželnim zborom ter po uvedbi materinega jezika v solah in uradih. Vilhar je na Kalcu poltretje leto gostil pisatelja Frana Levstika, ki je tam bival kot domaci ucitelj njegovih otrok in je gotovo vplival na Vilharjevo pesniško in jezikovno brušenje.

Leta 1903 so Vilharji prodali grad in posestvo devetim domacinom iz Baca. Po prvi svetovni vojni je bil grad - Valvasor ga je upodobil kot dvo-krilno enonadstropno poslopje z okroglim stolpom na vogalu - popolnoma zapuščen in je hitro razpadel. Danes je ohranjen okrogli obrambni stolp s strelnimi linami in obrambnim hodnikom na vrhu.

Ivan Jakic

Ohranjeni stolp gradu Kalec (Foto: Ivan Jakic)

LABIRINT znanja

Ime in priimek: _____

Telefon in naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

Alenka in Tomaz sta bila tokrat v ljubljanskem nočnem klubu Eldorado - v živo sta zabavala goste Turistične agencije Royal in obiskovalce Eldorada. Vsi so bili zadovoljni - tisti, ki sta jih izzrebala tam in tisti, ki jih je zreb poiskal doma.

Doma so bili izzrebani in nagrajeni: Sabina Kralj in Milena Ozanic po 3.000 SIT, Maja Kodric pa 4.000 SIT.

Kalec pred tristo leti

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

201	OSEBA V OSMEM LETNIKU	ZENSKO IME	IGRALKA MEZAN	PEVKA AVSENAK	OBORINA V TEKOCINI	VEZNIK	TIBETANSKO GOVEDO	MASCOBA	PREBIVALEC INDOKINE	ARHITEKT SAARINEN	IRIDIJ	PREMIK DELA TELESA	HLOD	ANGLESKI GROF	AVTOR: LUKA PIBER	SVED. SMUC. TEKAC (GUNDE)	RIMSKI STENOGRAF	RASA, PLEME	IGRALEC RANER	MOSKI OB POROKI	OČKA	DOMAČA PERNATA ZIVAL
MEDNARODNE SPORTNE TEKME															VOJAK, KI KAJ ČUVA							
DEL NOVEGA SVETA															ZENSKO IME NATRIJ							
SVILENO BLAGO Z VZORCEM						DUHOV- SCINA PREBIVALCI ANAMA					VELIK PES											
MANJSA OPNA							MAKEDONSKO KOLO				ORGAN. KEMICNE SPOJINE	SIRNA TRAVNATA RAVAN OGLAS						ETIOPSKI GOSPOD	KRAJ PRI OPATJI ASIRSKO MESTO			
PRIPRAVA ZA PROZENJE PUSCIC				ISAAC NEWTON			FINO BELJENO PLATNO	ERMANNOLMI	OSEBNI ZAI MEK	SLOVENSKI TABLOID DROZG				OSJE GNEZDO	ZIVALSKA VRSTA	ILMENSKO JEZERO	ANA (ANGL.) IZDELOV. GOSLI				SIRSA, RAVNA STRAN DESKE	BURKA
PISATELJICA PEROCI				GEOLOS. DOBA NOČNA PTICA									ZDRAVILA Z OPIJEM							PETER FONDA KUNEJ		
TOMAZ DOMICELJ			IT. OPERNA PEVKA KOVANJE										BAK- TERIJA STARI OCE									
ALKALOID V TOBAKU								OKRAJ V FRAN- CIJI RADIJ											DRA- MATIK TORKAR			
OSEBA, KI KAJ IZBOLJISA									SVIC. DIRIGENT (ERNEST)									NORV. SMUCAR. CENTER				
PREPROSTA OPERNA ARIJA									GL. MESTO SAUDSKE ARABUJE					JUŽNO- AMERISKA KUKAVICA				ENICA				

ZNAMENITI PRAŽAN

Po sledih humorista Jaroslava Haška (3)

Njegove knjige je danes v praških knjigarnah težko najti

Cehov Pri Fleku - razen natarkejev - ni, saj je tam pivo zanje veliko predrago. Flek je zdaj v zasebnih rokah, sčasoma pa sprejme 1200 gostov, torej 1200 vrčev piva po 4 decilitre hkrati. Marsikdo bi brzkone brez pomislekov sem vložil svoj certifikat, če bi bilo to mogoče.

Pred mnogimi leti je turist v praski knjigarni lahko kupil Svejka v treh knjigah (prvi dve knjigi posebej, tretjo in del četrte, ki jo je še napisal Hasek, pa skupaj.) Prodajalci so ga sicer nekoliko začudeno gledali, a ga je le dobil. V zadnjem času kljub vsem naporom in ogledom deset in deset izlozbnih knjigarn turist Haskovega imena nikjer ne zasledi. Na razprodajah je na voljo knjizica Jaroslav Hasek in Dobri vojak Svejek, ki je izšla ob stoletnici avtorjevega rojstva - leta 1883 - izpod peresa njegovega biografa Radka Pytlíka, in sicer v češčini, rusčini, angleščini, nemščini in francoščini.

Tako smo naredili prvi korak po sledi Jaroslava Haška. Zal tudi zadnjega. Tu je seveda se staro prasko mestno jedro, z nekaterimi uličicami, ki so kljub vidnemu prodoru kapitalizma ostale taksne, kot so bile pred vojno in taksne, kot jih je povozil čas v štiridesetih letih »železne zaveze«.

Ce so razne kole »mleko kapitalizma«, kot je nekoč dejal neki mislec, »Bambini di Praga« (naslov Hrabalove zgodbe) danes sesajo s polnimi pljuči prav to mleko. Generacije, ki so zrastle s kokakolo, so vsekakor drugačne od pivskih (posledica je verjetno izguba smisla za smešno).

V eni od ulic stare Prage turist uzre na desni prodajalno hot dogov, z reklamo za kokakolo, na levi trgovino s švicarskimi urami in butik, nekoliko stran prodajalno jeansa. Tu je sleherna sled za Haskom že zabrisana.

Zdaj bi si moral naključni turist poiskati doma-

Jaroslav Hašek, kakor ga je narisal prijatelj J. Panuška

cina poznavalca in s knjigo Potepuska gos v rokah iti po Haskovih sledih. Zal tudi to ni možno, ali pa bi bilo preveč zapleteno, razen tega tudi neuspešno. Neuspešno zato,

ker so to počeli že številni haskologi, poznavalci Prage, stari pivski macki, ki so imeli na voljo leta in leta, če ne desetletja, da so izvovali vsak koticek, ki je vsaj malo dihal po hmelju in sladi.

Zato moramo kot turisti ubrati popolnoma drugačno pot. Sledili bomo njegovemu Josefu Svejku in drugim literarnim junakom ter tako vsaj delno spoznali tudi Haskovo pot.

Tistega davnega dne, ko so ubili nadvojvodo Ferdinanda v zdaj že apokaliptičnem Sarajevu, je Svejka mučila revma. Uporabljal je opodeldok, ko je izvedel za ta nemili dogodek, ki je spremenil potek zgodovine.

Svejek ni pretirano zaloval zaradi te, za monarhijo tako boleče izgube. Bilo pa mu je takoj jasno, da je vojna pred vrati.

Borivoj Repe
(Se nadaljuje)

Stara Praga izgublja identiteto s coca-colo in hamburgerji (Foto: Borivoj Repe)

Java, otok starih kultur (5)

Danes Borobudur oblegajo turisti z vsega sveta, zato je ogromen tempelj kamnitih reliefov tudi prizorišče vsiljivih trgovcev. Tempelj se dviga najprej v šestih kvadratnih terasah, potem sledijo tri okrogle, na vrhu je mogočna stupa. Na okroglih terasah stoji 72 manjših stup, podobnih resetkastim zvonovom, v katerih sedi buda v naravni velikosti. Stene ogromnih kvadratnih teras so obdelane z več kot 2500 kamnitimi reliefi, ki so skupaj dolgi kar pet kilometrov! Prikazujejo podobe o nekdanjem življenju, od arhitekture, oblačenja, kmetijstva, borbenih vscin do plesa in druge umetnosti tistega časa.

Legenda o gori, ki so si jo izmislili bogovi

Otok Java je ena sama veriga bolj ali manj dremajočih vulkanov. Na vzhodu se dviga eden najbolj zlovescih, Mont Bromo. Vulkansko zrelo obkrožajo tri gore, Mont Bromo (gora ognja) Mont Widodaren (nevestina gora) in Mont Batok (gora kokosovih lupin). Ko se v divjini razbohota sončni vzhod, cez pustnjo zaveje veter, ki pometa gorske vrhove. V sončni svetlobi pokrajina zari s pretečo močjo, katere lepota in nevarnost sta neolcljivi. Mont Bromo je gora, ki so si

jo lahko izmislili le bogovi, o njej pa prica legenda, ki razkriva tudi imena gora, ki obkrožajo vulkansko zrelo.

V davnih casih je hčerka mogočnega velikana Indre Dewi Jurangga stopila z gore svojega očeta, da bi videla in slisala, kakšen je svet tam spodaj, izven očetovega kraljestva.

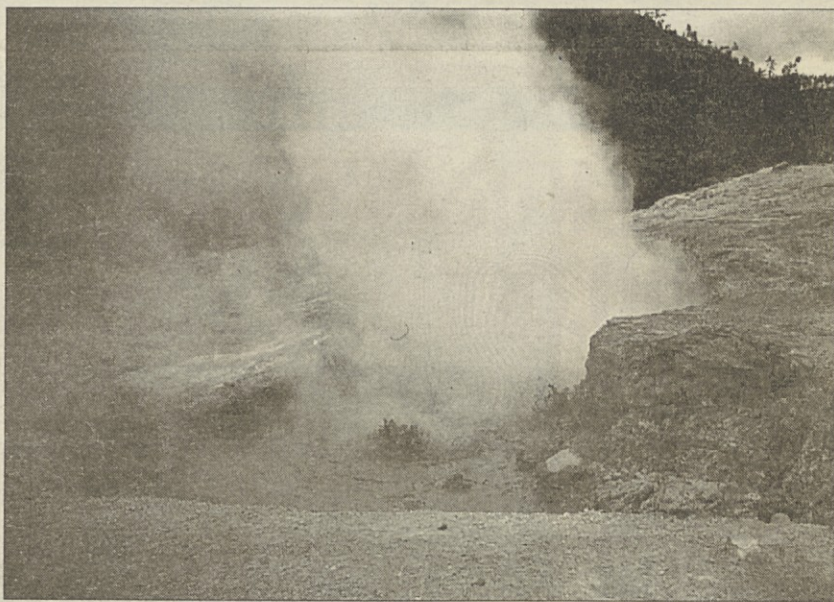
V dolini je srečala mladenica, ki ji je rekel, da je sin velikana in varuje tempelj bogov.

»Moj oče je velik in močan velikan, prav tako kot tvoj oče. Njegovo ime je Bromo,« ji je povedal mladenic. »Po svetu sem sel zato, da bi poiskal zeno. Bogovi so mi povedali, da bom blizu ene izmed gora srečal lepo, mlado dekle. In sedaj sem jo našel, je rekel ves srecen. Toda Dewi Jurangga ga je zalostno pogledala in odkimala: »Nikoli ne bom tvoja žena. Moj oče me ljubi bolj od vsega in ves čas pazi name. Nikoli ne bo pristal, da bi postala žena strazarja templja, se posebno pa ne sina velikana Bromo.

»Zakaj ne?« je vprašal mladenic.

»Zato, ker je tvoj oče Bromo poslal unicujoč ogenj in tok zgoče lave s svoje gore in preplaval rodovitno zemljo ob vzhodu gore. V eni noči jih je spremenil v nerodovito pokrajino. To je vzrok, da je moj oče sovražnik tvojega.«

(Se nadaljuje)

Sikajoča para na planoti Dieng (Foto: Marija Demšar)

M O J S T R I D E T E K T I V I

Georges
Simenon

Maigretova pipa (9)

Končno sem prišel do blagajne. Kalkih trideset let stara, zalita blagajnicarka zelo mehkih, zelo občutljivih potez.

»Je Joseph naredil kakšno neumnost?« me je takoj vprasala.

»Nikakor, mademoiselle. Nasprotno. V tej četrti je imel prijateljico, kajne?«

Maigret je zarenčal: »Bodi tako dober in povej na kratko.«

»Tudi zato, ker je čas, da greva, če hočete govoriti s tisto malo. Skratka, z blagajničarkino pomočjo je Joseph prejemal pisemca, kadar njegova Mathilde ni mogla priti na zmenek. Tisto, ki sem ga odkril v zavojčku s cigaretami, je moralo biti od predvčerajšnjim. Vsakic je v frizerski salon prihitel majhen fant, blagajnicarki izročil pisemce in zamrmral:

»Za gospoda Josepha.«

Na srečo je blagajnicarka večkrat videla, da je fant odšel v trgovino z usnjenimi izdelki na Bulvarju Bonne-Nouvelle.

Tako je eno vodilo k drugemu, dokler nisem končno našel Mathilde.«

»Upam, da ji nisi nič rekel.«

»Se tega ne vé, da se ukvarjam z njo. Njenega sefa sem samo vprašal, ali je kateri od njegovih namescenk ime Mathilde. Pokazal mi jo je za pultom. Hotel jo je poklicati. Prosil sem ga, naj ji nič ne reče. ... Pol šestih je. Cez pol ure bodo trgovino zaprli.«

»Oprostite, mademoiselle ...«

»Ne, monsieur.«

»Samo besedico ...«

»Pustite me pri miru!«

Majhno žensko bitje, sicer precej cedno, ki si je domisljalo, da hoče Maigret ... No, dobro.

»Policija.«

»Kako, prosim? Hočete reci ...«

»Da, rad bi se malo pogovoril z vami. O vašem prijatelju.«

»O Josephu? ... Kaj je storil?«

»Ne vem, mademoiselle. Rad pa bi vedel, kje je.«

Isti hip je pomislil:

»Preklet! Napaka.«

Naredil je neumnost, kot bi bil sele začelnik. Opazil je, da je zaskrbljeno pogledala naokoli. Kaj ga je pravzaprav pripravilo do tega, da jo je navedel, namesto da bi jo skrivaj zasledoval? Mar ni bila z Josephom dogovorjena, da se dobita na postaji metroja? Zakaj je začela hoditi počasi, namesto da bi šla normalno naprej?

»Domnevam, da je v službi, kot ponavadi.«

»Ni, mademoiselle. In brez dvoma veste vi to prav tako dobro kot jaz, če ne se bolje.«

»Kaj hočete reci?«

Bil je tisti čas dneva, ko je na velikih bulvarjih huda gneča. Cele procesije so se valile proti vhodom v metro, kamor se je gnetla množica.

»Ostaniva za trenutek tukaj, prosim,« je rekel in jo prisilil, da se je blizu postaje ustavila.

Očitno je postala živčna. Glavo je obracala na vse strani. Premogla je svežost svojih osemnajstih let, okrogel obraz, samozavest majhne Parizanke,

»Kdo vam je povedal zame?«
»To ni pomembno. Kaj veste o Josephu?«

»Kaj naj bi vedela?«
Tudi komisar je ostro opazoval množico, ker si je rekel, da bo Joseph kar najhitreje izginil, če ga bo zagledal z Mathildo.

»Ali vam ni vaš prijatelj nikoli govoril, da se bo njegov položaj kmalu spremenil? ... Na, lagati hočete, cutim.«

»Zakaj naj bi lagala?«
Ugriznila se je v ustnico.

»Vidite! Sprasujete samo zato, da bi pridobili čas, da si izmislite laž.«

S peto je udarila po pločniku.

»Sploh pa, kako naj vem, da ste res s policije?«

Pokazal ji je izkaznico.

»Joseph je trpel zaradi svoje povprečnosti, kajne?«

»Pa kaj potem?«

»Trpel je grozno, pretirano.«

»Morda ga ni veselilo, da bi ostal frizer. Je to zločin?«

»Prav dobro veste, da nisem tako mislil. Sovražil je hišo, kjer je prebival, življenje, ki ga je živel. Se matere ga je bilo sram, kajne?«

»Tega mi ni nikoli rekel.«

»Vendar ste to cutili. No, zadnje case vam je gotovo govoril o tem, da se bo njegovo življenje spremenilo.«

»Ne.«

»Kako dolgo se že poznata?«

»Malo dlje kot šest mesecev. Bilo je pozimi. Prišel je v trgovino, da bi kupil aktovko. Dojela sem, da so mu predrage, toda tega si ni upal reci in je eno kupil. Zvečer sem ga videla pred trgovino. Nekaj dni je hodil za mano, preden je zbral pogum in me nagovoril.«

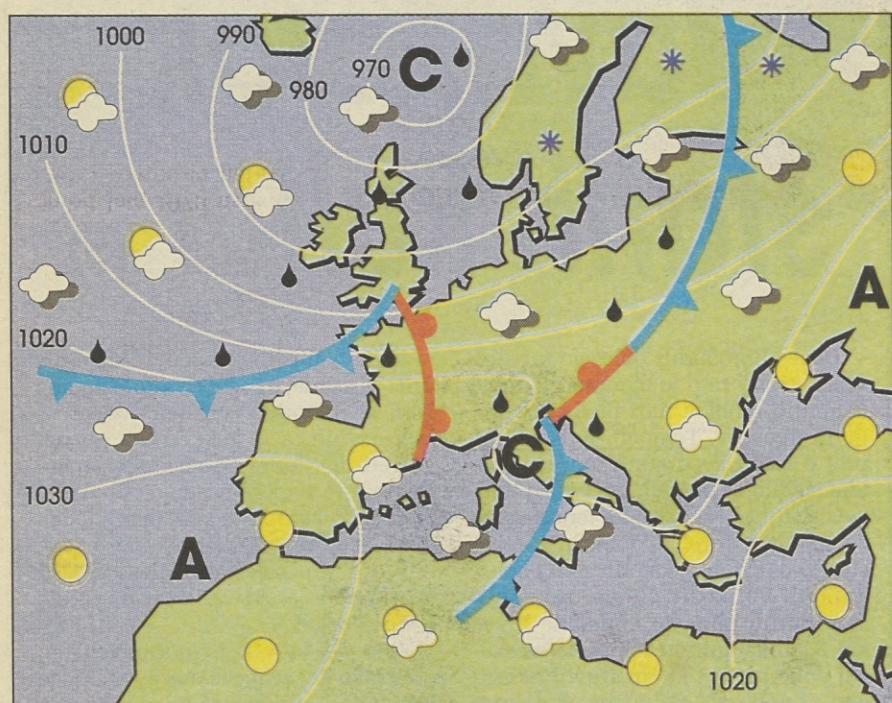
»Kje ste se shajali z njim?«

»Največkrat sva se videla samo za nekaj minut, na ulici. Vcasih me je z metrojem pospremil do postaje Championett, kjer stanujem. Nekajkrat sva sla v nedeljo skupaj v kino, ampak to je bilo težko zaradi mojih staršev.«

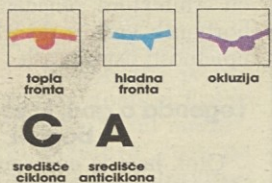
(Se nadaljuje)

EVROPA / NA ZAHODU IN SEVERU PADAVINE

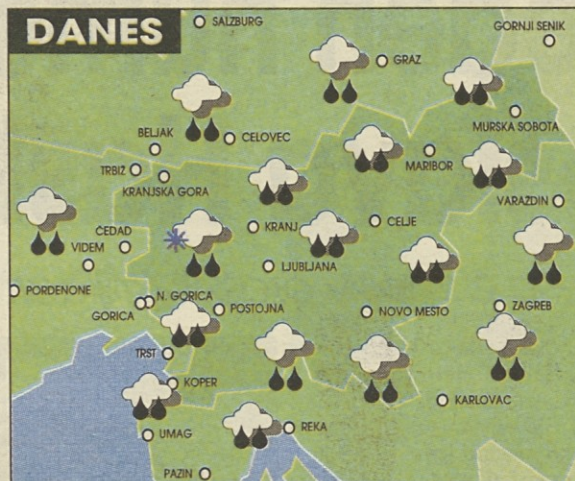
Vremenska slika: Nad severnim Atlantikom je se vedno obsežno ciklonsko območje. Hladna fronta bo čez dan presla Slovenijo. Za njo bo prehodno s severozahodnimi vetrovi pritekal malo hladnejši in bolj suh zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod

ALPE JADRAN / DEŽEVNO

OBLAČNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

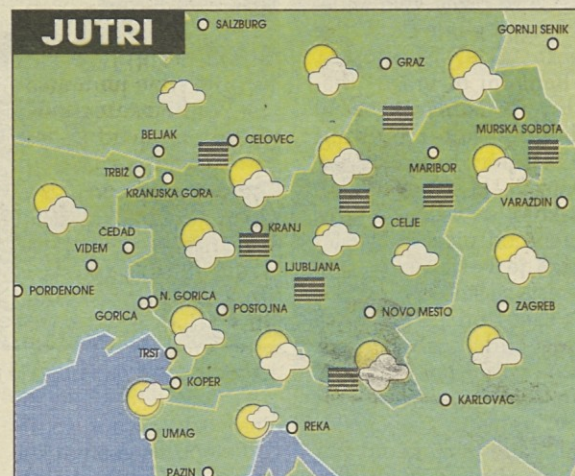

Slovenija:

Danes bo oblačno, padavine se bodo od zahoda razširile nad vso Slovenijo. V nižinah bo deževalo. Najvišje dnevne temperature bodo od 5 do 10 °C

Sosednje pokrajine:

V sosednjih pokrajinah bo oblačno in deževno. Zvečer bodo padavine od zahoda ponehale.

V Sloveniji:

V petek bo delno jasno z zmerno oblačnostjo. Zjutraj in dopoldne bo po kotlinah megla.

Obeti:

V soboto se bo vreme znova poslabšalo.

TEMPERATURE
ALPE JADRAN

včeraj ob 7. in ob 13. uri

LJUBLJANA.....	5/7
TRST.....	9/10
CELOVEC.....	2/4
BRNIK.....	-1/5
MARIBOR.....	1/12
CELJE.....	1/10
NOVO MESTO.....	4/7
NOVA GORICA.....	2/14
MUR. SOBOTA.....	1/12
PORTOROŽ.....	3/12
POSTOJNA.....	3/12
ILIRSKA BISTRICA.....	1/12
KOČEVJE.....	1/-
CRNOMELJ.....	3/13
SLOV. GRADEC.....	3/5
RATEČE.....	-3/-8
VOGEL.....	-2/2
KREDARICA.....	-5/2
VIDEM.....	5/15
GRADEC.....	0/8
MONOSTER.....	2/10
ZAGREB.....	3/12
REKA.....	8/14

TEMPERATURE
PO EVROPI

včeraj ob 8. in ob 14. uri

HELSINKI.....	1/1
STOCKHOLM.....	2/4
MOSKVA.....	0/3
BERLIN.....	3/12
VARSAVA.....	1/10
LONDON.....	9/12
AMSTERDAM.....	8/9
BRUSELJ.....	8/10
PARIZ.....	9/12
DUNAJ.....	1/9
ZÜRICH.....	-3/9
ŽENEVA.....	2/10
RIM.....	6/15
MILAN.....	0/11
BEOGRAD.....	7/17
BARCELONA.....	10/20
ISTANBUL.....	5/7
MADRID.....	12/17
LIZBONA.....	15/18
ATENE.....	6/16
BUCAREST.....	3/6
MALTA.....	10/19
PRAGA.....	1/9

BIOPROGNOZA

Vremenske razmere bodo obremenilne. Veliko ljudi se bo slabše počutilo, notranje bodo nemirni ali potrti. Hitreje se bodo utrudili. Zvečer bo vpliv vremena prehodno popustil.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.04 in zšlo ob 17.29. Dan bo dolg 10 ur in 25 minut. Luna bo vzšla ob 18.56 in zšla ob 7.05.

SNEŽNE RAZMERE dne 15. 2.

Rogla	50 do 70	Kanin	3 na 40 do 140
Kope	do 40	Kobla	do 40
Krvavec	10 na 60	Zelenica	do 60
Vogel	115	Golte	do 25
Kranjska Gora	20	Cerkno	37
Mariborsko Pohorje	do 40	Velika planina	15
Soriška planina	50	Rakitna	-

Na vseh omenjenih smučiscih, razen na Rakitni, naprave obratujejo. Na Veliki Planini vozita le nihalka in sedežnica. Tekaske proge so urejene na Mariborskem Pohorju, Rogli, Golteh, Kopah, Soriski planini. Smučarski avtobus vozi na Mariborsko Pohorje, Roglo, Vogel, Koblo, iz Cerknega, med Gozd Martuljkom in Zelenci v Podkorenu.

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.54 najnižje -33 cm, ob 9.42 najvišje 44 cm, ob 16.02 najnižje -58 cm, ob 22.28 najvišje 50 cm.

Jutri: ob 4.28 najnižje -36 cm, ob 10.17 najvišje 41 cm, ob 16.31 najnižje -54 cm, ob 22.57 najvišje 51 cm.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

LR Kitajska ima sedaj 1.200.000.000 prebivalcev

PEKING - Nekaj minut pred polnočjo je v Pekingu privekal na svet Zhao Xu (na sliki AP z mamo Li Yinhuo). Vest ne bi bila omembe vredna, saj se na Kitajskem dnevno rodi vsaj 57.500 otrok, a z malim Xujem ima sedaj LR Kitajska kar eno milijardo in 200 milijonov ljudi. Ob tej priložnosti je režim organiziral pravo slavo, ki sta se ga med drugimi udeležila tudi podpredsednik kitajske vlade Zhou Jiahua in ministrica za družisko načrtovanje Peng Peiyun. Slavje je služilo predvsem, da bi potrdili uspehe pri družinskem načrtovanju in napovedali nove pobude za omejevanje rojstev. Kitajske oblasti so s precejšnjim poudarkom navedle, da jim je od leta 1970 uspelo znižati stopnjo naravnega prirastka s 33,43% na 17,7%. Seveda je bilo v začetku to izredno težko, tako da so se morali poslužiti prisile. Z zvišanjem življenjske ravni prebivalstva pa je postalo vse precej lažje, se vedno pa imajo precej težav na podeželju, kjer se zaradi tradicije ljudje še vedno upirajo vladnim načrtom. Vsekakor pa navajajo, da bi včerajšnji dosežek uradno izjavili že leta 1986, če ne bi tako strogo omejevali rojstev.

Japonska krši prepoved kitolova v južnih morjih

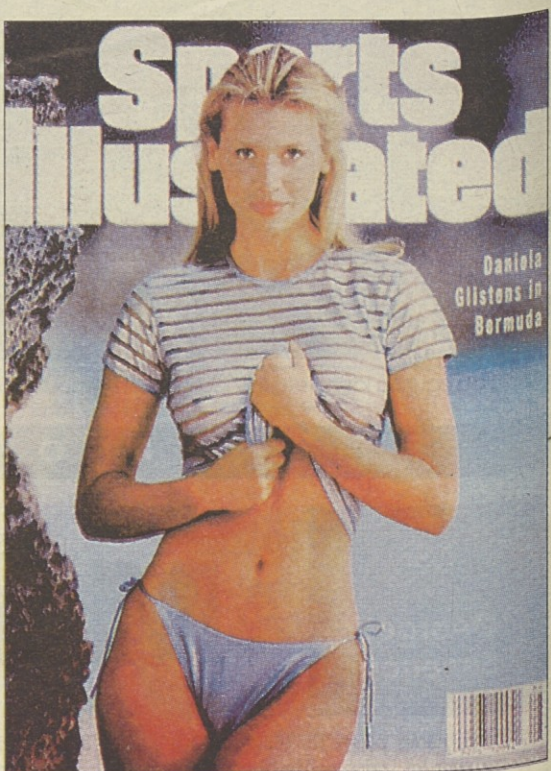
SYDNEY - Aktivisti naravovarstvene organizacije Greenpeace so ob obalah Antarktike odkrili japonsko kitolovsko brodoge, ki ga sestavljajo tri kitolovke in ladja za predelavo Nishin Maru (na sliki AP). Japonska torej krši prepoved kitolova ob Antarktiki.

Spodnje hlače, ki varujejo pred žarčenjem

RIM - Italijanom morda primanjkuje vsega, a ne fantazije. Tako je neko tekstilno podjetje v srednjeitalijanskem Pesaru pričelo proizvajati posebne spodnje hlače iz kovinskih vlaken, ki naj bi predvsem moški spol varovale pred negativnimi učinki elektromagnetnih valov. Te sproščajo predvsem računalniki in televizijski aparati, a tudi drugi gospodinjstvi stroji. V zadnjem času pa smo pričali pravemu elektromagnetnemu oesnaženju zaradi mobilnih telefonov, saj so Italijani dobesedo zaljubljeni v te prenosne telefone. O negativnih učinkih takega žarčenja ni še dokazov, nekateri celo trdijo, da povzročajo raksta obolenja.

Pražanka

V Pragi rojena Daniela Pestova se v kopalkah bohoti na ameriški športni reviji Sports Illustrated. (Telefoto AP)

Pet mrtvih med nezakonitim hišnim izdelovanjem petard

PEKING - V siloviti eksploziji, ki je popolnoma raznesla neko hišo v Wangdaju (kitajska obrežna pokrajina Jiangsu), je življenje izgubilo pet članov neke družine, med katerimi je bil tudi enoletni otrok. Kot je kasneje ugotovila preiskava, so v hiši nezakonito izdelovali petarde in drugi pirotehnični material.

Zblazneli maček spravil celo družino v bolnišnico

PARIZ - Bil je običajno miren maček, ki je predel v naročju svojih gospodarjev v francoskem La Ricamarieu, a nekega dne se je spremenil v pravo zver in se zagnal v svoje gospodarje. Resili so jih sele gasilci, ki so trojico (očeta, mater in 20-letno hčer) pospremili v bolnišnico, kjer so jim zdravniki ugotovili globoke rane.